S E R I A

ROMÂNIA SUB ASEDIU

inițiată și îngrijită de scriitorul

Florin Purluca

CARACAL

FANTASY # HORROR # **SCIENCE-FICTION** # HEROIC-FANTASY # FICTION

Colecția Science-Fiction

#92

Aurel Cărășel
ATACAȚI LEGIUNEA!
Ținuturi imaginare în Regatul Unit – august 1938

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
CĂRĂŞEL, AUREL
Atacați legiunea! / Aurel Cărășel. – Bucureşti: Pavcon, 2019
ISBN 978-606-9057-36-0

821.135.1

Comenzi:
Editura PAVCON, tel.: 031-100.80.70
0723.26.90.40
office@pavcon.ro
www.pavcon.ro
www.colectiasf.ro

Designul colecției, ilustrația și coperta: **Arh. Andrei Nicolescu**
Editor: **Constantin Pavel**

ISBN 978-606-9057-36-0

AURUL CĂRĂȘEL

Atacați Legiunea!

SERIA

RSA

Editura **PAVCON**
București, România, 2019

Completează-ți *Colecția Science-Fiction* cu:

#1 Extra-Terestrul
#2 Secretul emisferei
#3 Nerecurgerea la Forță și la amenințarea cu Forța
#4 Scorniturі spăimântătoare
#5 Rangkook
#6 Vendetta lui Ucigă-l Toaca
#7 În anul 4000 sau O călătorie la Venus
#8 Erezia egumenului Glicherie
#9 Scurtă istorie a viitorului aristotelic - IVA 1
#10 Forțe ale Naturii, Moartea Vie
#11 O tragedie cerească
#12 Cetiți-le noaptea
#13 Marginea curcubeului
#14 Incredibila aventură a cuviosului Achim
#15 Praf
#16 Manuscrisul episcopului Petronius
#17 Steaua fulgurantă - IVA 2
#18 Un român în Lună
#19 Oameni pe care i-am cunoscut
#20 Sawtooth
#21 Rău de spațiu Omul fără nume
#22 Progradia
#23 A doua Lună a Pământului
#24 Dialogul păsărilor
#25 Cumulonimbus deasupra Atlantidei
#26 Știință, Filosofie și Religie în Avatar
#27 Therra
#28 1944 Ein Freak
#29 Oameni pe care i-am cunoscut 2
#30 CdT 1 - Bacteria nemuririi
#31 CdT 2 - Cârligul spațial
#32 CdT 3 - Poarta mânturii
#33 RSA – Furia fiarelor
#34 RSA – Marile migrații
#35 Olympus Mons
#36 RSA – Noaptea lemurienilor
#37 Praf 2 – Atingerea sălbăticiei
#38 RSA – Auro Luck
#39 Războiul Celestinei
#40–49 Aripile Albastre
#50 Sânge, Metal și Speranță
#51 Decadența sufletelor noastre
#52 Povestiri spăimântătoare
#53 Forțe ale Naturii, Mrejele Focului
#54 Războiul Eleninei
#55 Casa din altă viață
#54 Războiul Eleninei
#55 Casa din altă viață
#56 Dinosauria
#57 Mercenarii 1 - Războiul pietrelor
#58 Învățătorul
#59 Noaptea orașului ilustrat
#60 Praf 3
#61 Saurianul de metan - IVA 3
#62 Artefactul
#63 Casa fără cărți
#64 Apophis
#65 Parlamentul
#66 RSA – Hora hoiturilor
#67 Dragonul fără aripi
#68 RSA – Judecata de Apoi
#69 Avatarii faraonului Tlá
#70 RSA – România sub Asediu
#71 Efectul Metamorphis
#72 Dicționar de Enigme și Mistere
#73 Elogiu muncii de partid
#74 Insula pescărușilor
#75 Aurul beznei
#76 București, 2058
#77 Încăpățânarea Timpului
#78 Deocamdată... enigme
#79 Tunelul de la capătul lumii
#80 Ultima frontieră
#81- 83 Istoria Literaturii SF
#84 Orașele caracatițelor
#85 Europa benzilor desenate 2
#86 Confesiunile Omului-câine
#87 Mercenarii 2 - Luptător cu Moartea
#88 Oameni goi pe străzi
#89 Omul cu masca de cobalt - IVA 4
#90 RSA - Tg. Jiu '59

Cartea întâi

Capitolul I
O scrisoare din Dobrogea

Ultimele două pagini ale scrisorii erau scrise parcă de o altă mână, mai nervoasă şi mai grăbită. Alexandru Milovan se aştepta să vadă chiar mici stropi de cerneală, săriţi din peniţa care zgâria pagina, la fiecare literă. Hârtia era de calitate proastă, pesemne vreo filă velină, ruptă de către bătrânul profesor de la sfârşitul unui caiet de notiţe. Un colţ îndoit şi apoi readus în poziţia iniţială, îi indica un semn pus de vreun elev, ca să nu mai caute aiurea lecţia de zi. Îl şi vedea pe Eliade Buciuc, aplecat deasupra mesei de pe veranda îngustă a casei, înmuind tocul în sticla cu cerneală şi străduindu-se să-şi ţină ochelarii cu ramă groasă de baga pe vârful nasului.

„Şi de ce nu te-ai întoarce? Zău, Alexandre, Cernavoda este încă un orăşel încântător. Ceva mai aşezat decât pe vremea adolescenţei tale, cu mai multe grădini de legume la stradă, cu mai multe camioane militare, dar şi ale şantierului de construcţii navale gâfâind din greu pe dealul Ciucului, dar cu aceleaşi şalupe de dragaj ancorate de o veşnicie la intrarea în port (mai ţii minte, când te duceai

să te ascunzi pe ele, ca să citeşti, în linişte, cărțile împrumutate de la coana Veturia?) şi cu aceleaşi bălți dincolo şi dincoace de Pod, în care toți picii de pe strada Portului învață să înoate şi să pescuiască crăpceni, caraşi şi bibani.

Îți mai aminteşti? Casa lui Mavroman, căpitanul acela de cursă lungă, care a murit în Pireu, tăiat de doi marinari greci beți... casa aceea albă, cu gard înalt, din piatră, care avea un turn asemănător unui far... Anul trecut a fost un raid american, într-o noapte, la sfârşitul lui noiembrie. Ploua de trei zile fără întrerupere şi burțile norilor se târau pe creasta dealurilor. Cred că pilotul voia să bombardeze Podul, ca să taie legătura germanilor cu portul din Constanța. Pesemne că nu a văzut şi a largat bomba chiar peste ea. Acum, acolo e o groapă adâncă, care s-a umplut pe jumătate cu apă, de la un izvor subteran. Se scaldă rațele şi gâştele vecinilor din jur. Doamna Mavroman şi nepoata ei, Adela Izmir, au scăpat tefere, erau în vizită la familia Paşa.

Cred că ți-i mai aminteşti pe alde Paşa, aveau o cofetărie, la marginea dinspre port a oraşului. Vindeau sugiuc, acadele, halva, sirop de arțar şi făceau o cafea aromată minunată. Unii spuneau că nu era turcească, ci armenească. Acum, de când cu războiul, au fost nevoiți să închidă. Îți închipui, cred, că nu prea mai aveau clienți. Iar cafeaua ajunge tot mai greu pe meleagurile astea, deşi Constanța, Agigea şi Eforie sunt la doi paşi. Şi cu birja ajungi în patru-cinci ore. Dar deh, la război, ca la război. Trebuie să îndurăm şi să nu ne plângem. Dacă meritam, sigur Domnul ne dădea mai mult.

Să nu îndrăzneşti să zâmbeşti! Ştiu că te pregăteşti s-o faci, te cunosc prea bine, ca să nu-mi dau seama de asta. Pesemne că, acum, când citeşti rândurile astea, mergi pe una dintre străzile aglomerate ale Bucureştiului şi te gândeşti că numai un boşorog, prea îndrăgostit de locurile în care şi-a trăit cea mai mare parte a vieții, ar putea să te cheme înapoi, în oraşul de unde ai plecat, ca să-ți cauți un viitor mai bun. Numai un boşorog nu şi-ar putea da seama că aici, pe dealurile astea prăfoase, printre care se strecoară şarpele de metal al Dunării, nu ai găsi nimic bun de făcut şi ai ajunge exact ființa de care te-ai temut, atunci când adolescența s-a sfârşit: un ratat, pierdut într-un burg acoperit de loess, a cărui singură mulțumire este să bea o țuică bătrână, la „Ancora ruptă", alături de alți trei-patru amici, ratați şi ei, şi să comenteze mersul unui război care nu se mai sfârşeşte.

Nu zâmbi, deci, pentru că vreau să-ți spun că, dacă o faci, te înşeli amarnic. Aici, viața noastră se petrece altfel, decât vă închipuiți voi, locuitorii metropolei, între două raiduri aeriene. Suntem la marginea lumii, adevărat, dar lucrul acesta are şi avantajele lui: nimeni nu vrea să ne cotropească, iar zilele se petrec în acea linişte conspirativă pe care trebuie că am moştenit-o din veacurile trecute, când nimeni nu ne amenința, pentru că nimeni nu ştia că bărăganurile uriaşe ale Dobrogei pot fi locuite şi de altcineva decât de scaieții şi mărăcinii lui Panait Istrati.

Întoarce-te, dragul meu băiat, poate că te vei fi săturat de amăreala şi de sâcâiala vieții din Capitală. De necunoscuții de care te loveşti pe stradă. De pâinea făcută din

făină de mei şi de salamul cu soia, cu care ne-au cotropit aliații germani. De blocurile care seamănă, din ce în ce mai mult, cu clădirile unei închisori, unde n-ai loc să te mişti decât din bucătărie în dormitor şi în baie, ca să te speli cu apa aia plină de clor. Măcar Dunărea a scăpat de purificarea teutonă. Şi-a păstrat apa albastru-verzuie, pe care o ştii dintotdeauna şi oamenii din satele de pe malurile ei încă o beau sau o fierb pentru ciorbă, în oalele lor de lut smălțuit.

Dar poate că-ți vine greu să te desparți de meserie. E drept că, pe aici, nu prea e nevoie de polițai. Sunt de ajuns doi, ca să acopere toată regiunea, spre răsărit, până la Alimanu şi chiar mai departe. Înspre apus, până la Hârşova, sunt alți trei, cu comandament în Seimeni, au cai, ca pe vremuri. Parcă sunt nişte cowboy, din filmele alea americane, cu Rudolf Valentino. Numai că nu au Colturi, cu butoiaş, ci Mausere germane, cu sistem de tragere automat. Dacă aş face puțină presiune, la comandantul german local (îți povestesc eu, altădată, cum am ajuns să-l cunosc pe Herr Wilhelm Drahr), poate că l-aş putea îndupleca să mai înființeze un post de polițist militar. Ar trebui să fie mândru că angajează pe cineva care a absolvit Dreptul şi care a fost comisar, timp de aproape şapte ani.

Dar mult mai sigur ar fi să-ți deschizi un birou de avocatură, în oraş. Crede-mă, nu ai duce lipsă de cazuri. M-am interesat, la Baroul din Constanța, printr-un văr al meu, Theodor, care e grefier: zeci, uneori chiar sute de procese, provin din această zonă, iar oamenii trebuie să meargă la Medgidia sau la Constanța, ca să găsească un avocat, care

să-i reprezinte. Ai fost un student strălucit, Alexandre, şi, chiar dacă tu nu te-ai lăudat niciodată cu asta, tot am aflat de la un fost coleg al tău, Firică, poate l-ai uitat, poate nu, că ai terminat „Magna cum laudae", iar asta nu e puțin lucru, la o facultate grea, cum este Dreptul. Ca să fiu liminar de sincer cu tine, aş putea zice că ți-am cam pregătit terenul, în acest scop: le-am spus la toți prietenii că nepotul meu dinspre soră, un celebru avocat din Bucureşti (şi, aici, o să-i scuzi minciuna bătrânului tău unchi), s-ar putea să vină să profeseze în orăşelul nostru patriarhal. Aşa că, vezi, lațul se strânge tot mai mult în jurul tău şi, în cele din urmă, o să te tragă îndărăt, spre meleagurile natale.

Mă înşel prea mult? La vârsta mea (la care alții au ajuns demult oale şi ulcele), nu cred că ar fi de mirare. Dar poate că inima mea a simțit că ai nevoie de aerul din Cernavoda copilăriei tale şi, de aceea, m-a împins să-ți scriu epistola de față. Dacă te hotărăşti să faci pasul ăsta, aş fi foarte fericit să-mi trimiți o telegramă. Îmi doresc să te aştept la peron şi să te conduc până la birjă, ca să vadă lumea că aceia care au plecat odinioară mai găsesc şi calea de întoarcere. Pentru că inimile noastre au rămas aceleaşi, nu? – în ciuda bătrâneților şi a depărtărilor.

Dacă primesc telegramă, mă apuc să-ți fac curat prin vechea ta cameră, cred că o mai ştii. Multe lucruri sunt exact cum le-ai lăsat. Cred că pe masa de la fereastră a rămas deschis un caiet de matematică, mi se pare că repetai pentru nu ştiu ce concurs, atunci când ai plecat la Bucureşti. Nici măcar nu am idee dacă te-ai mai dus sau nu la el. Dacă mai ai treburi care te rețin în Capitală sau,

pur şi simplu, nu te-ai hotărât să te întorci, nu-mi spune nimic. Tăcerea este cel mai bun răspuns, iar eu am să înțeleg din ea că visurile mele provinciale mai trebuie să aştepte.

Cu bine,
unchiul Eliade."

Aşa se iscălise pe fiecare din cele aproape o sută de scrisori pe care le primise, de-a lungul anilor, de la el şi la care numai rareori se învrednicise să răspundă. Unchiul Eliade avea, probabil, vreo 90 de ani şi, după moartea soției Evghenia, rămăsese singur, în căsuța cu pridvor, de pe strada Răsăritului. În fiecare an, îi reînnoia propunerea de a se întoarce în Cernavoda, de fiecare dată sub un alt motiv. Acum venise rândul profesiei sale de avocat, pe care nu o practicase niciodată.

Alexandru Milovan oftă, împături foile scrisorii şi le aşeză din nou în plic. Adresa de pe el era scrisă cu o altă cerneală şi parcă literele erau nițel mai tremurate. Ca şi cum unchiul Eliade ar fi scris întâi plicul, la câteva zile o parte a scrisorii şi, spre finele săptămânii, ar fi încheiat-o în grabă şi ar fi aruncat-o în cutia poştală, ca să scape de ea.

Aşeză plicul în buzunarul din dos al hainei şi se uită după chelner, dar terasa era plină, la ora aceea târzie a după-amiezii, iar băieții de sală trebuie că alergau de colo-colo, înnebuniți de numărul mare de comenzi. Dincolo de gardul de lemn, o maşină de pompieri trecu în viteză, cu clopotul de alarmă bătând furios. Dinspre Foişorul de Foc se auzea glasul de tunet al clopotului cel mare, care anunța un incendiu, pe undeva prin cartierele măr-

ginaşe. Sau poate că era vreo bombă cu fosfor, rămasă de la ultimul raid american, şi care explodase, pentru că dracii de copii o zgândăriseră din locul ei, ca să vadă cum izbucnesc jerbele de scântei portocalii, asemenea unui foc de artificii.

— Amice Milovan! Nu te-am mai văzut de la începuturile lumii! Hai vino-ncoace, să te strâng în brațe, de bun-găsit.

Tresări şi întoarse capul. La doi paşi de el, ferindu-se să nu fie agățat de numeroşii clienți care veneau şi plecau, stătea acel Firică-Dumbravă Nicuşor, fostul său coleg de facultate, cu care împărțise camera de la gazda de pe Magheru, şi despre care îi pomenise bătrânul în epistolă. La naiba, numai de întâlniri sentimentale nu avea chef, în momentul acela! Se ridică încet în picioare, străduindu-se să-şi ascundă stânjeneala. Lumina soarelui, ieşit brusc la marginea unui nor, îi împăienjenea privirile şi de-abia îl vedea pe cel din fața lui.

— Şi eu mă bucur să te văd, Nicule. Însă, vai, timpul nu-mi dă răgaz să stăm de vorbă. Terminasem cafeaua şi tocmai mă ridicam să plec. Ştii, slujba...

— Ce slujbă, nene, las-o-ncolo, cinci minute, că n-o fi foc! Hai, zău, aşa, nu ne-am mai văzut de...

Bărbatul slab, îmbrăcat în raglan negru, cu picenez în ochiul drept, şi cu pălărie de fetru negru, cu bor îngust, începu să numere pe degetele de la mâna dreaptă:

— Ia să vedem... unu-doi-patru, cred că or fi vreo cinci ani, dacă nu chiar şase...

Îl ameninţă cu mânerul de fildeş al bastonului.

— Şi tu vrei să pleci aşa, pur şi simplu? Sau te eschivezi? Nu ți-o fi plăcând compania mea?

Un chelner apăru la numai o masă distanță, ca o zână salvatoare. Îi făcu semn cu mâna.

— Nu e vorba de asta, neică. Pur şi simplu, trebuie să ajung la slujbă. Ştii cum sunt nemții...

O doamnă, îmbrăcată într-o rochie amplă, cu volănaşe roz trecu pe lângă ei şi le aruncă o privire curioasă pe sub voal. Deşi nu o cunoştea, Milovan o salută curtenitor. Femeia surâse şi trecu mai departe. Chelnerul ajunse lângă ei, cu ştergarul alb pe antebraț.

— Cafeaua, îi spuse Milovan şi întinse o bancnotă roşie. Păstrează restul.

— Mulțumesc, coane! Mai poftiți pe la noi.

Băiatul strecură cu rapiditate banii sub şorț, se înclină scurt, apoi debarasă masa şi o şterse cu cârpa.

— Hai, mă, Alexandre! Ce naiba, fac cinste cu o *jamaică!* Țal, stai să mai iei o comandă.

— Îmi pare rău, Nicule, chiar trebuie să plec.

Îi făcu semn chelnerului, care se uita nedumerit la ei, să plece. Îşi luă servieta ponosită de pe scaunul de alături şi îi întinse mâna fostului coleg.

— Mi-a făcut plăcere să te revăd, bătrâne. Poate altădată vom fi mai norocoşi, în privința timpului. Mi-ar plăcea să depănăm nişte amintiri.

Firică-Dumbavă Nicuşor ridică din umeri.

— Ei, dacă nu se poate, nu se poate şi gata.

Se feri din calea unui cuplu, care se îndrepta spre ieşire. Grăbită să ajungă în stradă, femeia deschisese deja umbrela albă de mătase.

— Dar de o îmbrățișare frățească tot nu scapi, așa să știi.

Îi puse mâinile osoase pe umeri și îl trase la piept. Mirosea a ulei de levănțică și a parfum „Comanche". Și, vag de tot, a tutun de mestecat. Milovan se lăsă îmbrățișat, fără să se opună.

— Trebuia să stai, prostule! îi șuieră în ureche celălalt și mirosul de tutun deveni încă și mai puternic. Mă urmăresc doi și nu am avut cum să te abordez altfel, fără să le trezesc suspiciunile. Fii atent la ce-ți spun acum: *Neamțul Trăznit* te așteaptă la orele 18:30, în Biroul Negru. La 17:20, vei fi la Palat, la Poarta Doi, cu un buchet de crizanteme albe în mână. O să te aștepte un soldat de la Pază. La 17:20, ai reținut? Și acum strânge-mă și tu în brațe, nu sta ca mortul!

Înghiți în sec, cu inima bubuind. Duse palmele pe spatele hainei celuilalt și le apăsă ușor. Firică-Dumbravă se îndepărtă cu un pas.

— Să fii sănătos, coane, și ne mai vedem. Lumea e al dracului de mică.

— Care naiba e Poarta Doi? întrebă prostește, cu ochii pe picenezul de argint.

Celălalt se întoarse să plece spre ușă. Se opri în ultima clipă, se scotoci prin buzunarul hainei și scoase un pătrățel de carton, cu o imagine tipărită pe una din părți.

— Era să uit. Asta e cartea mea de vizită. Stai să-ți scriu și numărul de telefon de la Minister.

Scoase un stilou cu peniță de aur, se aplecă peste colțul mesei și notă ceva pe spatele cartonului.

— Așa. Cu bine, Alexandre. Când ai nevoie, acum știi unde mă găsești.

Porni spre ieşire, mai înainte ca să-i poată spune ceva. Milovan rămăsese năuc, privind în urma lui. Raglanul negru feri câteva mese şi păşi în stradă. Fluviul de trupuri îl trase în mijlocul şuvoiului, făcându-l să dispară în câteva clipe. Imediat, doi bărbați îmbrăcați în uniforme militare germane se desprinseră de zidul de care stătuseră rezemați şi porniră grăbiți în urma lui. Va să zică, nu mințise, era chiar urmărit. Şi încă de armata germană. Putea să fie ceva încă şi mai rău? se întrebă, în timp ce răsucea petecul de carton între degete. Putea, se hotărî. În locul militarilor puteau să fie doi legionari. Sau doi gestapovişti.

— Domnu'? Mai doriți ceva? Vreo apă tonică? Un pahar cu bragă rece?

Chelnerul apăruse ca din pământ lângă masă, luându-l prin surprindere. Îi făcu semn că nu şi porni, la rândul său, spre ieşire. Deşi era dimineață, soarele ardea cu putere, iar norii se grăbiseră să fugă cu toți spre miazăzi. Îşi miji ochii în lumina crudă, căutând eventuali urmăritori. Nu văzu nimic suspect, dar asta nu însemna nimic. Îl putea spiona oricine: florăreasa de la colțul străzii, care oferea buchete de narcise trecătorilor, lustrangiul cu cutia de lemn atârnată de gât, cerşetorul fără un picior, de peste stradă, vânzătorul de ziare, care mergea printre maşini și trăsuri, lăudându-și marfa și zbierând titlurile de pe prima pagină.

Cartonul îl frigea între degete, încercând să-i atragă atenția. Se uită la el. Într-un chenar maroniu, cu bucle simple, la fiecare colț, stătea scris, cu litere de tipar: FIRICĂ-DUMBRAVĂ NICUŞOR, iar sub nume, cu litere

subțiri și înclinate: *JURIST LA MINISTERUL AFACERILOR INTERNE*. Și mai jos, încă, un număr de telefon, probabil de la Minister.

Răsuci cartonul cu fața în jos. Descifră greu scrisul aproape ilizibil: „Poarta Doi e cea dinspre Atheneu. Să nu mă cauți niciodată la telefon. Rupe cartonul". Urmă sfatul și rupse cartea de vizită în bucățele, pe care le aruncă într-un coș din apropiere. O porni spre Cișmigiu, cu pași mărunți. Avea nevoie de timp, ca să-și pună ordine în gânduri.

Pe stradă, trecu un tramvai electric nou-nouț, produs la uzinele Wolfswagen. Ne iau grâul, porumbul și petrolul, pe gratis, ca ajutor de război, și ne vând mașinile, tramvaiele și trenurile lor, la prețuri de război. Ca și când noi nu am fi în stare să le facem pe ale noastre. Scuipă cu năduf, în urma mașinăriei zornăitoare, care strălucea ca o prăjitură de marțipan, cu glazură de alviță. Ocoli două doamne, care se opriseră în fața Palatului Bibescu și se uitau pe o revistă de modă.

Neamțul Trăznit era porecla lui Carol al II-lea și era folosită numai în cercurile restrânse ale conducerii Jandarmeriei, Poliției și Siguranței Naționale. Ea îi ajuta pe cei care trebuia să vorbească despre Majestatea-Sa, fără să folosească numele sau funcția sa în public. Alexandru Milovan se mira și acum cum de gazetarii nu aflaseră încă de ea, dar multe lucruri erau de mirare în Regat, așa că nu-și bătea capul să afle răspunsul.

Lucrase șapte ani în poliție și, datorită pregătirii juridice, ajunsese destul de repede comisar. Rezolvase și vreo două cazuri „babane": cel al lui Jean Buză-de-iepure, ne-

bunul sadic, care fura copii, îi sodomiza şi apoi le tăia carotida, lăsându-i să sângereze până mureau pe dealurile de gunoaie din Groapa lui Ouatu (pe acesta îl ceruseră nemții, înainte să ajungă la tribunal şi să fie condamnat; bănuia că pentru a face pe el experimente medicale, în lagărele din Polonia, poate chiar la Auschwitz, Mengele ăla aduna ciudații de peste tot, din teritoriile anexate sau aliate); şi cel al „fraților spărgători", trei gemeni care dădeau lovitura la băncile străine din Bucureşti şi din țară, reuşind să se evapore mereu în ultima clipă, de parcă Diavolul însuşi le arăta calea şi le dădea de veste, când s-o şteargă. Până la urmă, Întunecimea-Sa se dovedise a fi, aşa cum bănuise încă de la început, un „greu" din Minister, care le vindea pontul şi veghea să nu fie prinşi, împărțind în schimb prada juma-juma. „Greul" scăpase, dar fusese nevoit să fugă în Austria, iar făptaşii intraseră după gratii pentru 30 de ani. După un timp, îi ajunsese la ureche un zvon, conform căruia ar fi fost sugrumați toți trei în celule şi îngropați, în secret, pe un câmp din spatele Gherlei. Nu dăduse importanță, în vreme de război circulau sute de zvonuri, cele mai multe lansate chiar de la Minister pentru a destabiliza anumite situații, dar, la câteva luni, primise un telefon, la serviciu, de la un necunoscut, care-l avertiza că „greul" s-a întors în țară şi că ar fi bine să se facă nevăzut, pentru o vreme. Îi ceruse numele „greului", iar cel de la capătul firului şovăise o clipă, apoi râsese, fără veselie:

— Ce-ți spune ție un nume ca Zelea Codreanu? Nimic. Pentru că, la momentul ăsta, el nu înseamnă ceva decât

pentru o mână de persoane. Dar va avea atâta putere, în curând, încât va putea să răstoarne chiar şi monarhia, dacă-şi va dori una ca asta. Aşa că ar fi mai cuminte, pentru o vreme, să te dai la fund.

Îl întrebase pe necunoscut de ce îi făcea favorul ăsta, iar celălalt tăcuse din nou pentru o clipă, apoi revenise, spunându-i ceva năucitor: urma să mai fie nevoie de el, în țara asta, şi era bine să nu mai lucreze, la vedere, o vreme.

— Nu ştiu să fac decât ceea ce fac, încercase să tragă de timp, când îşi dăduse seama că necunoscutul nu mai voia să-i spună altceva.

— Ai putea să te înscrii în Barou, replicase celălalt. Sau ai putea să rămâi, cumva, în branşă. Te-ar interesa să devii agent sub acoperire?

Şi aşa ajunsese, la doar trei săptămâni de la respectiva convorbire, în sediul posomorât de pe strada Berzei, de la numărul 143, îi cunoscuse pe Brezianu şi pe Paulonski şi devenise agent sub acoperire.

Se opri în fața porții de metal forjat a Grădinii Cişmigiului, dinspre Ministerul Agricol. O boare de vânt leneşă şi uscată aduse cu ea miros de iarbă proaspăt cosită, de trandafiri şi de apă stătută. O cabrioletă, cu doi trăpaşi frumoşi, cu pene împletite în coamele maronii, veni dinspre Oteteleşeanu, ocoli în goană colțul străzii şi dispăru pe sub coroanele copacilor bătrâni, în direcția Gării de Nord. Dinspre Wulmstaght, un grup de biciclişti pedala din greu, în clinul dealului, la capătul căruia strălucea, asemenea unei nestemate pe o coroană, restaurantul

Capşa. Erau soldaţi români de la infanterie, cu tot armamentul din dotare la ei, asudând din greu, în căldura miezului zilei. O clipă, fu gata-gata să intre, prin porţile mari din fier forjat, să se aşeze pe o bancă şi să îşi pună ordine în gânduri, dar renunţă, cu părere de rău. Trebuia să ajungă pe strada Berzei, chiar dacă nu pentru motivul pe care i-l oferise lui Firică.

Carol al II-lea nu avea de unde să-l cunoască, drumurile lor nu se intersectaseră niciodată şi, chiar dacă Serviciul Secret de Informaţii fusese înfiinţat la cererea lui, Alexandru Milovan se îndoia că acesta îi ştia pe toţi cei 184 de agenţi, care lucrau pentru Rege şi pentru Guvern. Ca să fie sincer, el însuşi nu ştia mai mult de 12-13 colegi, cei cu care lucrase în tandem, de-a lungul timpului, precum şi pe operatorii care făceau de jurnă la sediu. Aşa că de unde şi până unde dorea Regele să discute tocmai pe el? Mult mai aproape de realitate ar fi fost să-l cheme la ordin pe Moruzov, iar vulpea aia bătrână să-l recomande pentru cine ştie ce chestie secretă, după care, împreună să meargă în Biroul Negru şi şeful său să preia ordinul din mâinile Regelui şi să i le înmâneze lui. Cam aşa credea că ar fi fost protocolul, într-o Casă Regală. De fapt, habar n-avea, cine avea timp să studieze viaţa la Curtea Regală?

Oftă, ridică din umeri şi porni mai departe, pe stradă, în jos, căutând din priviri firul argintiu al Dâmboviţei, printre clădirile cu trei şi patru etaje, peste faţadele cărora atârnau, flasc, steagul Regatului şi cel al Reich-ului. Până la strania întâlnire de la începutul serii, trebuia să termine

raportul filării contelui Montigliani, să predea arma şi cartuşele la Armurărie, să fixeze întâlnirea de la miezul nopții cu trimisul mareşalului Averescu şi, printre picături, să-şi facă timp să mănânce un sandviş şi să bea o bere.

Ce naiba voia *Neamțul Trăznit* de la el, la urma-urmei?

Grăbi pasul, ocolind landoul unei bone, şi se angajă pe una din străduțele care ocoleau Ambasada Reich-ului şi se pierdeau înspre Grozăveşti.

☆ ☆ ☆

Berea indigenă, mai cu seamă berea blondă, devenise în ultimii ani din ce în ce mai proastă, iar scuzele statului român (oricât de slabă, berea rămânea tot o băutură alcoolică, şi nu putea fi produsă decât în fabricile statului, aşa cum prevedea constituția) cum că bombardamentele americane şi canadiene ar fi distrus majoritatea culturilor de hamei, fiind obligat să folosească orzoaică, în locul lui, nu era decât praf în ochii proştilor, hotărî Milovan, în timp ce se uita cu atenție în galantarul cu băuturi al magazinului. Standul vecin era plin cu sticle de bere germană, de cea mai bună calitate. Dar pe care nu avea voie s-o cumpere decât armata prietenă şi de ocupație, bineînțeles. Pentru că numai ei şi câțiva civili români, din înaltul aparat administrativ, dețineau, în mod legal, mărci. Dacă se scobea prin buzunarele hainei, ar fi găsit şi el vreo două-trei monede şi i-ar fi ajuns să plătească o sticlă. Dar, mai întâi, ar fi fost obligat să explice cum ajunseseră acei bani în haina sa şi ăsta era un lucru al naibii de greu.

În cele din urmă, comandă o sticlă de bere „Carpatina", cu un cap de urs aproape şters pe etichetă. O băgă într-o pungă de hârtie, alături de sandvişul cu brânză de oaie, cumpărat de la o tarabă stradală, şi porni gânditor spre casă. Se hotărâse să renunțe să mai treacă pe la Armurărie, nu avea să se facă gaură-n cer pentru că mai stătea o noapte pistolul în servieta sa. Şi, în loc să mănânce sandvişul pe o bancă şi să se holbeze toți trecătorii la el, decisese că era mai bine să treacă pe acasă şi să mănânce în bucătărie, ca oamenii normali.

— Oameni normali... bombăni, ocolind o pisică oprită fix în mijlocul trotuarului, cu ochii ațintiți asupra unei vrăbii, care-ți întindea nepăsătoare aripile la soare.

Doi paşi mai încolo, un bărbat îmbrăcat în haine cam ponosite, rezemat de un gard de uluci, îl întrebă dacă n-avea un foc. Dădu din cap că nu.

— Da' o țigară, coane? C-au scumpit frițiii de trei ori, până acum, „Naționalele", se văietă el, cu ochii lucind de lăcomia fumului bănuit a se odihni în buzunarul din dos al hainei lui.

I se făcu brusc milă de el, mută punga în stânga şi scoase tabachera de alamă. Deşi fuma rar, ştia ce însemna pentru unii nevoia de tutun: puteau răbda de foame, de sete şi chiar se puteau lipsi de alcool. Dar de tutun niciodată.

— Poți să iei două, îi spuse. Dar chibrit tot n-am.

— Săru' mâna, coane! Să-ți dea Ăl de Sus sănătate, că mare pomană-ți făcuşi.

Se apropie de el şi întinse mâna spre tabacheră.

— Domnu' Milovan, şopti el şi respirația îi puțea a mahoarcă, vezi că te filează unu' de peste drum. Ai grijă, îl

ştiu cum lucrează, i-a rupt picioru' lu' un văr de-al meu, pen'că ăla n-a vrut să-i spuie unde se ascunde banda lu' Gaşpar, țiganu' ăla ungur de sparge trenuri.

Bărbatul tresări, dar se stăpâni să arunce vreo privire, în direcția indicată.

— Hai, mai ia una, azi e pomană mare-n Calendar.

Apoi, încet de tot:

— De unde mă cunoşti, nenică?

Celălalt se mai servi, tacticos, de încă una, pe care o trecu pe sub nas, mirosind-o prelung.

— Cum de unde, dom' şef? Păi nu m-ai băgat dumneata la mititica, în urmă cu patru ani, ți-ai uitat? Dar zău, pe-aia o meritam şi nu mi-a părut rău. Mai ales că mi-ai luat şi apărarea la Tribunal, când a vrut procuroru' să-mi pună în cârcă şi spargerea de la Madgearu. Aşa că te-am ținut minte. Acu' se cheamă că suntem chit.

Dădu să plece, dar Milovan îl apucă de cot.

— Mai stai o clipă. Parcă îmi aduc aminte de tine. Cum spuneai că te cheamă?

— Nu spuneam. Bărbatul îşi trase cotul din strânsoare. Căliman Vasile, da' toți mă strigă Picu. Da' ce, vrei să mă treci în raport?

Fostul comisar ridică din umeri.

— Da, pentru că ți-am dat trei țigări. Dacă am nevoie de tine, unde te pot găsi?

— Nu sunt ciripitor, dom' şef.

— Nu pentru ciripeală o să te caut, Picule. S-ar putea să-ți dau ceva de lucru, muncă uşoară, plată bună, țigări şi băutură pe veresie.

Căliman Picu rânji, arătându-şi dinții cariați şi înnegriți de tutun.

— Ei, aşa mai vii de-acasă, dom' şef. Dorm într-o maghernită părăsită, pe Brestei, peste drum de Fabrica de Fum.

Fabrica lui Marghiloman. I se spunea aşa, pentru că scotea, zi şi noapte, un fum negru şi gros prin toate cele trei coşuri de cărămidă, înalte de 20 de metri.

— Ştiu unde vine. Când eşti de găsit acolo?

— De la miezul nopții şi până când trec chivuțele cu măturile spre centru.

— Am să țin minte. Şi, Picule... mulțumesc pentru sfat.

Arătă cu bărbia spre trotuarul celălalt. Îl căram mult şi bine în spate.

— Să fii sănătos, coane!

La colțul străzii, aproape că se ciocni cu un puşti, care vindea ziare. Luă un „Universul", îl desfăcu şi se prefăcu interesat de ştirile interioare. Când fu sigur că stratagema funcționa, riscă o privire către urmăritor şi... rămase cu gura căscată. Bărbatul solid şi foarte înalt, cu haină în carouri şi umbrelă neagră sub braț, era Petre Brezianu, colegul său de birou şi, într-un fel, şeful său direct. Lăsă ziarul la vale şi se uită direct spre el. Nu părea să se ascundă. Ba chiar din contră, îi zâmbi, apoi îi făcu semn să se apropie. Se uită cu precauție în susul şi în josul străzii. Nu zări nicio figură cât de cât cunoscută şi se mai linişti. Traversă strada cu paşi mari, atent la biciclişti şi la birje. Maşinile se îndeseau către seară, când Wermacht-ul pleca de la serviciu. Se opri în dreptul lui, iar Brezianu rânji şi-i întinse mâna. I-o strânse, şovăielnic, dar nu spuse nimic. În fond,

celălalt avea ceva de spus. Măcar o scuză pentru faptul că se găsea acolo, ca şi când l-ar fi urmărit. Haida-de, chiar îl urmărise, la urma-urmei, nu?

— Te duci acasă? îl luă celălalt prin surprindere. Parcă prin cartierul ăsta stăteai. Sau te-ai mutat?

— Ce mama dracului, omule, mă urmăreşti?

Brezianu îşi dădu pălăria pe ceafă şi îşi miji ochii. Apoi râse, dar fără chef.

— Se poate spune şi aşa. De fapt, am primit ordin să nu te scap din ochi. Şi, după cum vezi, sunt cu ochii pe tine, ha-ha!

— Văd. Alexandru Milovan îşi mută punga în dreapta, chiar sub servietă. Cine te-a trimis, Bătrânu'?

— Altcuiva nici că-i pasă de tine, băiatule. Şi chiar dacă ar fi fost altul, tot de la Bătrânu' ar fi venit ordinul, la urma-urmei. Ce urmărire se face, în cadrul Serviciului, care să nu treacă pe sub ochii lui? O aprobă, înseamnă că şi-o doreşte. În ce te priveşte, mi-a dat ordinul personal. Ai făcut vreo prostie?

Milovan strânse din fălci. I se părea, cumva, ireal ca el, care lucra la un serviciu de urmărire, să fie urmărit, la rândul său. Pe carosabil, trecu greoi un camion lung, plin cu infanterişti germani, cu armele ținute între genunchi. Erau tineri, cu mustața blondă abia mijită, râdeau şi spuneau glume, aruncând priviri pofticioase femeilor de pe stradă. Mergeau, pesemne, să întărească vreun punct antiaerian, către Şoseaua Ploieştilor, acolo unde, o dată sau de două ori pe săptămână, fortărețele zburătoare B-29 ale aviației SUA, precum şi Mohicanii canadieni de cursă

lungă, veniți de dincolo de Bosfor, încercau cu încăpățânare să găsească o breşă şi să bombardeze terenurile petrolifere.

— Da, mormăi, după un timp, cu ochii după camion. Cred că am stat prea mult peste program şi şi-a calculat că nu are cu ce să-mi plătească orele suplimentare. Dă-o naibii de treabă! Ce ți-a spus?

Celălalt ridică din umeri. Mirosea a transpirație şi a apă de colonie ieftină.

— Că să mă țin după tine toată ziua. Şi abia când o să fiu sigur că te-ai încuiat de tot în casă, cu trei lacăte, să mă întorc şi să scriu un raport. Cu toate detaliile posibile. Dacă mă întrebi pe mine, eu zic că tocmai se pregăteşte să-ți dea o misiune babană şi acum te verifică. Dar asta e aşa, între noi. Deci ce făceai? Te duceai acasă?

— Nu există niciun fel de deci... Bărbatul îşi mută greutatea de pe un picior pe celălalt şi aruncă o privire urâtă către un văcsuitor de încălțări, care se uita prea insistent la pantofii lui obosiți. Bine, mă, Breziene, m-ai prins, mă duceam acasă, trebuie să mă ocup de ăla micu', m-a disperat de două zile, tuşeşte să-şi scuipe plămânii şi noaptea arde ca focu'. E musai să-l vadă un doctor, mai ales că şi coana Veturia mă tot împinge să mă duc, că face aprindere la plămâni, uite-aşa i s-a prăpădit şi ei un băiat, acum vreo 25 de ani.

Petre Brezianu ridică palma, ca pentru a opri şuvoiul de vorbe.

— Stai aşa, băiatule, nu trebuie să te superi pe mine că am întrebat. Preferai să te urmăresc, până la noapte?

Scoase o batistă mare, albă şi îşi suflă nasul în ea.

— Ştiu cum e cu răcelile astea, şi eu trag de vreo săptămână. Unii zic că au adus-o friții de prin Thailanda, după ce au ocupat Asia Mică. Îți curge nasul, tuşeşti sec şi nu dormi noaptea de febră. Iar penicilina asta nu mai face doi bani. Cred că au trimis-o toată pe front, iar nouă ne fac injecții cu praf de copt. Trebuia să aflu ce ai de gând, ca să scriu în raport. Altfel ce citeşte Bătrânu', înainte să soilească? Dai o bere sau te grăbeşti?

— Mă grăbesc, răspunse Milovan şi nu mințea, chiar se grăbea, până la ora întâlnirii de la Palat nu mai era chiar atât de mult timp. O dau mâine, promit.

— Dacă oi mai fi prin Bucureşti, clătină din cap, cu îndoială, bărbatul cu haina în carouri. Parcă văd că te trimite Bătrânu' la Berlin, să-i aranjezi vreo şustă cu vreun mahăr de-acolo.

— N-am fost niciodată în Germania, aşa că nu văd de ce m-ar trimite tocmai pe mine.

— Pentru că ştii germana foarte bine.

— Ştiu şi rusa, se strâmbă Milovan. Doar am crescut în Dobrogea. Poate mă trimite la Moscova să mediez vreun tratat cu Stalin. Or vrea friții să şi-i facă parteneri pe frontul de est şi să atace Japonia.

— Poate, zâmbi enigmatic celălalt. Cine poate şti ce-i în capul Bătrânului? Hai, du-te acasă, că te aşteaptă băiatul.

Ridică umbrela, în semn de salut, se răsuci pe călcâie şi plecă fluierând spre Centru. Milovan mai privi câteva clipe în urma lui, apoi traversă din nou şi se îndreptă către intersecția cu Lascăr Catargiu, hotărât s-o scurteze

pe Berzelor şi apoi prin capătul de la răsărit al Drumului Viilor.

Pe vremuri, cartierul Ferentari fusese chiar la marginea Bucureştiului şi era renumit pentru depravare, crimă şi violență. Mai multe bande îşi disputaseră supremația, de-a lungul anilor, cea mai renumită fiind a lui Săceanu, cel care umbla cu o sabie japoneză (sau poate chinezească) la brâu, ziua-n amiaza mare, pe stradă şi nimeni nu îndrăznea să se ia de el. Poveştile spuneau că, seară de seară, polițaii cartierului se duceau la el acasă, îi pupau mâna şi îi dădeau raportul despre ce se mai petrecuse pe moşia lui. Asta până când, într-o bună zi, într-o crâşmă dinspre Floreşti, l-a împuşcat un copilandru, cu un pistol nemțesc ciudat, cu 12 gloanțe, Brawashendth era imprimat pe tocul lui, era atât de mic şi de uşor, încât părea o jucărie, dar era o armă adevărată, o văzuse cu ochii lui, ani buni mai târziu, pe când ancheta o altă crimă în Ferentari, fără să ştie că avea să vină o vreme când el însuşi urma să-i devină locuitor.

De vreo şase ani, însă cartierul se mai liniştise, germanii instalaseră aici o cazarmă pentru trupele auxiliare tehnice şi patrulau în fiecare noapte pe străzi, pe jos, călări sau pe motociclete cu ataş, dotate cu mitraliere uşoare. După câteva încăierări şi mai multe razii, lucrurile se potoliseră, iar bandele fugiseră cât mai departe, spre satele de câmpie, unde nemții nu erau interesați să îşi fixeze bazele.

Când căminul în care locuia Ştefan, încă de când îl înscrisese la Şcoala Tehnică Germană pentru Drumuri şi Poduri, fusese dărâmat de explozia unei bombe, care că-

zuse în curtea de alături, Milovan fusese nevoit să se mute de la căminul Poliției Capitalei, unde stătuse până atunci, împărțind camera cu Sandu Dogaru, comisarul de la Moravuri, și să caute o locuință pentru amândoi. O găsise în Ferentari, pe strada Teilor, la numărul 141, la recomandarea unui evreu, căruia îi salvase prăvălia de la închidere, în 1936, când legionarii încercaseră pentru prima dată să-i expulzeze pe jidanii din București dincolo de Prut, în Basarabia, și să le rechiziționeze bunurile. Coana Veturia era o văduvă de vreo 40 de ani, nici urâtă, nici frumoasă, cu o căsuță bine îngrijită, în fundul unei curți pline de pomi și de flori. Lui Ștefan îi plăcuse din prima și îi spusese că aici avea să se simtă perfect. Așa că își luase geamantanul din piele de porc, făcuse semn unei birje, trecuse pe la fostul internat să semneze actele prin care se încărca cu responsabilitatea minorului, luase și gențile băiatului, le pusese în lada din spate, apoi îl ajutase să se urce în birjă și porniseră în aventura mutatului. Era al șaptelea loc în care se muta, de când începuse războiul și, cumva, se recunoștea în personajul acela interesant al poetului Topârceanu, din „Balada chiriașului grăbit", și care îi plăcuse atât de mult, încât decupase foaia din revista unde apăruse și o lipise în interiorul geamantanului, ca s-o aibă tot timpul sub ochi.

Acum, coana Veturia devenise cea mai liniștită parte din viața lor comună: îi aștepta cu masa de dimineață și cu cea de seară, împletind șosete și flanele de lână, în fotoliul de răchită, așezat lângă plita cu lemne, făcea curat prin camere, făcea focul în sobe, în zilele friguroase de

toamnă şi de iarnă, le spăla hainele, iar duminica, atunci când era vreo sărbătoare religioasă, le cocea gogoşi sau clătite cu dulceață de pere şi îi privea pe sub sprâncene cum se bucură de mâncare. Nu aflase niciodată dacă fusese măritată sau nu, însă la câte avea pe cap curiozitățile de genul ăsta nu-şi mai găseau locul. Îi era destul că exista un loc unde să doarmă noaptea şi cineva care să stea cu ochii pe Ştefan.

Masa era deja pusă pentru cină, când intră în casă, scuturându-şi pantofii de praf pe bucata de preş de la uşă. Ştefan ciugulea de pe o farfurie firimituri de brânză şi răspundea la întrebările femeii, care spăla nişte vase în chiuveta de fontă, de sub fereastră. Milovan dădu bună ziua, îi înfoie părul băiatului, care-i prinse mâna şi i-o lipi o clipă de obraz, apoi se aşeză pe scaunul din fața lui şi-l întrebă cum a fost la şcoală.

— Parcă tu nu ştii, se strâmbă Ştefan. Îşi puse palma dreaptă peste o parte a feței, imitându-l pe directorul Wargner, care-şi pierduse un ochi în bătălia de pe Vistula, în urmă cu vreo opt-nouă ani, pe când era un standarthenfuhrer plin de ambiție, dar cam lipsit de noroc. Elevi, declamă el pe nas, într-o germană aproape ininteligibilă din cauza accentului, Reich-ul are nevoie de forțele voastre, de ingeniozitatea voastră, de mintea voastră lucidă pentru a construi şosele late şi drepte, de la Berlin şi până la Kiev, Reich-ul are nevoie de brațele voastre puternice pentru a ridica poduri, ca acela al compatriotului vostru Saligny, de pe Rhin şi până pe Thamisa. Reich-ului îi trebuie aerodromuri moderne pentru Messerschmidt-uri de

cursă foarte lungă, dar şi pentru zeppelinuri de dimensiunea unui stadion de fotbal şi chiar mai mari, căi ferate pentru trenuri care vor depăşi, în curând, 200 de kilometri pe oră, porturi pentru transatlantice de 10-12.000 de locuri. În curând, Reich-ul va avea nevoie de primul aerodrom din lume pentru a înălța spre troposferă avionul suborbital „Teutonul", la care lucrează de aproape zece ani bravii noştri ingineri. Voi sunteți cei chemați să faceți toate aceste lucruri şi pentru asta va trebui să vă dovediți nişte aliați responsabili ai celui mai puternic stat de pe Pământ.

Răsuflă adânc, apoi bău apă din pahar şi se şterse la gură cu mâneca.

— Prostii, ca de obicei. Aceeaşi placă de gramofon, zgâriată la mijloc. Nu-l ascultă nimeni, evident, dar toți se prefac foarte atenți.

— Tu văd că l-ai ascultat, până ce i-ai învățat discursul pe de rost, observă tatăl, luând şi el câteva firimituri din farfurie.

— După ce auzi, zi de zi, aceleaşi lucruri, nu-i niciun merit că reții câteva fraze, clătină băiatul din cap. În rest, tot ce ştii: geometrie aplicată, terasamente, compoziția solului, aliaje metalice, nituri şi şuruburi, rezistența metalelor, turnarea tablierelor, exploatarea minereurilor. O grămadă de calcule şi toate în germană. Unele sună tot atât de ciudat ca şi cum ar fi spuse în limba banthu.

— Ce ştii tu despre limba banthu?

— Păi... e o limbă africană. Nu înțelegi nimic din ea. Şi cred că nici negrii ăia nu pricep mare lucru, dar o vorbesc, ca să nu o uite. La urma-urmei, e limba strămoşilor lor.

— Ia te uită, habar n-aveam că am crescut un filozof! se prefăcu uimit Milovan. Nu mai rămâne să-mi spui decât că l-ai citit pe Nietzsche în original şi că Schopenhauer este lectura ta favorită, înainte de a adormi.

— Ai să râzi. Ştefan făcu o pauză şi-i întinse o felie groasă de pâine. Merge mai bine cu brânză, explică el. Chiar îl studiem pe Nietzsche, la cursul de filozofie germană. Vorbim şi despre alții, de Marx şi Engels, toți nemți şi ei, ca să ştim cum să le combatem teoriile.

— Aha, făcu bărbatul şi, pentru a nu continua discuția pe linia aceea, se prefăcu preocupat să mestece îndelung din bucata de pâine.

În spatele lor, femeia termină de spălat vasele şi le puse la uscat pe un suport din lemn. Îşi şterse mâinile cu o cârpă şi se apropie de masă. Milovan observă că îmbrăcase o rochie aproape nouă, cu guleraş de dantelă şi o mulțime de pliuri înguste.

— Nu mă aşteptam să veniți aşa devreme, domnule comisar (aşa îi spusese, încă de la început, deşi el insistase să renunțe la formalismul ăsta, la urma-urmei, nici măcar nu mai era comisar). Aşa că nu am terminat de pregătit cina. Îmi pare rău că va trebui să mai aşteptați.

— Nu-i nimic, doamnă Veturia, m-am pregătit pentru o astfel de eventualitate. Ridică punga de hârtie. Mi-am cumpărat cina pe drum. Un sandviş e mai mult decât suficient, dacă în jur am o companie plăcută. De altfel, nici să nu mă mai aşteptați cu cina, cred că, în noaptea asta, tura mea o să se prelungească mai mult. Posibil chiar nici să nu ajung acasă, aşa că să nu fiți îngrijorați, dacă trece de miezul nopții şi nu apar.

— Asta înseamnă că nu o să poți veni cu mine la Muzeul Tehnicii, se bosumflă Ştefan, luând o mină posomorâtă. Toți băieții vin însoțiți de tații sau de bunicii lor, numai eu o să fiu iarăşi singur.

— Ca de obicei, se strădui să zâmbească bărbatul. Când te-am dezamăgit eu vreodată, atunci când a venit vorba de absențe?

Băiatul îi aruncă o privire disperată coanei Veturia.

— Tanti, spune-i şi matale că a semnat că o să aibă grijă de mine.

— Tata ți-a mai explicat deja că slujba pe care o are îl face să lipsească mult de acasă. Ar fi trebuit să fi înțeles asta până acum, Ştefane.

— Da, am înțeles, nu e o chestie prea filozofică. Dar nu a venit nici măcar o dată, la vreuna din activitățile de după cursuri. La ceilalți colegi ai mei cum de se poate şi la mine nu?

Era deja supărat, observă Milovan, în timp ce scotea sandvişul şi-l punea alături de sticla de bere.

Îi trecuse şi foame şi tot. Se întreba dacă nu ar fi fost mai bine să fi mâncat pe o bancă şi să fi pornit apoi, direct, către Palat. Dar avea dreptate, îşi spuse tot el. Nu era tocmai cel mai bun tată de pe fața pământului. Iar băiatul nu-l avea decât pe el. La câteva luni după ce-l născuse, mama sa, cu care nici măcar nu apucase să se căsătorească, plecase într-o noapte de acasă, fără să-i lase nici măcar un bilet. Dispăruse, pur şi simplu. Când îşi revenise din şoc, se trezise cu un ghemotoc de carne, care scâncea de foame şi de care nici măcar nu avea curaj să

se apropie. În noaptea aceea cumplită, sub vuietul alarmelor antiaeriene, care vesteau iminența unui nou atac american asupra Capitalei, trebuise să facă cea mai grea alegere din viața sa, de până atunci: profesia sau copilul. După o sticlă de vin prost şi două pachete de țigări, făcuse singura opțiune posibilă: şi copilul, şi profesia. Nu putea şi nici nu avea dreptul moral să renunțe la vreuna dintre ele. Iar acum Ştefan îi reproşa că nu făcuse destul, în privința primei părți a alegerii.

— Părinții celorlalți colegi au slujbe care le permit să vină.

— Ei da, tatăl lui Petrarca e consul general la Paris, dar vine de două ori pe an la activitățile unde-l cheamă netotul ăla.

— Petrarca?! întrebă el surprins.

— Aşa-l poreclim pe idiotul de Sergio Popescu-Voineşti. L-a confundat pe poetul italian cu un rege spaniol din secolul al XVI-lea.

— Aha, făcu din nou şi tăcu.

Coana Veturia îşi făcu de lucru pe lângă lampa de gătit, dând fitilul mai mic. Ştefan se prefăcea că se uită pe fereastră, dar el îl simțea cât era de încordat. Adevărul era că nu-şi făcuse niciodată timp pentru el: îi angajase o doică, îl trimisese la internat, acum îl lăsa pe mâna gazdei.

Apoi, brusc, îşi aduse aminte de scrisoare şi se agăță de ea, ca de un colac de salvare. Băgă mâna în buzunarul interior al hainei şi trase plicul afară. Abia acum, în razele care pătrundeau pe fereastră şi atingeau marginea mesei, văzu timbrul mic, acoperit pe jumătate cu ştampila Poştei

Române. Reprezenta o figurină din lut ars, un bărbat stilizat, stând în fund, cu coatele pe genunchi și cu capul cuprins între mâini. Pe marginea de jos, era scris cu litere mărunte, negre: „Gânditorul" de la Hamangia. Numele localității îi spunea ceva, dar nu știa ce. Clătină din cap și puse totul pe seama oboselii. Scoase hârtia din plic, sub privirile vag curioase ale băiatului.

— Am primit o scrisoare de la unchiul Eliade, spuse, parcă fără nicio adresă.

— N-am știut că avem un unchi Eliade, mormăi Ștefan, fără chef.

— Pentru că nu am considerat necesar să-ți prezint partea asta de familie. Se pare, însă, că a venit vremea. Pentru că unchiul Eliade ne invită să-i facem o vizită, în vara asta. Uite aici: *„Mă înșel prea mult? La vârsta mea (la care alții au ajuns demult oale și ulcele), nu cred că ar fi de mirare. Dar poate că inima mea a simțit că ai nevoie de aerul din Cernavoda copilăriei tale și, de aceea, m-a împins să-ți scriu epistola de față. Dacă te hotărăști să faci pasul ăsta, aș fi foarte fericit să-mi trimiți o telegramă. Îmi doresc să* ***vă*** *aștept la peron și să* ***vă*** *conduc până la birjă, ca să vadă lumea că aceia care au plecat odinioară mai găsesc și calea de întoarcere. Pentru că inimile noastre au rămas aceleași, nu? – în ciuda bătrâneților și a depărtărilor."*

Își permisese să înlocuiască acel singular **te** cu **vă**, incluzându-l astfel și pe Ștefan, în rândurile ușor tremurate. Acum, după ce terminase de citit, se mira cum de-i venise atât de târziu ideea. Câteva zile de vacanță, la Cernavoda, departe de lumea dezlănțuită, departe de război, de sluj-

bă, de Bucureştiul ce mirosea tot mai puternic a spaimă şi a moarte, i-ar fi putut aduce mult dorita împăcare cu fiul său. Ar fi plecat împreună la pescuit, în fiecare dimineață, prin bălțile de la Verigă sau chiar şi mai departe, prin japşele de la Seimeni, unde ar fi putut ajunge cu bicicletele. Iar seara ar fi mers la bătrânul cinematograf în aer liber, din spatele Şcolii de Fete, şi ar fi văzut filme franțuzeşti, de dinainte de război. Ori ar fi închiriat o birjă şi s-ar fi plimbat amândoi, însoțiți de unchiul Eliade, pe malul Dunării, lăsându-l pe bătrân să depene amintiri despre locurile acelea încărcate de istorie şi de praf. Ar fi fost o vară liniştită, care l-ar fi adus cu un pas mai aproape de copilăria pierdută.

— Cernavoda? Pe unde vine localitatea asta?

— În Gara de Nord, te urci în trenul spre Constanța şi laşi să treacă gările de la Ciulnița şi Feteşti. După care trenul traversează Dunărea, pe podul de metal construit de inginerul de care pomeneai mai înainte, Saligny, şi intră în gara Cernavodei. E un orăşel cățărat pe dealuri înalte, pe la poalele cărora trece fluviul, în drumul lui spre Hârşova şi spre Deltă. Iar Dobrogea... ei bine, băiete, cred că Dobrogea a rămas cam ca pe vremea mea: cu tătari şi turci, îmbrăcați în şalvari, cu ciubucul la brâu, cu măgari legați la colț de stradă să pască firele de iarbă dintre pietrele pavajului, cu minarete ridicându-se alături de crucea bisericilor noastre prin toate localitățile, cu scaieți tăvăliți de vânt şi cu un soare nebun, care apune roşu, ca în poveşti. Cred că o să-ți placă.

Coana Veturia își împreună palmele, încântată.

— O vacanță la Dunăre! Ce poate fi mai minunat decât să te plimbi cu barca pe bătrânul fluviu?

— Cred că să te plimbi cu barca pe mare, răspunse sec Ștefan, fără să se uite la ea. Sau să-ți vină tatăl la activitățile de după cursuri.

Alexandru Milovan oftă, vârî hârtia velină înapoi în plic și puse plicul pe colțul bufetului.

— Doamnă Veturia, am să te rog să duci dumneata scrisoarea în camera mea, după ce plec.

Mâncă sandvișul în tăcere, apoi destupă sticla cu vârful cuțitului și bău o înghițitură. Berea i se păru sălcie și fără niciun Dumnezeu. O puse pe masă, lângă punga dezumflată și se uită fix la băiat. Acesta își examina unghiile, fără niciun chef de conversație.

— Când mă întorc, o să-i scriu unchiului Eliade că, atunci când o să se pună vacanța, trecem pe la el, câteva zile. După care, dacă vremea ține cu noi, putem să mergem și la Constanța, pentru două-trei nopți. Îmi doresc să petreci o vacanță de care să-ți aduci multă vreme aminte.

— Și eu îmi doresc, replică Ștefan, cu amărăciune în voce. Din păcate, până acum, n-ai avut timp pentru asta.

Se ridică, înainte să aibă timp să-i răspundă, și părăsi bucătăria, cu pași grăbiți. Femeia făcu un pas după el, dar Milovan o prinse de braț.

— Lasă-l, spuse și îi făcu semn să se așeze pe scaun. E supărat și cred că are dreptate. Niciodată nu-mi fac timp pentru el.

Femeia luă loc, în fața lui, și-și netezi pliurile rochiei cu palma.

— E copil, uită repede. Până mâine o să-i treacă.

— Nu, nu o să-i treacă. Simte lipsa unei mame şi asta i-a deformat sufletul. Nu-i acelaşi lucru să creşti alături de o mamă, care te iubeşte ca pe ochii din cap, sau alături de un tată, care e mai mult plecat decât lângă tine, atunci când ai nevoie de el. Doamnă Veturia, o să te rog să ai grijă de el, mai mult decât ai făcut-o până acum. Nu, să nu mă înțelegi greşit, l-ai dădăcit bine, sunt foarte mulțumit, chiar mi-a spus de câteva ori că se simte aici ca acasă. Şi, din perspectiva asta, sunt foarte mulțumit că am venit în gazdă la dumneata. Voiam să spun...

— Vreți să vă pun o ceaşcă de cafea, domnule comisar?

— Nu mai am timp s-o beau, trebuie să plec. Mulțumesc, oricum. Voiam să spun că s-ar putea să se petreacă ceva grav, iar eu voi fi implicat, se pare. Dacă mi se întâmplă ceva, te-aş ruga...

— Domnu' comisar! Femeia întinse palma şi o puse peste mâna lui, care se odihnea lângă sticla de bere. Suntem în război. Ce se poate întâmpla mai grav, decât un bombardament? Dacă Dumnezeu ne-a dat zile, o să trăim.

— Am fost chemat la Rege, spuse el încet, neridicând ochii de pe masă. Simțea pielea caldă a femeii tremurând uşor peste spatele palmei sale. Iar, când te cheamă însuşi Regele țării, pesemne că urmează să aibă loc evenimente neobişnuite. Dacă mi se întâmplă ceva şi nu mă mai întorc, te-aş ruga să ai grijă de băiatul meu. N-o să-ți fie o povară, vei găsi în geamantanul meu, din dulap, înveliți într-o bucată de pânză, 3000 de lei şi 600 de mărci. Dacă

nu se schimbă prea mult lucrurile, ar trebui să vă ajungă şi doi ani. Până atunci Ştefan o să termine şcoala şi se va putea angaja, nu o să ai probleme cu el. Un singur lucru ar mai fi de adăugat: să ai grijă cum umbli cu mărcile alea. Ştii că germanii se supără rău de tot, când le găsesc la români. În cel mai rău caz, poți să spui că ai găsit pachetul de bani printre bălăriile de lângă gard. Mulți aruncă lucrurile interzise, când sunt urmăriți. S-ar putea să te creadă.

În ochii Veturiei sclipi o lumină. Bărbatul se prefăcu că nu o vede.

— Voi avea grijă de Ştefan, zise ea, într-un târziu şi îşi retrase mâna. Dacă asta vă linişteşte, promit că va avea aici, cât timp va dori el, casă şi masă. Dar eu sunt sigură că mâine vom bea la masa asta cafea şi vom face haz de temerile astea. Poate că Majestatea-Sa vă cheamă ca să vă felicite pentru vreun caz bine rezolvat. Sau să vă ceară vreun sfat politic.

— Mie?! zâmbi el, amuzat de naivitatea femeii. Felicitările mi le-ar trimite prin şeful serviciului la care lucrez, iar sfaturi politice... hmm, are un guvern şi un parlament întreg la dispoziție pentru asta.

Se ridică şi îşi îmbrăcă haina.

— Oricum, mulțumesc pentru promisiune. Şi eu vreau să cred că nu va fi nimic serios, dar ştii cum e, mai bine să-ți iei măsuri la timp, ca să nu-ți pară rău mai târziu. La revedere, doamnă Veturia, şi ai grijă la lumini peste noapte.

— La revedere, răspunse încet femeia şi se întoarse cu fața către chiuvetă.

Ca să nu i se vadă lacrimile, îşi spuse el, în timp ce închidea uşa cu grijă, în urma lui. Era o femeie de treabă şi îi părea nespus de bine că ajunsese aici. Străbătu cărarea dintre copaci şi ieşi în strada nepavată, întrebându-se ce s-o fi ales de evreul acela, căruia îi salvase prăvălia, în 1936. Ar fi trebuit să-i aprindă o lumânare, de mulțumire, dar nu ştia dacă şi la evrei exista obiceiul acesta.

Capitolul II
Invitația la Palat

Palatul Regal se găsea chiar în centrul Bucureștilor, la doi pași de Universitate și de Atheneu. Era mult de mers, așa că făcu semn unei birje și urcă în ea, pe când birjarul încă mai trăgea de hățuri.

— La Universitate! strigă, în timp ce-și așeza servieta alături. Dar, mai întâi, să oprești la „Florăria lui Matache", știi pe unde vine, nu?

Bărbatul de pe capră ridică biciușca, în semn că a înțeles comanda și plesni calul cu hățurile. Trăsura se puse în mișcare, aproape lovind un copil, care se juca prea aproape de partea carosabilă.

De ce l-o fi chemând, oare, Regele? Și, mai ales, de ce așa, pe ascuns, prin mesageri incognito, care, la rândul lor, sunt și ei urmăriți de cine știe cine? De ce nu pusese Carol să se dea telefon la sediul din strada Câmpineanu și să-i comande lui Moruzov să-l trimită pachet la el, dacă tot își dorea atât de mult să-l vadă? Ori poate că tocmai pe Moruzov voia să-l ocolească Majestatea Sa? Și de ce-ar fi făcut-o? Toată lumea știa că Mihail Moruzov fusese numit personal de Rege în fruntea Serviciului Secret al Armatei, devenind în România ceea ce era Canaris în Reich-ul german. Ziarele de opoziție, câte mai reușiseră să supraviețuiască după instaurarea dictaturii regale,

scriau în fiecare zi despre cancanurile de la Curte, despre intrigile politice puse la cale de Camarilă, despre cum făcea sluj lipoveanul sovietic pe lângă *Neamțul Trăznit* și cum îi pupa tocurile de la pantofii de satin ai Lupeascăi. Și atunci? De ce să-l fi ocolit Carol pe cel mai slugarnic închinător al său?

Trecură în grabă pe lângă statuia lui Golescu, pătată toată de găinaț de porumbei și mâncată de cocleala verde a aramei. De la începutul războiului, cu toate că Regatul nu fusese antrenat în războiul îndelungat care măturase marile puteri din jurul său, transformând țări întregi în ruine, statul trecuse pe picior de război, mobilizase toți rezerviștii și sistase majoritatea cheltuielilor publice curente, redirecționând banii spre înzestrarea armatei. De aproape șapte ani, primarii de sectoare nu mai avuseseră bani să cumpere nici măcar pubele de tablă, iar curățenia se făcea mai ales cu Străjeria, care scotea copiii și tinerii pe străzi, cu mături și fărașe aduse de acasă, și îi punea la treabă, în timp ce cântau „Marșul Regelui" și „Noi vom fi eroi".

La Piața de Gros, chiar lângă filiala Marmoroșbank, avusese loc un accident: un camion militar german izbise în plin o căruță, omorând calul și rupând piciorul țăranului care, pesemne, mersese pe lângă căruță, ținând animalul de dârlogi. O motocicletă PM a Wermacht-ului sosise deja la fața locului și cei doi polițiști discutau cu șoferul și cu sergentul care comanda misiunea. Îi ocoliră pe departe, mergând la pas, iar Milovan îl privi cu milă pe bărbatul rănit, știind că nimeni nu o să se îngrijească de

soarta lui. Cel mult, urma să vină o ambulanță, care să-l ducă la Spitalul Floreasca, unde aveau să-i acorde primele îngrijiri, să-i pună piciorul în atele, după care urma să-l dea afară, pentru că paturile erau rezervate soldaților răniți şi victimelor civile ale bombardamentelor americane.

La „Florăria lui Matache" era închis, iar obloanele erau trase, ca pentru un exercițiu de alarmă aeriană. Bărbatul înjură încet, neştiind ce să facă. La urma-urmei, pentru ce naiba îi trebuiau flori, că doar nu mergea la o întâlnire cu o femeie? Birjarul îl privi întrebător.

— Unde aş putea să găsesc nişte crizanteme albe?

— Multe?

— Păi... un buchet.

— E o cucoană pretențioasă?

Ridică din umeri şi se lăsă pe spătarul din piele al birjei.

— De unde să ştiu? Acum o văd pentru prima oară.

— Apăi, dragă domnule, dacă mai pui doi franci peste, cred că ştiu eu un birt, pe Antipa, cucoana patronului cultivă tot felul de flori, în grădina din spate. Vinde la nunți şi la morți.

Al dracului! zâmbi cu amar bărbatul. Eu la care naiba mă duc acum? Îi spuse să pornească spre birt şi, în mai puțin de zece minute opriră din nou, la umbra unui platan uriaş. Birjarul legă frâul de un stâlp de lumină şi dispăru pe uşă. După câteva minute, reveni, însoțit de o femeie frumoasă, dar cam grasă, cu un şorț alb petrecut în jurul taliei şi cu o pălărie de pai acoperindu-i părul blond.

— Câte să fie, domnu'?

Bună întrebare, se gândi, înciudat, el. Câte narcise sunt reglementate de protocolul regal să intre într-un buchet pentru Rege?

— Habar n-am, mărturisi, cu franchețe. Este vorba despre o doamnă de la Palat.

— De la Palatul Regal?! se miră femeia. Cred că atunci trebuie să fie vorba despre un buchet mare. Aşteptați nițel, trebuie să le tai, să le curăț de frunze, să leg buchetul şi apoi să-l pun într-un coş. La Palat, e musai să ai coş. Da' să ştiți domnu' că o să vă cam coste ceva. Nu vă dau orice fel de flori, ci numai din cele una şi-una. Ca pentru Rege.

Pe Milovan îl scutură un fior. Parcă toată lumea ştia că se duce să se întâlnească, la Palat, cu *Neamțul Trăznit*. Oare o fi aflat şi Moruzov?

Ridică din umeri, numără suma cerută, fără să se tocmească, apoi aşteptă în birjă, cu ochii pe stradă. Birjarul îşi aprinse o mahorcă, răsucită în foaie de ziar, şi pufăi îndelung, ca un coş de vapor. Deodată, o umbră prelungă începu să acopere strada şi Milovan ridică ochii spre cer.

— E cursa de la Viena, domnu', tuşi birjarul în pumn, apoi scuipă o flegmă galbenă pe trotuar. „Siegfried", dirijabilul ăla de 550 de pasageri. Friții se laudă peste tot că e cel mai mare din lume, da' am auzit un muscal că ruşii au făcut unul de 1200 de pasageri, cu o nacelă cât un stadion de fotbal, cu trei etaje şi cu lift interior. Ăsta se duce la danele de la Mogoşoaia, după cum e îndreptat cu botul.

Dirijabilul era cu adevărat uriaş, iar Milovan nu se îndoia de faptul că exista chiar şi cinematograf la bord, pe lângă magazine, restaurante, frizerie şi cofetărie. Avea două rânduri de punți compacte, iar pe cea inferioară se puteau zări capacele de fontă, care închideau ermetic gurile obuzierelor de 60 cm. Cu cele 10 guri de foc, pe fiecare parte a punții, şi cu cele patru mitraliere Wiesemann, poziționate două la proră şi două la provă, se presupunea că nava aeriană ar fi putut face față cu succes unui atac de la sol sau din aer. Adevărat că nemții nu o foloseau decât în interiorul teritoriilor considerate sigure, aşa că nu avusese încă posibilitatea de a-şi testa puterea de foc. În mod oficial, după dezastrul lui „Hindemburg", din 1937, toate dirijabilele fuseseră reproiectate pentru a funcționa cu heliu, un gaz mai scump şi mai puțin portant decât hidrogenul, dar mult mai eficient la capitolul siguranța zborului. Milovan avea însă ceva îndoieli cu privire la completa înlocuire a hidrogenului, altminteri, conform unui calcul simplu, prețul biletelor ar fi trebuit să se tripleze, dar el rămăsese neschimbat. Bănuia că numai compartimentele de exterior erau încărcate cu heliu, iar cele din miez, unde se găseau tancurile principale, blindate cu folii subțiri din oțel Krupp, trebuie că erau umplute cu hidrogen.

Milovan îl petrecu din priviri, până ce soția birtaşului ieşi din clădire, cu un coş din nuiele, cu evantai în partea din spate, încărcat de flori. Nu-l mințise, avea flori foarte frumoase, peste care pusese un văl subțire de muselină.

— Din partea casei, îi zâmbise, când i-l întinsese peste portieră. Să vă poarte noroc.

Îi mulțumi, cu o înclinare din cap şi-i porunci birjarului să pornească. După un sfert de oră, erau în piața Universității, unde câțiva copii zdrențăroşi aruncau cu pietre în porumbeii strânşi pe acoperişul din olane roşii. Un polițist fluiera de peste drum, dar ei se prefăceau că nu-l aud şi stăteau provocator cu spatele la el.

Plăti cursa, luă servieta sub brațul stâng şi coşul cu dreapta şi porni spre „Gambrinus". I se părea că era ridicol, nu cărase niciodată atâta maldăr de flori, iar privirile curioase ale femeilor îl stânjeneau. Se simțea ca şi cum i s-ar fi rupt haina în spate, dar ştia că trebuia să suporte cu stoicism. Mai rău ar fi fost ca Firică-Dumbavă Nicuşor să-i fi făcut o glumă proastă. Să fi pus vreun pariu cu colegii de la Minister, iar acum să stea cu toții la vreo terasă, din apropiere, să bea rom şi să se distreze pe seama credulității lui. Nu credea prea mult în varianta asta (îi văzuse pe urmăritori), dar nici nu se îndura să o dea cu totul uitării.

Palatul Regal era o clădire, placată cu calcar gălbui, care se întindea pe vreo sută de metri, în spatele unui gard din fier forjat. Existau două porți principale, păzite de soldați, în uniforme cu fireturi, dar nu credea că vreuna dintre ele ar fi fost cea pe care o căuta, aşa că o porni în direcția Atheneului, aruncând priviri cercetătoare dincolo de gard. Într-adevăr, la capătul dinspre răsărit, pe lățimea clădirii, era o uşă, acoperită cu un umbrar din sticlă colorată. Şi aici, la poarta gardului, stătea un soldat, dar era îmbrăcat în uniforma obişnuită a gărzii regale şi nu avea armă.

Se uită la ceas: mai erau aproape cinci minute, până la ora stabilită, aşa că puse coşul de flori pe bordura de beton a gardului şi rămase cu fața spre soldat. Acesta scoase un chiştoc de după ureche, scăpără un chibrit lung de pielea uneia dintre cizme şi începu să fumeze, uitându-se la el, fără pic de curiozitate. Apoi când minutarul ceasului atinse cifra 20, stinse mucul sub talpă, îşi aranjă ținuta şi luă poziție de drepți. Milovan săltă coşul, îşi potrivi servieta sub braț şi se apropie de poartă.

— Sunt aşteptat în Biroul Negru, spuse, străduindu-se să nu lase vocea să-i tremure.

— Sunteți domnul Alexandru Milovan?

Soldatul se apropie de poartă, scoase o cheie din buzunar, o vârî în broască şi o descuie, cu un declic.

— Un act de identitate, vă rog.

Puse coşul la picioare şi scoase portofelul, din buzunarul interior al hainei. Îi întinse carnetul albastru, cu cele două foi, pe care erau trecute datele sale personale şi fotografia. Soldatul studie cu atenție fiecare rând şi îi aruncă o privire cercetătoare, să vadă dacă persoana lui corespunde cu fotografia. În sfârşit, convins că bărbatul din fața sa era chiar cel ale cărui semnalmente erau trecute în carnet, îl închise tacticos şi i-l întinse.

— Poftiți pe aici, domnu' Milovan.

Apăsă pe clanță şi deschise uşa bogat ornamentată. Îl lăsă să treacă şi apoi o închise, cu grijă. Îi făcuse semn să o apuce pe coridorul scăldat în lumina gălbuie a becurilor fixate în perete la capătul unui braț de aramă. Alături de fiecare pară de sticlă, bărbatul văzu şi conducta pentru

gazul de iluminat. Administratorul clădirii voise să se asigure că, indiferent de probleme, aceasta nu avea să rămână niciodată în întuneric.

Trecură pe lângă mai multe uşi, cu clanțe din bronz masiv, terminate cu un cap de leu miniatural. Una dintre ele era deschisă şi apucă să vadă, înainte să o depăşească, un birou elegant, din lemn de mahon, pe care se odihnea o stivă de dosare, cu coperte albastre. Chiar în mijloc, lângă ceaşca de cafea, aştepta un ziar, deschis aproape de mijloc.

În fine, urcară două şiruri de scări, ieşiră pe o pasarelă metalică de trecere, cu grătar, prin pătratele căreia se zărea o mică grădină, lucrată în stil japonez, cu un pârâu artificial, care ocolea o insulă minusculă, la care ajungeai pe un podeț de lemn, în formă de dragon. Pe insulă, era un palmier, într-un hârdău de lemn, iar sub el un şezlong din răchită. Soldatul îl lăsă o clipă să privească, apoi îi făcu semn să pornească mai departe.

— Aici se retrage Majestatea Sa, atunci când vrea să se odihnească? întrebă, dar soldatul nu păru să dea semne că l-ar fi auzit.

Se opri înaintea unei uşi metalice, la capătul pasarelei, o deschise şi îl aşteptă să treacă. Milovan strecură coşul cu flori înainte şi se bucură că nu pățiseră nimic. Mai merseră câțiva paşi, apoi coridorul coti brusc spre dreapta. Soldatul se opri înaintea unei uşi duble, pe care era fixată o plăcuță de alamă. „Biroul Negru", citi el, mai înainte ca soldatul să ciocăne de două ori, cu inelul de bronz, fixat sub clanță.

— Doamna Lupescu, îi spuse, cu voce scăzută, în timp ce se trăgea într-o parte, pentru a-i face loc să intre.

— Nu înțeleg.

— Era grădina japoneză a doamnei Lupescu. Acolo, toate slugile trebuie să strige la ea Lupescu-san.

Îi deschise ușa și luă poziție de drepți. Milovan își făcu inimă, împinse coșul în față și intră.

Biroul Negru era o sală foarte lungă și îngustă, cu două șiruri de scaune cu spătar, lipite de pereți și cu o masă mică, ovală, cu două fotolii, în celălalt capăt. Într-unul stătea Ernest Urdăreanu, mareșalul Palatului.

Milovan îl cunoștea încă de prin '32 sau '33, de când participase la o ședință secretă a SSI, alături de Moruzov. După aceea, îl mai întâlnise, în 1935, cu ocazia înființării Străjeriei, o organizație pentru tineret menită să combată influența legionarilor, și apoi la una dintre ședințele primului guvern Gheorghe Tătărăscu, unde trebuia să susțină un proiect al lui Moruzov, cu privire la politica față de unguri. Era un bărbat slab, ușor adus de spate, cu perciuni mari, roșcați, și cu un păr rar, pieptănat cu îngrijire, într-o parte. Uniforma de mareșal, plină de fireturi și de decorații, îl făcea să arate ca un manechin, într-o vitrină. Pe scaunul celălalt, era așezată o femeie, cu o pălărie mare, cu pene de egretă, acoperindu-i jumătate din față. Nu era cine știe ce frumusețe, dar se mișca cu atâta senzualitate, încât trezea dorințele ascunse din pieptul oricărui bărbat.

Asta e curva pe care vor s-o răstignească legionarii, își spuse, simțindu-se ridicol cu coșul de flori în mână. Habar

n-avea care era protocolul, în privința lui, Elena Lupescu nu era regina României, doar amanta oficială a lui Carol. Îl salvă de la ananghie Urdăreanu, care se ridică sprinten, îi ieşi în întîmpinare şi îi luă coşul, aşezându-l la picioarele femeii. Apoi reveni către el, îl examină critic şi-i indică un scaun de pe partea opusă Lupeascăi. Se aşeză, simțindu-se inconfortabil, aşa cum trebuie să se fi simțit un bondar străpuns cu acul şi expus pe o bucată de catifea, sub geam.

— Domnule Alexandru Milovan... Vorbesc, aici, în numele Majestății Sale Carol al II-lea Regele României, care nu a putut să ajungă la această întrunire de taină, din cauza unui eveniment neaşteptat şi ne-a desemnat, pe doamna Lupescu şi pe mine, să purtăm această discuție. Sunteți de acord, sper, cu această intempestivă înlocuire.

Nu-l întrebase dacă era de acord cu purtarea discuției, ci numai cu substituirea Regelui. La urma-urmei, nici nu-i păsa cu cine anume vorbea (deşi, recunoştea, i-ar fi plăcut să se întrețină cu regele țării, fie şi numai pentru câteva minute; câți români se puteau lăuda cu aşa ceva, la o adică?), atâta vreme cât aveau să urmeze nişte ordine, pe care el trebuia să le execute. Aşa că dădu din cap şi rămase în aşteptare, aruncând priviri furişe către femeia ce îşi aprindea o țigară subțire şi o fixa la capătul unui portțigaret lung, din fildeş. Mareşalul îl surprinse, dar interpretă greşit curiozitatea lui.

— În acest cabinet se fumează, domnule, aşa că, dacă simți nevoia, poți să aprinzi țigara. Pe masă e o tabacheră cu „Royal" şi pot să-ți garantez că sunt autentic britanice.

Se simți ispitit să ia una, nu mai fumase ceva bun de o veşnicie, dar o voce ascunsă în cap îi şopti că nu e bine să facă gesturi care ar putea fi interpretate în fel şi chip. Clătină din cap şi aşteptă din nou.

— Dacă dumneata nu doreşti, eu, în schimb, simt nevoia.

Mareşalul întinse mâna, luă tabachera din argint filigranat, o deschise, extrase o țigară şi o anină între buze. Femeia schiță un zâmbet şi îi întinse, peste blat, o cutie de chibrituri. Frecă măciulia unuia de scăpărătoare, îl aprinse, pufăi de câteva ori din țigară, apoi suflă peste băț şi-l aruncă în scrumiera de metal dintre ei. Mai trase o dată, cu sete, apoi se uită fix în ochii lui.

— Treaba cu florile a fost ideea mea, mărturisi. Şi a fost bună. În primul rând, pentru că îți oferea un motiv să vii la Palat, fără ca lumea să pună întrebări. Prea multe. Azi e ziua de naştere a doamnei Lupescu şi ai adus acest coş cu flori, din partea SSI. În al doilea rând, pentru că te-am putut determina, în felul acesta, să ocoleşti nițel prin Centru, ca să verificăm dacă eşti urmărit.

— Nu înțeleg.

— Crezi că la „Florăria lui Matache" a fost închis întâmplător? Ştiam că acolo te vei duce să cumperi flori, aşa cum îți cunoaştem toate celelalte tabieturi de holtei. Şi să nu întrebi de unde, pentru că nu o să-ți răspund. Dar ar fi bine să te gândeşti cine ți-a trimis invitația, pentru ca să înțelegi cât de mult putem întinde coarda.

Strânse fălcile, hotărât să nu răspundă, în niciun fel, la asemenea provocări. Pentru că erau provocări, pesemne că îl testau, să vadă cât de cumpătat se comportă, în condiții de anormalitate.

Doamna Lupescu îți îndreptă ochii verzi, cu pupile foarte mici, asupra lui.

— Ernest, mai bine îl pui direct la curent cu problema, presimt că domnul Milovan nu o să aibă nimic împotrivă. Hai să nu pierdem degeaba timp prețios pentru ambele părți.

Avea o voce plăcută care, alături de şarmul ei natural şi de privirea pătrunzătoare, putea să doboare în genunchi orice bărbat, aprecie el, străduindu-se să se uite numai către mareşal.

— Îmi cer scuze, ar fi trebuit să-mi dau seama şi singur, înclină acesta capul, politicos, în direcția ei. Domnule Milovan, te afli aici în postură oficială, de agent al SSI, dar, conform acestui ordin semnat de Majestatea Sa (şi bătu cu degetul arătător de la mâna dreaptă într-o hârtie, pe care el de-abia atunci o zări pe luciul mesei ovale), nu te mai găseşti sub comanda lui Mihail Moruzov, ci sub aceea a Regelui şi a Casei Regale. Citeşte, te rog, ordinul.

I-l întinse, uitându-se la el cu atenție. Milovan îl luă şi îi aruncă o privire scurtă. Era numit agent special, în slujba Casei Regale a României. I-l dădu înapoi, apoi îşi îndreptă spatele. Întrebă printre dinți:

— Ce trebuie să fac?

Ernest Urdăreanu puse ordinul la loc, pe masă, şi îi aruncă o privire femeii cu pălărie.

— Vezi? Ți-am spus eu că e un bărbat dintr-o bucată şi că nu va fi nevoie de prea multe explicații. Elena Lupescu trase cu nesaț din portțigaret, apoi suflă fumul cu o plăcere vizibilă. Câteva sunt însă absolut necesare. Vrei să-i spui dumneata despre Moruzov?

— Poate că ar fi mai bine...

— Acum, domnule Urdăreanu!

Ştia cum să folosească un ton poruncitor, constată fostul comisar, văzând cum îşi coboară umerii mareşalul. Se hotărî să-i facă situația mai uşoară, deşi nu intuia prea exact ce fel de repercusiuni urma să aibă asta asupra sa.

— Ați auzit de cazul Austrian, din 1931?

Nu auziseră.

Le povesti foarte pe scurt despre cadavrele găsite pe malul lacului Geneva, vreo 30 la număr, femei şi bărbați, aparent fără nicio rană sau vreo urmă de violență fizică pe corp. Toți îmbrăcați în haine uşoare, de vară, deşi în regiune ningea de două zile. Fusese o mare daravelă, autoritățile militare şi civile îşi pasau pisica moartă una alteia şi, în cele din urmă, la un nivel foarte înalt al comandamentului militar nazist s-a luat decizia ca vinovat să fie găsit Hermann Austrian, un evreu elvețian, angajat al cazinoului de pe celălalt mal al lacului. Acesta ar fi adormit în timpul turei, fusese o cădere de tensiune la pompe, apoi curentul revenise, dar neavând cine să reaprindă lămpile de iluminat cu gaz acestea rămăseseră pornite. Lumina zilei fiind suficient de puternică, jocurile au continuat, fără ca personalul să-şi dea seama că gazul se acumula în încăperi, fără să se consume. L-au judecat sumar, la o instanță militară, l-au condamnat la moarte şi l-au executat prin spânzurare, mediatizând puternic cazul pentru a demonstra eficiența justiției militare germane. Asta deşi comisarul poliției locale a protestat tot timpul, afirmând că toate cazinourile elvețiene funcționau numai

cu lumină electrică, de peste 20 de ani. La puțin timp, trupul acestuia a fost găsit pe fundul unei prăpăstii, pe jumătate mâncat de lupi.

— Şi care este morala cazului Austrian? întrebă nedumerită Elena Lupescu.

— În 1937, la o verificare de rutină a poliției militare din regiune, s-a descoperit că toate cazinourile aveau montate instalații de iluminat cu gaz.

— Deci comisarul mințise. Sau fusese dezinformat.

— E un punct de vedere. Milovan ridică din umeri. Controlând actele, s-a constatat că instalațiile fuseseră montate, de o firmă germană, în 1932, deşi cazinourile aveau cu toate instalații electrice.

— Tot nu înțeleg morala.

— Eu sunt doar un simplu polițist, doamnă, explică el, clipind calm prin fumul albăstrui. De fapt, un fost polițist, care mai gândeşte încă asemenea unuia activ. Până în 1932, cazinourile elvețiene aveau numai iluminat electric. Din 1932, dispuneau şi de un iluminat romantic, cu gaz. Pentru asta a trebuit să moară 32 de inşi necunoscuți, un angajat al unui cazinou şi un comisar de poliție. Morala ar fi că adevărul, dacă nu există, la un moment dat, ar trebui inventat, ca să corespundă realității.

— Uite care-i treaba, domnule Milovan. Dacă voiam şarade, îl aduceam pe bibliotecarul Palatului, este un om foarte citit, care ne-ar fi făcut după-amiaza asta nespus de plăcută, înşiruindu-ne o mulțime de poveşti de-astea, cu tâlc. Cu atât mai mult, cu cât, fiind şi ziua mea de naştere, aş fi avut dreptul la o după-amiază plăcută şi relaxantă, nu crezi?

— Cred că am înțeles eu ce doreşte să ne transmită domnul ex-comisar cu istorioara asta, plină de învățăminte. Vocea lui Urdăreanu era vag ironică. Probabil vrea să spună că realitatea e una singură, iar adevărurile despre ea, adică reflectările ei în mințile noastre, foarte multe. Nu suntem obligați să alegem acel adevăr care să şi coincidă cu realitatea. Pentru că, oricând, un adevăr imaginar se poate transforma în realitate, nu domnule Milovan?

— Eu aş prefera să-i spui adevărul despre o anumită realitate, accentuă femeia, cu buzele strânse într-o linie subțire. De fapt, eu am înțeles următorul lucru din şarada asta: dacă ai toate informațiile despre o anumită realitate, poți să o controlezi; dacă nu, eşti obligat să inventezi alta. Să ne întoarcem, deci, la cazul Moruzov.

Mareşalul înclină din cap şi începu să vorbească, destul de neconvins, încă.

— Majestatea Sa îl suspectează pe Moruzov de duplicitate. Termenul „duplicitate" este o formă mai blândă pentru sintagma „înaltă trădare". Este vorba despre un aranjament pe care Mihail Moruzov se pare că-l pune la cale, între un foarte înalt demnitar al celui de-Al Treilea Reich şi o anumită persoană din cercul puterii de la Bucureşti. Poate te întrebi, domnule Milovan, în ce anume constă trădarea intereselor monarhiei şi este dreptul dumitale să o faci. După cum ştii, Regatul a devenit unul dintre aliații de nădejde ai Reich-ului, iar asta se datorează, în primul rând, ascendenței Casei Regale de Hohenzollern, care i-a permis Regelui să încheie un tratat personal de colaborare cu Führer-ul german. Un tratat

bun pentru țară, nimeni nu poate să conteste asta. Este de ajuns să priveşti în jurul nostru, ca să-ți dai seama ce am fi ajuns, dacă nu eram conduşi de Carol al II-lea: Ungaria este anexată, Polonia şi Serbia au fost aproape şterse de pe hartă, în Croația se duc încă lupte crâncene, dar nu este nicio îndoială cu privire la învingător, Cehoslovacia a aderat la Axă, după ce a fost pe jumătate transformată în ruine, Bulgaria este împărțită în „sectoare de germanizare", grecii sunt zdrobiți definitiv, iar Atena a devenit o groapă uriaşă, în vreme ce Turcia mai poartă lupte sporadice prin munți, pregătindu-se de capitulare. Înaltă trădare înseamnă să treci cu nonşalanță peste toate astea şi să afirmi că, dacă ai veni tu la putere, ai transforma țara într-o Legiune Străină, pentru Reich, şi ai trimite toți bărbații creştin-ortodocşi să lupte pe frontul japonez, alături de armatele germane, chineze şi sovietice, pentru a deschide poarta Europei către Asia. Că i-ai lega pe toți corupții care au condus țara până acum, i-ai unge cu catran şi ai turna pene peste ei, după care i-ai pune să defileze pe străzile Capitalei, cu lanțuri la picioare, ca să vadă poporul cum sfârşesc cei care i-au trădat interesele naționale. Şi că, la sfârşit, i-ai îngropa pe toți, până la jumătate, pe un câmp, şi ai trece cu tancurile peste ei, ca să simtă durerea pe care au provocat-o țării, timp de atâtea decenii. Şi, acum, cred că asta...

Aruncă o privire scurtă, în direcția femeii. Elena Lupescu trăgea din portțigaret, cu un aer absent.

— ...a fost tot ceea ce trebuie să ştii.

Doamna Lupescu clătină uşor din cap.

— Nu aşa ne-a fost înțelegerea, Ernest. Dacă tot ne-am hotărât să-l aruncăm în lupta asta murdară pe dumnealui, prefer să lupte cu determinarea celui care ştie de partea cui se află acel adevăr, despre care pomenea mai devreme, în legătură cu cazul Austrian, decât să-şi fabrice el însuşi unul. Pentru că acesta era sensul moralei, nu, domnule Milovan?

Bărbatu oftă şi îşi frecă obrazul drept cu un deget. În cele din urmă, îşi călcă peste mândrie şi se întinse după tabacheră.

— Se poate?

— Nimeni nu a retras invitația.

Luă o țigară şi o examină, preț de câteva clipe. De fapt, avea nevoie de timp, ca să ajungă la o concluzie. Era o țigară foarte fină, ar fi zis că e pentru dame, dacă nu l-ar fi văzut pe mareşal trăgând dintr-una, cu o hârtie atât de subțire, cum nu mai văzuse niciodată. Iar filtrul avea culoarea lămâii coapte şi era aproape un sfert din lungimea totală a tubului de hârtie. O trecu pe sub nări şi aproape că gemu de plăcere. În sfârşit, tutun adevărat, uscat după conform celor mai riguroase norme. Urdăreanu îi întinse cutia cu chibrituri. Scăpără, o aprinse, pufăi de două ori şi abia apoi trase în piept. Dumnezeule, de ce se numea, totuşi, tutunul iarba-dracului?

— Eu mi-am făcut veacul mai mult pe stradă, spuse, privind cum spirala de fum se ridică spre tavan, vălurind uşor acolo unde întâlnea vreo pală de aer în mişcare. Îi cunosc pe hoți, pe mardeiaşi, pe cartofori, pe curve şi pe peştii lor. Ştiu care sunt criminali înnăscuți, îi citesc dintr-o pri-

vire, şi tot la fel îmi dau seama care sunt viitoarele victime. Cunosc bandele şi chiar o parte dintre poliţiştii, procurorii şi judecătorii corupţi. Mă descurc în lumea asta, pentru că am trăit în ea şi am fost nevoit să-i învăţ regulile, ca să supravieţuiesc. Dar nu ştiu aproape nimic despre lumea politicii, doamnă Lupescu. M-am ferit de ea şi de implicaţiile ei, cât de mult am putut. Şi, din câte înţeleg, doriţi să mă arunc exact în acest gen de luptă pe care nu-l cunosc. O luptă, în care habar nu am ce sorţi de izbândă ar fi de partea mea, dacă aş accepta provocarea.

— Dacă aş fi în locul dumitale, nu mi-aş face atâtea probleme, zise mareşalul, după câteva clipe. Cred că totul se va sfârşi cu bine. Nu avem intenţia, nici Majestatea Sa şi nici noi, să te amestecăm în vreun joc politic, dragă domnule Milovan. Ştim că eşti un ins apolitic, tot aşa cum ştim că îi eşti devotat Regelui şi ţării dumitale. Nu dorim decât să-ţi dăm o misiune de serviciu. Una pe care ţi-ar fi putut-o trasa şi Moruzov, dacă asupra sa n-ar plana acele suspiciuni. În fine...

— Avem nevoie de experienţa dumitale de poliţist, domnule, reveni Elena Lupescu şi aşeză portţigaretul pe marginea scrumierei. Se apleca spre el: Carol deţine informaţii sigure cum că, la bordul lui „Siegfried", care tocmai a aterizat la Mogoşoaia, se găseşte un ofiţer cu un grad foarte mare, generalul Adolf Kellerman. Ştii cine este acest Kellerman? Mâna dreaptă a lui Adolf Hitler, pe linie ştiinţifică. Vizita aceasta incognito are ca scop o întâlnire secretă, cu o personalitate politică din ţară, care îl va conduce pe general într-un oraş din provincie.

Femeia tăcu, dar nu-l scăpă din priviri.

Se joacă de-a pisica și șoarecele cu mine, înțelese Alexandru Milovan. Nu se lăudase cu nimic, atunci când le spusese celor doi că se pricepea să citească tiparele umane, numai că particularizase pentru lumea suburbană a crimei. În realitate, tiparele umane erau general valabile în toate mediile. Lupeasca era un animal de pradă, nu unul de forță, precum Carol al II-lea, căruia îi plăcuse la nebunie simbolul capului de lup, de pe steagul dacic, ci unul mai rafinat, care își baza vânătoarea mai degrabă pe șiretenie. O vulpe, o catalogă și chiar i se năzări, privind-o, că are botul prelung al animalului respectiv. Dar nu una comună și plină de pureci, Regele nu ar fi suportat în preajma lui prea mult timp astfel de caractere, ci mai degrabă una polară.

— Nu vreau să par nepoliticos, spuse, într-un final, prefăcându-se interesat de volutele fumului de deasupra mesei, în vreme ce își îndrepta propria țigară spre scrumieră, ca să o scuture de scrum, dar discutăm de mai mult de un sfert de oră și eu nu cunosc nimic despre misiunea pe care Majestatea Sa îmi comandă să o îndeplinesc. Am aflat numai că un oarecare domn Kellerman, general german, a sosit în București, la bordul unui dirijabil. Și că urmează să întâlnească un om politic român. În ce constă, deci, misiunea?

— Vezi? Ți-am spus eu că e bun pentru chestia asta. De fapt, cred că e cel mai bun. Cel mai potrivit. Femeia râse. Ai adus flori frumoase, domnule. De unde știai că-mi plac crizantemele albe?

La naiba, gemu aproape audibil bărbatul, se joacă mereu. Oare de cât timp mă aflu în colimatorul lor? Mă cunosc numai prin Firică sau mai sunt şi alţii, care mă spionează pentru ei? Şi de ce o face Firică? De ce joaca de-a spionii este atât de bine văzută la Palat?

— Nu ştiam, răspunse, într-un târziu. Dar dacă ţii neapărat să afli ceva, există căi şi modalităţi de a o face.

Elena Lupescu râse din nou şi îl ameninţă cu degetul.

— Exact de acest spirit avem nevoie de la dumneata, comisare. Scuză-mă că folosesc numele funcţiei de odinioară, dar mi-e mai... cum să spun? – mai peste mână, să-ţi spun „domnule agent SSI”.

Graseie puţin când pronunţă „SSI” şi bărbatul se trezi că zâmbeşte.

— Trebuie să găseşti o cale de a afla la ce anume doreşte să-i faciliteze accesul Corneliu Zelea Codreanu generalului Kellerman. Şi cum ar putea acest serviciu să-l determine pe Himmler să-i deschidă larg uşa cancelariei lui Adolf Hitler. Şi, mai ales, cum ai putea să îl împiedici pe Reichfürer să aibă acces la acel ceva pe care şi-l doreşte din România.

Ţigarea tremură pentru o clipă între degetele lui Milovan.

— Reichfürer-ul Heinrich Himmler şi Căpitanul Corneliu Zelea Codreanu?! Strepezitoare combinaţie.

— Şi mai spuneai că nu te pricepi la politică! se prefăcu mirat mareşalul, trăgând cu putere din chiştocul care îi rămăsese între degete, apoi grăbindu-se să-l stingă în scrumieră. Strepezitoare e puţin spus. Dacă Zelea Co-

dreanu reuşeşte să-l convingă pe Führer că o Românie Legionară i-ar fi mai de folos decât actuala Românie, atunci vom avea nişte pogromuri pe străzi de mai mare frumusețea. Nu numai evreii vor fi inamicii noului stat, ci şi orişicare român de bun simț, care va îndrăzni numai să ridice altfel decât cu obediență privirea către zvastică şi diagonală.

— Unde se va petrece evenimentul?

— De la Gara de Nord au fost rezervate două locuri, la clasa I, până în Caracal, la acceleratul de la ora 20:10. Ştim cine a făcut rezervarea şi pentru cine. Nu ştim, însă, dacă acesta este locul unde se vor întâmpla faptele sau e vorba numai despre un punct de tranzit. E posibil să închirieze un automobil sau o birjă şi să meargă, mai departe, către unul din satele învecinate.

Milovan aruncă o privire grăbită către ceasul de la încheietură.

— Asta înseamnă că mai am... ceva mai puțin de o oră şi jumătate, ca să ajung la gară, să-mi iau bilet, să găsesc persoanele, înainte să urce în tren şi...

— Singura problemă este dacă accepți sau nu misiunea. Restul sunt amănunte, de care deja ne-am îngrijit, dacă-mi dai voie să spun aşa.

Stătu o clipă în cumpănă. Elena Lupescu îl privea printre gene, de parcă ar fi flirtat cu el. Nu credea că lui Carol al II-lea i-ar fi plăcut privirea aceea. Înfundă chiştocul în scrumieră şi se ridică.

— Cred că nu am de ales, nu, domnule Mareşal al Palatului?

Acesta ridică din umeri.

— În vreme de război, nimeni, nici chiar Majestatea Sa Regală nu are de ales. Condițiile exterioare ne aleg pe noi, oamenii, să le rezolvăm şi nu invers.

— Atunci... condițiile alea, de care vorbiți, mă determină să accept.

Ernest Urdăreanu se ridică, la rândul său, şi Milovan constată că nu era atât de înalt pe cât îl crezuse, până atunci. Îi întinse un plic mare, albastru.

— Ai, înăuntru, un permis special, valabil pentru toate trenurile din țara asta, care te scuteşte de a mai cumpăra bilete. De asemenea, o împuternicire, care te face şeful direct al oricărei secții de poliție sau de jandarmi, din zona în care te afli. O împuternicire care obligă chiar şi unitățile militare române să-ți ofere ajutorul solicitat. Mai există, de asemenea, un număr de telefon. E cel de la biroul meu personal. Poți telefona la orice oră, din zi şi din noapte, întotdeauna va fi un soldat de serviciu acolo. Şi mai ai suma de o două mii de lei, pe care nu va fi nevoie să-i decontezi, la sfârşitul misiunii.

Milovan luă plicul, cu grija cu care ar fi manevrat o bombă amorsată, şi îl strecură în servietă.

— Am asupra mea un pistol de serviciu, luat cu împrumut de la Armurărie. Va trebui să-l predau până la miezul nopții.

Urdăreanu aruncă o privire cercetătoare către femeia din fața lor. Aceasta ridică din umeri.

— Sunteți în misiune de serviciu, în slujba Regelui, domnule. Pentru a o îndeplini, împuternicirea aceea vă

dă dreptul să rechiziționați orice, chiar şi un tanc. Al armatei române, bineînțeles, aşa cum a subliniat şi Majestatea Sa. Puteți să treceți pe la Armurărie să solicitați un tun, spre exemplu, dacă socotiți că v-ar fi de folos. Singura condiție este să reuşiți. După aceea, nimeni nu o să vă mai întrebe ce mijloace ați folosit.

Dar, dacă nu ar fi reuşit, lista cu întrebări nu ar mai fi avut sfârşit.

— Şi, domnule Milovan... ar fi de preferat ca generalul să se întoarcă viu şi nevătămat, în Germania.

— Şi domnul Codreanu?

— Nu ştii chiar nimic, nu? Elena Lupescu se ridică şi ea în picioare, cu portțigaretul între degete. Domnul Corneliu Zelea Codreanu a fost condamnat, în luna mai a acestui an, de către un tribunal din Capitală, la 10 ani de muncă forțată, pentru că a adus un ultragiu domnului Nicolae Iorga. În urmă cu două săptămâni, a reuşit să fugă de sub escortă, ajutat de peste 100 de legionari, şi nu a mai fost găsit, în ciuda eforturilor poliției.

— Sau poate tocmai datorită eforturilor poliției, râse sec Urdăreanu. Majoritatea politicienilor noştri dețin această abilitate surprinzătoare de a schimba bărcile, la prima suflare de vânt. Da, Codreanu se plimbă liber, la această oră. Şi, deşi unii dau ca sigură fuga sa între granițele celui de-Al III-ea Reich, eu am motivele mele să cred că se va afla în trenul ce-l va transporta pe generalul Kellerman la Caracal. În privința lui, domnul meu, ai mână liberă. Ideal ar fi să ajungă din nou după gratii. Dar câți nu au murit, mai înainte să-și atingă idealul?

Alexandru Milovan dădu din cap, în semn că înțelesese care-i erau atribuțiile şi limitările. Luă servieta sub braț, se înclină în fața Lupeascăi şi îl salută din cap pe Mareşal. Acesta îl însoți până la uşă.

— Succes, domnule Milovan. Majestatea Sa are toată încrederea în perspicacitatea dumitale.

— Da, domnule Mareşal.

Urdăreanu bătu în uşă şi aceasta se deschise brusc. Soldatul care-l adusese până acolo stătea în poziție de drepți, în aşteptare.

— Şi, domnule comisar... Tocmai am trimis un pluton de infanterişti pe strada Teilor, la numărul 141, în Ferentari. Îi vor escorta pe cucoana Veturia, gazda dumitale, şi pe Ştefan, într-o locuință secretă, unde vor fi păziți zi şi noapte, până la terminarea misiunii. Să nu le vină vreo idee ciudată Legionarilor.

Bărbatul înțepeni o clipă în prag, apoi se scutură, ca de o jerbă de apă, picată asupra lui, pe neaşteptate. Evident că măsura de protecție era, de fapt, una de constrângere. Adică ar fi bine să faci ceea ce tocmai ai promis că vei face, altminteri...

— Mulțumesc, domule mareşal. Am să țin minte.

Capitolul III
O călătorie cu trenul

Se făcuse deja 20:27 şi trenul nu plecase încă de la peron. Bănuia că mecanicul de pe locomotivă primise ordine stricte, în ceea ce-l privea, dar nu putea să mizeze prea mult pe treaba asta. Cum ar fi putut să-l recunoască, doar nu-l văzuse în viața lui, iar prin iureşul acela de călători, care se înghesuiau cu o mulțime de bagaje, era destul de improbabil că l-ar fi putut identifica, chiar dacă ar fi avut o fotografie a lui. Mai degrabă, era vorba despre o staționare prelungită, datorată recentelor bombardamente de la Ploieşti; multe trenuri intraseră în gară, cu întârzieri de peste două ceasuri, determinând la rândul lor altele, în lanț.

Un conductor stătea pe scară, cu un steag verde în mână. Îl întrebă unde era vagonul cu numărul trei, iar acesta se trase într-o parte, făcându-i loc să urce. Imediat după aceea, ridică steagul şi suflă de mai multe ori în fluierul ce-i atârna de gât. Cu un zgomot surd de fierărie ciocnită, trenul icni şi se puse, greoi, în mişcare.

Reuşi să se strecoare, cu chiu cu vai, printre papornițe pline cu legume, printre saci cu mălai şi printre trupurile încinse ale oamenilor, care se întorceau pe la casele lor din provincie, după ce făcuseră cumpărături în Capitală. Erau, în primul rând, muncitorii de la „Atelierele Gri-

vița", îmbrăcați încă în șalopetele de serviciu, de care nu mai apucaseră să se schimbe, ca să poată prinde trenul; câțiva țărani, cu coșuri de legume pentru piață, mai multe femei, în rochii groase, de lână, care veneau de la Videle sau chiar de la Roșiorii de Vede, să muncească cu ziua pe la cucoanele din București. Pe la mijloc, așezați pe băncile din lemn, câțiva comis-voiajori, cu gențile lor mari din pânză, puse la picioare, discutau aprins despre mersul războiului în Răsărit și despre șansa ca Stalin să poată cădea la o înțelegere cu Hitler, ca să poată porni conflictul cu Japonia pentru ocuparea Birmaniei. La celălalt capăt al vagonului, câțiva sanitari militari stăteau pe sacii de campanie și fumau în tăcere. Poate că, pentru ei, războiul nu era doar un motiv de discuție, ci unul de îngrijorare sau chiar de viață și moarte. Poate că trenul acesta avea să-i ducă la întâlnirea cu altul, care urma să-i poarte spre locurile unde mugeau tunurile, iar localitățile se transformau în ruine.

În cele din urmă, reuși să se strecoare pe locul de la fereastră, rămas liber, ca și cum l-ar fi așteptat special pe el. Dincolo de geamul murdar, defilau casele de paiantă ale cartierelor mărginașe. De turnul de apă, din halta Afumați, era legat un balon german, de supraveghere aeriană a situației pe drumurile și căile ferate din regiune. Doi soldați mici cât degetul se aplecaseră peste nacelă și priveau cu binoclurile către apus.

— Se holbează, ca și când americanii ar veni pe jos din America aia a lor, să îi bată la fund și să-i trimită înapoi, în Germania, spuse bărbatul gras de pe bancheta din fața

sa, îmbrăcat în costum ieftin de twed, arătând cu degetul spre geam. Pălăria albă de panama, cu bor lat și-o ținea pe genunchi. După papara pe care a luat-o Rommel în Scandinavia de la australieni, se feresc și de umbra lor. Nu dă bine deloc la imaginea de învingători pe toate fronturile.

Ridică din umeri, hotărât să nu comenteze. Nu voia să iasă deloc în evidență, pentru ca să se poată apropia de generalul german, fără ca acesta să bănuiască nimic. Majoritatea călătorilor urma să coboare la Videle și atunci putea să se mute, din vagon în vagon, căutându-și omul.

— Vrei să auzi o bănuială cât se poate de onestă, domnule? Fără un guvern puternic și un prim-ministru de care să tremure toți, numai când își face apariția undeva, țara asta o să fie mâncată. Reich-ul are nevoie aici de noi, românii, ca tampon între ei și ruși, un spațiu de manevră, care să le acorde timpul necesar să-și aducă trupele, risipite de-a lungul și de-a latul Europei, în caz de nevoie. Dar dacă Stalin chiar semnează un protocol cu Hitler, așa cum se tot aude, rolul nostru încetează. Și, atunci, din țară-anexă a Reich-ului o să devenim țară-parte. Nici nu o să mai fie nevoie să ne invadeze, deja sunt aici, cu trupe și tehnică militară. Dar, dacă o să avem un guvern tare ca nuca aia încuiată, de sare și ciocanul când dă în ea, un guvern legionar, adică, Hitler se va gândi de două ori, până ce va semna vreun act împotriva României. Și, atunci, vom putea să emitem pretenții din nou la Cadrilater și la Bucovina. Adică vom ajunge România aia Mare, la care au visat moșii și strămoșii noștri. Cu Căpitanul pe post

de prim-ministru nu o să mai avem nevoie nici măcar de Casă Regală. Oricum, ce fel de Casă Regală mai e aia, în care un rege renunță la tron pentru un fund de muiere, apoi se răzgândeşte şi se întoarce pe tron, dezmoştenindu-şi fiul?

Câteva capete se întorseseră în direcția lor şi păreau că ascultă cu atenție.

— Trăiască Căpitanul! se auzi o voce ascuțită, venind din fundul vagonului. Sus Legiunea!

— Taci, dracului, Căprărine, te-apucaşi de politică, ai? Muierea ştie ce faci, după ce pleci de la muncă?

— Lasă-l, bă, să-şi spună omul oful pe care-l are. Un țăran înalt, cu o pălărie de pai pe cap făcu semn din mână. Spune, bre, de ce vrei să vină iar Legionarii la putere? N-au mai fost o dată? Şi ce mare brânză au făcut? L-au împuşcat pe Călinescu, la Sinaia, şi după aia s-au încăierat cu armata şi între ei. Am auzit că pe Căpitanul lor l-a băgat Regele l-a zdup. Vrei să-l pui în fruntea țării pe un puşcăriaş?

— Eu am fost legionar, se înfoie Căprărin. Şef de Cuib. Şi pot să-ți spun că avea dreptate Căpitanul, în tot ce făcea şi ce spunea.

— Şi ce spunea, mă, prostovanule? Că e mai bine să urce el la putere şi să-i împuşte pe toți cei care sunt împotrivă?

— Lasă-l, mă, a' lu' Ulete, nu te mai încontra cu el, nu auzişi că e legionar? îl trase de mânecă vecinul lui, un bărbat slab, cu mustață lungă şi neagră, care stătea sprijinit cu şoldul de spătarul uneia dintre bănci. Dacă se întorc ăştia şi-ți pun sula-n coastă?

— Ce să-l las, mă, ce să-l las? Pe el şi pe domnu' ăla, de la fereastră, i-aş arunca din tren, între halte, ca să meargă pe jos şi să aibă timp să discute despre rahații ăia de legionari. Din cauza lor, stăm cu armata germană în țară, de parcă am fi sub ocupație.

Bărbatul cel gras îşi şterse faşa şi capul pleşuv cu o batistă mare, cadrilată.

— Da, mă, ăla al lui Ulete sau cum te-o fi chemând, vorbi el tare. De-aia e armata germană aici şi de-aia Regatul României nu este o ruină de la un capăt la celălalt, aşa cum e Polonia, Serbia, Slovenia, Muntenegru, Croația şi Slovacia. De-aia poți tu să te duci în Capitală cu trenul, mă, prostovane, pentru că nemții nu s-au atins de noi. Suntem aliații lor. Uite, să spună dacă nu e aşa şi domnu'.

Şi se uită foarte expresiv la el, îndemnându-l să-l pună la punct pe prostul de țăran. Dar domnul în cauză oftă abia simțit şi-şi mută iar privirea către geam. În înserarea din ce în ce mai groasă, luminile tremurătoare ale lămpilor cu gaz lampant, aşezate în ferestre, păreau o adunătură de suflete rătăcite, speriate de apropierea nopții. Tocmai treceau pe lângă un sat mai mare, mărginit de şoseaua ce mergea înapoi, spre Bucureşti. Ar fi vrut să închidă ochii, pur şi simplu, şi să se prefacă adormit, dar ştia că asta nu se mai putea deja.

— Straşnic, comentă el posomorât. De fapt, habar n-am despre ce vorbiți, nu m-a interesat niciodată politica. Şi, oricum, o să cobor la prima, aşa că trebuie să merg spre ieşire. Să aveți o seară bună, cu toții.

Se ridică, ursuz, şi îşi făcu loc printre trupurile înghesuite, care miroseau a sudoare şi a haine murdare. O fe-

meie în vârstă, cu un batic înflorat, se lipi de peretele de lemn, ca să-i facă loc şi, când trecu pe lângă ea, îi şopti:

— Foarte bine i-ai zis-o, domnule, fi-r-ar ai dracului ei, cu politica lor, că ne-au adus războiul ăsta pe cap!

Când ajunse lângă uşa proptită de geam cu un sac, auzi din nou vocea enervantă a grăsanului:

— Haide, domnu' Milovan, că te pricepi, ce naiba! Doar ai fost comisar de poliție. Iar poliția e băgată în politică până-n gât, nu? Altminteri, cum ar şti pe cine să aresteze şi pe cine nu, dacă nu ar asculta de cererile politicienilor zilei?

Îl fulgeră ceva rece, ca o lamă de şuriu între coaste, şi inima prinse să-i bată cu o asemenea putere, încât se temu că o să o audă şi cei din jur. Răsuci capul şi se mai uită o dată la bărbatul gras, care-şi pusese panamaua pe cap şi arăta ca un mexican plecat cu trenul la oraş, la târgul de vite. Nu, cu siguranță nu-l văzuse în viața lui, dar asta nu însemna absolut nimic, omul putea foarte bine să fie ruda sau prietenul cuiva, pe care-l înfundase mai demult în puşcărie sau pe care-l împuşcase, atunci când poliția intervenise, în bătaia dintre două bande rivale. Faptul că îi ştia numele şi fosta funcție, dar mai ales că se afla în acelaşi vagon cu el, chiar pe banca alăturată îi dădea de înțeles că urmărirea la care-l supunea Moruzov era de lungă durată şi, mai ales, urmărea un scop precis.

— Cred că mă confunzi, domnule, răspunse, după care păşi pe lângă sacul cu porumb şi ieşi pe coridorul aglomerat dintre vagoane.

Rămase între două sacoşe mari de pânză, pline cu pâine, chiar în spatele unei lăptărese, care-şi ținea bidonul gol

între picioare şi povestea de zor ceva unei prietene, care stătea aşezată pe o valiză de lemn. În mai puțin de un sfert de oră, trenul începu să frâneze, scoțând şuierături ascuțite pentru a semnaliza apropierea de gară. Prin geamuri, apărură luminile electrice ale stației CFR. Oamenii începură să se pregătească de coborâre şi bagajele mai mici se îngrămădiră deodată către uşă. Vagonul se înscrise, scârțâind, pe o curbă lungă, ocolind un canton părăsit şi cufundat în întuneric. După câteva clipe, încetinirea se simți încă şi mai puternic şi oamenii se aplecară să-şi ridice sacoşele şi papornițele. Milovan îşi ceru scuze şi se apropie de uşă, înghesuindu-se în spatele unui bătrânel, care-şi ținea bastonul deasupra capului.

Becul principal al gării se vedea din ce în ce mai aproape, până când, într-un final, deveni lumina principală, iar trenul se opri în dreptul ei. Milovan îl ajută pe bătrân să coboare, apoi sări pe peron. Ocoli, până ajunse în spatele ultimului vagon, deschise uşa de pe cealaltă parte şi urcă, de parcă ar fi fost un călător dinVidele.

Aşteptă la capătul vagonului, până ce conductorul flutură steagul verde, se cățără pe scările metalice şi trase uşa după el. În mod surprinzător, omul îl salută din cap, dar nu îi ceru biletul. Intră în interiorul vagonului, ținând uşa deschisă, ca să poată pătrunde şi el, apoi se apucă să verifice tichetele. Îl lăsă să se îndepărteze puțin, apoi se aşeză pe primul loc liber, îşi lipi capul de geam şi închise ochii, prefăcându-se că îi e somn.

De fapt, îi trecuse orice urmă de somn, iar oboseala după ziua cea lungă şi plină de evenimente lăsase loc un

stări de surescitare nervoasă, care făcea să-i zvâcnească tâmpla dreaptă. Mai întâi scrisoarea nostalgică, la care nu apucase să mai răspundă; apoi întâlnirea neaşteptată, dar deloc întâmplătoare, cu Firică-Dumbravă Nicuşor şi invitația şocantă la Palat; urmărirea la care îl supusese chiar colegul de birou, Petre Brezianu, care-l aruncase în arenă pe Moruzov; întâlnirea de taină cu mareşalul Palatului şi cu amanta Regelui, Elena Lupescu; dezvăluirile cu privire la posibila implicare într-un complot a şefului său, Mihail Moruzov; şi, în sfârşit, misiunea aceasta ciudată, în care trebuia să urmărească un general german şi să împiedice întâlnirea sa cu Căpitanul Corneliu Zelea Codreanu şi cu un ilustru necunoscut, în oraşul Caracal, pentru ca politica regală să continue să funcționeze, la aceeaşi parametri, ca şi până atunci. Se ferise cât putuse de politică, iar acum se trezise vârât până-n gât în ea.

Oricum o sucea, ceva nu stătea în picioare, cum trebuie.

Regele dorea ca şeful legionarilor să nu-l întâlnească pe generalul german. Nu avea decât să aducă două plutoane de soldați în gara Caracalului şi să-l aresteze pe individ, sub acuzația reală de a fi un deținut evadat. Eventual, chiar să ascundă în rândurile soldaților unu sau doi agenți SSI, care să-l împuşte, motivând că a opus rezistență la arestare. Sau ar fi putut să carantineze medical helioportul de la Mogoşoaia, împrăştiind informații false despre o boală infecțioasă tropicală, adusă de dirijabilul aterizat cu două zile mai înainte, „Gottfried", parcă, sosit din Congo, cu o echipă de biologi europeni la bord. În cel mai rău caz, ar fi blocat traficul feroviar pe relația Bucu-

rești-Craiova, punând câteva echipe de drumari să înlocuiască niște bucăți de șină pe traseu. Pentru transportul pe șosea, prin convenția încheiată între Reich și țările aliate din Axă, orice ofițer superior trebuia să primească o escortă militară din partea statului în care ar fi făcut deplasarea. O escortă militară însemna, în mod automat, că niciun alt civil sau militar nu se putea apropia de persoana aflată sub protecție, sub niciun motiv, așa că asta ar fi înlăturat din start posibilitatea ca Zelea Codreanu să îl contacteze în București, pe traseu sau în Caracal.

De ce nu fusese călăuzit Majestatea Sa către una dintre aceste stări de lucru, ci alesese cea mai ciudată și nesigură metodă – trimisese un om, un singur om, cunoscător numai în mod superficial al situației, ca să împiedice un pact politic catastrofal pentru Regatul următorilor 10-15 ani? Se urmărea, cumva, un al doilea plan, ținut secret, pe care primul (mai mult ca sigur, real) avea numai rolul de a-l masca? Cum spusese Urdăreanu? „Realitatea e una singură, iar adevărurile despre ea, adică reflectările ei în mințile noastre, foarte multe. Nu suntem obligați să alegem acel adevăr care să și coincidă cu realitatea. Pentru că, oricând, un adevăr imaginar se poate transforma în realitate...".

Oricare ar fi fost adevărul, de sub spoiala groasă a întrebărilor, era implicat în caz și trebuia să-i facă față. Pe de o parte, se afla sub poruncă regală directă; pe de alta, fiul său și gaza lor se găseau sub sechestru, urmând să plătească, dacă eșua; în fine, șeful său direct părea că aflase despre misiune și îl supraveghea strâns, sperând să-l împiedice s-o ducă la îndeplinire.

Deschise ochii. În vagon rămăseseră doar câțiva pasageri, care moțăiau, asemenea lui. La câteva bănci de el, o femeie tânără își alăpta copilul la sân, aruncând priviri furișe celorlalți. Se întinse puțin, să-și dezmorțească oasele, apoi se scărpină la subraț. Spatele palmei întâlni scrisoarea din buzunarul interior și hîrtia groasă a plicului foșni stins. Mai ținu mâna lipită de plic câteva clipe, zâmbind. Cum spunea unchiul Eliade, pe când era un puștan, de seama lui Ștefan? „Tot ceea ce se întâmplă, în jurul nostru, Alexandre, poartă numele de efect. Iar orice efect are o cauză, care determină producerea lui. Uneori, mai multe cauze par a produce un singur efect. În realitate, fiecărui efect îi corespunde numai o cauză. Care poate fi ascunsă adânc, dincolo de faldurile realității. Este un mecanism simplu, dar pentru a-l înțelege trebuie să ajungi mereu la cauza ultimă."

În cazul în care fusese aruncat fără voia lui, cauza ultimă era ascunsă foarte bine. Și trebuia să scobească mult de tot, până să ajungă la ea. Dar era nevoit să ajungă, ca să poată să-l rezolve cu bine. Singura modalitate era cea pe care o învățase la școala de poliție: a pașilor mărunți, făcuți neapărat unul după altul. Trebuia să înceapă de undeva, așa că se se ridică, își luă servieta și porni să inspecteze cele cinci vagoane ale trenului. Se uită la ceas. În mai puțin de o jumătate de oră, aveau să ajungă la Roșiorii de Vede. Iar de acolo, până la Caracal, drumul mai dura un ceas. Timpul deja nu mai lucra în favoarea sa.

Până la capătul vagonului al treilea, nu întâlni decât figurile obișnuite ale pasagerilor de ocazie: bărbați, în ge-

neral, în vârstă, cu haine ponosite și figuri obosite, unii dormitând cu capul rezemat de geam sau de spătarul tare, alții privind în gol, cu gândurile la o mie de kilometri departe de cutia de lemn și metal, care se legăna pe șine; femei, cu chipurile supte din cauza foamei, decojind semințe de floarea-soarelui și scuipând cojile pe intervalul dintre bănci, și chiar câțiva copii scheletici, bronzați de soarele sudului, mai ceva ca niște pui de lăieți. Oameni mânați de sărăcie către Capitală și nevoiți să bată drumul înapoi, fără să fi mâncat ceva de la masa de dimineață. Războiul era prezent pretutindeni și, chiar dacă tu, ca țară, nu dădeai (cel puțin, direct) soldați pentru front, el îți lua din toate celelalte, ca să compenseze lipsa acestora. Îți lua grâul, porumbul, carnea și petrolul, la prețuri absolut simbolice și îți trimitea, de trei ori pe an, telegrame de mulțumire de la Cancelaria Führer-ului.

Când dădu să intre în vagonul al patrulea, înțepeni în fața geamului ușii. Aproape de mijloc, chiar pe bancheta dinspre interval, un bărbat subțirel, cu o față îngustă, dar foarte hotărâtă, discuta cu mai vechiul său *prieten*, grăsanul care îl urmărea, în numele unui presupus Moruzov. Fața aceea îngustă îi spunea ceva, dar nu îndeajuns. Era aproape sigur că o mai văzuse, dar într-o altă... *echipare*? Își scutură capul: oboseala începea să-și spună cuvântul. Nu dormise de mai mult de 24 de ore, iar cafea nu băuse de aproape trei zile. Un cardiolog de la Floreasca îl sfătuise să mai rărească ingurgitarea lichidului înviorător. „Dacă vrei să ajuți infarctul să vină, domnule comisar, n-ai decât să continui cura cofeinico-tabagică, îi spusese el,

privindu-l pe sub ochelarii cu dioptrii foarte mari. Dacă dorești altceva, pentru dumneata și pentru fiul dumitale, te sfătuiesc să renunți la cel la care poți, cu adevărat, să renunți. Pentru că mie îmi e clar că nu o să poți face asta cu la amândouă deodată." Nu că l-ar fi ascultat cu sfințenie, dar redusese cele trei căni zilnice la una.

Se trase un pas înapoi și medită: ce i-ar fi trebuit feței ăleia, ca să o poată recunoaște? O mustață? Scutură iar din cap. Niște perciuni mari? Nu era cazul. Barbă? Nu credea. Un neg? O aluniță? Un nas cocârjat? Niște ochelari, descoperi, cu uimire. Niște ochelari, cu ramă de baga, lățiți pe jumătate din față. Era figura pe care o văzuse, într-un ziar, care prezenta lista și fotografiile deputaților, din urmă cu vreo șase ani: Corneliu Zelea Codreanu fusese ales deputat pe lista celor din județul Tutova.

Îi era imposibil să treacă mai departe, din cauza grăsanului. Era clar de tot că îl cunoștea, atât pe el, cât și pe Codreanu, iar misiunea încredințată poate chiar de Moruzov fusese de a asigura deconspirarea sa și asigurarea libertății de mișcare a conlocutorului său. Se rezemă de panoul de lemn al peretelui, își scoase o țigară, o aprinse și trase două fumuri. Categoric, doctorul avusese dreptate: se lăsase, parțial, de viciul cel mai ușor. Dar asta nu-l împiedica să își dorească o ceașcă de cafea fierbinte, mai mult decât orice pe lume. Se gândi o clipă și rectifică: nu chiar „decât orice"; *foarte mult* era mai aproape de realitate. Așa că rămase gânditor lângă WC, fumând și aruncând priviri spre mijlocul vagonului, până ce luminile îndepărtate ale unui oraș apărură dinspre apus, aseme-

nea flăcărilor care marcau locul unor comori tainice, ascunse în vremea de demult.

În gara Roşiorii de Vede, trenul staționă mai mult de un sfert de oră şi Alexandru Milovan bănui că existau unele probleme tehnice pe traseu, care nu permiteau viteze mai mari de 40 de kilometri pe oră, fapt care ducea la inevitabile încrucişări de garnituri şi la întârzieri din ce în ce mai mari pentru trenurile de cursă lungă. Aşa că avu timp să coboare liniştit pe peron şi chiar să intre pentru câteva minute în sala de aşteptare, în care nu se găsea nimeni, la ora aceea târzie. Când urcă din nou, în cel de-al doilea vagon de la locomotivă, nici măcar Ştefan nu l-ar mai fi putut recunoaşte. Îşi lipise masticul mustății false pe buza de sus, îşi pusese o pereche de ochelari de vedere, cu lentile din sticlă obişnuită, şi, mai ales, îşi vârâse sub buza de sus două „râme" din cauciuc, care-l făceau să vorbească puțin peltic. Dacă adăugai la imaginea asta o şapcă de dril, cu cozoroc scurt, nu-l mai recunoşteai pe ex-comisarul Milovan nici dacă ai fi jucat bridge cu el, în fiecare seară.

Pentru a verifica veridicitatea deghizării, se urcă din nou în vagonul din care coborâse, de această dată pe post de pasager local. Trecu pe lângă cei doi, care discutau aprins, şi nu se alese decât cu o privire circumspectă, pe care i-o aruncă bărbatul cu panamaua albă coborâtă pe frunte. Aceasta stărui o clipă mai mult asupra servietei, dar se întoarse în cele din urmă asupra feței partenerului de discuție.

Servieta! îşi spuse Milovan, cu inima tresărind. S-ar putea să fi reținut servieta.

Nu-şi dăduse seama că ar fi putut fi recunoscut după ea, aşa că o lăsase să stea liniştită, sub braţ. Dar nici dacă ar fi realizat, tot nu ar fi putut să facă altceva decât să renunţe la ea. Ceea ce era imposibil, dacă ţineai cont de ce se găsea înăuntru. Trecu mai departe, târşind puţin piciorul drept şi se îndreptă spre uşa vagonului. Chiar când ajunse în faţa ei, conductorul fluieră către mecanic, dând semnalul de plecare, iar trenul se urni greoi, împroşcând geamurile cu jeturi de aburi fierbinţi. Foarte curând, după o curbă domoală, salba de luminiţe a oraşului dispăru în întuneric.

Trecu în grabă prin celelalte două vagoane. Nici urmă de general. De fapt, încă de când îl recunoscuse pe Căpitan, avusese presimţirea că ofiţerul nu se găsea în tren, altminteri ar fi trebuit să stea alături de Codreanu şi să poarte discuţiile preliminare.

Ieşi pe culoarul de la capul dinspre locomotivă al vagonului şi îşi aprinse o nouă ţigară. Simţea nevoia să-şi pună ordine în gânduri, iar fumatul îl ajutase întotdeauna să se liniştească.

Deci generalul Kellerman sosise în Bucureşti, cu „Siegfried", coborâse la Mogoşoaia şi, din acest punct informaţiile încetau, iar ipotezele de lucru abundau. Ar fi putut să ia o birjă, până în Gara de Nord şi, de aici, să se urce într-un tren, care pleca spre Caracal, mai devreme sau mai târziu decât cel în care se găsea el. Un calcul sumar, îi spunea că dirijabilul acostase la ponton în jurul orei 18, cu o tolernaţă de plus sau minus 10 minute. Până la încheierea formalităţilor şi găsirea unei birje, va mai fi

trecut un sfert de oră. Drumul de la Mogoşoaia până la Gara de Nord, o birjă îl putea străbate în minim o oră şi jumătate. Deci generalul ar fi putut, cu mult nroc, să prindă numai trenul de ora 8:00. Următorul pleca, în aceeaşi direcție, imediat după miezul nopții. Ar fi ajuns în Caracal după orele 4 ale dimineții. Obositor drum şi ingrată situație, să aştepți într-o obscură gară de provincie să se lumineze de ziuă. Ceva îi spunea că lucrurile nu stăteau chiar aşa.

Cealaltă posibilitate, mai aproape de realitate, dar şi mai sofisticată ca strategie, era să-şi fi anunțat venirea la ambasada germană, care să fi solicitat, din vreme, autorităților militare române un automobil cu escortă. În cazul acesta, Kellerman ar fi ajuns cam odată cu trenul, în Caracal şi s-ar fi putut întâlni imediat cu Zelea Codreanu. Complicată situație!

Se hotărî să pornească de la această premisă de lucru. Dacă lucrurile fuseseră planificate până în acest punct, însemna că ambasada îi rezervase o cameră generalului la unul dintre hotelurile din oraş, iar întâlnirea dintre cei doi (Cei trei? Ar fi trebuit să-l ia în calcul şi pe grăsanul cu panama? Sau cei patru? Ar fi fost Moruzov interesat să facă, în mod direct, pe intermediarul între Codreanu şi general?) ar fi putut avea loc chiar în acolo, în dimineața zilei următoare? Dacă era pe aşa, era mai mult decât suficient să-l urmărească pe Căpitan, pe drumul de la gară, până la hotel, şi să hotărască acolo care ar fi fost mişcarea următoare. Pentru că, până ce nu avea să-l întâlnească pe Kellerman, nu putea să facă absolut nimic,

din lipsă de informații. Cum îi spusese unchiul Eliade? Cauza. Era necesar ca, mai întâi, să afle cauza care l-a adus pe general în Caracal şi abia apoi să decidă ce era de făcut, mai departe, în legătură cu efectul.

Stinse mucul țigării sub talpă şi se întoarse în vagon. Câteva capete plictisite se întoarseră către el, apoi reveniră la moțăiala anterioară. Nu vedea ce altceva mai bun ar fi avut de făcut, în decursul orei următoare, aşa că se aşeză pe prima banchetă, se întinse comod pe două locuri, îşi trase pălăria pe ochi şi se lăsă în voia legănării ritmice a trenului. Ațipi şi se trezi, în mai multe rânduri. Îl visă pe Ştefan, cum alerga spre el, în uniforma cvasimilitară a şcolii, şi striga ceva ce nu reuşea să audă, din cauza zgomotului infernal pe care-l produce divizia de tancuri care trecea prin spatele lui, îndreptându-se spre front. Apoi, în vis, îi apăru unchiul Eliade, pe când era încă în puterea vârstei, îmbrăcat într-un costum alb, din doc, şi cu o uriaşă pălărie neagră pe cap. Mergea de-a lungul unei ape nesfârşite şi arăta mereu cu bastonul către undele întunecate ce vâjâiau şi bolboroseau, pe sub malurile înalte. Apoi, brusc, unchiul se răsucea în direcția lui şi striga ceva, dar el tot nu auzea nimic, de parcă ar fi fost surd, iar când din ape se ridicase brusc un sumbarin uriaş, se văzu făcându-i semne cu disperare, dar unchiul Eliade nu pricepea şi continua să se răstească la el, ca într-o piesă de teatru absurdă, în care fiecare personaj este singur-singurel, învelit în rolul său, ca într-un cocon de mătase.

Se trezi, brusc, plin de apă şi cu gura amară ca fierea. În vagon, toți ceilalți opt sau nouă pasageri dormeau duşi.

Se ridică, clătinându-se și întrebându-se ce vruseseră să-i transmită persoanele din vis. Amândoi, și Ștefan și unchiul Eliade, voiau să-l avertizeze cu privire la ceva. Nu era un tip religios, dar credea în vise, iar în adolescență își propusese chiar să studieze onirologia. Și, deși căile vieții îl îndepărtaseră de acest vis al tinereții îndepărtate, rămăsese adeptul ideii că visele sunt mesaje prin care cineva din viitor îți trimite mesaje de avertizare.

Se uită la ceas: până la Caracal, mai era aproape un sfert de oră. Se trezise la timp. Se gândi să mai fumeze o țigară, dar amăreala din gură îl determină să renunțe. Apoi, brusc, își dădu seama că voia să verifice ce anume se întâmpla cu personajele pe care le urmărea. Luă servieta de pe banchetă, își potrivi mustața care se desprinsese puțin într-o parte, împinse cu limba la loc râmele de cauciuc și porni, șonticăind, de-a lungul culoarului. Se opri chiar la timp, în spatele ușii cu geam. Dincolo de ea, îl zări pe Corneliu Zelea Codreanu ieșind din WC și închizând cu grijă ușa, în spatele său.

Așteptă până ce reveni în vagon, apoi ieși în coridorul-tampon. Era un curent puternic, care-l făcu să strănute de două ori. Îl străbătu din doi pași și intră în vagonul alăturat. Se opri în dreptul ușii și privi prin geamul pătat de praf. Zelea Codreanu stătea așezat pe a treia banchetă, cu fața la el, zâmbind. Ca și când s-ar fi așteptat să-l vadă dincolo de geam, se înfioră Milovan, deși știa că asta era ceva imposibil: vagonul era iluminat, iar locul unde stătea el se găsea în semiîntuneric. Reveni în spațiul dintre vagoane, nedumerit. Nu realiza ce anume nu era în ordine,

dar instinctul îi spunea clar că ceva nu era chiar cum ar fi trebuit să fie. Apoi îşi dădu seama: grăsanul cu panama nu se mai afla în vagon. Chiar şi fără pălărie, l-ar fi identificat imediat printre ceilalți câțiva pasageri adormiți. Poate că plecase în alt vagon. Scutură din cap: era un gând idiot. Nimeni nu ar fi plecat de lângă un companion de discuție, în timpul unei călătorii pe calea ferată. Şi atunci?

Poate că îl căuta pe el, hotărât să nu-l scape din ochi, înainte ca trenul să intre în gară. Dacă, într-adevăr, primise ordin de la Moruzov, iar situația nu i se năzărise lui, pur şi simplu, atunci era destul de probabil că asta se întâmpla. Milovan râse înfundat: şi-l imagină pe grăsun, trecând din vagon în vagon, cu sudoarea curgând şiroaie pe sub pălărie şi cu inima bătându-i nebuneşte, cu fiecare pas care-l apropia de capătul garniturii. Pesemne că avea să-şi imagineze că urmăritul său coborâse în Roşiori şi, odată sosit în gara din Caracal, avea să facă pe dracu-n patru, ca să ajungă la un telefon, să-i comunice şefului său că ținta se volatilizase. Asta însemna că el însuşi trebuia să coboare în Caracal pe partea opusă gării şi, până la plecarea trenului, să se ascundă în umbra vreunei garnituri rămasă pe linie.

Se hotărî să rămână pe loc, cu ochii pe pătratul de sticlă care îi permitea să vadă în vagon. Şi dacă, în disperare de cauză, grăsanul se hotăra să caute şi în vagoanele din față? Putea să se ascundă în WC şi să aştepte până ce trenul intra în gară. Nu mai era chiar atât de mult, probabil opt sau nouă minute. De ce nu ar fi făcut-o, mai bine, chiar atunci? Evita riscul de a fi luat prin surprindere.

Se apropie de ușa toaletei și ciocăni. Așa cum era de așteptat, nu răspunse nimeni. Apăsă pe cleanță și își simți palma și degetele lipicioase. Ridică brațul înspre becul chior din plafonieră și trase o înjurătură groasă. Palma era plină de sânge negru, aproape închegat. Apăsă din nou, cu hotărâre, pe cleanță, și împinse ușa. Ceva din interior o împiedica să se deschidă, așa că se propti cu umărul în ea și împinse din nou, cu toată puterea. Se auzi un troznet ușor, urmat de un fâșâit. Ușa se deschise cam 50 de centimetri. Suficient ca să poată introduce capul și o treime din trup.

Văzuse multe lucruri mizerabile, cât lucrase la Secția Omoruri, în poliție. Multe de tot. Nimic nu se putea compara, însă, cu tabloul halucinant pe care-l avea în fața ochilor. Bărbatul cu panama albă stătea în fund, pe scaunul de toaletă. Avea o mână legată de mânerul ferestrei, cu o curea subțire din piele. Celălalt braț stătea sprijinit de corp, atins de capul ce atârna, retezat în cea mai mare măsură, de o armă extrem de ascuțită. Un bisturiu sau un pumal cu lamă subțire, își spuse, ferindu-se să calce în balta de sânge aproape închegat, din jurul vasului de WC. Se aplecă în față și împinse de cap într-o parte. Așa cum bănuise, în haină se zărea gaura rotundă a unui glonț, tras de foarte aproape. Îl împușcase prin surprindere, îl băgase în încăperea minusculă și îi tăiase capul cu o rapiditate extremă. Apoi închisese ușa și revenise în vagon, ștergându-și mâinile de sânge cu batista victimei. Uitase însă de sângele de pe clanță.

Întinse mâna cealaltă și pipăi cadavrul la piept. Simți o umflătură și își strecură, cu precauție, degetele pe sub

reverul îngust al hainei. Scoase un portofel gros, din piele neagră, se uită o clipă la el, în lumina înşelătoare a amurgului, apoi se grăbi să-l înghesuie în buzunarul din dos al propriei haine. Lăsă capul să revină lângă braț. Cercetă pereții cu mare atenție. Nu se zărea nimic suspect. Trase corpul mortului spre el și se uită și la cel mânjit de sânge, de care stătuse rezemat. Exact la înălțimea capului, văzu ceva asemănător unui dop minuscul, înfipt în panoul de lemn. Scoase briceagul din buzunar și ciopli puțin în jurul lui. Scoase glonțul cu unghiile și se uită la el, în lumina ștearsă a amurgului. Cei de la Balistică aveau să-și dea verdictul mai târziu. Dar era aproape sigur că ținea între degete glonțul unui Mauser C96.

Se extrase din interiorul îngust, închise uşa cu grijă şi se întrebă ce avea de făcut. În mod normal, ar fi trebuit să oprească definitiv trenul în stația următoare, făcând uz de împuternicirea regală, să izoleze călătorii în vagoane şi să cheme telefonic poliția. Nu era sigur, însă, că va putea să izoleze vagoanele, mai înainte ca pasagerii interesați să apuce să coboare. Şi, apoi, misiunea lui era cu totul alta, decât să cerceteze auspiciile producerii unei crime. Cel mai bine ar fi fost să procedeze aşa cum se hotărâse mai înainte de a descoperi cadavrul

Dar oare de ce îl căsăpise în halul acela Codreanu pe aparentul său aliat?

Îşi lipi fruntea de geamul uşii de exterior a vagonului. Era rece şi se simți, dintr-odată, mai bine. Poate că nu erau decât aliați vremelnici, se gândi. Ca doi oameni care, deşi se urăsc, îşi unesc forțele, ca să depăşească o situație

neplăcută. După care se dușmănesc din nou. Poate că Zelea Codreanu știa că purtătorul de panama era omul lui Moruzov și credea că se afla pe urmele lui, fie pentru a-l readuce în temniță, fie pentru a afla ce planuri avea în legătură cu generalul. Fie ambele. Și îl omorâse, cu puțin timp înainte de a coborî în stație.

Dar asta nu explica decât glonțul, își luă el seama. Chestia oribilă cu tăiatul capului nu stătea în picioare, decât dacă asasinul ar fi fost un sadic înnăscut. Un sadic, cu obsesii sangvine.

Un tren se ivi brusc, din direcția opusă, orbindu-l cu farul puternic de pe fruntea locomotivei. Chiar înainte de a se încrucișa cu cel în care se afla, lansă trei signale puternice, două scurte și unul lung, părând că-și salută camaradul de alergare. Își trase capul speriat, apoi râse nervos și își lipi din nou fruntea de geam. În interiorul companionului de șine nu se vedea nicio lumină. Trebuie că era un marfar, dacă nu chiar unul special, alcătuit din cisterne cu petrol, care se îndrepta spre Capitală, ca să fie preluat de armata germană.

Milovan pricepuse de multă vreme care fusese strategia abilă a nemților, în „afacerea" numită Regatul României. L-ar fi putut cuceri la repezeală, poate în ceva mai puțin de 10 zile. Ar fi avut și un întemeiat motiv istoric să o facă: umilitoarele înfrângeri de la Mărăști, Mărășești și Oituz, din Primul Război. Dar lor nu le trebuia România. Nu doreau ca, în această etapă a războiului, să aibă graniță directă cu colosul sovietic de la răsărit. Era mai bun un stat tampon, care, în caz de forță majoră, să lupte

cu toată puterea împotriva acelui invadator, pe care-l urâse dintotdeauna. Nemții voiau să capete liber acces la câmpurile petroliere ale Regatului, mai ales cele din Valea Prahovei. Şi nu îşi doreau o mişcare afurisită de Rezistență, asemănătoare celei din Polonia, acolo unde, nici acum, că le distruseseră complet 80% dintre localități, că deportaseră o treime din populație şi că uciseseră în timpul confruntărilor aproape un sfert, nu reuşeau să aibă linişte. Şi asta în ciuda numeroaselor efective staționate acolo. O mişcare de Rezistență care să arunce mereu în aer câte o sondă sau două şi care să ghideze de la sol atacurile americane, iată un coşmar, pe care se străduiseră să-l evite.

Îşi ridică fruntea de pe geam, înfiorat. Detaşarea de-o clipă îi permisese să identifice adevăratul motiv al căsăpirii bărbatului cu panama. Căpitanul ştiuse de prezența lui în tren şi de misiunea pe care o avea. Era mai puțin important cum aflase asta, din surse proprii sau chiar de la victimă. Ştiuse de el şi voise să-i abată atenția în altă parte. Era posibil ca, odată coborât din tren, să anunțe chiar el autoritățile despre asasinat şi, în confuzia creată, să dispară din gară. Iar până ar fi reuşit el să explice poliției ce caută portofelul victimei în buzunarul său sau ce treabă avusese chiar în vagonul respectiv, ar fi durat ceva timp. Suficient ca să nu mai poată să-l găsească ulterior.

Acesta fusese rostul zâmbetului său rece şi ironic, în acelaşi timp: *Ştiu despre tine, Milovane. Poți să-ți pui ce măşti doreşti, să mă pândeşti din ce gaură pofteşti, nu ai să reuşeşti niciodată să mă împiedici să fac ceea ce doresc şi ce trebuie să fac.*

Își scutură capul. Avea mai puțin de două minute la dispoziție, ca să încerce să contracareze. Își scoase mustața falsă și „râmele" de sub buză, străbătu în grabă vagoanele și se opri pe holul-tampon de la locomotivă. Urma să coboare pe acolo, pe partea opusă peronului, să ocolească în fugă locomotiva și să pândească de la botul ei coborârea Căpitanului.

Deschise ușa, câțiva centimetri, și coborî o treaptă, pregătit de acțiune. Fluierul locomotivei slobozi două șuierături ascuțite și, aproape imediat, un șuvoi de aburi se întinse de-a lungul garniturii, acoperind-o ca o ceață groasă. Aburii pătrunseră și în vagon, fierbinți și umezi, făcându-l să se tragă înapoi. Își greșise prima mișcare, dar nu mai avu timp să se gândească la următoarea. Brusc, trenul se cabră, ca un cal căruia zăbala aproape că i-a rupt maxilarul, mai înaintă câteva zeci de metri, cu aburii vălătucind peste tot, și se opri. Se repezi la ferestruica ușii. Nu, nu ajunseseră încă în gara care se vedea, undeva, în față, cu cele două becuri mari, care marcau capetele clădirii și cu lumina roșie intermitentă, din vârful paratrăznetului, care servea drept punct de reper pentru cursele aeriene militare de noapte.

Și, totuși, trenul se oprise. Milovan trase de ușă, din nou, și o deschise larg. Aprecie că până în gară mai aveau de parcurs circa un kilometru. Cineva trăsese semnalul de alarmă, oprise trenul mai înainte de a ajunge în gară, coborâse tacticos și se pierduse printre grădinile ce înconjurau casele din marginea orașului. Pas de-i mai găsește urma, în aceste condiții! Pe de altă parte, de ce-ar fi așteptat să

ajungă trenul în gară? Putea să mai dureze un sfert de oră, până ce cazanele aveau să aibă presiunea necesară pentru a urni colosalul şarpe de lemn, metal şi sticlă. Iar în gară cine ştie ce surprize aveau să-l mai aştepte din partea acestui imprevizibil Căpitan, care părea că se joacă cu poliția şi cu serviciile secrete, de parcă ar fi fost păpuşarul ce mişca ațele ce legau mâinile şi picioarele marionetelor, făcându-le să țopăie pe scenă.

Strânse servieta sub braț, coborî treptele de metal şi sări pe terenul înclinat, plin de pietre mici şi colțuroase. Undeva, deasupra capului, Carul Mare îşi răsucise deja oiştea spre răsărit, pregătindu-se să coboare din înaltul cerului. Arşița nopții era atât de puternică, încât corpul i se umplu de sudoare, aproape instantaneu, iar cămaşa i se lipi de piele, provocându-i o senzație dezagreabilă. Partida începuse prost pentru el şi cea dintâi mişcare aproape că îl făcuse mat. Avea o singură scuză: nu-și cunoscuse adversarul şi, din cauza asta, nu-i putuse ghici forța reacției. Acum, însă, era pregătit pentru continuarea duelului. Noaptea era lungă, iar avantajul primei mişcări se epuizase.

Cartea a doua

Capitolul I
În arşiţa nopţii

Peronul forfotea de lume, de parcă jumătate din Caracal se hotărâse să vină, brusc, în gară şi să pornească spre Craiova, spre Filiaşi sau, cine ştie, mai departe, spre Caransebeş ori Timişoara. Mai mulţi poliţişti, trecuţi bine de prima tinereţe, doi sanitari cu o brancardă, un pluton de soldaţi români, aşezaţi pe vine, lângă roţile camionului care-i adusese până acolo, fumând tăcuţi din ţigările ascunse în pumn şi aşteptând un ordin, ca să sară în poziţie de drepţi. Ceva mai la stânga, aproape în întuneric, o motocicletă cu ataş şi doi poliţişti militari germani, cu ochelarii pe frunte şi cu căştile date pe ceafă.

Ca într-o vedere de pe front, îţi spuse Milovan, ferindu-se să iasă din umbră. Dacă ar fi aşteptat ca trenul să ajungă în gară, ar fi picat drept în braţele comitetului de primire. Aşa cum bănuise, domnu' Codreanu îşi planificase din timp toate mişcările. Pentru că îi venea greu să creadă că desfăşurarea asta de forţe se nimerise aici, cu totul din întâmplare. Cineva din interiorul Palatului transmitea informaţii pe o filieră complicată. Dacă, într-adevăr, Moruzov era implicat, atunci el le primea, le sorta şi le

transmitea mai departe către cei care urmau să acționeze. Numai aşa avusese vreme individul să pună la cale un plan de acțiune, într-o zonă cu atâtea necunoscute.

Strânse şi mai tare servieta la piept, simțind prin vinilinul moale metalul armei. Se găsea într-o poziție complicată şi avea nevoie de informații, ca de aer, ca să poată să încropească un plan de acțiune. Din fericire, reuşise să reacționeze la timp, în raport cu ultima stratagemă a adversarului, dar energia norocului avea să se sfârşească repede, dacă nu avea să-l impulsioneze cu ceva.

Ar fi putu să plece către oraş, dar nu mai fusese niciodată înainte în Caracal, aşa că sigur avea să rătăcească o vreme, până ce să reuşească să ajungă în centru. În centru, unde, în mod normal, ar fi trebuit să se găsească hotelurile. Iar dacă Zelea Codreanu se caza la un cunoscut şi nu la hotel, care ar fi fost şansele să-l găsească până în zori? Probabil că atât de reduse, încât ar fi încăput liniştite după un zero cu virgulă.

Culmea neşansei era că informațiile, atâtea câte ar fi putut să afle, la orele acelea înaintate ale nopții, se găseau fix în fața sa, păzite de polițişti şi de soldați. Se hotărî să-şi încerce norocul.

Părăsi umbra gardului grădinii şi o luă, cu paşi mari, spre mijlocul părții carosabile, în aşa fel încât să fie zărit imediat ce intra în zona de lumină a stației. Se aşteptase ca polițiştii să se îndrepte către el şi să-l oprească, dar de-abia dacă-i aruncară o privire obosită şi indiferentă. Apoi îşi dădu seama: venea dinspre oraş, adică era un pasager, care voia să urce într-un tren, iar pentru ei prezenta im-

portanță ceea ce venea pe calea ferată. Aşa că profită de statutul de pasager şi intră în sala unde se vindeau bilete de călătorie. Lumina era aprinsă, dar geamul ghişeului era închis şi scaunul casierului era gol. Pesemne că toată lumea aştepta garnitura blestemată.

Ieşi din nou pe peron şi se îndreptă spre doi polițişti, care stăteau rezemați de unul dintre stâlpii de cărămidă care sprijinea acoperişul din olane întins deasupra peronului. Le dădu bună seara şi-i întrebă ce se întâmpla de era atâta lume pe peron.

— Vezi-ți, domne, de drum, nu e treaba dumitale. Polițaiul mai bătrân, cu mustața pe oală, era tras la față şi nervos. Ori ți s-o fi urât cu binele?

Era clar, nu de la ei avea să afle ce-l interesa. Ridică din umeri, scoase pachetul de țigări şi îşi scoase una. Oamenilor legii le sclipiră privirile. Observă şi întinse pachetul către ei.

— Serviți, domnilor, că sunt destule. Întrebam şi eu aşa, nu ştiam unde a dispărut casierul şi nu am de unde să cumpăr bilet.

Polițaiul cel bătrân luă două țigări şi îi întinse una camaradului său.

— Avem a mulțumi. Nu ştim nici noi prea multe. Am primit telefon direct de la Bucureşti, de la cabinetul Ministrului. Era un secretar de stat, care a țipat la noi, de au căzut tablourile de pe pereți. Cum, n-ajunseserăm încă în gară? De ce naiba nu ne-am tras un glonț în cap, până acum, dacă tot nu ştiam ce se întâmpla?

Tăcu, plin de amărăciune, îşi aprinse țigara cu un chibrit scăpărat pe tocul de la pantof, trase două fumuri şi oftă.

— În acceleratul de venea din Capitală, avusese loc o crimă. Cineva împuşcase un general german şi-i tăiase gâtul, după aceea. Ucigaşul ar fi un tip cu mustață, care vorbeşte peltic şi-şi târăşte un picior. Musai să-l prindem, dar şi mai bine ar fi să-l împuşcăm, pentru că, altfel, urmează un lung scandal juridic cu germanii.

Bărbatul mai trase un fum, gânditor, şi-i aruncă o privire colegului său mai tânăr, care pusese țigarea în buzunarul hainei.

— Ți-am spus, Licsandre, eu nu ştiu cum reuşesc să afle domnii ăia atâtea lucruri, numai stând acolo, în birouri şi învârtind telefoanele. Auzi, să ştie chiar şi cum arată criminalul, ba chiar şi la ce vagon să-l aşteptăm, asta da năzdrăvănie!

Licsandru se mulțumi doar să dea din cap.

— Aşa că ați venit drept la gară, comentă Milovan, cu stomacul ghem.

— Am venit, pe naiba. A trebuit să ne urcăm în maşină şi să dăm o raită pe la posturile din comune, ca să luăm întăriri. Când am ajuns la gară, nenorociții ăia de pe motocicletă erau deja traşi la peron şi pândeau. La nici zece minute, a apărut camionul cu soldați. Ne-am zis că e tevatură mare, într-adevăr, dacă s-a strâns aici atâta omenire, ca să prindă un criminal. Poate că aliații noştri nemți or să facă din asta un motiv, ca să încalce tratatele şi să năvălească peste noi. Am auzit că aşa s-a întâmplat şi în Primul Război, cu un arhiduce, ucis nu ştiu pe unde, prin Europa.

— Lasă, neică, că n-o fi dracu' chiar aşa de negru, vorbi Licsandru, trăgând de centură, s-o mai slăbească puțin.

Nici nu-l lăsăm să coboare pe nenorocit. Îl împușcăm prin fereastră și gata. După care, declarăm că a încercat să fugă și n-a răspuns la somație, ce parcă nu știi cum se face? Și, după aia, n-o să mai aibă nemții motive să zbiere la noi. Așa, cine dracu' l-o fi pus și pe generalul lor să vină cu trenul? Anunța ambasada, îi puneau mașină la dispoziție, cu pază pe motociclete și asta era.

Milovan trase și el câteva fumuri, meditând. Deci, dacă aștepta să vină cu trenul în gară, încasa scurt câteva gloanțe și aici se termina întreaga poveste. Avusese inspirație, nu glumă, când se hotărâse să bată drumul pe jos. Iar cei de la Interne se părea să primiseră exact portretul criminalistic de care aveau nevoie, ca să-l ia ca din oală. Dintre toate persoanele pe care le cunoștea, doar două știau de deghizarea cu mustață și șonticăială: Moruzov și colegul său Jablonski, un polonez naturalizat în Regat, cu care lucrase în echipă, încă de când intrase în SSI. Iar despre „râmele" de cauciuc, care-l făceau să vorbească peltic, știa doar una singură – Moruzov. Drept era că, la un plan atât de laborios pus la punct, trebuia să se fi gândit că numai pe un om specializat în așa ceva l-ar fi dus gândul. Se părea că tandemul acesta Moruzov-Zelea Codreanu funcționa aproape perfect.

Aproape, rânji și trebui să se aplece puțin și să ducă mâna la gură, tușind, ca și cum s-ar fi înecat, pentru ca polițaii să nu îl vadă. Dacă ar fi fost perfect, ar fi fost mort, în următoarele zece minute.

— Atunci o mai avea rost să mai stau după tren? întrebă, după ce-și reveni din falsul acces de tuse. Din câte văd, lucrurile nu or să se liniștească prea curând.

— Nu știu, domnule, nu ne-au spus ce să facem cu călătorii din tren și nici cu cei din stație. Dar e clar că or să fie niște focuri de armă, iar circulația feroviară o să se întrerupă, pentru o vreme. În locul dumitale, m-aș întoarce acasă.

Milovan dădu din cap, ca și cum s-ar fi lăsat convins că asta era cea mai bună soluție. Aruncă o privire la grupurile de oameni din jur: toți dădeau semne de ușoară nervozitate, plictisiți de atâta așteptare.

— Atunci, o să las deplasarea asta pe mâine, în zori. Șeful meu o să înțeleagă că aici o să fie ca la război. Noapte ușoară, domnilor, și succes cu criminalul ăla, care stă în tren și nu visează ce îl așteaptă, la coborâre.

— Las' că-i dăm noi! îl asigură Licsandru, făcându-i cu ochiul. Asta ca să se învețe minte și să nu-i mai deranjeze pe oameni din somn. Dacă voia să se dea mare cu nemții, treaba lui. Dar s-o fi făcut în liniște și nu moșia noastră. Noapte bună și mulțam pentru țigări.

Se răsuci și porni încet către fântâna peronului. Rezolvase o problemă, rămâneau mai multe incertitudini: cum să ajungă, repede și sigur, în centrul orașului, cum să-i ia urma lui Codreanu, fără ca acesta să realizeze că a scăpat din capcana pe care i-o întinsese, cum să dea de generalul Kellerman și, mai presus de toate, cum să afle ce anume vâna acesta pentru Heinrich Himmler, omul numărul doi al puterii, în cel de-Al Treilea Reich.

O ușă se deschise, în apropiere de capătul clădirii, și din interior apăru un bărbat puțin adus de spate, îmbrăcat într-o haină ponosită, în carouri, cu petece rotunde de

postav cusute în coate. Aruncă o privire scurtă către soldați, privi către stâlpul subțire, pe care era ancorat steagul roşu cu zvastică, alături de acela al Regatului, dădu din cap şi vru să se întoarcă înăuntru. Putea să fie singura ocazie de care mai putea profita. Milovan făcu doi paşi grăbiți, în direcția lui.

— Domnu'... hei, domnu'!

Îl prinse de braț, chiar când voia să închidă uşa, în urma lui.

— Un moment! spuse şi se strecură înăuntru, apoi împinse în uşă cu genunchiul, închizând-o. Sunt de la Serviciul de Informații Secrete şi Majestatea Sa Regele m-a trmis să anchetez cazul din tren.

— Domnule, parcă a înnebunit toată lumea! se văicări bărbatul, sprijinindu-şi brațele de mîna scării de lemn, care urca la etaj. Ce vreți cu toți de la nişte amărâți ca noi? N-am omorât pe nimeni, n-am furat de la nimeni...

— Du-mă la şeful gării! îi porunci scurt şi-i făcu semn cu servieta către scări. Când trenul ăla o să intre în gară, se va porni tămbălău mare. Toți soldații ăştia or să înceapă să tragă, ca pe poligon.

— Doamne-Dumnezeule, continuă celălalt văicăreala, or să tragă în tren? Or să moară

oameni nevinovați şi or să înceapă anchete peste anchete. De ce naiba s-or fi pornit să se întâmple toate tocmai în gara asta mică?

— Tocmai pentru că e mică, ridică Milovan din umeri. Mergem?

Funcționarul din fața lui se mai văicări puțin, apoi o apucă pe scări, în sus, fără să-l atenționeze. Îl urmă în-

deaproape. La etaj, erau numai două uşi, de o parte şi de alta a scării. Funcționarul bătu la cea din stânga, aşteptă câteva clipe, apoi intră. Ieşi după aproape un minut şi-i făcu semn. Trecu pe lângă el şi i se păru că-l aude văicărindu-se, din nou.

Biroul era lung şi îngust. În capătul opus uşii, chiar sub fereastra care dădea în spatele gării, era o masă mare, ticsită de dosare şi de maldăre de rapoarte tipizate. În dreapta, dormita un telefon negru din ebonită, cu manivelă. În fața lui, cu un aer preocupat, un ins aproape chel, cu obraji durdulii şi cu un nas cărnos, plin de importanță, se prefăcea că scrie de zor într-un dosar.

— Mi s-a spus că doriți să-mi vorbiți, domnule...

— Agent, preciză bărbatul. Nu e nevoie să-mi cunoşti numele. De fapt, nu e nevoie să cunoşti nimic din ceea ce o să se discute în biroul dumitale. Cum naiba te numeşti?

— Niță Arsenie Luca. Sunt şeful acestui nod fero...

— Lasă prostiile, domnu' Niță, altminteri s-ar putea să rămâi fără post şi fără limbă. Am urgentă nevoie de un telefon, de la care să pot contacta Bucureştiul.

— Am înțeles. Şeful de gară îşi răsuci vîrfurile mustății negre, privindu-l nehotărât. Pot să văd şi eu o împuternicire, ceva care să confirme spusele dumneavoastră?

Preț de o clipă, se întrebă ce l-ar convinge mai eficient pe mustăciosul din fața sa, actul regal sau revolverul vârât sub nas. Se hotărî pentru prima variantă, scotoci prin servietă şi îi întinse hârtia. Şeful de stație o examină cu atenție în lumina chioară a becului coborât din tavan, la capătul unui fir, după care i-o întinse înapoi şi aproape că luă poziție de drepți.

— Domnule Milovan, mă pun cu totul la dispoziția dumitale. Toată familia mea a fost regalistă şi cuvântul Majestății Sale e literă de evanghelie pentru mine. Vă ajut cu tot ce-mi stă în putere.

— Tot ce doresc, în aceste momente, e să dau un telefon la Bucureşti. Se poate?

Bărbatul şovăi o clipă, apoi dădu din cap, se ridică de pe scaunul capitonat şi ieşi pe coridor. Uşa se închise, cu precauție, în urma lui. Milovan mai aşteptă câteva momente pentru a-i da timp să se îndepărteze, apoi se apropie cu paşi iuți de uşă şi o smuci într-o parte. Coridorul era pustiu. Şeful de stație socotise că era mai sănătos să nu afle marile secrete de stat care dăduseră năvală în umila dumisale gară.

Se aşeză pe scaun şi scoase portofelul din buzunar. Înainte de orice, trebuia să elucideze acest mister. Îl examină cu atenție. Era un obiect de lux, cu monogram auriu pe ambele fețe: **I.A.P.** Două prenume şi un nume. Îl deschise şi îl ridică în lumină. Lei româneşti, mărci germane şi mai multe foi bancare. Un act de identitate, cu coperte verzui şi o fotografie destul de ştearsă, din care-l privea grăsanul cu panama: Iancu Adrian Petrescu. Numele nu-i spunea nimic. Scotoci mai departe şi descoperi o carte de vizită, cu chenar înflorat şi scris brun închis: „Iancu A. Petrescu – Avocat de drept civil. Membru de onoare al Baroului Bucureşti. Birou: str. Lahovary nr 119 A (uşa de la stradă)."

Se scărpină după ureche. Era un punct de plecare. Întinse mâna către postul telefonic, ridică receptorul şi aş-

teptă un timp, până ce la capătul celălalt un glas obosit de femeie îl întrebă cu ce îl putea servi. Îi ceru legătura cu biroul lui Moruzov, la SSI, dar vocea îl refuză, spunându-i că, la acest serviciu, nu aveau acces civilii.

— Nu sunt un civil, drăguțo, îi replică, în timp ce-și aprindea o țigară, frecând măciulia de fosfor de lemnul blatului. Apasă clapeta de contact direct, pe care o ai sub tăblia mesei, apoi formează numărul pe care ți l-am cerut. Dacă mă întârzii, peste două ore o să vină șeful de tură și o să-ți rupă contractul de muncă în față. Este o problemă de siguranță națională, ai auzit de așa ceva?

Vocea de capătul firului nu spuse nimic şi tăcerea țiui în receptor atât de puternic, încât Milovan îşi închipui că-l considerase vreun bețiva pus pe şotii şi închisese canalul. Făcu un colac de fum, aşeză țigarea pe marginea mesei, pentru ca scrumul să cadă pe podea şi întinse degetul, să bată în furcă. Chiar atunci vocea femeii reveni și-i spuse să mai aștepte puțin, până reușea să stabilească legătura. Până când țigarea ajunse la jumătate, auzi mai multe clicuri şi o sonerie îndepărtată răsunând în gol.

— Nu răspunde nimeni. Vocea femeii părea încă şi mai obosită, iar Milovan se întrebă dacă nu ținea şi ea un chiştoc între buze, din care uitase să mai tragă. Doriți o legătură, în altă parte?

Îşi frecă obrajii țepoşi cu palma liberă. Opțiunile se limitau, pe rând. Ar fi putut să coboare şi să-i ceară lui Niță să-i facă rost de o birjă, să meargă la un hotel, să ia o cameră şi să doarmă buştean, până în zori, apoi să reia problema la răsucit, cu creierul odihnit. Sau putea să rămână

şi să dea telefon, la Comisariat, în speranța că va găsi de gardă vreun fost coleg, care să fie de acord să-i facă un serviciu. Alese ultima variantă și își drese vocea în receptor. Vocea centralistei era aproape neutră, când îi solicită numărul spre care să facă legătura. I-l dictă, cifră cu cifră, apoi așteptă, trăgând resemnat din țigara aproape consumată. Avu noroc. La capătul celălalt al firului se găsea Călugăru Ispas, fostul său coleg de bancă, de la cursurile şcolii de ofițeri. Îi turnă o istorie oarecare, apoi îl rugă să verifice starea socială a lui Iancu Adrian Petrescu. De la capătul celălalt al firului se auzi un căscat prelung.

— Bine, Milovane, se face. Când ai nevoie?

— Ieri.

— În cazul ăsta, o să te coste ceva, să ştii. Va trebui să dau cu banul, în cine trebuie.

— Banii nu sunt o problemă, îl asigură.

Călugăru mai căscă o dată, semn sigur că telefonul său îl sculase din somn.

— Bine. Unde să ți le trimit?

Habar n-avea cum se numea hotelul cel mai important din Caracal, aşa că îi spuse să le expedieze la hotel.

— Nu e sigur, răspunse celălalt, după un timp. O să transmit un fax la unitatea militară, de acolo. Cu recomandarea ca mâine, la prima oră, să-ți fie livrat. O să te trezești cu un furier la ușă.

— Nu mă sperii eu de un furier. Mulțumesc, amice, ținem legătura.

Prima parte a planului funcționase: adunase ceva informații şi le dăduse la verificat. Urma cea de-a doua, mai

complicată, pentru că nu ştia de unde să înceapă. Stinse țigarea sub talpă, se ridică şi străbătu încăperea din câțiva paşi. Coridorul era, în continuare, pustiu. Coborî scările, străduindu-se să nu facă zgomot. Când ajunse la parter, auzi şuieratul locomotivei, care se apropia încet de stație. Începea distracția şi ar fi fost bine să nu se afle la fața locului, când aveau să şuiere primele gloanțe.

Pe şeful stației îl găsi chiar la colțul clădirii, iscodindu-i speriat pe militarii care se ridicaseră în picioare şi ascultau ordinele unui sergent-major. Se apropie de el.

— Ascultă-mă, cu atenție, domnu' Niță Arsenie Luca. Am nevoie urgentă, da' urgentă, ştii ce-i aia, nu? – de o cabrioletă, un automobil, care să mă ducă la hotel. Găsim ceva?

Bărbatul cu obrajii durdulii se scărpină nehotărât în creştet.

— La ora asta, domnu' agent? Nici cucuvelele nu mai zboară, după miezul nopții.

— Să-ți spun, din nou, că vei face un mare bine Casei Regale?

Niță Arsenie Luca se mută de pe un picior pe celălalt. Brusc, soldații începură să alerge, de-a lungul liniilor, ocupând poziții de tragere. Polițiştii se ascunseră pe unde apucară: unii după corpul de piatră al fântânii, alții pe după garduri, iar cei cu care vorbise nu demult intrară în sala unde se vindeau bilete şi lăsară uşa deschisă. Din dreapta, apăru punctul strălucitor al farului, de pe fruntea locomotivei.

— Ar fi... hmm... ar fi brişca mea, domnu' agent. Ştiți să conduceți un cal?

— Da ce, mă, Niță, ți se pare că vin de la circ?

— N-am spus asta, dom' şef. Da' dacă nu ştiți, cum să mergeți cu brişca? Aşa, ați pleca imediat şi ați lega calul, în față, la hotelul „Imperial", patronul de acolo este văr cu mama şi ştie că, uneori, mai las brişca acolo.

— Păi nu te urci chiar dumneata pe capră şi mă duci, până la „Imperial"? Ai avea un motiv să scapi de tămbălul care va urma.

Şeful de stație îşi linse buzele vinete, cumpănind rapid propunerea. Trenul continua să se apropie şi începură să se audă păcăniturile produse de armarea puştilor.

— Sigur, dom' şef. Nu v-am spus că aş face orice pentru Majestatea Sa? Da' o să-i spuneți, nu? - că v-am ajutat din toate puterile.

— O să-i spun, Niță, îl asigură Milovan, zâmbind. Bem cafeaua împreună, cel puțin o dată pe săptămână. Unde e drăcia aia?

Ocoliră clădirea. Brişca era o trăsurică ponosită, vreo moştenire de familie, veche de aproape un secol. Iar calul o gloabă, care se uita nepăsător la ei, cu ochi trişti, mestecând alene ovăzul din traista atârnată sub bot.

Până în centrul orașului, făcură aproape un sfert de oră, ocolind pe străzi desfundate și lătrați de haite de câini, din spatele gardurilor înclinate. Niță opri în dreptul unei statui, cățărată pe un piedestal din granit, înalt cât un stat de om. Milovan se uită la ea, dar era prea întuneric, iar cele două felinare mari, atârnate de coloanele din piatră ale clădirii din fața lor, era prea departe, ca să-l ajute cu ceva.

— Împăratul Traian, spuse bărbatul mustăcios, fără să mai aştepte să fie întrebat. Toată lumea îl iubește pe împărat, în Caracal.

Ar fi trebuit să-l iubească pe Rege, bombăni în gând Milovan, dar nu comentă. Iubirile istorice nu pot fi comandate, aşa că dacă locuitorii urbei din inima Câmpiei Romanaților îşi doreau să iubească un împărat mort de aproape două milenii, asta era, nu aveai ce să faci.

Coborî şi-i făcu un semn din mână vizitiului.

— Mulțumesc, Niță. Poți să te întorci la gară şi să vezi ce s-a întâmplat.

I se părea puțin cam ciudat faptul că nu se auzise nici măcar un singur foc de armă, cât timp durase drumul, dar nu îi spuse nimic celuilalt. O luă cu paşi mari înainte, fără să bage în seamă zgomotul strident făcut de oiştea trăsuricii, atunci când se răsuci în direcția opusă. Copitele calului mai țăcăniră o vreme pe macadam, apoi zgomotul lor fu acoperit de lătrăturile câinilor.

Uşa cu vitralii a hotelului era întredeschisă, pesemne ca să mai intre vreun fir de aer rece, în cuptorul dinăuntru. Milovan împinse în ea cu pantoful şi intră în holul lung, iluminat slab de două becuri, atârnate la capete. Cel îndepărtat se găsea chiar deasupra şepcii cadrilate a recepționerului, care ațipise cu capul pe brațe. Bătu cu palma în tehgheaua lucioasă şi capul țâşni în sus, punând în lumină doi ochi cu cearcăne mari, violete. Băietanul avea fața pistruiată şi plină de coşuri. O meşă rebelă, de culoare cânepie, îi ieşea de sub cozoroc şi atârna lângă ureche, ca la lăutarii de profesie.

— O cameră pentru noaptea asta, comandă, amuzându-se să-l vadă atât de uluit. Ce s-a întâmplat, n-ai mai văzut în viața ta un client?

Recepționerul se grăbi să scuture din cap, în vreme ce-şi potrivea şapca peste claia de păr.

— Nnu. Adică... da. Nu mai sunt locuri, vreau să spun, domnule.

— Mi-e greu să cred că aveți toate camerele ocupate, continuă Milovan, cu acelaşi zâmbet ironic. Ce-i aici, stațiune balneoclimaterică? Sunteți mai tari decât Baden-Baden, dacă e pe-aşa.

— Nu, domnule. Doar că... hotelul a fost închiriat în întregime, pentru trei zile de... În fine, de cineva important. De aceea, nu avem voie să cazăm pe nimeni.

— Ia te uită! O veni primul-ministru al României!

Băiatul ridică degetul mare în sus, lăsând să se înțeleagă că era vorba despre cineva încă şi mai important.

— Măi să fie, se prefăcu surprins Milovan. O veni chiar Regele!

— Nu, domnu'. Eu vă spun, dar să rămână între noi, că altfel mănânc papară de la patron.

— Sunt mut, îl asigură el.

— Ei bine... Recepționerul se uită pe furiş în stânga şi în dreapta, apoi se aplecă spre el. E un general german, domnu'. Unu' baban de tot. Mâna dreaptă a lui Hitler sau a lui Goebbels, aşa am auzit.

Nimerise bine de tot. Era clar unde avea să se prezinte la raport domnul Codreanu, a doua zi, nu mai merita să prăpădească timp, căutându-l.

— Mai este vreun hotel prin apropiere?

Celălalt clătină din cap şi meşa îi alunecă din nou peste obraz.

— Două hoteluri în prăpăditul ăsta de târg, domnu'? E de mirare că şi ăsta se mai ține încă. E război, cine vine să viziteze Caracalul?

Unii aşa ca mine, oftă ex-comisarul, dar nu spuse nimic despre asta.

— Şi de când spuneai că vine generalul ăla?

Băiatul căscă şi-şi scutură capul.

— De mâine. Da' nu ştim dacă pică de dimineață sau după prânz. Aşa că patronul a vorbit cu cei doi papugii de la etaj să-şi ia papornițele şi să se care. Au făcut oleacă de scandal, dar i-a întrebat dacă voiau să se încaiere cu nemții, aşa că au plecat botu' şi au plecat. Vedeți? De-aia nu vă pot da cameră, îmi pare rău.

Milovan băgă mâna în buzunarul hainei şi scoase o hârtie de 10 lei. O puse pe tejghea şi o netezi cu dosul palmei.

— Mai primeşti una de-asta, la sfârşit. Plus banii pentru cameră. Pe ăia îi faci juma-huma cu camerista.

Băiatul se uită pofticios la bani, dar continuă să clatine din cap.

— Gândeşte-te, nu o să afle nimeni. Mâine dimineață la ora şapte îmi bați în uşă, iar la şapte şi jumate am ieşit pe ieşirea de serviciu. Camerista are suficient timp să pună camera la punct, până la ora opt. Dorm şi eu în noaptea asta undeva, câştigi şi tu un ban cinstit. Ce spui?

Băiatul continuă să clatine din cap, dar întinse mâna dreaptă, acoperi bancnota şi o trase spre el.

— Ştiu şi eu, domnu'? Dacă află jupân Răgăzanu, mă dă afară. Şi dacă mă dă afară, mă jupoaie bătrânu' meu, că nu mai are bani să-şi cumpere rachiu.

— Cum te cheamă, drăguțule?

— Vasilache Teodor, domnu'. Da' toată lumea-mi spune Gămălie.

— Bine, Gămălie. Dă-mi cheile de la o cameră mai departe de Recepție şi fă ce ți-am spus. O să vezi că nu se va întâmpla nimic rău şi că mâine o să-i duci bătrânului tău 20 de lei în plus pentru rachiu. O să se bucure tare mult.

— Ba nu, cu ăştia o să mă duc mâine la târg, pentru că e zi de târg, să-mi cumpăr nişte pantofi, că ai mei s-au rupt de tot.

Se răsuci spre panoul din spatele lui, luă o cheie mare de pe unul dintre cuie, cu o tăbliță atârnată de ea, şi i-o întinse.

— La şapte fără cinci, domnu'. Şi să vă grăbiți, cât puteți, ca să nu avem probleme.

— Bine, băiete.

Luă cheia, strânse brațul stâng în jurul servietei şi se uită către cele trei trepte interioare, care duceau la o uşă dublă, cu geamuri tot din vitralii.

— Unde e numărul 7A?

— Dincolo de uşă, la stânga, ultima cameră, domnu'. Somn uşor.

— Mulțumesc, Gămălie. Să nu cumva să adormi.

Camera se afla chiar la parter, la capătul unui coridor lung şi întunecos. Era strâmtă, iar patul uriaş ocupa aproa-

pe toată podeaua. Ferestrele erau bătute în cuie, constată bărbatul, iar sub ele era pusă o masă de brad, cu o față din macrameu, şi un scaun fără spătar. În partea opusă uşii, era un dulap până la tavan, cu una din uşi atârnând într-o parte. Puse servieta pe masă şi se trânti în pat. Deşi era extrem de obosit, somnul nu-i dădea încă târcoale, iar adrenalina stârnită de bătălia mută din tren îi făcea şi acum sângele să tresară prin vene. Îşi puse mâinile sub cap şi se gândi la situația de la gară. Era ciudat faptul că nu se trăsese niciun foc de armă. În mod normal, soldații ar fi trimis măcar câteva gloanțe de avertisment, văzând că nu coboară nimeni din tren. Exista posibilitatea să fi primit, în ultimul moment, ordin să nu tragă. Dar cum să împrăştii atât de rapid ordinul, când toată lumea era pe poziții de luptă?

Şi mai exista un risc minuscul, dar real, îşi spuse, înăbuşindu-şi un căscat. Se ridică în capul oaselor, apoi se aşeză pe marginea patului. Apucă servieta de un colț şi o aduse pe pat. Scoase din ea o butelcă metalică foarte plată, îi deșurubă capacul și îl umplu cu lichidul de culoarea vișinii putrede.

— Te prind eu, nenorocitule, promise, cu vocea răgușită și dădu coniacul peste cap. Îşi simți stomacul făcându-se ghem din cauza tăriei alcoolului. N-ai să mai omori pe nimeni, auzi, mă, Codrene? Pe nimeni, 'tu-ți moaştele mă-tii de criminal!

Înșurubă capacul la loc, apoi stătu câteva clipe, gânditor, cu recipientul în mână. Ce anume îi scăpa? Apoi ceva făcu clic! – şi realiză că nu aflase unde se cazase nenoro-

citul. Nu că ar fi prezentat o importanță prea mare, dar se simțea mai bine dacă știa că nu-i lasă prea mulți pași înainte. Ca să poată să preia inițiativa, mâine, avea nevoie de anumite informații, chiar atunci.

Vârî butelca înapoi în servietă și o puse la loc, pe masă. Deschise ușa și traversă coridorul din câțiva pași. La recepție, băiatul adormise din nou, cu capul pe braț. Îi puse mâna pe umăr, iar celălalt sări în sus, nedezmeticit.

— Da, domnu'...

— Mai există vreun alt hotel, în oraș?

Recepționerul clătină din cap, cu ochii cârpiți de somn.

— V-am mai spus că nu.

— Vreau să știu... dacă vine cineva în oraș și nu are rude (oare Codreanu ar fi putut avea rude în Caracal?), unde ar putea să se găzduiască, peste noapte, în afară de hotel?

Gămălie căscă, de-i troznіră fălcile, și își întinse mâinile deasupra capului.

— Cred că... pe strada Crizantemei, este o femeie, care are o casă mare. Mare de tot, domnu'. Închiriază camere cu ziua.

— Și cum pot să ajung pe strada Crizantemelor?

Gămălie îl privi suspicios.

— Vreți să vă mutați, domnu'? Acu', după ce a trecut de miezul nopții? Nu cred că femeia o să vă deschidă. Și are o haită de câini, vă rod și pantofii din picioare.

— Ți-am dat banii, ce rost ar avea să mă mut? Zâmbi. Informația îmi va servi mâine dimineață. Pentru că voi pleca devreme, nu voi mai avea timp să te întreb, așa că o fac acum. E bine?

— E bine, domnu'. Gămălie dădu din cap şi-şi înăbuşi un căscat. Păi... ieşiți în Strada Mare, treceți de statuia lui Traian şi, undeva, mai în față, strada se împarte în două. O luați la stânga şi mai întrebați. Nu e departe, cam un sfert de oră de mers.

Milovan șovăi o clipă. Din noaptea fierbinte de afară, răzbătea mugetul stins al unei vaci. Parcă ar fi o comună, nu un oraș, cu electricitate și gară, se strâmbă el, apoi reveni și-l întrebă unde se putea lua un mic dejun decent, prin apropiere.

— Peste drum. Băiatul arătă cu mâna dincolo de ușa de la intrare. La „Patiseria lui Nea Fane". Are tot timpul brânzoaice calde și un iaurt de-ți lingi degetele. Asta dacă vă place iaurtul, desigur.

Se întoarse în camera care mirosea o fum de țigară impregnat în lenjerie şi în pereți. Se întinse îmbrăcat pe pat, hotărât să pună lucrurile cap la cap, ca să încerce să extragă vreo idee mai de Doamne-ajută din ele. Adormi însă, mai înainte să realizeze dacă ar fi fost mai bine să dea o raită prin gară şi să afle ce se întâmplase cu cadavrul sau să se ducă direct la femeia cu camere de închiriat şi să-l pândească pe Codreanu.

Capitolul II
Pensiunea doamnei Elisa

A doua zi, îl trezi soarele care-i bătea drept în ochi și gălăgia de afară. O mulțime de glasuri, mai ales de femei, strigau, chemau, se angajau în discuții şi se îndepărtau numai pentru ca altele asemănătoare să le ia locul. Pe fundalul hărmălaiei vesele a zorilor, se auzeau mugete de vite, lătrături, cotcodăceli şi, slab de tot, ciripit de păsărele. Pentru o clipă, crezu că era un vis în vis şi că, de fapt, avea numai impresia că se deşteptase. Apoi îşi aminti brusc de Rege, de crima din tren şi de Caracal.

Sări din pat, dintr-o mişcare, şi se uită la ceas: până la ora şapte mai erau opt minute. Era în grafic. Îşi trecu degetele prin păr, aranjându-l cât de cât, apoi îşi puse pălăria. Costumul se șifonase, iar pulpana hainei îi stătea ridicată în sus. O repoziționă cu palma, își luă servieta și ieși, lăsând uşa deschisă. La recepție, băiatul era cât se poate de treaz și scria de zor, într-un registru. Deschise portofelul şi îl privi întrebător.

— Camera costă 40 de lei, domnu', spuse Gămălie, privindu-l drept în ochi.

— Şi cu încă 10 lei, cum ți-am promis... Uite, ai aici o hârtie de 50. E bine aşa?

— E foarte bine, domnu'. La „Patiseria lui Nea Fane" e deschis şi vă aşteaptă.

Se uită la el, neînțelegând.

— Am trecut pe la el şi l-am anunțat că vreți să luați micul dejun mai devreme, pentru că aveți treabă. Vă aşteaptă.

— Mulțumesc.

Porni spre uşa de la capătul holului.

— Gămălie...

— Da, domnu'. Băiatul se opri din scris şi ridică privirile. S-a întâmplat ceva?

— Dacă o să mă caute un soldat. Un furier. Îl trimiți la Nea Fane. Iar dacă nu mai sunt acolo, să-ți lase ție plicul. Trec mai târziu, să-l iau. Până la ce oră te mai găsesc aici?

— Până la prânz. Atunci vine Gherlanu să mă schimbe.

Milovan dădu din cap, salută cu un deget la borul pălăriei şi ieşi.

Afară, Caracalul mirosea a balegă, a urină de porci, a găinaț și a salvie. Probabil că înflorise vreo tufă prin apropiere, altfel nu-și explica mirosul persistent. Traversă strada, cu macadamul ros de ploi, ferindu-se din calea unei căruțe încărcate cu lemne de foc. Din spatele unui copac, un câine slăbănog îl lătră, în silă, apoi ridică piciorul și urină pe scoarța plină de crăpături.

„Patiseria lui Nea Fane" se afla la parterul unei case cu două caturi, dar foarte îngustă. Când deschise ușa cu geam, un clopoțel sună dogit deasupra capului. Mai multe scaune, cu picioarele în sus, odihneau pe blaturile meselor şi un bărbat scund, cu şorț până la manşetele pantalonilor, dădea cu mătura printre rânduri. Ridică frunte, îl văzu şi rezemă coada măturii de una dintre mese.

— Poftiți, domnu'. Sunteți cazat la „Imperial", nu? Mi-a spus Gămălie că vreți să luați micul dejun cât mai repede. Luați loc, la masa din colț, aia cu vaza cu flori. Imediat vă aduc mâncarea.

Își dezlegă șorțul, îl anină de piciorul unui scaun din apropiere și veni la masă, cu un carnet și un creion chimic în mână. Ca la marile restaurante din Capitală, zâmbi amuzat Milovan, așezându-se pe un scaun. Comandă o cană mare cu bragă, o cafea (mai dăi în mă-sa de doctori!) și două cornuri, cu stafide și rahat. Între timp, își aprinse o țigară și se strădui să-și adune gândurile.

Pornea de la o certitudine: generalul Kellerman nu ajunsese încă în Caracal. Altminteri, n-ar mai fi avut el loc la hotel şi ar fi dormit pe vreo bancă, în parc. Asta dacă prăpăditul ăsta de burg medieval avea un parc, evident. Urma să sosească în cursul zilei, oricum, nu la primele ore ale dimineții, indiferent că ar fi luat trenul sau o maşină, de la vreo unitate militară. Nu vedea un ofițer superior german sculându-se cu noaptea-n cap, ca să strângă mâna, la prima oră, unui infractor evadat din puşcărie. Deci ar fi urmat să ajungă, cel mai probabil, la vremea prânzului. Exista încă din start o mare necunoscută, în toată afacerea: de ce naiba închiriase întreg hotelul?

Numai dacă voia să atragă neapărat atenția asupra lui şi nu dispunea de alte mijloace, mârâi Milovan, aprinzând o țigară. La fel de bine putea să iasă la bustul gol pe stradă şi să strige în gura mare: „Eu sunt generalul Kellerman! Vedeți ce bărbat bine sunt?".

Nea Fane se opri lângă masă, cu o tavă de lemn, pe care adusese cele comandate. La un semn al său, îi aşeză în

față ceașca de cafea, din porțelan vechi, cu flori de crin imprimate. Avea nevoie, mai întâi, de un întăritor al minții.

— Să aveți poftă! îi ură, apoi se retrase dincolo de tejgheaua metalică și începu să frece cănile din sticlă pentru bragă. Dacă mai e nevoie de ceva, sunt aici, îl atenționă.

Milovan își dădu pălăria pe ceafă, săltă ceașca de pe masă și o duse la buze. Mirosul de cafea proaspăt măcinată se simțea încă sub cel de ulei aromat, care se volatiliza din cauza fierberii apei. Ce să fi făcut un singur om cu un întreg hotel, fie el și unul de provincie? Doar să fi dat vreo sindrofie, cu mulți invitați.

Suflă în caimac, apoi sorbi puțin. Lichidul negru era amărui și fierbinte. Ar fi trezit din somn și un bețivan, căzut de pe acoperiș. Mai sorbi o dată și puse ceașca pe farfurioară. Chiar atunci, ușa se deschise și, inevitabil, clopoțelul sună. Un soldat, cu pușca la spate și cu geanta de furier pe umăr, vârî capul înăuntru și se uită la el, întrebător. Îi făcu semn să se apropie. Soldatul veni lângă masă, luă poziție de drepți, salută, scoase un plic din geantă și îl întrebă dacă el era Milovan Arsenie, din București. Dădu din cap și omul îi întinse plicul, salută din nou și plecă fără să mai aștepte vreo invitație.

Milovan termină cornurile și braga, apoi dădu cana într-o parte. Se uită câteva clipe la plic, ridică din umeri și îl rupse la unul din capete. Înăuntru era o foaie gălbuie, bătută la mașină. Faxul promis. Călugăru se ținuse de cuvânt.

Iancu Adrian Petrescu era, într-adevăr, avocat de drept civil. Unul dintre cei mai buni din domeniul său. Care-și

făcuse un punct de glorie în a-i apăra pe delicvenții politici, în special, în procesele intentate de statul român împotriva lor. Un fel de avocat din oficiu s-ar fi putut spune, dacă nu te-ai fi uitat peste calitatea clienților săi. La acest punct, Călugăru anexase o listă cu peste 30 de nume, unele dintre ele grele de tot: Gheorghe Mironescu, Alexandru Vaida-Voievod, Constantin Angelescu, Gheorghe Tătărăscu, cu toți prim-miniştri ai României, între 1931 şi 1934; Mihai Ghelmegeanu şi Grigore Gafencu, foşi lideri țărănişti; Victor Iamandi, Victor Slăvescu şi Mihai Cancicov, fruntaşi liberali, pe vremuri; iorghiştii Anibal Teodorescu şi Ionescu-Siseşti; vaidistul Ioan Grigore Perieţeanu şi chiar patriarhul Miron Cristea. Toți avuseseră, într-un moment sau altul al carierei lor probleme cu legea şi apelaseră la serviciile sale. Iar bomboana de pe colivă, ultimul nume de pe listă, era cel al lui Corneliu Zelea Codreanu. Statistica proceselor câştigate era zdrobitoare: peste 84%.

Alexandru Milovan lăsă foaia pe masă şi luă ceaşca aproape goală între palme. Nea Fane îi aruncă o privire cercetătoare, dar el clătină din cap.

Petrescu fusese un avocat foarte bun, într-adevăr. Nu conta la ce fel de tertipuri apelase, ca să câştige. Pentru clienții săi era extrem de important că el câştiga procesele pentru ei. Dar şi pierduse 16% din ele. Probabil că primise tot felul de amenințări din partea celor condamnați. Iar ultimul îi luase gâtul, la propriu. Ce legătură mai continuase să existe între şeful legionarilor, condamnat la 10 ani de muncă silnică, şi avocatul care-i pierduse procesul, într-un mod atât de răsunător?

Sorbi ultima înghițitură de cafea şi puse ceaşca alături de plic. Banii, probabil, lăcomia care te face să-ți pierzi capul, la propriu. În luna iunie, când evadase de sub escorta care-l ducea la Jilava, unde urma să-şi ispăşească pedeapsa, Codreanu trebuie că îşi făcuse un plan de acțiune, care-l includea şi pe fostul său avocat. Era clar că luase pierderea procesului drept un afront personal, dar asasinatul urma să mai servească şi altui scop, nu numai răzbunării. Milovan nu-şi dădea încă seama care era scopul ascuns al uciderii lui Petrescu, în trenul în care se găsea el însuşi, dar flerul său de fost polițist îi spunea că exista unul şi trebuia să-l caute, dacă voia să înțeleagă încrengătura faptelor.

Termină de băut restul de bragă, achită nota de plată și ieși, însoțit de nea Fane, care îl întrebă dacă să-i pregătească, pentru prânz, o fasole cu cârnați și o varză călită, cu praz verde, ca la mama acasă. De ce nu? se hotărî el, pe loc. La urma-urmei, tot trebuia să mănânce undeva, la prânz, aşa că nu vedea niciun motiv să refuze oferta. Mai ales că fasole cu cârnați nu mai pusese demult în gură. Îi spuse că da, putea să pregătească, îi strânse mâna şi omul păru dintr-odată foarte fericit.

Afară, începuse forfoteala de dimineață, specifică orașelor mici, unde urmează să se țină un târg. Țărănci, îmbrăcate în costume oltenești, cu ii albe, brodate cu roșu și negru pe piept și la mâneci, cărau papornițe uriașe, pline cu ceapă, praz, cartofi și usturoi, către piața, care se zărea la capătul celălalt al străzii. Doi ucenici măcelari mânau de la spate câteva oi și trei viței, spre oborul de

animale. De la etajul unei case, o femeie în capot de mătase albastră striga ceva spre o slujnică aflată în curtea interioară, în cotocodăceala zăpăcitoare a unei găini invizibile.

Un biciclist opri la doi pași de el și-l întrebă dacă nu vrea să cumpere un ziar. Avea în spate un fel de raniță militară, plină cu ziare făcute sul, şi o şapcă pe cozorocul căreia scria cu litere negre „Arbeit macht frei". Îl privi cu atenție câteva clipe. Nu părea să aibă mai mult de 20-21 de ani şi purta părul tuns foarte scurt, nemțeşte, şi vopsit într-un blond spălăcit, semnul specific al rasei ariene, alături de ochii albaştri şi de pielea albă.

— Deutsche Frauen, deutsche Treue, intonă Milovan, cu un accent german strident.

— Deutscher Wein und deutscher Sang! răspunse imediat biciclistul, privindu-l uluit. Sunteți german, domnule?

Milovan se prefăcu a căuta în zona gâtului.

— Ah, se vede c-am pierdut afurisita aia de cruce de fier! Râse. Sunt român, băiete, ca şi tine. Asta nu înseamnă că nu-mi place vinul nemțesc şi blondele fete de pe Rhin. Dar tu de unde cunoşti **Das Lied der Deutschen?**

— Păi tata a fost şvab şi, după ce Ungaria a rupt Transilvania de Regat, am venit aici, cu gând să mă înscriu în Partidul Nazist. Originea etnică îmi dă dreptul. La urma urmei, ce am de pierdut? Aşa că acum sunt Unanwärter. Până la toamnă devin membru plin, Anwärter, cum zic ei. O să capăt o slujbă, într-o cancelarie, pe lângă vreo unitate militară, şi dacă războiul mai ține zece ani, se cheamă

că o să am şi pensie. În mărci germane. Până atunci, vând ziare, ca să pot plăti gazda. Nu luați un ziar?

De ce nu? se întrebă bărbatul. Dacă Codreanu dormea până la prânz, trebuia să-şi piardă vremea într-un fel. Îi întinse un leu şi luă Universul. Citea rar de tot ziarele, toate se plângeau de dictatura regală sau legionară, de intervențiile nepermise ale ambasadorului german Carl Orff în politica externă a Regatului, de sindrofiile Lupeascăi, de abuzurile lui Carol al II-ea, de slăbiciunea politică a primilor-miniştri, de prăbuşirea economiei rurale, de bombardamentele americane şi australiene. Nimeni nu propunea, însă soluții. Aşa că prefera să nu ştie ce se întâmplă. *Cine nu ştie nu are dureri de cap,* suna un vers al unui cântec legionar. Iar el, Alexandru Milovan, nu dorea altceva decât să fie lăsat să-şi crească băiatul. O pretenție absolut minimală, pe care se străduia s-o mențină permanent actuală.

Biciclistul doritor să devină candidat pentru aderarea la Partidul Nazist îşi îndreptă cozorocul pe frunte, se săltă în şa şi porni mai departe, printre căruțele care umpluseră strada. Aruncă o privire pe prima pagină, la un titlu scris cu caractere de-o şchioapă: „Imperiul Soarelui Răsare – un singur pas până la războiul total. Atacul aviației nipone asupra unui convoi militar italian. Benito Mussolini amenință cu represalii navale".

O luă la pas, de-a lungul Străzii Mari, ferindu-se de coşuri, papornițe şi saci. Situația pe fronturile din Orient devenea din ce în ce mai tensionată, dar Hitler se ferea încă să trimită forțe expediționare în perimetrul asiatic.

Sovieticii duseseră acolo deja 2000 de blindate şi cel puţin tot atâtea avioane, staţionându-le pe linia de separaţie din Mongolia, iar Stalin se arăta interesat de un tratat antijaponez cu Reich-ul. Mareşalul Wilhelm Keitel, colonelul general Alfred Jodl, mareşalul Erwin Rommel, precum şi amiralul Erich Raeder, nu erau de acord să-şi risipească forțele împotriva unui inamic posibil, aflat pe o mulţime de insule şi luptând în condiţii specifice tropicelor, în vreme ce trupele americane, australiene, neo-zeelandeze, indiene, birmaneze, coreene, vietnameze, argentiniene şi mexicane pregăteau o debarcare de amploare, cu ajutorul dirijabilelor Ford-Diesel, cel mai probabil în zona țărilor nordice. Acolo unde Rommel suferise corecția aceea usturătoare.

Puse ziarul în servietă şi se grăbi să ajungă la statuia lui Traian. Din vârful unei coloane de marmură neagră, un bărbat disproporţionat de mic, învelit într-o togă cenuşie şi cu un fel de sceptru în mâna dreaptă, părea că supraveghează mulţimea de la picioarele sale. Pe părul buclat purta o coroniță de lauri, găinățată de porumbei.

Asta rămâne din gloria umană, râse cu amărăciune Milovan, o bucată de piatră, stropită cu găinaţ. Nu-i aşa că merită toate sacrificiile?

Întrebă o bătrână, care plivea pământul de lângă un gard cam dărăpănat, unde se află strada Crizantemelor şi, pentru că aceasta se holba la el, fără să răspundă, adăugă:

— Strada cu femeia aia care închiriază camere.

— Ah, văduva lui Veniamin! dădu din cap băbuța, potrivindu-şi baticul în jurul gâtului. Păi de ce nu spui aşa,

maică? Casa aia mare, de peste drum de a lui don' Zaharia.

— Don' Zaharia, repetă el cam buimăcit.

— Ceasornicarul, domnu'. N-ați auzit de Horia Zaharia, ceasornicarul din Caracal? Toate gările din Regat au ceasuri făcute de el. Zăltatul care adună lucruri vechi de prin morminte.

— Ah, da, acel Zaharia, da, făcu el, luminându-se la față, de parcă l-ar fi cunoscut de o viață. Va să zică văduva lui Veniamin stă peste drum de Horia Zaharia. Şi cum ajung acolo, dacă nu-ți e cu supărare?

— Mergi matale pe drumul ăsta, până se înfundă, şi apoi o faci la stânga, mai mergi puțin şi dai de o răscruce, cu trei drumuri. Al din mijloc te duce drept la casa văduvei. Da' ce treabă ai cu femeia aia, omule? Toată lumea vorbeşte că are mână neagră la bărbați, care cum s-au aciuat prin casa aia, cum au murit. Până acum a îngropat trei soți şi vreo doi chiriaşi.

— Stai liniştită, mamaie, eu caut pe cineva care e cazat la ea.

— Aşa, care va să zică, făcu bătrâna, uitându-se neîncrezătoare la el.

Îşi luă rămas bun şi plecă spre capătul Străzii Mari. Când ajunse acolo, aruncă o privire în urmă: femeia stătea încă rezemată în săpăligă, cu ochii după el şi clătinând din cap. Urmă indicațiile şi, în mai puțin de 10 minute, ajunse pe Aleea Crizantemelor. În realitate, era un drum de pământ, plin de şanțuri făcute de roțile de lemn ale docarelor şi cărucioarelor, cu două trotuare din scânduri,

roase de ploi. Patru case pe o parte şi cinci pe cealaltă. Iar dincolo de grădini se vedea bărăganul îngălbenit al Câmpiei Romanaților, întinzându-se până dincolo de orizont.

Casa văduvei lui Veniamin se ridica, asemenea unui castel medieval, pe partea mai înaltă a străzii, dominând zona cu turnul rotund de la capătul dinspre răsărit. Ca un deget împungând cerul, îşi spuse bărbatul, dându-şi pălăria pe ceafă. Numără opt ferestre pe fațada parterului şi zece ferestre la etajul din lemn. Hotel în toată regula, ce mai!

Se apropie încet, prefăcându-se că examinează firma mare, din tablă, atârnată de poarta casei de peste drum: „Horia Zaharia – Ceasornicar şi horlogier, şcolit la Viena. Autorizația de liberă practică nr. 14.126 din 1911. Reparații şi vânzări de ceasuri. Placare cu aur şi cu bijuterii. Montare lanț sau brățară. Achiziții de obiecte vechi, din ceramică, lut şi metal. Şcolesc ucenici."

Casa ceasornicarului era foarte mare şi ea, de forma literei „L". Brațul lung al literei îl forma casa propriu-zisă, cu uşa de intrare pe mijloc, practic un hol întins de la un capăt la celălalt, din care se intra în fiecare cameră. Brațul scurt se vedea cu uşurință că era adăugat ulterior: inițial fuseseră nişte anexe pentru animale şi păsări, pe care meseria bănoasă a practicianului şcolit la Viena le transformase în câteva încăperi, unde să-şi poată desfăşura meseria şi unde să învețe pe ucenici cum să repare uneltele de măsurat timpul. În spate, se zăreau coroanele mai multor pomi, de o culoare galben-verzuie, din cauza secetei. Unchiul Eliade îi spunea, uneori, când îi povestea

despre frumusețile naturale din Regat, că Dobrogea şi Oltenia, partea dinspre Câmpia Romanaților, unde se găsea acum, erau considerate micile Sahare ale Europei, deoarece temperaturile extreme ale verii, de peste 50º Celsius, la soare, precum şi raritatea ploilor, transformau treptat pământul altădată fertil în loes şi nisip arzător. Cu dune zburătoare adevărate, care se mutau de colo-colo, între Jiu şi Olt.

Se uită la ceas: era deja nouă fără douăzeci. Dacă, întradevăr, Corneliu Zelea Codreanu se cazase la cucoana lui Veniamin, avusese tot timpul să se trezească, să-şi facă toaleta şi să plece în oraş, ca să-l aştepte pe general. Riscul de a da nas în nas cu el era destul de mic.

Primul lucru pe care trebuia să-l facă era să afle dacă presupunerea sa fusese corectă. Ar fi putut să bată la poarta vopsită în verde sau să tragă de clopoțelul atârnat puțin în interior. Se îndoia însă de faptul că femeia ar fi privit cu ochi buni pe cineva care se interesa de clienții ei. În cel mai fericit caz, i-ar fi tras o minciună şi i-ar fi povestit lui Codreanu, când acesta s-ar fi întors la camera sa, că fusese căutat. Informația asta l-ar fi pus pe Căpitan în gardă, iar mişcările sale ar fi devenit şi mai impredictibile.

Sau ar fi putut pune aceleaşi întrebări alături, la domnul Horia Zaharia, presupunând că acesta sau cineva din anturajul lui l-ar fi văzut pe Codreanu, în puterea nopții, trăgând de clopoțelul de la poarta casei vecine. Oricum, putea să încerce. Iar motivul plauzibil pentru a se introduce în atelierul ceasornicarului stătea fixat cu brățară din piele de mâna sa stângă.

Se întoarse la poarta cu firma şi căută un clopoțel. Nu găsi niciunul, în schimb zări un ciocănel de alamă fixat deasupra unui... scut dacic, rotund, din acelaşi metal. Îl ridică din cui şi bătu de câteva ori. Sunetul ascuțit se risipi prin toată curtea. Exact când ridică unealta să ciocăne din nou, uşa de la anexe se deschise şi un băiețandru slăbănog îşi făcu apariția în cadrul ei. Era îmbrăcat într-o cămaşă ponosită, cadrilată, cârpită în coate, iar pantalonii lungi erau acoperiți în întregime cu un şorț vechi dar curat. La gât, îi atârna un fel de monoclu, iar părul lung, cânepiu, era strâns într-o coadă la spate. Se apropie de poartă, cu ochii fixați pe chipul său.

— Da, domnu'...

— Aici stă meşterul Zaharia?

Băiatul dădu din cap, cu gravitate. Chiar acolo. Ce dorea domnu' de la meşter?

— E acasă?

De data asta, mişcarea capului se făcu de la stânga la dreapta şi îndărăt. Era plecat să achiziționeze (îi plăcea cum suna cuvântul ăsta pe buzele palide ale băiatului) câteva obiecte din cultura getică, descoperite de un țăran din Redea, în grădină. Avea treabă cu dumnealui domnu' sau aducea ceva la reparat?

— Un ceas, răspunse Milovan şi ridică manşeta hainei. Ăsta. A început să cam rămână în urmă.

Dacă era vorba numai despre atât, problema se putea rezolva şi fără ca meşterul Zaharia să fie de față. Voia domnu' să intre în atelier şi să stea pe un scaun, până când desfăcea el capacul şi verifica mecanismul?

Domnul chiar asta voia, să stea pe un scaun şi să-l tragă de limbă. Aşa că intră în urma lui şi pătrunse într-o încăpere pătrată, iluminată natural prin două rânduri de ferestre. Chiar lângă uşă, era aşezat un banc de lucru, cu o menghină minusculă, o nicovală de aceeaşi dimensiune şi mai multe unelte subțiri, asemănătoare bisturielor, toate aranjate frumos într-o ladă de scule, cu două rânduri de rafturi. Lângă ea, îşi întindea brațul scheletic, un suport metalic, în căuşul căruia veghea ochiul sclipitor al unei lupe mari. O lampă electrică, cu firul tras direct de la cel al becului din mijlocul tavanului, împrăştia o lumină aurie pe bancul de lucru. Câțiva paşi mai departe, un banc de lucru identic ajungea până la prima fereastră, doar că lumina lămpii era stinsă.

— Acolo lucrează Tudose, răspunse băiatul, ca şi cum l-ar fi întrebat ceva. Dar acum e plecat la el în sat, la Vaideeni, l-a învoit meşterul, pentru că s-a îmbolnăvit mama lui.

Trase scaunul de la bancul vecin şi-l pofti să se aşeze.

— Luați loc, domnu'. Mai durează puțin, până vedem ce are ornicul dumneavoastră.

Ornic spusese? Milovan îşi feri un zâmbet. Băiatul vorbea aproape ca în urmă cu o jumătate de secol. Se aşeză, puse servieta pe colțul bancului de lucru, scoase ziarul din ea şi îl desfăcu.

— Cum te numeşti, flăcăule?

— Pe aici, îmi spun toți Turcu. Orthan Ortadoglu e numele meu adevărat.

Surprins, Milovan ridică privirile spre ochii lui. Acum, că îi aflase numele, ochii codați nu i se mai părură o extravaganță.

— Oi fi din Dobrogea.

Băiatul dădu din cap şi trase lada cu scule mai aproape. Luă o daltă subțire ca un pai şi o aşeză lângă el.

— Din Techirghiol. Îmi puteți da ornicul să-l studiez?

Lăsă ziarul pe genunchi, sumese manşeta şi scoase ceasul. I-l întinse. Turcu îi desfăcu cu îndemânare brățara, îl lipi cu geamul de catifeaua de pe banc şi meşteri cu dălțița la linia unde se îmbinau capacele de metal.

— Ia spune-mi, Orthan, cine stă în căsoaia de alături? N-am mai văzut de multă vreme o hadurghie atât de mare.

Băiatul desfăcu capacele şi scoase dinăuntrul lor mecanismul. Îl apropie de lampa electrică şi trase lupa deasupra lui.

— Doamna Elisa Veniamin, domnule. E o văduvă încă tânără şi frumoasă, care trăieşte de pe urma chiriei. Dă camere cu ziua sau cu luna celor care sunt nevoiți să stea în Caracal pentru un timp.

— Camere de închiriat.

— Da, domnu'. Camere de închiriat.

— Şi are mulți chiriaşi doamna Elisa?

— Nu prea mulți. Caracalul e un oraş mic, cine vine pentru o zi sau două se duce la hotel. Doar cei care fac afaceri şi trebuie să stea mai mult pe aici vin la doamna Elisa.

Era bine de ştiut, îşi notă în minte Milovan.

— Şi, acum, are clienți?

— Unu singur, domnu'. Locuieşte aici de pe la începutul verii. Un bărbat cu tunsoare nemțească. Parcă ar fi le-

gionar, l-am zărit într-o duminică purtând centură diagonală din piele, cu pistol la brâu, şi cămaşă verde. Stătea în curte, pe un scaun, sub corcoduş, credea că nu-l vede nimeni. Lustruia o baionetă de-aia veche, lungă aproape cât o sabie. Dar, după asta, s-a ferit să mai apară îmbrăcat aşa.

— Ție îți plac legionarii, Orthan?

Băiatul şovăi câteva clipe, înainte să răspundă. Ridică privirile de pe lupă şi se uită lung la el.

— Nu, domnule. În 1934, au intrat în curtea noastră, au zis că tata e evreu şi l-au împuşcat în pragul casei. Pe fratele meu l-au luat cu ei şi, de atunci, n-am mai auzit nimic de spre el. Sunteți legionar, domnu'?

— Nu, băiete. Nici mie nu-mi plac nenorociții ăia.

Turcu se întoarse către ceas şi îşi văzu mai departe de lucru.

— Ce spui, aş putea să închiriez o cameră, pentru câteva zile, la doamna Elisa? Trebuie să aştept să mă întâlnesc cu cineva, iar la hotel ar fi cam scump să stau mai mult timp.

Băiatul dădu din cap.

— Sigur, domnu'. Dacă vreți, după ce vedem ce are ceasul, vorbesc eu cu doamna Elisa.

Ar fi fost o rezolvare binevenită. Acum, era sigur că bărbatul care trăsese la pensiunea femeii devoratoare de bărbați era chiar Corneliu Zelea Codreanu. Mai mult, avea sentimentul că venise aici încă de când evadase de sub escortă şi de aceea fusese atât de greu să i se ia urma. Legiunea aranjase totul. Un străin, într-o cameră închi-

riată, la marginea unui orăşel de provincie. Cât de convenabil! Contacte minime cu toată lumea, posibil plecări în străinătate pentru câte o săptămână-două şi...

O idee îl făcu să încremenească. Suspectul său stătea chiar vis-à-vis de ceasornicarul şi anticarul Horia Zaharia. Era o coincidență? Şi tot o coincidență faptul că urma să-l întâlnească pe generalul Kellerman pentru a-i propune o „vechitură" pentru şeful său, Reichführer-ul Heinrich Luipold Himmler?

— Băiete, întrebă cu o voce sugrumată, vecinul ăsta legionar a vorbit vreodată cu patronul tău?

Orthan Ortadoglu se întrerupse din nou din lucru şi îl privi surprins. Avea ochi mari, codați şi frumoşi, constată Milovan, amintindu-şi brusc de Ştefan. Oare ce făcea băiatul său, la ora aceea? Îi mai dăduseră voie să meargă la şcoală sau îl țineau complet izolat, doar cu coana Veturia alături?

— De câteva ori, domnu'. I-a adus un ceas de buzunar la curățat şi apoi a venit, în mai multe rânduri, să admire colecția de antichități a domnului Zaharia.

— Aha!

Nu-i plăcuse sclipirea din ochii lui, aşa că se hotărî să nu mai insiste pe subiect. Poate că, dacă aborda problema dintr-o perspectivă diferită, rezultatele i-ar fi mai favorabile.

— Eu locuiesc în Bucureşti, spuse, ca şi când ar fi continuat o discuție, începută mai demult. Turcu îi aruncă o privire scurtă, apoi reveni asupra ceasului. Acolo am auzit despre maestrul ceasornicar Horia Zaharia, din Ca-

racal. Şi de pasiunea lui de colecționar. Eu însumi colecționez lucruri vechi, în special din perioada otomană. Aşa că m-am hotărât să-i fac o vizită şi să văd dacă nu putem să facem nişte schimburi. Sau chiar să cumpăr unele obiecte de la el.

— Va să zică, acesta era adevăratul motiv pentru care îl căutați, clătină din cap băiatul şi dădu lupa într-o parte. Sau poate că nu. Fixă capacele de metal unul peste altul şi le apăsă cu putere. Maşinăria minusculă făcu „clic". Iată ceasul dumneavoastră, domnu'. Mă miram de ce nu am găsit nimic în neregulă la el. Este un ceas bine întreținut, a fost uns la timp şi cu un ulei de calitate.

Milovan încercă să zâmbească şi întinse mâna după el. Se grăbise şi aproape o dăduse în bară. De acum înainte, Turcu avea să fie foarte circumspect, în privința sa.

— Pentru antichitățile patronului, va trebui să aşteptați sosirea lui. Până atunci, dacă mai doriți, pot să vorbesc cu doamna Elisa, pentru cameră.

Sigur că dorea. Era singura posibilitate de a ajunge în camera străinului cazat acolo la începutul verii şi de a se convinge că este, cu adevărat, Zelea Codreanu.

— Cât costă curățatul ceasului?

Băiatul ridică din umeri şi închise lampa.

— Nici măcar cu peria nu am dat peste arcurile mari. Nu vă costă nimic, domnu'.

Milovan scoase portofelul şi extrase din el două hârtii de zece lei. I le întinse peste bancul de lucru.

— Bine, nu mă costă nimic. Banii ăştia sunt pentru tine, nu trebuie să-i dai patronului.

Turcu șovăi.

— Nu pot să-i primesc, domnu'. N-am făcut nimic, ca să-i câștig.

— Adevărat, n-ai făcut, dar urmează să faci. O să închiriezi o cameră, pentru mine, de la doamna Elisa. E un serviciu, pe care eu consider că trebuie să-l plătesc. Ia banii, te rog.

Încă șovăind, Turcu întinse mâna, luă hârtiile și le puse în buzunarul pantalonilor.

— În curte, avem o bancă. O să așteptați acolo, până vorbesc cu doamna.

— Foarte bine, Orthan. Voi aștepta acolo.

Afară, soarele aproape că da în clocot, topind o bucată din bolta cerului și trimițând-o pe pământ sub formă de căldură nimicitoare. În câteva clipe, transpiră tot. Își simți cămașa jilavă sub haină și se cutremură. Sahara Romanaților, își spuse, în timp ce-și dădea pălăria mai pe frunte și-și trecea limba peste buzele sărate.

O Sahară, care începuse să le pună probleme și aliaților germani, mai ales în privința transporturilor aeriene. Deși la înălțimea de 2600 de metri, la care zburau dirijabilele, în mod obișnuit, temperatura era incomparabil mai mică decât cea de la nivelul solului, marile plutitoare cu heliu întâmpinau necazuri în momentul apropierii de locul de aterizare, din cauza expandării gazului. Existau, evident, sisteme automate de verificare a presiunii și a volumului, care evacuau gazul, în clipa depășirii unei bariere considerate critice; existau și sisteme de țevi foarte subțiri, prin care pompe puternice împingeau azot lichid pentru a

ajuta la răcirea acestuia. Şi, totuşi, continua să existe un factor de risc, numit întâmplare. El acționase în cazul tandemului plutitor „Adolf-Hitler", care determinase gazul să-şi tripleze volumul, în momentul manevrelor de aterizare, la Murighiol, unde nemții construiseră cea mai mare bază pentru întreținerea şi repararea monştrilor aerului. Presiunea enormă sfâşiase pereții metalizați ai depozitelor de gaz, din interiorul tandemului, făcându-l să se prăbuşească, de la înălțimea de 320 de metri, peste scheletul dirijabilului italian „Il Duce", aflat în lucrări pentru refacerea structurii. Dezastrul fusese completat, îşi aminti Milovan, în timp ce-şi făcea vânt cu ziarul, de explozia tuburilor cu acetilenă, folosită la sudura părților metalice. Muriseră aproape 100 de angajați şi militari din corpul de pază, iar baza fusese închisă vreme de trei luni, pentru refacere. Mulți bănuiseră atunci o mână criminală, un sabotaj care aducea din nou în prim-planul atenției gruparea de Rezistență „Avram Iancu", socotită de aliații Axei un mit social, fără nicio reprezentare practică.

Sahara Romanaților, bombăni Milovan, jinduind după o halbă de bere, fie ea şi foarte proastă, dar rece, cât mai rece cu putință. Deschise ziarul şi străbătu titlurile, în grabă: „Pepenii verzi din Harghita bat recordul de mărime, în Piața Obor", „Germanii construiesc în zona Afumați un incinerator de cadavre", „Fruntaşii PNȚ Grigore Gafencu, Petre Andrei şi Mihai Ralea au părăsit partidul", „Skoda, o afacere mai mult decât regală", „Începând cu luna septembrie, carnea de porc românească va merge spre front", „Bombardamentele americano-canadiene de

la Stoienești au scos la iveală o fortificație medievală străveche", „Krupp, complexul german al oțelului, construiește o uzină pentru tunuri antiaeriene la Turnu Severin".

Se uită la ceas: se făcuse deja 10:30 și era atât de cald, încât ar fi putut să jure că văzuse o muscă transpirată. Înghiți în sec și trimise halba cu bere la lada de gunoi a istoriei. Era în exercițiul funcțiunii, așa că se va mulțumi și cu o carafă cu apă. Dar să fie rece, completă, cu ochii sclipind de poftă.

Citi, mai mult în diagonală, articolul despre bombardamentul de la Mihăilești. Douăzeci de avioane „B12" americane și șase „Grizzly"-uri canadiene de escortă porniseră din Bermude, survolaseră Atlanticul, Mediterana și Marea Neagră, traversaseră Doborogea, la adăpostul unei nopți de păcură, dar pierduseră coordonatele, undeva, prin Teleorman: în loc să o apuce spre Valea Prahovei pentru a mai scoate din funcțiune câteva sonde, nimeriseră deasupra Capitalei. Deoarece nu aveau ordin să o bombardeze, iar combustibilul era la limită, făcuseră o voltă, scăpaseră de barajul antiaerienelor de la marginea orașului și largaseră bombele peste prima localitate măruntă ivită în colimator. Se întâmplase să fie Mihăilești. Muriseră 12 oameni și alți 21 erau răniți. Fuseseră distruse jumătate din case, primăria, școala și unitatea română de infanterie de pe malul lacului. Când veniseră, la două zile, să evalueze pagubele, inspectorii de teren ai armatei germane descoperiseră cu uimire că, în groapa uriașă săpată de patru bombe căzute una lângă alta, existau o mulțime de ruine și de artefacte din vechime. Posi-

bil o cetate de apărare, împotriva năvălitorilor din acele vremuri îndepărtate, apreciaseră ei. Posibil prima cetate de scaun a îndepărtatului strămoş Bucur, socotiseră ziariştii entuziasmați, umplând paginile cu presupuneri şi fotografii. Printre ele, una care-l lăsă, la propriu, cu gura căscată: un personaj masculin, stând în fund, cu capul prins între brațele rezemate de genunchi. O statuetă, de numai 22 de centimetri înălțime, din lut ars, care-i amintea, extraordinar de mult, de o alta, pe care o văzuse, elev fiind, în compania unchiului Eliade, la Muzeul de Istorie din Constanța – „Gânditorul de la Hamangia".

Se frecă la ochi, apoi aduse ziarul în plină lumină. Nici urmă de îndoială, cele două statui păreau copii la indigo, numai că cea din ziar era a unei femei. Cultura de la Hamangia era localizată strict pe teritoriul Dobrogei şi data din urmă cu 5-6000 de ani. Ceva cu epoca neolitică, dacă-şi amintea bine. Cea de la Mihăileşti, probabil că aparținea secolelor IX sau X de după Cristos. Cum puteau produce două culturi umane, despărțite de peste cinci milenii, două obiecte artistice (dar oare erau artistice?) atât de asemănătoare?

Îşi frecă fruntea cu un deget. Exista posibilă o singură explicație: cineva, vreun dregător din cetate, cumpărase sau luase cu japca o statuetă din Dobrogea, descoperită de vreun țăran, care-şi săpa grădina. O statuetă fabricată în aceeaşi perioadă de timp cu aceea văzută în muzeu. Doamne, chiar părea un om muncit de gânduri, îşi spuse şi, pentru prima dată, în toți aceşti ani, plini de griji şi de frustrări, se gândi cu adevărat la mica bijuterie de lut. Pe

de altă parte, de ce ar fi modelat în imaginea lutului artistul necunoscut pe cineva cuprins de disperarea actului gândirii? Dintotdeauna, oamenii de artă fuseseră interesați de lucrurile ieşite din comun, impresionante prin ceea ce depăşea înțelegerea obişnuită a omului de rând. Dacă în mijlocul vetrei satului ar fi apărut brusc un dinozaur, artistul ar fi făcut mai multe amulete, reprezentându-l, cu care consătenii săi să se apere de fiară, prin puterea magiei. Ar fi făcut acest lucru şi cu o găină sau cu un porc? Trebui să admită că nu. Atunci ce anume avusese atât de deosebit acel om, cu capul sprijinit de genunchi, încât să-l transforme în amuletă?

Închise ziarul şi-l aşeză pe cap, să-l apere de soare. De ce ar fi făcut mai multe amulete artistul, reprezentând un anumit om? Prin ce era atât de periculos acel om, încât fusese nevoie să-i protejeze pe toți consătenii lui? Clătină din cap, amuzat. Se recunoştea în modul de a lăsa problema stringentă de o parte, aşteptând ca mintea să găsească o cale ascunsă de rezolvare, în vreme ce o altă parte a lui devenea brusc interesată de o chestiune minoră, căutând soluții care, în realitate, nu-l interesau nici cât negru sub unghie. „Gânditorul de la Hamangia", râse. Se reîntâlnea, în mod neaşteptat cu unchiul Eliade. Ca pentru a-şi aminti că nu-i răspunsese la scrisoare, lăsându-l să înțeleagă că nu prea avea chef de el şi de Cernavoda aceea prăfoasă, pierdută în imensitatea Dobrogei. Ar fi trebuit să-i scrie, totuşi, îşi spuse, după ce medită puțin. Măcar pentru a-l informa că avea de gând să-i facă o vizită, în compania lui Ştefan. De fapt, bătrânul nici nu

avea habar de existența fiului său, aşa că ar fi trebuit, mai întâi, să-l informeze în scris, pentru ca să nu-l ia prin surprindere, la vârsta lui un atac cerebral, cauzat de o emoție părea puternică, i-ar fi putut fi fatal. Se hotărî să o facă imediat ce prindea o jumătate de oră liberă.

Adică niciodată, rîse, cu amărăciune. Când avusese el o jumătate de oră numai pentru el, de când terminase perioada studenției? Exact cum gândise adineauri – niciodată.

Dinspre trotuarul de lemn veni un zgomot de paşi, poarta de lemn se deschise şi Orthan Ortadoglu îşi făcu apariția, în cadrul ei. Încercă să şi-l închipuie cu fes, şalvari şi iminei, dar nu reuşi. În afara ochilor migdalați, nimic nu cadra cu imaginea unui turc autentic.

— Poftiți, domnu'. Doamna Elisa a spus că sunteți binevenit în pensiunea ei.

Se ridică încet, moleşit de căldura uscată a vetrei din cer. Ieşi în stradă şi îl urmă pe băiat. Acesta deschise poarta casei vecine şi îi făcu semn să intre.

— Doamna Elisa e pe marchiză. Vă aşteaptă cu un ceai.

— Mulțumesc, Orthan.

Trecu pe lângă el, străbătu din câțiva paşi curtea îngustă şi înainte de a urca treptele de lemn, se răsuci spre poartă. Turcu stătea încă în prag, de parcă ar mai aşteptat să se întâmple ceva.

— Să mă anunți, te rog, când vine domnul Zaharia. Poți să-i spui pentru ce anume îl caut. Iar dacă nu sunt acasă, lasă-i vobă doamnei.

— Am înțeles, domnu'. Să aveți o zi bună!

— Cum se spune asta în limba turcă?

Băiatul șovăi o clipă.

— Salam aleicum.

— Aleicum salam, Orthan Ortadoglu.

— Știți turcește?! căscă gura, uluit, celălalt.

— Am crescut în Dobrogea, râse Milovan. Un pământ plin de turci. Trebuie să învățăm unii de la alții, ca să putem trăi în pace.

Urcă treptele și urmă brațul marchizei, până la colț. Acolo, într-un spațiu de numai doi metri (marchiza se termina într-un perete de lemn, acoperit cu ornamente din stuc), cineva organizase un spațiu intim pentru servit ceaiul: o măsuță ovală, din lemn de nuc, două scaune, cu perne, un balansoar din răchită și o colivie cu un canar, atârnând din tavan. Elisa Veniamin era o femeie de vreo 40 de ani, de o frumusețe stranie. Așezată în balansoar și îmbrăcată într-o rochie lungă până la călcâie, cu multe pliuri, și un trandafir roșu prins în corsaj, cu pălăriuță cu pană de egretă, așezată pe o parte a cocului și fixată în el, cu un ac mare de argint, cu perlă la capăt, părea o statuie a singurătății feminine. Milovan înțepeni o clipă, uimit, străduindu-se să-și dea seama cu cine semăna, dar nu reuși. Avea ochi verzi, superbi, de-abia atinși de rimel, și buze languroase, date cu un ruj de culoarea caisei coapte. Niciun pistrui, coș, rid sau altă imperfecțiune, care să strice netezimea pielii.

O păpușă, descoperi bărbatul. Dar nu una europeană. În mod straniu, femeia din fața sa semăna cu păpușile desenate de pictorul japonez Hokusai, ale căror imagini

apărea mereu prin presa care era interesată de iminentul război ruso-japonez. O frumusețe delicată, din ceară. O frumusețe care îi zâmbi şi îl invită, cu evantaiul, să se apropie.

Se înclină în fața ei şi îi sărută vârfurile degetelor. Avea unghii frumoase, date simplu cu lac. Se recomandă drept Alexandru Popescu, apoi se aşeză pe unul dintre scaune, continuând s-o examineze cu atenție. Era uşor tulburat în apropierea ei, dar în acelaşi mod în care trebuie că s-ar fi simțit cineva admirând un şarpe veninos, superb colorat, aflat în spatele unui geam.

— Un ceai de mentă, domnule Popescu? Întotdeauna îmi tratez chiriaşii cu ceaiuri. Pe căldura asta, menta te ajută să transpiri mai puțin.

Dădu din cap, neconvins, el ar fi preferat o bere rece. Doamna Elisa Veniamin se aplecă peste măsuță, luă ceainicul de porțelan şi turnă, cu grijă aristocratică, într-o ceaşcă minusculă.

— Lumea a uitat cum se bea ceaiul, în țara asta, spuse ea, cu prefăcută tristețe, întinzându-i ceaşca. Pe vremea fanarioților, femeile din înalta societate aveau un adevărat ritual al servirii lui.

— Da, dar bărbații din aceeaşi înaltă societate beau vin şi lichioruri dulci, care se făceau după rețete venite din îndepărtata Asie, răspunse bărbatul, fără să clipească. Ceaiul era considerat o băutură femeiască.

Elisa Veniamin îl privi lung, printre gene, apoi ridică propria-i ceaşcă şi sorbi, ca pentru a pune punct unei conversații ce părea să nu ducă nicăieri. Bău şi el, aştep-

tându-se la o licoare călâie şi dulceagă. Spre surprinderea lui, ceaiul era rece, tare şi mentolat. Îşi simți limba şi cerul gurii ca după trecerea unei răsuflări de nea. Se uită la ea. Femeia îi pândea reacția, pe jumătate ascunsă, în spatele ceştii.

— Trebuie să recunosc că vă pricepeți la ceaiuri, răsuflă el, după câteva clipe. N-am mai băut de multă vreme, cred că din studenție, un ceai atât de bun.

— Mulțumesc. Femeia puse ceaşca pe farfurioară. Am înțeles de la băiat că vreți să închiriați o cameră.

Dădu din cap şi rămase în aşteptare. Intuiția îi spunea că avea să urmeze o întrebare. Alungă o muscă, străduindu-se să păstreze ceaşca nemişcată.

— Inenționați să stați mult, domnule Popescu? Nu este vorba de vreo curiozitate feminină, ci de una pragmatică. Prețurile camerelor sunt în funcție de perioada de ocupare: stai puțin, plăteşti mai mult; stai mai mult, plăteşti mai puțin.

Nu ştia ce relații putea să aibă femeia din fața sa cu celălalt chiriaş, aşa că nu voia să-i dea celuilalt vreun motiv de îngrijorare.

— Mă ocup cu anticariatul, scumpă doamnă. Cumpăr şi vând obiecte vechi. Pentru asta, umblu mult prin țară. Niciodată nu ştiu cât stau într-un loc, pentru că nu depinde de mine, ci de client. Aşa că s-ar putea să stau o noapte sau două, dar şi două săptămâni. Oricum, întotdeauna închiriez camera pentru 10 zile, chiar dacă niciodată nu stau atât. Este în regulă?

Elisa Veniamin zâmbi subțire şi-şi făcu vânt cu evantaiul. Pe bucata de cer siniliu din dreapta lui trecu un stol

de vrăbii gureşe, care se grăbi să se lase în praful drumului, la scăldat. De undeva, dintr-o curte vecină, se auzi cârâitul unei găini.

— Este în regulă, domnule Popescu. După ce vom termina de băut ceaiul, am să vă conduc la camera dumneavoastă. Pentru 10 zile, vă costă 300 de lei. Veți primi o cheie de la cameră şi una de la intrarea principală. Puteți să vă întoarceți din oraş când doriți, dar dacă reveniți după orele 21, nu veți mai putea lua cina. În prețul camerei, puteți servi micul dejun şi cina, de care tocmai am amintit.

Spera să nu fie nevoie să treacă atât de mult timp, încât să servească mai mult decât o cină, dar nu spuse nimic, dădu numai din cap, în semn că a înțeles şi se grăbi să termine ceaiul. Se ridică, atunci când cucoana Elisa aşeză ceaşca pe farfurioară şi se grăbi să-i întindă mâna, ca să o ajute. Femeia îi zâmbi amabil, se sprijini cu vârful degetelor de dosul mâinii sale şi se ridică, la rându-i, într-o învolburare de volane. Porni înainte, străbătând marchiza cu paşi mici, deschise o uşă plină cu ochiuri pătrate de geam, acoperită cu perdeluțe albe, tricotate, şi îi făcu semn să o urmeze de-a lungul unui coridor întunecos, care avea pe ambele părți uşi închise. Se opri în dreptul celei de-a treia, răsuci o cheie în broască şi o deschise larg. Se trase într-o parte.

— Poftiți domnule Popescu. Camera dumneavoastră.

Un pat larg, o saltea cu arcuri, un dulap pentru haine, o masă lungă, două scaune şi o noptieră cu veioză, lângă pat. În mijlocul podelei, un covor rotund îşi arăta firele de urzeală.

— Mulțumesc, doamnă. Este mai mult decât suficient.

Se duse până la masă și așeză servieta lângă carafa goală.

— Carafa... ah, da, am să vă aduc imediat apă proaspătă.

— Nu e nicio grabă, doamna Elisa. Peste câteva minute, am să ies în oraș.

Se așeză pe pat, încercând tăria arcurilor, care scârțâiră ușor.

— Mai aveți vreun chiriaș, în momentul acesta?

Elisa Veniamin roti evantaiul în mână.

— Întotdeauna, în pensiunea aceasta, există cel puțin un chiriaș. Ei, da, la camera din capătul coridorului, pe partea cu camera dumneavoastră, locuiește un domn stilat, care a închiriat pe o jumătate de an. Dar nu este un chiriaș permanent, vine, stă o zi-două, pleacă, revine după o săptămână sau două... Și tot așa. Acum, cred că a ieșit în oraș. S-ar putea să faceți cunoștință cu el la cină.

— S-ar putea, ridică el din umeri, mimând nepăsarea.

Exact asta spera să nu se întâmple. Dacă Zelea Codreanu organizase crima din tren și sperase să i-o pună în cârcă, atunci trebuie că îi cunoștea bine chipul și nu ar fi fost nicio plăcere să se confrunte cu el, în această casă aproape pustie.

Femeia, ridică evantaiul.

— Cheile despre care v-am spus mai înainte se află pe același inel, în broască. Să aveți o zi frumoasă, în continuare, domnule Popescu.

Făcu un pas spre ieșire, apoi se răsuci cu eleganță.

— Era gata să uit: chiria o plătiți anticipat, în această seară, înainte de stingere.

Ieşi, lăsând în urmă o dâră de parfum de iasomie. Milovan se întinse pe pat, cu brațele deasupra capului. Nu putea să spună că era în cea mai bună formă a sa, dar nu avea timp să se plângă, trebuia să afle cu certitudine identitatea celuilalt chiriaş. Aşteptă ca sunetul tocurilor gazdei sale să se stingă, iar când uşa de la intrare îi dădu de ştire că ieşise, se ridică din pat, se descălță de pantofi, luă din servietă şperaclul pe care-l confiscase de la un hoț, băgat la zdup, în urmă cu câțiva ani, şi ieşi pe coridor, fără să facă zgomot. Ajunse la uşa cealaltă, din câțiva paşi şi, precaut, bătu încet în tăblia de lemn. Nu răspunse nimeni. Vârî şperaclul în broască şi se aplecă deasupra lui pentru a potrivi mai bine tijele subțiri. În cele din urmă, nimeri combinația şi învârti de mânerul din metal. Zăvorul broaştei se retrase cu un zgomot sec şi uşa se deschise.

Intră repede, trăgând cu urechea în urma sa. Nu se auzi nimic. Camera în care intrase era asemănătoare cu a sa, numai pătura de pe pat era neagră şi nu cenuşie. Pe masă, zări imediat baioneta despre care îi vorbise Turcu. Deschise dulapul: două costume negre, mai multe cămăşi albe şi una verde, peste care era aşezată centura diagonală din piele. Scotoci în costume şi în buzunarul din dos al hainei unuia găsi un act de identitate: Dumitru Pascal, domiciliat în Călăraşi, 32 de ani. Ştampila din căsuța din dreapta era autentică şi aparținea primăriei din Călăraşi. Trase sertarul mesei şi zări o biblie, cu zvastica germană desenată cu cerneală, pe pagina de gardă. O răsfoi. O fotografie căzu pe podea. O ridică. De pe cartonul dreptunghiular, lucios, se uita drept la el, zâmbind ca la fotograf,

un Alexandru Milovan mult mai tânăr, cu şapca studenţească trasă pe o ureche. Înghiți în sec, puse poza la loc, închise sertarul şi părăsi grăbit încăperea.

Când intră în propria cameră, inima îi bătea să-i spargă pieptul. Neîndoielnic că vecinul său de cameră era legionarul Corneliu Zelea Codreanu. Problema identității se mutase acum în terenul său: de unde făcuse rost nemernicul de acea fotografie şi, mai ales, de cât timp era pe urmele sale?

Se trânti din nou pe pat şi închise ochii, străduindu-se să-şi adune gândurile şi să-şi potolească spaimele.

Capitolul III
Vară de foc în Câmpia Romanaților

Când se hotărî să iasă în oraş, temperatura aerului depăşea 34° C. Aerul cald se ridica deasupra străzii de pământ, tremurând uşor şi creând iluzia unei ape străvezii. În marginea trotuarului de lemn, stolul de vrăbii gureşe, de adineauri, se scăldau în țărână, crezând că astfel vor scăpa de căldura copleşitoare.

Părăsi curtea, după ce privi, cu precauție, în ambele părți ale străzii. Nu voia să rişte nimic, adversarul era prea bun, ca să-şi permită să facă vreo greşeală, din neatenție. Avea cel puțin un pas înainte, de data asta, dar avantajul se putea risipi imediat. Îşi luase din nou servieta cu el, sperând să nu fi lăsat niciun obiect în cameră, din care celălalt să ghicească cine ar putea să fie noul său vecin. Era convins că, odată revenit la pensiune, Zelea Codreanu urma să afle că un străin închiriase o cameră şi, dacă va fi fost tot cât el de precaut, atunci primul lucru pe care urma să-l facă era o vizită, incognito, în camera sa.

Nu reuşise să-şi contureze un plan coerent, dar măcar stabilise patru direcții principale de acțiune: să afle cât mai multe amănunte despre inamicul său numărul unu; să-l ucidă, în noaptea care avea să urmeze, pentru a împiedica întâlnirea lui cu Himmler; să se întâlnească el însuşi cu Reichführer-ul, încercând să-l convingă că este

celălalt; să afle motivul vizitei în Regat a celui mai temut om din Reich și, eventual, să anihileze orice intenție de ostilitate a acestuia față de Regat, prin orice fel de mijloace. Pentru a duce la îndeplinire primul punct, era necesar să ajungă la un telefon. La orice fel de telefon. Cu cât era mai puțin personal, cu atât mai bine. Caracalul ăsta avea precis un Palat al Poștelor și Telecomunicațiilor, de unde legătura cu Bucureștiul să poată fi făcută incognito.

Când pătrunse în Strada Mare, primele semne ale unui eveniment important se manifestau deja, chiar dacă majoritatea cetățenilor orașului nu le luau în seamă, obișnuiți numai cu acalmia impresionantă a lunii lui Cuptor.

În primul rând, numără mai multe chipiuri de polițiști, risipite prin mulțime, decât văzuse din momentul intrării lui în gara orașului. Păreau că scrutează fețele, ca și cum ar fi căutat o anumită persoană, aruncând din când în când priviri la poza ascunsă într-un ziar. Instinctiv, se lipi de gardul de lemn al unei curți, prefăcându-se că-și leagă șireturile. Poate că fusese o greșeală să nu-și lipească o mustață falsă, ori măcar niște favoriți englezești.

În al doilea rând, observă mai mulți muncitori, cu șorțuri negre peste hainele obișnuite, care lipeau afișe lungi și înguste pe principalele ziduri ale zonei centrale. Pe cel mai apropiat, scria în limba germană: „Das Dritte Reich gibt dir Freiheit", iar pe altul, pe care se chinuiau să-l ridice pe unul dintre pereții hotelului „Imperial", o mașinărie de imprimat pe țesătură îi aducea osanale lui Hitler: „Hitler ist der Ritter der Apokalypse für die Juden".

Două zvastici de peste zece metri, din metal cromat, fuseseră instalate de o parte şi alta a statuii împăratului Traian, făcând-o să dispară din peisaj, iar peste placa de metal pe care scria cu vopsea neagră cuvântul „Primărie" fusese instalat un panou din fier forjat, cu anunțul „Deutsches Oberkommando für die Alliierten Territorien".

În fine, nu avea nevoie de ochelari speciali pentru a observa cele patru camioane, cu zvastica şi vulturul imperial imprimate pe laturi, parcate strategic, astfel încât să aibă sub control toate intrările şi ieşirile din piață. Soldații nu se vedeau nicăieri şi Alexandru Milovan îi bănui, transpirați şi nervoşi, molfăind între buze țigările stinse, în spatele prelatelor, gata să sară pe caldarâm la primul ordin.

Se încingea treaba, îşi spuse, dar nu avea cum să mai dea înapoi. Şi chiar dacă ar fi avut, afacerea îl trăsese deja înăuntrul amestecului ei clocotitor, aşa că acum era curios cum avea să se termine. Şi nu putea să afle, altfel, decât rămânând în joc. Scoase din servietă ochelarii de vedere, cu rame negre de baga, îi puse pe nas, şapca de dril o aşeză pe-o ureche şi o apucă spre capătul celălalt al pieței, trăgând uşor de piciorul drept. Trecu foarte aproape de o patrulă, care nu-l luă în seamă, ocupată să se uite după un domn cu mustață pe oală şi baston din lemn de nuc. Ocoli o tonetă cu înghețată şi se ținu aproape de de un grup de țărani, care veneau din direcția târgului, cu papornițele goale şi cu țigările aninate de colțul buzelor. Observaseră şi ei animația din piață şi comentau cu voce scăzută, străduindu-se să înțeleagă ce se petrecea.

La „Patiseria lui Nea Fane", ușa de la intrare era deschisă și tifonul care proteja de muște era ridicat și fixat într-o parte. Localul era plin, nu aveai loc să arunci un ac, majoritatea clienților fiind muncitori, dar văzu și câțiva mai spălat îmbrăcați, pe care-i bănui a fi fiind funcționari. Lumea mânca, bea bragă rece din halbe mari de sticlă brumată și fuma nebunește. Tocmai se răsucise să plece, când o mână îl apucă de cot.

— Domnu'... Băiatul de prăvălie, mic și costeliv, cu fața ascuțită, se uita curios la el. Nea Fane m-a trimis să vă spun că v-a pregătit separeul și că puteți servi prânzul oricând doriți.

Avea vocea răgușită, remarcă bărbatul. Probabil de la fumul de țigară, pe care trebuia să-l înghită în fiecare zi. Se lăsă condus prin îngrămădeală, către fundul odăii. Norocoșii care prinseseră loc pe scaune se holbau la el, întrebându-se cine ar putea să fie străinul despre care nimeni nu aflase încă nimic. Băiatul deschise o ușă, aproape ascunsă în spatele unei perdele cu imprimeuri, și îl pofti să intre. Separeul era mic, de-abia încăpea o masă, două scaune și un dulap înalt până la tavan. Se așeză și i se păru că scaunul se clătina. Se foi puțin pe el, dar fusese numai o părere.

— Imediat vă servesc, domnu'. Doriți și o țuică înainte, ca să vă faceți poftă?

Nu bea alcool decât extrem de rar și numai la sindrofii, când îl obliga eticheta. Iar țuică nu-și amintea să fi gustat de mai mult de trei ori, în toată viața lui. Dar, acum, era în inima Olteniei, și nu vedea de ce nu s-ar fi comportat

ca un oltean mărunt, negricios şi al dracului. Ignoră căldura terifiantă de afară şi dădu din cap.

— Da, ar fi bun un rând.

— Imediat, domnu'.

Băiatul se strecură pe lângă el, deschise dulapul, luă o carafă cu dop de plută, plină cu un lichid gălbui, şi turnă într-o cinzeacă, pe care i-o puse în față. Milovan o duse la nas. Mirosul era puternic şi înțepător, ca la orice rachiu de fructe, de curând scos din cazan. Puse cinzeaca pe masă.

— Stai o clipă, flăcăule, îi spuse, văzându-l că deschide uşa, ca să iasă. Spune-mi unde pot să găsesc un telefon, în urbea asta a voastră.

Băiatul se uită lung la el, ca şi când n-ar fi înțeles ce îi cerea.

— Vreau să dau un telefon, formulă el altfel.

— Aha. De la Poştă, domnu'. Ieşiți din patiserie şi o luați la stânga. Treceți de „Frizeria lui Matache", de cinematograf şi, imediat pe dreapta, este o casă mare, boierească. Unii zic că a fost a haiducului Iancu Jianu. Acolo e Poşta mare.

Dădu din cap, în semn că a priceput şi băiatul ieşi. Se întoarse după câteva minute, cu o strachină plină cu fasole, cu feliuțe de cârnat, o carafă de vin rece şi două pahare. Îl privi întrebător şi băiatul îi spuse că poate doreşte să bea ca domnii de la Craiova, vinul dintr-un pahar şi apa rece din altul.

Dădu țoiul de țuică pe gât, înghițind rachiul pe nerăsuflate. Era tare şi avea gust de prună. Tuşi puțin, apoi se

şterse la gură cu şervetul aşezat pe colțul mesei. Înghiți cu poftă şi fasolea scăzută i se păru delicioasă. Nici nu termină bine, că băiatul se şi întoarse, cu o farfurie, plină ochi cu varză călită, şi cîteva fire de praz. Pâinea era fierbinte, probabil de-abia fusese scoasă din cuptor. Mâncă aproape fără să răsufle, singurele pauze fiind acelea în care-şi umplea paharul cu vin. La sfârşit, se şterse la gură şi-şi aprinse o țigară.

Privi un timp cum fumul urca în spirale către tavan, încercând să nu se gândească la nimic. Dar imaginea acelui student optimist Alexandru Milovan, din fotografia lucioasă, nu-i dădea pace. De unde ar fi putut s-o aibă nemernicul? Întoarse problema pe toate fețele, până când țigara ajunse un chiştoc. Îşi turnă un pahar cu vin şi îl bău pe îndelete. Strivi mucul sub talpă şi stătu în cumpănă dacă să mai fumeze sau nu vreuna. Renunță şi-şi mai turnă puțin vin. Îşi şterse transpirația de pe frunte cu şervetul alb, de pe colțul mesei.

Ar fi putut s-o aibă de la vreun coleg de-al lui. Dar ştia că era aproape imposibil. Aparatele portabile erau rare şi costau extrem de scump. Poza pe care o văzuse părea mai degrabă făcută la un atelier fotografic. Dar nu-şi aducea aminte nimic despre ea. Cu totul, nu avea mai mult de 10-12 fotografii din adolescență şi din tinerețe şi cunoştea bine povestea fiecăreia. Cea din camera lui Codreanu nu figura printre ele.

Oftă, se ridică, îşi luă servieta şi deschise larg uşa. Deşi lumea de la mese se împuținase, fumul era la fel de gros, ca atunci când intrase. Îl căută din ochi pe nea Fane şi îl

descoperi lângă uşă, parlamentând cu un polițai. Se retrase în cameră şi închise uşa, lăsând numai un spațiu de un deget, cât să-i observe în continuare pe cei doi. Se gândi să scoată pistolul, dar dialogul de la cealaltă uşă se încheie brusc şi polițaiul plecă. Patiserul se mai uită câteva clipe în urma lui, apoi se frecă pe mâini cu o cârpă şi porni drept către separeu. Se grăbi să ia loc la masă şi îşi mai turnă un pahar cu vin. Auzi un ciocănit. Capul bărbatului scund şi rotofei se ivi în cadrul uşii.

— A fost bună mâncarea, don' şef?

— Bună. Iar vinul rece, exact cât trebuia. Te pricepi, nea Fane.

— Facem şi noi ce putem. Bărbatul părea să se codească. Mai serviți ceva?

Milovan clătină din cap şi-i făcu semn să intre.

— Ia loc, nea Fane. Nu vrei să bei un pahar cu mine?

Patiserul intră şi închise uşa cu cleanța, în urma sa. Se aşeză şi-şi turnă un pahar. Îl înclină, în direcția lui.

— Noroc şi sănătate, boierule.

Bău puțin, apoi puse paharul pe masă.

— Ştii ceva, domnule? Adineauri, am discutat cu un polițist. Unul de-al nostru, din oraş. M-a întrebat dacă nu cumva am văzut un bărbat mai înalt, aşa, ca dumneata, bine îmbrăcat şi cu o servietă din piele, ca aia de pe colțul mesei.

O arătă cu paharul. Milovan tresări, dar nu spuse nimic.

— Mi-a arătat şi o poză, cu un bărbat mai tânăr, dar care semăna ca două picături de apă cu muşteriul meu. Zicea că a omorât pe cineva în trenul de azi-noapte şi că

e musai să-l prindă, până ce nu ne vine pe cap unul dintre apropiații lui Hitler – Rommel, Himmler, Goebbels sau mai știu eu cine altul. Chiar l-ați omorât pe avocatu' ăla, don' șef?

Căzuse în propria cursă, se lăsase ademenit de o farfurie cu mâncare, în loc să circule în permanență și să fie atent la oameni. Dacă nu-l convingea pe patiser că era nevinovat, acesta avea să-i anunțe pe polițiști. Dacă îl convingea, trebuia să-și deconspire statutul de trimis regal și asta putea să-i distrugă misiunea. Cum o dădea, tot rău nimerea. Întotdeauna să alegi răul cel mai mic, îl sfătuia pe vremuri Moruzov. Pentru că poți să încerci să-l desfaci în bucăți, pe care să le anihilezi, pe rând.

Oftă, săltă din umeri și trase servieta lângă el. Văzu lucirea de spaimă din ochii celuilalt și ridică o mână.

— Nu te teme, nea Fane. Dacă era cazul, te împușcam de la început, nu-ți mai ofeream un pahar cu vin. Dar nu este, după cum singur ai observat.

Se întinse și îi mai turnă vin în pahar, după care îl împinse cu dosul palmei către el. Văzu picurii de transpirație de pe fruntea celuilalt. Înclină propriul pahar către el, după care îi bău conținutul din două sorbituri.

— Nu sunt un criminal. Nea Fane. Ba chiar dimpotrivă, aș putea spune. Regele însuși m-a împuternicit să duc la bun sfârșit o misiune, care constră în a-l aresta pe acela care l-a omorât, în tren, pe avocatul acela, Iancu Petrescu. Uite, aici e împuternicirea pe care mi-a dat-o.

Scotoci prin servietă, scoase scrisoarea regală și i-o întinse. Nea Fane o citi cu atenție și smerenie, după care se ridică în picioare și se închină în fața lui.

— Domnule Milovan, îmi este suficient să ştiu că sunteți omul Majestății Sale, în oraşul nostru. Dintotdeauna, noi, caracalenii, am fost preasupuşii slujitori ai Casei Regale. Vă voi sprijini cu orice veți cere de la mine. Iar prânzul acesta vă rog să-l considerați un modest omagiu adus celor care lucrează în slujba Regelui Carol.

— Nici nu se pune problema, nea Fane. Dar voi profita, totuşi, de cealaltă ofertă: îți vei putea servi Regele, ajutându-mă, atunci când voi avea nevoie.

Patiserul înclină din cap.

— În primul rând, am nevoie de o cameră cu oglindă, ca să pot să îmi schimb înfățişarea, ca să nu mai semăn cu acela din fotografie.

— Urcăm pe scara interioară şi vă pun la dispoziție dormitorul soției mele, don' şef. Ea, vara, pleacă întotdeauna la băi, să-şi trateze problemele cu ulcerul şi cu încheieturile.

— La băi...

— Păi da, la băile noastre, din zonă: Ocnele Mari, Căciulata, Cozia... Îşi petrece aproape toată vara acolo, alături de nepoate.

— Bine. Cred că o să mai fie nevoie şi de un băiat, pe care să-l trimit într-o acțiune de spionaj. Nu te speria, nu e ceva periculos. Aş putea spune chiar dimpotrivă...

— Îl am pe Arsenie, flăcăul care v-a servit la masă. Nu e el un tip prea deştept, dar se pricepe să observe lucrurile.

— Atunci se cheamă că tocmai Arsenie este omul cel mai potrivit. Trebuie să meargă la casa pentru chiriaşi a doamnei Elisa Veniamin... O cunoşti pe doamna Elisa,

nu-i aşa? (Patiserul dădu din cap). Ei bine, îl trimiți pe Arsenie la capătul străzii şi îi spui să se ascundă la umbra vreunui pom. Eventual, să se prefacă adormit. Trebuie numai să vadă dacă un bărbat intră acolo şi la ce oră se întâmplă treaba asta. Dacă îl vede intrând, să vină degrabă şi să-ți spună dumitale. Eu am un drum de făcut iar, la întoarcere trec pe aici. Dacă văd uşa de la separeu deschisă, ştiu că omul a venit şi îmi laşi un bilet pe masă, cu ora. Dacă uşa e închisă, ştiu că fie nu a venit deloc, fie că băiatul dumitale nu s-a întors. Poți să faci treaba asta pentru Rege, Nea Fane?

Bărbatul din fața lui se închină din nou. Avea fața îmbujorată şi fruntea acoperită de sudoare.

— Facem treaba asta de pe vremea când Caracalul era un municipiu al Imperiului Roman, domnule. Nu văd ce ne-ar putea împiedica acum, când este Regat.

Ah, dacă l-ar fi văzut maestrul Caragiale, ar mai fi scris o piesă! rânji Milovan, în sinea lui. Achită nota de plată, mai bău o jumătate de pahar cu vin şi porni spre scara interioară, urmărit îndeaproape de patiser. Când ieşi din dormitorul pus la dispoziție, arăta ca un om în vârstă, cu favoriți roşcați, păr grizonat şi o mustăcioară subțire, neagră, uşor răsucită, de muşchetar. Îi mai lipsea floreta şi pălăria cu pene, dar pe aceasta o înlocuise cu şapca în carouri. Nea Fane se uită uimit la el, apoi îl aplaudă, plesnind-şi palmele cu putere.

Afară, căldura era atât de mare, încât ai fi putut coace un ou, dacă-l lăsai la soare. Centrul era aproape pustiu, cu excepția câtorva polițai, care se trăseseră pleoştiți la

umbra străvezie a unor duzi tineri. Şi, evident, a camioanelor cu zvastică, neclintite, de la ieşirile din piață.

Se furişă prin spatele unor căruțe, pline cu târne goale din răchită, şi se îndreptă spre răsărit. Frizeria lui Matache era deschisă, dar singurul muşteriu de la acea oră era un bărbat spân, cu capul ras nemțeşte şi cu sprâncenele roşcate. Bea bere dintr-un borcan de sticlă şi citea dintr-un ziar, aşezat la umbra unui umbrar de pânză decolorată. Frizerul, cu şorțul alb prins la brîu, stătea într-un scaun balansoar şi ascuțea un brici de o piatră, cu mişcări line şi precise. Se uită lung după el, ca şi când ar fi încercat să-şi aducă aminte de unde-l cunoştea.

Cinematograful „Rudolf Valentino" era închis la ora aceea. Dar afişele cu spectacolul din seara aceea anunțau premiera peliculei americane „Doi sub un sombrero", probabil un film cu cowboy, a cărui acțiune se petrecea undeva, într-un deşert nenorocit, cel mai probabil Sonora. Se uită cu atenție la cele două afişe, relizate de vreun pictor local, pentru câteva sticle de bere. Sean Anderwaldo juca rolul băiatului bun, după cum asigra textul scris de mână, de sub fotografia acestuia, iar John Waldemayer era cowboy-ul cel rău, cel pe capul căruia se pusese suma incredibilă de 550 de dolari.

Şi-ar fi dorit să vadă acest film. Nu neapărat pentru că iubea, în mod special, filmele cu cowboy, ci pentru că ar fi dorit să evadeze din prezentul anost, dar plin de pericole invizibile, într-un univers paralel, în care prima doar iuțeala de mână şi inteligența practică de a scăpa din încurcături. Dar nu se putea, ziua era deja pe trecute, iar în-

tâlnirea pe care ar fi trebuit să o anuleze se apropia cu pași repezi.

Clădirea Poștelor Române din Plasa Romanaților (așa scria cu litere albastre pe firma decolorată, din pânză albă) se găsea, într-adevăr, într-o casă boierească, mare și cam dărăpănată. Porțile mari, din lemn, erau legate cu sârmă, dar cea de serviciu era deschisă larg. Intră și se uită lung la câinele costeliv, care se holba la el și dădea din coadă, la capătul unui lanț ruginit. Îi făcu un semn din degete și urcă cele trei trepte late, din calcar gălbui, tocite de ploi și de încălțări. Își scoase șapca și se șterse pe frunte cu o batistă mototolită, cu care apoi își făcu vânt de câteva ori.

Prima cameră era spațioasă și foarte înaltă, ceea ce făcea ca temperatura caniculară să se resimtă mai puțin. La tejgheaua metalică, încărcată cu registre groase, plicuri și hârtii cu antetul PR, două femei, cu halate albastre și părul ascuns sub un batic cenușiu, ștampilau de zor plicurile și aplicau timbre. Întrebă de unde ar putea să dea un telefon la București și cea mai în vârstă îi arătă cu degetul către cabina situată în celălalt capăt al sălii.

— Cu plată directă sau cu taxă inversă?

— Poftim?

În sfârșit, femeia termină ce avea de făcut și se uită la el. Reformulă întrebarea: plătea el, aici, sau cel apelat, la București? Asta mai lipsea, să plătească acela de care avea nevoie să-l ajute. Lămuri problema, scrise numărul pe o bucată de hârtie, i-o întinse funcționarei și porni spre cabină. Înăuntrul cutiei de lemn, cu o bucată de stambă al-

bastră, în loc de ușă, era înăbușitor și se simți, brusc, claustrofob. Respiră sacadat și trase de gulerul cămășii. De-abia putea să respire. Idioată situație, parcă se găsea într-un coșciug, gata să fie îngropat de viu. Într-un târziu, telefonul sună, salvându-l de apăsarea pereților. La celălalt capăt, se auzi glasul lui Ispas Călugăru, care tocmai vorbea cu cineva nevăzut.

— ...și să mi-l aduci în cătușe. Nu mă interesează dacă-l faci sac de box pe drum, e treaba ta și a lui. La mine să ajungă viu și întreg, clar?

Vocea făcu o pauză, apoi țâșni din receptor:

— Da, cine e?

— Mama lui Scaraoschi. Cine dracu' crezi că te-ar deranja la ora asta, la care până și pisicile își fac siesta?

— Milovan? Doamne, măi, băiatule, pe unde vei fi dormit îți vei fi uitat și capul, nu?

— Nu înțeleg.

— Ce naiba ai făcut, ai pus vreo bombă, în fundul ăla gras al lui Blomberg?

— Al lui Blomberg?! repetă aiurit.

— Generalul Werner von Blomberg urmează să sosească săptămâna viitoare la Sibiu pentru a deveni Înaltul Reprezentant al Führer-ului pentru țările aliate. Practic, grăsanul o să conducă întreaga politică externă a Regatului, iar prostul ăla de Carol și-a stricat degeaba relațiile cu toate partidele politice, atunci când a impus dictatura regală. La sfârșitul săptămânii viitoare va fi atât de singur, încât va trebui să-și semneze demisia. Am auzit că Blomberg intenționează să-l numească președinte al Con-

siliului de Miniştri pe Ion Antonescu. Îți închipui? Mareşalul, care până acum a fost aproape exilat de către Rege, îl va pune în situația să abdice.

Vocea lui Călugăru dispăru pentru câteva clipe de pe fir. Milovan auzi câteva foşnete de hârtii, apoi cineva puse o întrebare, iar Călugăru îl înjură.

— Gata, am terminat cu treaba urgentă, reveni el. Deci, ce-ai făcut? Te caută ăştia de la Omucideri, ca pe găina cu ouă de aur. Dacă pui piciorul în Bucureşti, după cinci minute te împuşcă vreunul, ca să ia premiul. Pe afiş scrie clar: viu sau mort.

Ca în filmul acela western, îşi spuse, cu amărăciune, Milovan. Numai că, acum, băiatul rău era el.

— Dacă-ți spun că n-am făcut nimic, n-ai să mă crezi, aşa că mai bine nu-ți spun. Oricum, e bine de ştiut dacă ai trecut în barca lor sau mai eşti încă alături de mine.

— Du-te dracului, Milovane, mă auzi? Du-te dracului!

— Mi-au mai urat şi alții, aşa că nu mă impresionează deloc.

— Ba ar cam trebui. Ispas Călugăru îşi suflă nasul, apoi bombăni, supărat: Ce, mă, crezi că eu sunt vreo cutră de-aia bătrână, de se dă la toți, numai punga ei să se umfle de marafeți? Aşa mă cunoşti tu pe mine? Dacă-i pe-aşa, atunci...

— Ştii ce, Ispase? Ia loc pe duşumea, că e curată. La câți m-au asigurat că fac bine ceea ce fac şi apoi au încercat să mă împuşte pe la spate, unul în plus n-ar mai fi nicio mirare. În fine, nu te acuz de nimic. Atâta doar că sunt singur, pe un drum, la capătul căruia scrie cu litere

mari, pe o placă de marmură, cuvântul „**moarte**". Aşa că te mai miri că sunt precaut. Sunt şi gata.

La capătul firului, celălalt oftă.

— N-aş vrea să fiu în pielea ta, Milovane. Dar nici n-aş vrea să te las de izbelişte tocmai acum. Ce doreşti?

Şovăi o clipă. Dacă îi cerea ceea ce avea în gând, cineva care ştia să facă analiza faptelor ar fi ghicit în doi timpi şi trei mişcări unde se găsea. Asta pentru că voia să creadă că toată nebuneala aia cu poliția şi armata de pe străzile Caracalului se desfăşura cam prin toate oraşele Regatului, în încercarea de a prinde într-un năvod uriaş un peştişor lipsit de valoare. Dacă nu risca, trebuia să încerce să rezolve probleme doar cu datele pe care le avea în acel moment. Adică insuficiente. Aşa că riscă.

— Vreau să-mi verifici două nume. Plătesc oricât e nevoie.

— În regulă. Flăcăul ăla la care am apelat deja mai aşteaptă să te jumoală şi de alte parale. Despre cine este vorba?

— Horia Zaharia, ceasornicar, şi Elisa Veniamin, văduvă, trăieşte de pe urma închirierii de camere. Ambii locuiesc în Caracal.

— În regulă, omule. Înainte de sfârşitul zilei, o să primeşti un fax, prin furier, în acelaşi loc unde te-a găsit şi ultima oară. Şi, bătrâne...

Aşteptă urmarea, fără să spună nimic.

— Ai grijă, mare grijă. Cineva se ține ca scaiul pe urmele tale. Când voi afla cine, te caut. Asta e pe gratis.

— Mulțumesc.

Şi închise. Ieşi din cabină plăti convorbirea, le gratulă pe cele două femei cu un compliment ieftin şi ieşi în zăduful năucitor de afară. Deasupra capului, doar punctele îndepărtate ale unor ulii porumbari, care se roteau pe deasupra caselor din marginea oraşului, pătau catifeaua ireală a cerului siniliu. Câinele cel hămesit de foame scheună uşor, în direcția lui, dar nu se săltă de pe labe, să-l miroasă. Părea şi el istovit de căldură, de parcă toate puterile i s-ar fi scurs din trupul flenduros direct în pământ.

Pe stradă, nu era nimeni. Milovan îşi ridică mâneca hainei şi privi la ceas – 14:15. În cel mai fericit caz, avea să primească informațiile cerute (dacă ele existau), abia pe la orele 18. Până atunci, era bine să se convingă că Zelea Codreanu nu revenise în camera sa închiriată, gata să-i întindă o cursă, care să anuleze măruntul avantaj pe care-l avea. Şi, evident, era imperios necesar să dea de urma generalului Kellerman şi să afle în ce punct ajunsese jocul, în acel moment.

Ieşi în stradă, chiar în momentul în care un bețivan se sprijini de gardul de uluci al Poştei, clătinându-se. Avea ochii roşii şi toate lucrurile păreau să se învârtească în jurul lui, haotic. Era gata să se prăbuşească pe trotuar şi Alexandru Milovan îşi făcu un foarte scurt proces de conştiință, în urma căruia stabili, pe loc, că ar fi fost un act de caritate creştină să-l ajute.

Se apropie de el şi se aplecă uşor, cât să intre cu umărul sub brațul atârnat de gard. Pe neaşteptate, bețivanul păru să prindă putere, se răsuci scurt din şold şi îl izbi cu mâna

liberă sub coastă, în dreptul inimii. Simți o durere surdă, pe care se strădui să nu o ia în seamă. Important era să-l ajute pe bietul om să nu cadă la pământ, în soarele acela nebunesc. Ar fi putut face infarct sau atac cerebral. Vru să întindă mâna dreaptă spre el şi avu surpriza să o simtă înțepenită. Fața bețivanului se ridică spre el, rânjind, şi ar fi putut să jure că nu mai exista pic de amețeală bahică în ei. Bărbatul zvâcni prin stânga lui şi o luă la fugă, cu o agilitate surprinzătoare.

Milovan simți cum îl părăsesc toate puterile. O picătură de transpirație i se scurse pe frunte şi îi intră în ochiul drept, orbindu-l. Vru să ridice mâna să îl şteargă, dar constată că nu poate. Brațul îi atârna pe lângă corp, ca frânt. Se lăsă să alunece într-un genunchi, apoi îl aduse pe celălalt sub el şi se chirci de durere, cu mâna la piept. Când reuşi să o tragă şi să o ridice în lumină, era roşie şi picături de sânge se scurgeau de pe degete către caldarâm. Închise ochii şi soarele se transformă într-un uriaş cerc de smoală clocotitoare, care îl înghiți în interiorul său. Dacă aceea era moartea, atunci nu îi părea rău decât după Ştefan, pe care îl lăsa încă o dată singur, şi după unchiul Eliade, care nu avea să mai primească niciodată scrisori de la el.

Cartea a treia

Capitolul I
Întâlnire cu calculul probabilităților

Nu-i păsa de durerea surdă din partea stângă a pieptului. Îl interesa doar să deschidă ochii şi să vadă unde se găsea. Dar nu putea. De parcă genele i-ar fi fost încleiate cu miere, constată el surprins. Nu existau decât două posibilități: sau pierduse atât de mult sânge, încât pleoapele nu mai găseau energia necesară, ca să se întredeschidă; sau era legat la ochi. A doua soluție părea mult mai viabilă, dacă ținea cont de faptul că secătuirea de energie l-ar fi împiedicat, automat, şi să gândească atât de clar. Încercă să vorbească, dar vocea i se opri în gât, hârâind.

— Domnule Popescu? Ați spus ceva?

Vocea i se părea cunoscută şi făcu un adevărat efort ca să şi-o reamintească. Elisa Veniamin. Dumnezeule, cum de ajunsese aici?! El căzuse în stradă, lângă Poştă, îşi amintea deja mai bine incidentul cu bețivul, spre care se aplecase, să-l ridice, iar acesta... fugise de lângă el, rânjind?

— Vă rog să stați liniştit. Nu trebuie să deranjați pansamentul. Doctorul a spus că ați avut noroc că lama cuțitului a alunecat peste coaste, crestând doar pielea şi muş-

chii. În câteva ore, veți putea coborî din pat. Până atunci, odihnă şi penicilină. Şi un ceai de-al meu, care să vă alunge amăreala din gură.

— De ce nu văd? întrebă cât putea mai clar.

— Ah, da, am uitat să vă iau prosopul ude de pe pleoape. Doctorul Vasiliu a recomandat să vă pun o compresă udă pe frunte, ca să vă reveniți mai uşor. Acum, e mai bine?

Prosopul se ridică în aer şi pleoapele se deschiseră. Elisa Veniamin stătea aplecată deasupra lui, cu părul strând în coc, deasupra capului, şi o şuviță rebelă aproape atingându-i fața. Era o femeie frumoasă, constată încă o dată Milovan, străduindu-se să ignore durerea din stern. O femeie pentru care, în urmă cu numai o jumătate de secol, s-ar fi făcut moarte de om.

— Cine... cine m-a adus până aici?

Femeia îl ajută să ridice mâna dreaptă pe piept şi apoi se aşeză pe scaunul de lângă pat. Se găsea în camera lui, constată bărbatul. Singura deosebire față de aceea din care plecase mai devreme consta într-o trusă medicală deschisă, care aştepta cuminte pe masă. Elisa Veniamin îi surprinse privirea şi zâmbi. Avea buzele atât de pline, încât zâmbetul părea o simfonie de Bach, lipită pe fața ei. Ce dracu' am, mă tâmpesc? se enervă Milovan şi scutură din cap. Am ajuns să văd în metafore.

— Băiatul de la hotel. Teodor. Venea spre „Imperial" şi a văzut când v-a atacat bețivanul acela. Ştia că ați devenit chiriaşul meu şi v-a adus încoace, pe nişte străzi mai ferite. Ar fi fost mai mare păcatul să muriți în soarele ăla arzător, nu?

— Gămălie, murmură bărbatul, închizând ochii.

— Poftim?

— Nimic, murmură el din nou şi adormi.

Când se trezi, femeia se găsea tot acolo unde o văzuse ultima dată. Pesemne că ațipise pentru câteva minute doar. Soarele care bătea în geam se înclinase mult spre apus, contrazicându-l.

— Cât am dormit? întrebă, încercând să nu înghită gustul de fiere din gură.

Femeia se apleacă uşor spre el, mişcând din evantai.

— Mai mult de o oră. Între timp, s-a întors doctorul Vasiliu şi a adus nişte medicamente nemțeşti, pe care le-a cumpărat de pe piața neagră. Au inventat o sulfamidă atât de puternică, încât scoală şi un mort din groapă. O sulfamidă, amestecată cu un extract special din carne de lipitoare. A zis să vi-l dau la fiecare şase ore.

Dădu din cap, uşor absent. Înțelegea tot ce auzea, dar nu se putea concentra prea mult într-o anume direcție.

— Unde sunt rănit?

— Între a patra şi a cincea coastă. Doi muşchi retezați şi osul zgâriat. Una peste alta, ați avut mare noroc că nu vi l-a înfipt în burtă. Voia să vă ia banii, nu?

Voise să îi ia viața, nu banii, bețivanii nu stăteau cu cuțitul ascuns pe mânecă şi nu fugeau ca iepurele, după atentat. Îl luase cu totul prin surprindere, altminteri ar fi reuşit să se ferească şi să scoată pistolul. Avusese noroc, era adevărat. Putea să meargă, dar nu să facă eforturi sau să alerge. Brusc, îşi aminti de Codreanu.

— Celălalt... chiriaş s-a întors?

Frumusețea de ceară clătină din cap, continuând să mişte din evantai.

— A trimis vorbă că o să lipsească două-trei zile. I-am expediat bagajul, printr-un băiat din vecini, acolo unde i-l trimit mereu, când nu poate să se întoarcă. Adică la gară.

La gară! Sau avea legătură cu atentatul şi fugea, ca să nu intre în colimator, sau rezolvase deja problema cu Kellerman şi revenea la Bucureşti. Sau amândouă, îl corectă un gând timid.

— Vecinul dumneavoastră, doamna Elisa... ceasornicarul... S-a întors? I-am lăsat ceva la reparat.

— Domnul Horia? S-a întors, sigur că s-a întors, că doar nu era să doarmă la Redea. Îl aşteptau trei soldați germani, într-o maşină de teren, şi l-au luat imediat cu ei. Au plecat spre centru.

— Nişte militari germani? L-au arestat?

— N-am văzut nicio cătuşă, răspunse femeia şi puse evantaiul pe masă. Doar o valiză mare, din carton, pe care a luat-o unul dintre soldați şi a pus-o în portbagaj.

Pierduse startul. La ora aceea, era posibil ca generalul să fi obținut ceea ce-şi propusese, iar *afacerea* cu Corneliu Zelea Codreanu să fi fost deja încheiată şi parafată. Făcu un efort şi se ridică în capul oaselor. O broboană mare de sudoare îi alunecă pe tâmplă şi se pierdu printre muşchii gâtului.

— Nu e bine să vă mişcați, domnule Popescu. Doctorul a...

— Aş bea un ceai de mentă, dacă nu vă e cu supărare, scumpă doamnă. Unul tare şi fără zahăr.

Femeia se uită la el, gândindu-se la ceva, dar renunță să-i mai spună, în cele din urmă. Înclină din cap, lăsă evantaiul pe masă, se ridică de pe scaun, cu multă grație, într-o învolburare de dantele şi de şireturi colorate în galben, verde şi alb, şi părăsi încăperea. În urma ei, se învolbură un parfum puternic de verbină. Nările subțiri ale bărbatului se înfiorară, pentru câteva clipe. Mirosul îi amintea de camera mamei sale, cu mult înainte să se îmbolnăvească. De cameră şi de firul albastru al Dunării, aşa cum se vedea de la catul întâi al clădirii aşezate chiar pe buza dealului Căpităniei.

Îşi scutură capul şi se săltă pe marginea patului, străduindu-se să nu facă zgomot şi să nu geamă. Rana era, într-adevăr, superficială, simțea durerea ca pe o arsură de suprafață şi nu surdă şi năucitoare, undeva, în adâncimile coprului. Se examină cu atenție. Avea încă pantalonii pe el, dar îi schimbaseră cămaşa, cu una mai largă, poate rămasă de la ultimul bărbat al doamnei Veniamin. Prin ultimii doi nasturi, rămaşi neîncheiați, se vedea bandajul, colorat în roz, pe ici-pe colo.

Se ridică în picioare, cu ochii după pantofi. Îi descoperi lângă uşă. Se încălță, strângând din buze, ca să nu țipe de durere. Haina stătea pe spătarul scaunului de sub fereastră, iar servieta era aşezată pe colțul mesei. O desfăcu, tremurând uşor de nervozitate: dacă o deschiseseră şi descoperiseră pistolul, pesemne că vor fi anunțat deja poliția. Pistolul era la locul lui, actele păreau neatinse, iar recuzita pentru schimbarea fizionomiei se găsea în punga de hârtie cerată, legată la gură cu un fir de bumbac. Totul părea

în regulă. Trase haina pe mâneci, luă servieta sub braț şi se deplasă către uşă, încercând să nu se strâmbe de durere, la fiecare pas. Era în regulă, avea încă situația sub control, putea să intervină în derularea evenimentelor şi să le dirijeze în direcția pe care o dorea.

Pe coridor era umbră şi doar un zgomot îndepărtat se auzea din direcția a ceea ce presupunea că ar fi bucătăria. Păşi tiptil, străbătu holul şi deschise cu grijă uşa de la intrare. Ieşi pe marchiza lungă şi îngustă, abia respirând. Pe un scaun cu spătar, chiar lângă trepte, aştepta picotind Orthan Ortadoglu. Era îmbrăcat cu aceiaşi pantaloni negri, uzați, dar îşi schimbase cămaşa peticită cu una mai nouă, de culoarea şofranului. Pe cap, avea o pălăriuță de pai, cu boruri foarte înguste. Tresări, când îl văzu şi se ridică grăbit în picioare.

— Bună ziua, domnu'.

Se uită uimit la el, neştiind ce să spună.

— Sunteți cam palid, domnu'. Băiatul îi zâmbi, arătându-şi dinții din față strâmbi şi cariați. Ați făcut insolație?

— Mda, cred că am făcut insolație, mormăi, fără chef. Doamna Elisa este în bucătărie.

— Cu dumneavoastră am treabă, domnu'.

Exact asta îi trebuia, cineva care să îl oprească la ieşirea din casă şi să îi demaşte intențiile.

— Sunt grăbit rău, Turcule, aşa că vino deseară.

— M-a trimis meşteru', să vă dau asta, spuse celălalt, ca şi când nu l-ar fi auzit. Mi-a spus să stau lângă dumneavoastră, până desfaceți pachetul.

La naiba! blestemă în gând bărbatul, simțind cum îi pulsează pieptul de durere. Nu voia opriri neaşteptate şi

nici pachete misterioase. Voia să ajungă cât mai repede în centrul orașului. Dar știa că nu avea cum să scape. Pesemne că, în derularea lor imaterială, lucrurile trebuia să urmeze acest curs. Iar el nu avea cum să îl modifice sau să-l împiedice. Așa că oftă și întinse mâna liberă.

Orthan aduse mâna de la spate și o îndreptă către el. Ținea o cutie dreptunghiulară, puțin mai mare decât palma, învelită în hârtie cenușie și legată cu sfoară pe deasupra. O luă și se uită la ea, nehotărât.

— Nu vrei s-o desfaci tu? îl întrebă, în cele din urmă, întinzându-i-o înapoi.

Băiatul ridică din umeri. O luă, cu grijă, ca și când ar fi fost din pânză de păianjen, scoase din buzunarul pantalonilor un briceag subțire, îi deschise lama cu dinții, apoi tăie sfoara în trei locuri și o aruncă pe podeaua de lemn. Sfâșie hârtia cerată cu vârful ascuțit și scoase cutia de carton, cu capac detașabil. Îl desprinse și i-o întinse, la rândul său. Alexandru Milovan se uită înăuntrul și abia se abținu să nu strige de uimire.

Era o copie fidelă a „Gânditorului de la Hamangia", numai că aceasta avea glazura strălucitoare a ceramicii și părea mai finisată în privința detaliilor decât statuia pe care o văzuse, pe vremuri, la Constanța. Se uită lung la ea și se întrebă dacă nu cumva eliberase vreun blestem străvechi, care începuse să-l bântuie. „O cultură atât de veche, băiatule, încât trebuie că va fi fost printre cele dintâi din Europa acelor vremuri, îi spusese unchiul Eliade, în timp ce examina exponatul prin peretele de sticlă. Dacă nu cumva chiar cea dintâi. O cultură care-și merită nu-

mele de *cultură*, pentru că, iată, nu ne-a lăsat statueta vreunui cerb, a vreunui râs sau a vreunui zeu demult intrat în negura uitării, ci pe aceea a unui om, care gândeşte. Desigur că, în lumea preantică şi antică, au existat civilizații care au reprezentat, la rândul lor, făptura umană. „Discobolul" vechilor eleni este un exemplu. Dar toate au făcut-o pentru a ilustra frumusețea corpului uman, surprins în efortul aspru al luptei sau al întrecerii sportive. Niciuna, în acela mai greu de redat al gândirii. *Gânditorul* nostru este singurul din Europa şi avem de ce să fim mândri."

Ridică statueta din cutia de carton, cu degete tremurânde. O răsuci într-o parte şi alta, uitându-se la ea, în lumina încă puternică a amurgului. Era de o frumusețe simplă şi tragică, în singurătatea absolută pe care o sugera. Un om care gândeşte este simbolul perfect al trecerii timpului, îşi spuse bărbatul, simțind boabele de transpirație alunecându-i pe sub guler.

— Ți-a mai spus ceva, domnul Zaharia? A precizat ce ar trebui să fac cu statuia?

— A zis că o să întrebați asta. Turcu zâmbi. Meşteru' meu are întotdeauna dreptate. Ca şi cum ar arunca, din când în când, o privire în viitor şi ar vedea ce se întâmplă. Spre deosebire de țigănci, el nu ghiceşte, ci ştie. A zis să faceți ce credeți de cuviință cu ea.

— Este cea pe care a găsit-o în localitatea aceea... Relea... Redia...

— Redea. Chiar aceea. Este soțul (aşa-i spune maestrul) statuii găsite în județul Constanța.

— Soțul? În timp ce întreba, dinții i se strepeziră de durere. Își mușcă buza de jos, ca să nu geamă. Cum adică, soțul?

Orthan Ortadoglu ridică din umeri.

— Meșteru' zice că statuile astea nu se găsesc decât perechi, unul este Lumina, iar celălalt Întunericul. Unul se află pe un capăt, iar celălalt pe capătul opus al cercului. Pentru că este vorba despre un cerc, în care lumea noastră intră cu totul, alături de nenumărate alte lumi-cerc.

— Nu înțeleg.

— Nici eu. Dar maestrul Zaharia nu predică, așa că nu are pretenția ca noi, ceilalți, să pricepem despre ce anume vorbește. Oricum, aveți statueta pe care a cumpărat-o din Redea. Și o să hotărâți singur ce veți face cu ea.

Milovan așeză *Gânditorul* înapoi în cutie și îi puse capacul. Introduse cutia în servietă și forță puțin clapeta, ca să-l poată închide. Privi în direcția presupusei bucătării, de unde veneau zgomote înfundate.

— În regulă, băiete. Cred că o să încerc să dau de maestrul tău ceva mai încolo. Acum e musai să ajung în centru.

— Dacă doriți... și dacă nu vă deranjează... pot să vă însoțesc. Meșterul Zaharia mi-a poruncit să vă ajut, atât timp cât o să-mi permiteți s-o fac.

— Maestrul tău chiar știa ce urmează să te rog.

Orthan Ortadoglu trase de cămașă, aranjând-o peste cureaua plină de crăpături fine.

— V-am spus, doar, că este un fel de oracol, care cunoaște viitorul.

— Bine, poți să vii cu mine. Dar, mai înainte de a porni la drum, să-mi spui unde se află domnul Horia Zaharia, acum.

Băiatul ridică din umeri. Era puțin adus de spate, constată bărbatul, dar asta putea să fie un defect al meseriei, care-l ținea aplecat peste bancul de lucru, nu neapărat un defect al creşterii accelerate a şirei spinării, în dauna muşchilor deltoizi.

— A fost invitat de un general german la gară. Cică urmează să sosească acolo un mare mahăr de la Berlin, care ar vrea să cumpere ceva de la el.

A fost invitat cu gardă de protecție, îşi spuse Milovan, clătinând din cap. Poate că tocmai de aceea, *Gânditorul* ajunsese la el. Deşi nu înțelegea deloc de unde ştiuse ceasoricarul de prezența sa la doamna Veniamin. Când avusese vreme cucoana să-i trimită în satul ăla îndepărtat, Redea, vestea despre sosirea sa? Şi, mai ales, prin ce, ținând cont că numai oraşele dispuneau de servicii de poştă şi telefonie? Şi, la urma-urmei, de ce el?! De unde-l cunoştea, şi încă atât de bine, acest Horia Zaharia, încât să-i încredințeze o asemenea operă de artă primitivă, extrem de valoroasă? Se mai întâlniseră, pe undeva, şi uitase? Ridică din umeri. Vremea întrebărilor, dacă existase vreuna, trecuse demult. Rămăsese numai aceea a acțiunii. Nu pentru asta îl trimisese madam Lupescu la Caracal?

— În regulă, atunci, cred că ar trebui să mergem.

Porni înainte, coborî treptele marchizei, şchiopătând uşor, apoi ieşi în stradă. Băiatul închise poarta, în urmă, şi îl lăsă să o ia înainte.

Străzile erau pustii, iar căldura, încă năucitoare, ținea oamenii închiși în case. Alexandru Milovan înainta greu, coastele-l dureau surd, dar constant, iar energia care-l pusese în mișcare începea să se epuizeze. Se întrebă, de mai multe ori, dacă avea să reziste până în centru și regretă lipsa unui baston. Nu-i plăcuseră niciodată bastoanele de bonton, fabricate din lemn de mahon sau din trestie chinezească, lucioase, cu mâner îndoit sau cu cap în formă de leu, pe care fandosiții zilei le expuneau pe Corso sau la Șosea, ca să fie admirați de mulțime. Acum, însă, chiar simțea nevoia să se sprijine într-unul. Oftă și grăbi pasul, chiar cu riscul creșterii senzației de durere. Nici nu voia să-și imagineze ce culoare avea pansamentul de sub cămașă.

Traversară două străzi perpendiculare pe cea pe care mergeau și ocoliră o fântână cu ciutură, la care scotea apă o bătrână cu broboadă neagră pe cap. Femeia se uită lung la ei, apoi se întoarse la găleata de metal, pe care o săltă cu amândouă mâinile și o puse pe colacul de cârpă, pe care-l avea pe cap. Porni, cu pași legănați, către capătul celălalt al străzii. O femeie ducând apa acasă, își linse buzele sărate Milovan. Parcă se găsea într-un tablou al lui Tonitza, numai că acolo era un univers devenit static și ireversibil, odată ce pictorul pusese ultima tușă pe pânză.

Ieșiră în centru, foarte aproape de o pereche de porți mari, din fier forjat, vopsite în verde, dincolo de care se zăreau coroanele uriașe ale unor copaci bătrâni.

— Parcul Poroineanu, răspunse Turcu la întrebarea mută din ochii săi. Un boier din cei de demult. Meșteru'

zice că şi-a lăsat toată averea oraşului. Inclusiv terenul pe care au fost plantați copacii parcului. Uneori, când avem vreo duminică mai liberă, venim să pescuim în lac. Sau să ne odihnim pe bănci şi să spunem poveşti. Ucenicii ştiu întotdeauna poveşti, de prin locurile de unde se trag.

Ocoliră parcul şi aproape imediat ieşiră în piața din centru, nu departe de statuia împăratului roman. Doi gardieni publici şi un polițist fumau la umbra unui dud, crescut lângă un gard din scânduri, pe care vopseaua maronie se exfoliase, în mai multe locuri. Se uitară plictisiți, în direcția lui, fără să dea vreun semn că ar fi interesați să-l ia la întrebări. Poate că nici nu erau interesați, fuseseră scoşi în stradă, pe căldura asta infernală, iar gândul le era numai la cum ar putea să se întoarcă mai repede la adăpostul zidurilor şi să-şi toarne pe ceafă o carafă cu apă rece.

Trecu pe lângă ei, înclinând vag din cap. Semnul său putea să fie luat şi ca un salut, şi ca o stare de somnolență accentuată. Tocmai de aceea, când vocea răguşită a unuia dintre polițai strigă la Turcu, cerându-i să se apropie, tresări atât de violent, încât fu gata-gata să se împiedice de o piatră şi să cadă în genunchi. Exact asta i-ar fi trebuit, să vină vreunul dintre ei şi să-i observe pansamentul.

— Ce-i cu tine, băiete, de te-a oropsit meşterul să mergi prin căldura asta nenorocită? Oi fi stricat vreun ceas...

Bărbații râseră, dar fără chef. Se vedea că nu au ce face şi îşi omorau timpul.

— Nțț, făcu băiatul, aranjându-şi cămaşa în pantaloni. M-a trimis să-l însoțesc pe dumnealui, până la gară.

Polițaii se uitară curioşi la el. Chiar dacă era cu spatele, tot le simțea privirile agățate de ceafa şi de umerii lui.

— Cine e dumnealui?

Continua să păşească, făcându-se că nu aude dialogul, dar deja nu mai simțea căldura din jur. Se întreba cum ar fi fost mai bine să procedeze: să scoată pistolul din servietă, să-i înghesuie pe cei trei prin vreo curte şi să-i lege, sau să o ia la fugă, pur şi simplu, în speranța că vor fi fost atât de moleşiți de căldură, încât i-ar fi oferit destul timp, ca să dispară dincolo de zidurile hotelului „Imperial"?

— Dumnealui e un domn contabil, care vine de două ori pe an, de la Bucureşti, ca să verifice registrele patronului meu, răspunse cu voce plictisită băiatul. Tocmai a terminat şi se întoarce în Capitală. Dar Meşterul mi-a zis să-l duc mai întâi la Nea Fane, ca să mănânce şi el ceva, înainte de a se urca în tren. Şi mai trebuie să-i spun lui Nea Fane să-i pună de drum o sticlă de bragă rece.

— O sticlă de bragă rece... mmm... o minunăție... Ia vezi, Turcule, cum faci, să ne trimită Nea Fane şi nouă una, că ne-am topit de cald.

— Da' domniile-voastre de ce nu vă duceți la el, să beți ce vă pofteşte inima?

— I-auzi, al naibii de Turc, a prins glas! râse, în bătaie de joc, gardianul, în timp ce-şi făcea vânt cu şapca. Păi nu vezi, mă, chiorule, că suntem în misie? Ne-a trimis statul să prindem un infractor şi de-aia nu putem, e bine? Aşa că spune-i lu' nen-tu Fane să ne trimită urgent o sticlă şi s-o treacă în contul patronului tău. Clar?

Milovan se oprise, în cele din urmă, şi se răsucise pe jumătate spre ei. Ar fi bătut la ochi, dacă ar fi continuat

să meargă. Se uita țintă la Orthan Ortadoglu, cu o curiozitate de dincolo de fire, încercând să anticipeze ce va răspunde acesta. Turcu îi aruncă o privire ascuțită, după care îşi linse buzele.

— Să fie cum spuneți domniile-voastre, atunci. Nu cred că meşterul meu va avea ceva împotrivă să omenească nişte polițai aflați în urmărirea unui infractor periculos. Dar, după ce o să-l prindeți, să treceți pe la dumnealui şi să-i povestiți. Ştiți că-i plac poveşti din astea, mai deocheate.

Le întoarse spatele şi, în timp ce se apropia de el, îi făcu semn cu ochiul. Dintr-odată, încăperea de gheață în care stătuse până atunci se sfărâmă şi căldura năvăli peste el, năucitoare. Fruntea îi şiroia de transpirație, iar bandajul i se lipea de piept, umezit de sudoare şi de sânge. Se clătină pe picioare, în timp ce se ruga ca polițaii să nu bage de seamă. Orthan ajunse lângă el şi-l prinse, prevenitor, de cot. Se lăsă greu pe mâna lui, apoi simți cum puterile începeau să-i revină.

Plecară, lăsând în urmă piața imperială, înecată în toropeală şi praf. Ocoliră intrarea în hotel, apoi traversară Strada Mare şi se opriră înaintea treptelor ce urcau în patiserie. Băiatul îi făcu semn să aştepte, urcă treptele şi băgă capul dincolo de perdeaua de tifon, care ferea încăperea de roiurile de muşte. Reveni şi îl chemă din priviri. Urcă treptele, străduindu-se să nu deranjeze bandajul.

Încăperea era aproape pustie. Într-un colț, stătea un țăran, cu nevasta lui, înconjurat de papornițe, din care îşi scoteau frunzele veştejite buchete groase de praz verde.

Mâncau ciorbă de fasole şi beau vin acriu din stacane de pământ. Milovan presupuse că nu făcuseră prea multă vânzare şi că aşteptau să scapete soarele, ca să se întoarcă iar în târg şi să încerce să scape de marfă. De cum îi zări, patiserul ieşi din spatele tejghelei şi se grăbi să şteargă muşamaua unei mese, poftindu-i să ia loc.

— Bună ziua, din nou. Ce doriți să serviți? Azi, e gratis orice pentru dumneavoastră. Cinstea casei.

— O cană cu bragă, şopti, bărbatul, aproape căzând pe scaun. Dar să fie rece.

— E rece, don' şef, sigur că e rece. Nimeni n-a băut bragă caldă la Nea Fane, nici măcar iarna, râse el, convins că a făcut o glumă bună. Şi tu, Turcule? Te-a trimis Zaharia cu vreo comandă?

— Nu el, strâmbă din nas băiatul. Ci polițaii din piață. Au cerut o sticlă de bragă, pe care vor s-o plătească meşterul meu.

Nea Fane dădu din mână.

— În războiul ăsta, toată lumea a ajuns să se creadă şef. Lasă-i s-aştepte.

Plecă grăbit spre uşa din spatele lui, o deschise şi dispăru pe coridor.

— Te pricepi să joci teatru, Turcule. Milovan tuşi şi scuipă pe podeaua de scânduri. Ai avut povestea gata ticluită, nu? Prea a sunat bine şi prea a venit când trebuia, ca să-i facă să tacă pe polițai. Nu cumva ştiai chiar şi faptul că o să dăm de ei în piață?

Băiatul râse într-un dinte.

— Ce răspuns v-ar plăcea să auziți cel mai mult?

Milovan își sprijini bărbia în pumn. Rana de la coaste era un fel de sită de fier, înroșită, care făcea să-i sfârâie pielea.

— Cred că adevărul, Turcule. Chiar dacă nu o să-mi convină.

— Adevărurile sunt relative, domnu'. Țin de un anumit context spațio-temporal și au valabilitate numai acolo. Cum depășești contextul, cum observi că altele le iau locul. Altele la care nu te-ai fi gândit niciodată, mai înainte.

Aproape aceleași cuvinte i le spusese și unchiul Eliade, prin... Habar nu mai avea când, oricum demult de tot, pe când era mic și i se părea că soarele se învârtea în jurul pământului, iar stelele erau lipite de bolta cerului cu un clei special. Clei de stele, râsese unchiul de el.

— Clei de stele, repetă, ușor năucit de o astfel de potriveală.

— Poftim?! întrebă nedumerit Turcu.

— O poveste tare veche, dădu el din mână. Zici că nu poți să-mi spui adevărul, pentru că, de fapt, nu există adevăr? Pentru că fiecare avem o altfel de imagine asupra lumii, în funcție de ceea ce acceptă simțurile noastre despre realitatea care ne înconjoară? Faci filozofie platoniciană, băiete? Și tu ești de acord că lumea e numai umbra unei umbre, care-și schimbă permanent forma și dimensiunile, în funcție de poziția soarelui pe boltă?

— Încercam numai să rămân în perimetrul dumneavoastră de înțelegere, domnu'. Nu fac filozofie, pentru că filozofia în sine nu există. Există numai nenumăratele

umbre ale lumii şi reflectările ei în conştiința noastră. Asta e tot.

Milovan îşi duse mâna dreaptă şi pipăi cămaşa sub haină. Era udă, dar nu de sânge. Degetele îi rămaseră curate şi răsuflă uşurat.

— Nu ştiu de ce trăiesc cu impresia că noi ne-am mai întâlnit cândva, Orthan Ortadoglu. Iar orăşelul ăsta, Caracal... parcă am mai mers pe străzile sale, deşi nu-mi amintesc nimic despre asta.

— E ca şi când totul s-ar fi întâmplat într-o altă viață. Turcu îl privi lung, cu ochii săi codați, şi bărbatul simți cum îl ia cu frig. O viață care s-a petrecut, dar nu chiar de tot, a mai rămas ceva din ea, care s-a strecurat în noua existență. Şi, din când în când, în momente neaşteptate, ne trimite fragmente de amintiri, pe care nu ştim cum să le interpretăm, nu-i aşa, domnu'?

Era chiar aşa. Dar, şi mai înspăimântător, era faptul că i se năzărea că începe să-şi amintească despre o discuție asemănătoare, pe care subconştientul său se străduia s-o tragă din nou la fundul apei mâloase în care dormita.

Îşi linse buzele şi aruncă o privire scurtă către ceilalți doi muşterii, de la masa vecină. Tocmai terminaseră de şters farfuriile cu dumicați de pâine şi se lăsaseră pe spate, cu stacanele de pământ între palme. Nu păreau să fi auzit nimic din conversația lor. Trase, aproape nepăsător, de colțul servietei şi deschise fermoarul până la jumătate. Vârî palma dreaptă înăuntru, sub privirile neclintite ale celuilalt.

— Şi dacă te-aş împuşca, în acest moment, Orthan Ortadoglu sau care ți-o fi fiind adevăratul nume?

Băiatul surâse, amuzat ca de o glumă.

— Nu e suficient. Ar trebui să-i împuşcați şi pe ei doi, apoi pe Nea Fane, care se apropie pe coridor, cu sticla de bragă, şi chiar pe copilul ăla nenorocit, care o să deschidă uşa peste fix...

Se uită la încheietura mâinii şi Milovan observă, uluit, un fel de brățară neagră, turnată dintr-o singură bucată şi sclipind ca sticla.

— ... şase secunde. Cinci... patru... trei... doi...

Brusc, perdeaua de tifon se trase în lături şi un băiat de vreo cinci-şase ani, cu părul lung şi murdar, atârnându-i în lațe în jurul capului, năvăli înuntru, cu un urcior în mână. Luat prin surprindere, bărbatul avu o clipă de ezitare, apoi vârî mâna cu arma în interiorul servietei.

— Nea Fane! strigă puştiul, holbându-se la muşteriii de la mese. Nea Fane, m-a trimis tata să-i mai dai nişte vin, pe condicuță.

Patiserul deschise uşa, chiar în acel moment, împingând-o cu genunchiul. Într-o mână avea o carafă cu bragă, iar în cealaltă trei ulcele de lut.

— Du-te şi spune-i lu' tac-tu că nu mai am loc în condicuță pentru el, m-ai înțeles, țâcă? Dacă toți muşterii mei ar bea ca el, pe veresie, şi ar plăti la Sfântu'Aşteaptă, ar trebui să îmi deschid cizmărie, nu patiserie. Aşa să-i spui, iar pe tine să nu te mai prind pe-aici, până la Sântă Mărie, că-ți pun codirişca pe spinare.

Puştiul se holbă la el, pe sub lațele încleiate de murdărie. Era clar că nu înțelesese mare lucru din discursul lui nea Fane, dar când acesta îi arătă cu degetul către biciuşca

atârnată într-un cui, în dreapta ușii de la intrare, nu mai aşteptă alt îndemn şi o zbughi la fugă, mai-mai să dea jos tifonul. Patiserul puse cănile pe masă, merse până la uşă şi se apucă să îndrepte pânza cu găurele, pe sârma pe care era agățată.

— Ai ştiut de venirea băiatului, şopti el, cu vocea înecată de uimire, lăsând mâna în jos.

— N-am ştiut decât indicele de probabilitate, răspunse Turcu, zâmbind. Indicele acesta reprezintă media celor mai mari şi a celor mai mici probabilități ca el să repete ceea ce a făcut în miliardul de „cioburi" repetitive ale realității. Contorul (şi bătu cu unghia în brățara ciudată) îmi arăta că valoarea nominală a indicelui era anormal de ridicată. În acest caz, ei da, se poate spune şi aşa: ştiam că urma să sosească.

Nea Fane reveni la masă şi umplu cănile cu bragă.

— Mai pot să fac ceva pentru dumneavoastră?

Milovan ridică ulcica, o duse la buze şi sorbi însetat. Braga era rece, dulce-acrişoară şi groasă, ca un iaurt. Când termină de înghițit tot conținutul, constată că se săturase. Ştiau ei polițaii de ce voiau o sticlă cu bragă şi nu una cu vin, de la Nea Fane.

— Aştept să mai vină un furier, cu un plic, ca şi azi-dimineață.

— Păi de ce nu spuneți aşa, domnu'? Furierul a trecut acum un ceas şi a lăsat plicul la mine. Îl aduc imediat.

Îşi şterse mâinile de şorț şi porni cu paşi mari către separeul unde mâncase, în urmă cu câteva ceasuri. Parcă trecuse o veşnicie de atunci, îşi spuse, simțind cum rana

începe iar să pulseze. O veşnicie, în care mintea sa trecuse din real în ireal.

În ireal, căci altfel nimic din ceea ce i se întâmplase, în ultimele ore, nu ar fi avut vreun sens: un nebun evadat, care tăia gâtul oamenilor, în timp ce le zâmbea sardonic; un mare ştab, din neamul cuceritorilor Europei, venit într-un burg de nimic, ca să cumpere o statuetă, care părea să se multiplice la nesfârşit; o fotografie de-a sa, din tinerețe, despre a cărei existență nu ştiuse nimic, până atunci, ascunsă într-o biblie; un ucenic de ceasornicar, care vorbea în parabole despre realitatea înconjurătoare şi despre un miliard de universuri posibile...

— Parcă nici nu exişti în realitate, spuse, cu voce obosită, privindu-l pe ucenic drept în ochi. În această realitate, vreau să spun.

Orthan Ortadoglu întinse mâna şi o aşeză, uşor, pe încheietura lui. Degetele îi erau reci, în ciuda temperaturii din jur.

— Simțiți mâna mea, domnu', nu-i aşa? Sigur că o simțiți, pentru că am fost creat după chipul şi asemănarea unor amintiri pe care le aveați despre cineva, care a murit, pe când erați foarte tânăr. Aproape un copil. Asta vă face să aveți aceste „tulburări" de memorie. Aceste *déjà-vu*-uri, cum le numesc oamenii aceia care studiază fenomenele paranormale. Faceți un efort şi o să vedeți că am dreptate.

Ca şi cum de pe o fereastră s-ar fi tras, brsuc, perdeaua. Ceva sclipi, îndepărtat, dar clar, în mintea sa şi îl revăzu pe băiatul acela, pe jumătate turc, pe jumătate tătar, ală-

turi de care se jucase și pescuise o vară întreagă pe malul canalului numit Verigă. Pe acel... Mu... Murat Eighen, care știa să pescuiască și să vâneze, ca un om mare, scoțând în felul acesta la suprafață, din adâncurile memoriei neamului său, trăsăturile de nomad. Murat Eighen, cel cu care se făcuse frate de cruce, pe insula de nisip din dreptul Seimenilor, după ce trecuseră pe jos brațul aproape secat al Dunării. Murat Eighen, despre care aflase, două veri mai târziu, pe când se afla la liceu, că murise înecat, într-o Dunăre tulbure și umflată, încercând să salveze un cățel, luat de ape.

— Nu l-am uitat niciodată pe acel Murat, șopti, prin ceața lacrimilor și a amintirii, iar durerea din piept deveni vitriolantă.

— Nu l-ați uitat niciodată pe fratele de cruce, dădu din cap ucenicul, iar ochii lui aveau culoarea peruzelei, atunci când este atinsă de primele raze ale răsăritului. Ei, da, într-un fel, aveți dreptate, nu exist în această realitate. Pentru că nu sunt decât o umbră, scoasă din amintirea cuiva. În alte cioburi ale realității, este posibil să am o viață proprie, în care să nu ne întâlnim niciodată. Mintea umană nu poate să cuprindă mulțimea infinită de fețe ale realității, așa că nimeni nu poate să afirme, cu adevărat, că știe despre ceilalți „eu", din interiorul acestor cioburi, altceva decât niște simple și banale ipoteze. Numim ipoteze acele posibilități care au șanse de a se transforma în entități probabilistice. Așa cum sunt eu, acum. Nu exact acel Murat Eighen, a cărui existență s-a topit din acest fragment spațio-temporal, și doar ceva mai mult decât

amintirea statică pe care o aveți despre el, deoarece am trăit un număr de ani aici şi m-am transformat, ca să pot supraviețui, pentru a vă întâlni.

Dădu să spună ceva, dar mâna celuilalt i se încleştă pe încheietură.

— Nu mai există timp pentru întrebări. Răspunsurile, toate câte se vor închega, vor veni singure, până la sfârşitul acestei zile. Iar, pentru unii dintre noi, până la sfârşitul acestei vieți. Domnule Milovan, acesta este singurul vis din care nu puteți să vă treziți singur.

Uşa separeului se deschise şi Nea Fane reveni cu un plic cafeniu, în mâna dreaptă.

— Nu mai ştiam pe unde era, se scuză. Probabil că băiatul de la bucătărie a strâns masa şi l-a pus deasupra dulapului, ca să nu se murdărească. Nu l-am văzut decât după ce m-a urcat pe un scaun.

I-l întinse. Milovan îl luă şi-l aşeză pe masă. Ceilalți doi muşterii se ridicaseră de pe scaune şi îşi scuturau firimiturile de pe haine. Bărbatul îşi aşeză pălăria de pai pe cap şi se apropie de patiser. Îşi ceru iertare că se bagă în vorbă şi spuse că vrea să plătească. Nea Fane îi ceru un pol, bărbatul scund şi negricios îi spuse că nu are atât, de dimineață nu reuşiseră să vândă prea mult şi, în cele din urmă, conveniră să lase şase lei şi câteva legături de praz. Îşi strânseră mâinile, femeia scoase legăturile din papornită şi le puse pe masa la care mâncaseră, apoi îşi luară calabalâcul şi ieşiră în stradă.

— Au şi ei greutățile lor, spuse Nea Fane, pe un ton de scuză. Războiul le-a luat la toți banii şi i-a trimis pe front.

Aşa că nu le-a mai rămas decât trocul. Mai pot să fac ceva pentru Majestatea Sa?

Milovan clătină din cap.

— Vezi-ți de treburi, Nea Fane, ai făcut destule, până acum. Mai întârziem câteva minute, ca să citesc hârtiile astea şi te lăsăm să te odihneşti.

— Odihna vine numai când punem mâinile pe piept, domnul meu, clătină din cap celălalt. În rest, trebuie să muncim şi iar să muncim. Le-om duce pe toate, cât va voi Cel de Sus.

Trase cârpa de la brâu, şterse din două mişcări tăblia mesei unde mâncaseră cei doi, după care dispăru dincolo de uşă. Bărbatul îl urmări din priviri, apoi puse mâna pe plic.

— Ce spune calculul acela probabilistic al tău?

Turcu surâse nedefinit.

— Că veți găsi în plic mai multe întrebări decât răspunsuri.

— Să vedem, atunci.

Rupse marginea plicului şi trase din el două foi de hârtie gălbuie. Pe prima, scria mare, cu stiloul, numele lui Horia Zaharia. Aderase la Legiune, în urmă cu şapte ani, şi intrase în partidul „Totul pentru Țară", în urmă cu cinci ani, fiind unul dintre apropiații lui Stere Ciumetti, secretarul Mişcării Legionare. În 1934, făcuse parte din „Consiliul de onoare al Legiunii", care îl judecase pe ziaristul legionar și anticodrenist Mihai Stelescu, dar nu apăruse niciodată în compania Căpitanului. Horia Zaharia intrase pentru prima dată în atenția SSI, în 1932, când primise la

Caracal vizita colonelului Ludendorff, aghiotantul lui Martin Bormann.

— Bormann?! mormăi Milovan, bătând în numele nazistului cu unghia degetului arătător. Ce căuta nătărăul ăsta în Regat?

— Poate exact acelaşi lucru pentru care dirijabilul personal al Reichfürer-ul Himmler urmează să aterizeze pe terenul viran din spatele gării, la răsăritul luceafărului de seară.

— O statuetă?! se miră bărbatul, lăsându-se pe spate. Să nu-mi spui că este vorba despre obiectul care dormitează în geanta mea.

— Nu chiar despre acela. Dar reprezentarea e identică.

— Mai întâi, Bormann, unul dintre colaboratorii apropiați ai Führer-ului. Apoi Heinrich Himmler, al doilea om în Reich. Cine ar trebui să mai vină, la Caracal, ca să ne convingă că suntem o nație importantă, cu adevărat, pe harta lumii? Şi toate astea pentru o statuie cât palma, din teracotă?

— O statuie față de care cea a împăratului Traian pare o coadă de mătură, pe lângă un sceptru regal.

— Mă oboseşte discuția asta numai în şarade.

— Nu discuția noastră e aşa cum ați numit-o, domnu'. Turcu se uita la el, cu un fel de milă nesfârşită în priviri. Ci realitatea. Aşa ați făcut-o să fie. Aşa este. Reconstrucția dumneavoastră a ieşit puțin diferită. Nu vreau să spun că a dat greş. Numai că a ieşit diferită.

Milovan lăsă încet foaia pe masă şi se uită la degete. Îi tremurau uşor şi se sperie. Le puse pe tăblia de lemn şi

apăsă cu putere, încercând să-şi stăpânească ieşirea nervoasă. Nu reuşi.

Îi era din ce în ce mai clar că situația începea să-l domine, iar mintea lui nu reuşea să îi înțeleagă parametrii de funcționare. Pornise la drum, dintr-un Bucureşti aflat doar la un pas de implicarea într-un război, care nu era al lui şi care putea să-l distrugă în numai câteva luni. Regele însuşi îi încredințase o misiune atât de secretă, încât nici măcar Serviciul de Informații nu trebuia să aibă cunoştință de el. O misiune, care ar fi putut să schimbe calea pe care părea să fi apucat Regatul, în ultima perioadă, şi care ar fi condus la transformarea țării într-o fabrică de produs legionari şi la implicarea ei, nemijlocită, în război. Aparent, era vorba despre o întâietate politică, în ochii lui Hitler: *Neamțul Trăznit* contra Căpitanului Legiunii. Cel aflat acum la putere, contra uzurpatorului său. Ca să mențină ordinea de până atunci, era de ajuns să-l scoată pe acesta din urmă din cursă, chiar şi cu ajutorul unui glonț. Sau, în cel mai nefericit caz, să-l elimine pe contactorul său din Germania, Kellerman, Himmler sau cine se va mai fi ivit pe traseu. Un scandal internațional de proporții avea să fie dezastruos, din punct de vedere politic şi chiar economic, dar nu avea să schimbe fundamental poziția Reich-ului față de Regat. Aceasta era aparența...

Îşi linse buzele sărate şi bău restul de bragă, aproape caldă, din stacană. Se uită la ucenicul de ceasornicar, atât de concentrat, încât ar fi putut să treacă prin el cu privirile.

Totul se petrecuse ca într-un film polițist, de peste Ocean. Din acelea care, în ciuda războiului şi a faptului

că SUA se păstra la fel de neutră ca şi Elveția, reuşeau cumva să ajungă pe ecranele din Capitală. Numai că asemănarea se oprea aici. Filmele îşi continuau, cu încăpățânare, acțiunea din scenariu, provocând spectatorul să ghicească asasinul sau hoțul de neghicit. În vreme ce realitatea din Caracal deraiase de la orice scenariu. Cumva, înțelegea că o parte a scenariului scris de Carol al II-lea (sau poate de Ernest Urdăreanu) avea să funcționeze, împingându-l către cele două personaje ce urmau să se întâlnească în minutele sau orele următoare. Că el trebuia să se implice, ca să împiedice rezultatele acelei întâlniri. Dar, dincolo de această aparență, Orthan Ortadoglu se pretindea o întrupare a unei amintiri atât de vechi, încât o crezuse complet uitată. O întrupare care vorbea, cu nonşalanța unei imagini din oglindă, fără adâncime, despre cioburi de realitate, despre *déjà-vu*-uri şi despre indici de probabilitate, folosind termeni ai unei filozofii ce nu părea substanțial diferită de noțiunile învățate de el la cursul de filozofie, pe care îl urmase în clasa profesorului D.D. Roşca, dar care, în mod sigur, nu se inventase până atunci.

Şi, ceea ce i se părea încă şi mai rău, era faptul că, într-un fel aproape animalic, percepea faptul că băiatul nu încerca să-l înşele, ci numai să-i ghideze următorii paşi, între nişte limite ce-i fuseseră trasate cu mult timp înainte. Nu aşa spusese, că întrupa „amintirea statică" a acelui demult topit în uitarea materiei Murat Eighen, peste care îşi va fi adăugat lustrul de experiență al fragmentului de viață trăit în acest oraş din Câmpia Romanaților, în aşteptarea clipei sosirii sale aici?

N-o să știu niciodată cine sau ce este, cu adevărat, acest Orthan Ortadoglu, își spuse, înghițind în sec. Și nici ce caută el în viața mea. Poate că ar fi mult mai simplu să-l împușc și să pornesc spre gară, considerând ce se întâmplă acum doar un moment de nebunie, cauzat de zăpușeala asta înspăimântătoare. Dar, în adâncul său, știa că nu va găsi puterea s-o facă, așa cum, în tren, nu o găsise pe aceea de a-l împușca pe Zelea Codreanu. Era, pur și simplu, condamnat să urmeze liniile unui scenariu probabilistic, scris cu mult timp înainte. În altă viață. În altă realitate.

Vârî, cu mișcări precise, foile în servietă, înghesuindu-le între statuetă și revolver. Se ridică greoi de pe scaun, strâmbându-se din cauza durerii.

— Nu ar fi cazul să mergem la gară? Avem de prins un dirijabil și un pasager de vază, mai înainte să coboare din el.

Turcu își privi brățara neagră, sclipitoare. Zâmbi și din doi pași ajunse la perdeaua de tifon, dând-o într-o parte.

— Indicele de probabilitate îmi spune, domnu', că dacă ați mai fi întârziat cinci secunde, ar fi trebuit să mă împușcați, să părăsiți operațiunea și să încercați să ajungeți la Bechet, ca să treceți frontiera în Bulgaria, cu întreaga poliție din Câmpia Română pe urmele dumneavoastră. Nu pot decât să mă bucur, că, încă o dată, calculul probabilistic a funcționat fără greș.

Capitolul II
Tăierea nodului gordian

În ciuda căldurii năucitoare şi a pustietății de pe străzi, Turcu reuşi să găsească destul de repede o brişcă, pe două roți, al cărei birjar se învoi să-i ducă până la gară pentru un pol. Cu plata înainte. Aşa că Milovan scotoci prin portofel, cu degetele anchilozate ale mâinii drepte, pescui o hârtie şi o depuse în palma bătucită de muncă. Ivan, cum îl numise Orthan, cocoloşi banii, îi vârî în buzunarul pantalonilor, scoase de după ureche un chiştoc de țigară germană, îl puse între buze şi trase un chibrit lung, cu măciulia cât unghia, de osia vehicolului. Pufăi de două ori şi tuşi.

— Urcați, le făcu el semn cu codirişca biciuştii. Şi țineți-vă bine, că ajungem mintenaş.

Milovan sui cu greutate cele două trepte de lemn, aproape împins de la spate de băiat, care se cățără lângă el şi trânti portiera, în urmă. Birjarul aranjă căpăstrul, apoi se urcă pe capră şi pocni din bici. După o ezitare, mârțoaga se urni din loc şi porni într-un trap obosit. Strada Mare ocolea clădirea semeață, din calcar alb, a Judecătoriei şi cotea brusc spre dreapta, făcând să scârțâie osia sub ei. Ivan îşi tufli pălăria pe creştet şi rînji către ei, arătându-şi dinții cariați.

— Ca la curse, domnilor, comentă şi pocni din nou din bici. I-ha!

Ca la cursele de melci, comentă în gând fostul comisar, apăsând cu podul palmei peste rană. Dar nu spuse nimic cu voce tare, ce rost avea să-l jignească pe bietul om, care se dovedise atât de săritor, pe pârjolul acela.

Ieşiră în strada Bucureştilor şi, câteva clipe mai târziu, pe Calea Dorobanților. Ocoliră o clădire mare, în care agentul recunoscu un corp de şcoală primară, şi o casă cu coloane, pe frontispiciul căreia stătea scris cu litere uriaşe „Arhivele Statului". În cele din urmă ajunseră lângă calea ferată şi, după ce merseră de-a lungul lor cam vreo trei sute de metri, zăriră clădirea cu etaj a gării, în rozul azuriu al începutului de înserare.

— Opreşte aici! îi porunci birjarului şi, după ce brişca înțepeni, iar calul lăsă să-i scape o balegă, care se lăți pe drum, ridicând un norişor de praf, coborî, de-abia reuşind să-şi țină echilibrul.

Nu avea niciun rost să încerce să se apropie: un batalion de infanterişti germani luase locul trupelor româneşti şi se postaseră în dispozitiv, în jurul gării, pândind din buza tranşeelor şi a gropilor individuale posibilii inamici. Patru „Panzere" ocupaseră poziții în colțurile dreptunghiului imaginar, în mijlocul căreia era amplasată clădirea, şi un cuib de mitralieră, cu două poziții înaintate de comandă, fusese amplasat chiar lângă fântână.

O pregătire tipică pentru a rezista unui asediu, aprecie Milovan, în timp ce-şi fixa servieta sub braț. Iar singurul atacator era el, cu un amărât de Mauser, o rană în piept şi o oboseală grozavă în oase. Îi spuse birjarului să plece şi, în timp ce acesta întorcea brişca, ținând calul de dâr-

logi, îi făcu semn lui Orthan să o apuce pe o uliță îngustă, care se pierdea între două garduri de lemn. Deşi nu-i vedea, era sigur că doi sau trei lunetişti măturau zona cu luneta armei, în căutarea unor posibili inamici şi nu voia să le dea vreun motiv de îngrijorare. Împuşcarea unui cetățean român, fie el chiar şi împuternicit regal, nu însemna nimic pentru Wermacht. Cine ar fi putut să tragă la răspundere armata care cucerise Europa?

După câteva zeci de metri şi după ce speriară nenumărate găini, rațe şi gâşte, stârnind coruri de cârâieli mânioase, ajunseră într-o stradă de pământ, care mergea drept spre gară. Se opriră la adăpostul gardurilor şi Milovan îl rugă pe băiat să-l sprijine, ca să se poată aşeza. Transpira abundent, rana îl ardea şi se simțea stors de puteri.

Răsuflă adânc, de câteva ori, încercând să-şi stăpânească bătăile năvalnice ale inimii. Apoi îşi trase haina de pe brațe, rămânând în cămaşă. O pată roz înflorise în dreptul inimii şi părea să se mărească, în mod constant.

— Ajută-mă, îi ceru, în vreme ce trăgea de poalele cămăşii.

Deschise nasturii şi pansamentul, roz bătând în roşu, apăru la vedere, ca o acuză mută. Pipăi tifonul şi buricele degetelor păreau că trag linii de foc şi de gheață peste piept. Urmase doar câteva cursuri de prim-ajutor, în şcoala de agenți, dar şi atât era suficient, ca să-şi dea seama că rana de sub mormanul de cârpe nu era una superficială, aşa cum îl asigurase doamna Veniamin. În afară de durere, simțea cum puterile i se scurg cu repeziciune din trup, probabil din cauza sângerării.

— Ascultă, Turcule. Nu știu ce spune probabilitatea aia a ta, dar trebuie neapărat să ajung în interiorul gării. Mai exact, în biroul domnului șef Niță. Dacă nu reușesc s-o fac, în următorul sfert de oră, nu cred că mă voi mai putea mișca din loc. Ajută-mă să mă ridic în picioare și să îmi pun hainele în ordine.

Se săltă în picioare, sprijinindu-se de gard și lătrat de un câine nevăzut. Îl fulgeră o amețeală, care se risipi în clipele următoare, lăsându-l epuizat, dar cu capul neașteptat de limpede. Ca și cum ar fi băut un pahar de rom, amestecat cu albuș de ou, după o beție cruntă. Își băgă cămașa în pantaloni, o închise până sus, după care scotoci în servietă și scoase un papion negru, pe care și-l puse la gât, cu ajutorul lui Orthan. Acesta îi scutură hainele de praf și de firele de iarbă, apoi se trase câțiva pași înapoi și îl examină cu un ochi critic.

— Cred că e-n regulă, spuse. Dacă v-ați pune o pereche de ochelari, ați semăna fix cu un contabil.

Căută din nou în servieta burdușită și scoase un etui din lemn de nuc, de unde extrase perechea de ochelari, pe care-i folosise în tren. Și-i fixă pe nas și îl privi pe băiat, cu un aer sever.

— Acum, e bine?

Turcu pocni din degete.

— Perfect. Dacă nu v-aș cunoaște, m-ați păcăli chiar și pe mine. Și acum?

— Acum, voi lua statueta și îți voi lăsa servieta, cu tot ce este în ea. Mă voi duce la gară, în speranța că nemțălăii ăia îngrozitor de organizați vor accepta faptul că sunt un

om oarecare, care vrea să-i vândă lui Himmler un artefact, care-l interesează. Iar tu vei sta aici şi te vei ruga ca lucrurile să meargă pe făgaşul pe care au fost sortite să meargă. Dacă nu mă întorc, după trei ore, te sfătuiesc să te întorci acasă, iar servieta s-o îngropi în fundul grădinii. Şi să uiți această istorie. Sau ai vreo altă idee?

Orthan Ortadoglu clătină din cap.

— Eu nu sunt meşteru' Zaharia, să văd în viitor. Sunt un simplu ucenic, care vrea să învețe ceasornicărie, ați uitat?

— Ei, da, un ucenic filozof, mormăi bărbatul. Un ucenic care măsoară prezentul, conform unui indice de probabilitate, indicat de un instrument cum n-am mai văzut. În fine, povestea se dovedeşte prea greu de dezlegat acum, ca să-mi permit să mai întârzii pentru asta. Te simți în stare să mă aştepți aici?

Băiatul înclină din cap şi luă servieta, cu grija cu care ar fi ridicat o bombă neexplodată. Milovan îl salută, ducând un deget la pălărie, apoi se îndreptă, şonticăind, spre strada vecină.

De cum ieşi din spatele caselor, santinelele îl reperară şi îl somară să se oprească. Se apropiară de el, cu armele în poziție de tragere.

— Militärischer Umfang. Ziviler Zugang streng verboten!

— Ich bin kein Zivilist. Ich bin ein Sondergesandter von König Carol II. Hier ist meine königliche Ermächtigung, die es mir ermöglicht, mich mit Reichsführer Heinrich Himmler zu treffen.

Spera ca germana sa să fie suficient de fluentă, încât să nu trezească suspiciuni în mintea celor doi soldați. Şi mai spera ca sigiliul Casei Regale a României să cântărească ceva în ochii lor. Altminteri, întreaga aventură ar fi luat sfârşit aici, iar el ar fi trebuit să se întoarcă în oraş.

Soldatul mai înalt, cu mustață blondă şi ochi albaştri, îi făcu semn să se apropie. Făcu doi paşi şi îi întinse împuternicirea. O studie o vreme, după care o întinse colegului său. Acesta se holbă interesat la scrisul caligrafic şi-şi dădu boneta pe spate. Era evident că nu pricepeau niciun cuvânt în limba română, dar ştiau ce reprezenta sigiliul. I-l dădură înapoi şi-l întrebară ce treabă avea cu Himmler, dat fiind faptul că acesta venea pentru o vizită extrem de scurtă, de numai o oră, în oraşul Caracal.

— Vreau să-i fac un cadou Reichführer-ului, din partea Regelui meu. O piesă arheologică străveche, după care domnia-sa umblă de mult timp, răspunse, străduindu-se să pună accentele unde trebuia.

— Ce fel de piesă? se arătă interesat primul soldat. Nimeni nu are voie să se apropie de Reichführer, având asupra sa vreun obiect, indiferent de proveniența sa.

— Această statuetă, zise Milovan şi întinse cutia în față.

Imediat, cei doi soldați se dădură un pas înapoi şi traseră piedica de la pistoalele mitralieră. Auzi țăcănitul cartuşului intrând pe țeavă şi se înfioră, fără voie. În plus, rana îl storcea de puteri, făcând să-i tremure picioarele.

— Entfalte die Schachtel und du wirst eine Keramikstatue darin finden. Es ist keine Bedrohung für irgendjemanden, le spuse, aproape silabisind cuvintele.

În fine, mustăciosul catadicsi să întindă țeava armei şi să ridice capacul cutiei cu ea. „Gânditorul" stătea cu fața în jos şi cu fundul în sus, însă indiferent de poziție nu reprezenta o amenințare, exact aşa cum le spusese deja. Zâmbi şi vârî degetul sub ea, ridicând-o în şezut. Soldații se apropiară, şovăind.

— Ce reprezintă? întrebă primul, căutându-se prin buzunare după țigări.

Milovan scoase pachetul de „Regale" din buzunarul interior al hainei şi i-l întinse. Mustăciosul se uită la camaradul său. Acesta dădu din cap şi el vârî degetele în pachetul mototolit, luând două țigări. Milovan mai scoase două şi i le întinse celuilalt.

— Este o statuetă ritualică. Cu ajutorul ei, strămoşii noştri, din urmă cu mii de ani, se protejau împotriva spiritelor rele.

— Eu mă simt mult mai protejat cu asta, rânji soldatul şi bătu cu palma în țeava armei. Cred că nu-i rezistă niciun spirit rău.

Ridică statueta, între două degete, ca pe un obiect plin de paraziți, şi i-o plimbă colegului pe sub nas, mârâind ca un animal de pradă. Acesta se trase înapoi, înjurând. Mustăciosul reveni cu statueta către el şi o lăsă să cadă în cutie.

— Mie nu mi se pare un dar prea regesc, rânji, dar e treaba Reichfürer-ului să-i aprecieze valoarea. Poți să intri în gară şi să aştepți acolo, până când generalul Kellerman va hotărî dacă este posibilă o întâlnire. Condu-l în sala de aşteptare, Hans!

Până să ajungă în dreptul clădirii gării, mai trecură de două puncte de control, iar soldații de acolo, curioşi, cerură să vadă şi ei statueta. Fumau, spuneau bancuri porcoase sau doar simple amintiri de acasă şi abia aşteptau să se încheie misiunea şi să se retragă la unitatea de unde fuseseră detaşați. Milovan îşi aminti de noaptea precedentă, când locul era plin de polițişti şi de jandarmi români, care-l căutau cu insistență. În partea dinspre fântână, aştepta o patrulă germană de motociclişti, care, în mod clar, nu avea ce căuta acolo. Asta dacă nu cumva se aflau în misiune de observație pentru a pregăti nebunia de acum, datorată sosirii inopinante a lui Himmler.

— Cu ce ajunge Reichfürer-ul, cu trenul sau cu maşina? îl întrebă pe însoțitor.

Acesta se uită la el, ca la un bețivan care a pus o întrebare ciudată, în mijlocul unui amfiteatru plin.

— Cu „Al Treilea Reich", răspunse, după o scurtă ezitare. Este dirijabilul său personal. Va fi ancorat acolo.

Arătă cu vârful armei dincolo de şine. Chiar şi în lumina din ce în ce mai cenuşie a amurgului, schela de metal şi sticlă, în formă de potcoavă, înaltă de peste zece metri şi balizată cu torțe de acetilenă în cele patru colțuri, era perfect vizibilă. Când şefii hitlerişti se deplasau undeva prin Reich sau în dominioanele partenere, se făcea o imensă risipă de energie umană, de cheltuială şi de prost gust, în general.

Milovan îşi şterse buzele crăpate de arşița interioară, cu dosul palmei. În mod normal, era greu de tot să străpungi un asemenea baraj de securitate. În plus, dacă se

dovedea a fi ceva suspect la sol, dirijabilul era îndrumat, automat, către un al doilea punct de aterizare, ținut secret. Până acum, în ciuda paşilor în față pe care-i avusese Codreanu, în raport cu el, şi a rănii care aproape că-l scosese din circulație, chiar şi superficială, cum o declarase doctorul, se chema că avusese noroc şi se ținuse imediat în spatele lui. Exista, însă, un proverb românesc, pe care unchiul Eliade i-l spunea, din când în când, cu privire la noroc: „Norocul ți-l faci cu mâna ta, Alexandre, aşa că să nu aştepți să-ți pice din cer, acela e noroc chior şi nu ai parte de el decât o dată-n viață, că de-aia e chior". Ideea era că acel noroc trebuia ajutat permanent, printr-o bună cunoaştere a situației şi o apreciere corectă a şanselor. Era clar că, din momentul în care se apropiase de postul de santinelă, buna cunoaştere a situației devenise un eufemism.

Soldatul îl duse până la uşa sălii de aşteptare, deschisă la perete. Câteva muşte mari, grase, roiau în dreptul ferestrelor. Îi arătă cu arma interiorul şi, înainte de a-i întoarce spatele, îi mai ceru două țigări.

— Ale voastre sunt făcute cu tutun adevărat. Nouă ne trimit, în rație, țigări în care toacă tot felul de prostii. „Țigări de front", aşa le numesc. Cică au rolul să ne ridice moralul. Camarazii mei spun că ar fi pline cu cânepă indiană. Am văzut că aici, la voi, creşte pe toate drumurile.

Îi dădu tot pachetul şi cutia de chibrite. Celălalt îşi țuguie buzele, în semn de surpriză, apoi îl salută cu două degete ridicate la bonetă şi porni înapoi spre postul său. Milovan se apropie de sala de aşteptare şi se rezemă de

tocul ușii, meditând. Putea să aștepte acolo, la mila norocului. Sau putea să forțeze norocul, ca de fiecare dată, până atunci, în căutarea *bunei cunoașteri a situației.* Sfârșeala pe care o resimțea îl îndemna să intre și să se așeze pe una dintre banchetele de lemn negeluit și să dormiteze cele câteva minute de așteptare, până la sosirea dirijabilului. Dar flerul cel neadormit îi sugera că mult mai bine ar fi fost să urce în interiorul clădirii și să-l caute pe șeful de stație.

Așa că optă pentru ultima soluție. Privi în jur: cei mai apropiați soldați se găseau la câteva zeci de metri distanță și erau îndreptați cu fața către exteriorul perimetrului de supraveghere. Niciunul dintre ei n-ar fi putu să audă conversația pe care o avusese cu camaradul lor și nici ce anume îi recomandase acesta. Așa că se îndreptă către ușa din celălalt capăt al clădirii, pe care era fixată, în piuneze, o hârtie cerată, scrisă cu creionul chimic, muiat în gură: „Numai pentru personalul stației". Apăsă pe clanță, cât mai încet cu putință. Pe casa scării era aproape întuneric. Își puse palma stângă pe balustradă și, cu grijă să nu atingă cutia de ceva, prinse să urce treptele scârțâitoare. Sus, nu-l aștepta, nimeni, exact cum bănuise. Toată lumea trebuie că era prinsă, într-un fel sau altul, în operațiunea de andocare al celui de-„Al treilea Reich", iar telefonul din biroului lui Niță aștepta nesupravegheat o persoană, care să-l manevreze. Persoana lui.

Păși pe vârfuri către ușa din dreapta și bătu, discret de două ori. Nu se auzi niciun răspuns, așa că apăsă din nou pe cleanță. Se strecură înăuntru, trăgând cu urechea în

urmă. Nimic altceva decât vagul scârțâit al treptelor, care își reveneau, treptat, de sub apăsare. Ridică din umeri, aproape nemulțumit de ușurința cu care se petrecuseră lucrurile, până în acel moment. Întinse mâna liberă și apăsă pe comutatorul din stânga ușii. Lumina galbenă, cerată, inundă încăperea, lăsându-l cu gura căscată.

Pe scaunul cu spătar drept al șefului de gară, stătea Corneliu Zelea Codreanu, cu picioarele încălțate în cizme până la genunchi, perfect lustruite, rezemate de marginea de sus a biroului. Fuma dintr-un trabuc de foi și pufăia către tavan norișori albi, de forma unor cercuri. Pe celălalt scaun al încăperii, într-o poziție perfect rigidă, de parcă ar fi înghițit un baston, un ofițer superior din Wermacht își sprijinea ambele mâini pe un baston din lemn de cireș, cu capul metalic reprezentând un cap de lup. Sau de câine. De la distanța aceea, Milovan nu putea să-și dea seama exact cărui animal îi aparținea, dar putea să vadă, cu relativă ușurință, privirea concentrată pe care ofițerul o îndreptase asupra lui.

— Ți-am spus eu, generale, că o să ajungă, în timp util? Intuiția nu m-a înșelat niciodată. Uite-l, exact așa cum am făcut pariu: sigur că o să găsească biroul pustiu, iar el o să poată să dea câteva telefoane, care să ne aducă armata română pe cap, și ținând în mână cadoul pentru Reichführer. Exact acel cadou pe care mi l-a furat, ca să negocieze, personal, cu domnia-sa ceea ce ar fi trebuit să negociez eu însumi, dacă m-aș fi aflat în posesia sa. Rămâne așa cum am stabilit: sticlele cu coniac sunt ale mele, din clipa în care individul a pus mâna pe cleanță.

Generalul Kellerman avea o mustață mică, neagră, deasupra buzei superioare, şi purta un monoclu cu ramă de argint, fixat în ochiul drept. Nu părea mai în vârstă de 40 de ani şi singurul semn care părea să-l mai umanizeze puțin era cicatricea de pe obrazul drept, provenită fie de la un tăiş de baionetă, fie de la un şrapnel, încasat din întâmplare. Ridică mâna dreaptă, în direcția conlocutorului său, ca să oprească şuvoiul de cuvinte.

— Intrați, domnule Milovan, i se adresă, într-o limbă română cursivă, dar pe care părea că n-o mai folosise de multă vreme. Intrați, doar aveți treabă în această încăpere, nu pe pragul ei. Aşa cred că se spune, corect, în limba dumneavoastră, *prag*, nu? E nevoie să găsesc un alt sinonim mai adecvat?

— Nu cred, domnule general. Termenul *prag* este suficient de... sugestiv. Pentru că un prag va rămâne, definitiv, între mine şi dumneavoastră.

Intenționat îl folosise pe „dumneavoastră", care putea să fie înțeles fie ca un plural al politeții, fie ca un simplu plural colectiv. Şi nu, hotărâse să nu se mai mire de nimic, nici măcar de faptul că un general neamț vorbea atât de bine limba din Regat.

— Probabil că vă întrebați, domnule Milovan, care este motivul pentru care vorbesc limba română. Ei bine, răspunsul e simplu: m-am născut în Cristianu Mare, lângă Braşov, în urmă cu destul de mulți ani. Pot spune că, într-un fel, sunt pe jumătate român. Apropiați-vă, vă rog. Domnule Codreanu, vă rog să aduceți un scaun pentru invitatul nostru.

Celălalt se holbă la el, uluit.

— Ce nu ați înțeles din propoziția aceea foarte simplă?! păru că se miră generalul. Invitatul nostru are nevoie să stea, se pare că este cam palid și că nu se simte bine.

— Dar, generale, eu...

— Dumneata trebuie să execuți un ordin, domnule Codreanu. Te rog să nu uiți că, atâta vreme cât în această încăpere se găsește un ofițer german al Wermacht-ului, încăperea este un spațiu de comandă german, iar toți cei aflați în interiorul ei se găsesc sub regim militarizat.

Zelea Codreanu se ridică, înăbușindu-și un rictus de furie. Străbătu biroul cu pași mari și deschise ușa cu o bufnitură. Milovan îi auzi pașii apăsați, îndepărtându-se pe coridor.

— L-am îndepărtat puțin pe domnul Codreanu pentru a vă pune la curent cu situația actuală, domnule Milovan. Mi se pare de bun simț să aveți amândoi parte de un tratament egal, în această „afacere", ca să o numim așa.

Tăcu o clipă și își frecă fruntea, chiar sub caschetă.

— Reichführer-ul Heinrich Luipold Himmler urmează să sosească în Caracal, în mai puțin de zece minute. Dar nu cu dirijabilul, așa cum se așteaptă toată lumea, ci cu o mașină blindată, din direcția Craiovei. „Al Treilea Reich" este și el pe drum, către punctul de ancorare, și, dacă lucrurile vor decurge conform planificării strategilor noștri, Reichführer-ul va părăsi Caracalul la bordul său, în mai puțin de o oră. Asta a fost introducerea.

Un tremur puternic îi luă genunchii în stăpânire și bărbatul se sprijini de zid, ca să nu cadă. Ochii nu mai

reușeau să focalizeze suficient și, la un moment dat, avu în față doi generali, pe jumătate ridicați de pe scaun.

— Vă simțiți rău, domnule Milovan?

Reuși numai să încline din cap. Nici măcar saliva nu o mai putea înghiți.

— Luați loc atunci pe scaunul acela. Oricum, până se va întoarce celălalt domn, este liber.

Se clătină doi pași și reuși să se lase să alunece pe scaun. Avea privirile deja încenușate și sub pleoape simțea cum se rostogoleau grăunțe de nisip. Ce anume ar fi putut să-i provoace o asemenea stare de prăbușire fizică? Mestecă ideea de câteva ori prin minte. Fusese rănit cu un cuțit, dar agresorul îi ratase inima și rana era superficială. Îi ratase inima. Oare chiar ratase lovitura cu totul? Până în urmă cu câteva clipe, fusese sigur de asta. Dar acum...

— Am fost... rănit... cu un cuțit otrăvit, reuși să îngaime și capul i se lăsă brusc pe spate, izbindu-se de spătarul înalt.

Apoi totul se întunecă și durerea dispăru.

Când redeschise ochii, în lumina prea puternică și prea strălucitoare, capul generalului Kellerman i se păru enorm. Acesta scoase lama unui pumnal dintre buzele sale și îl aruncă pe blatul biroului. Un soldat, cu o banderolă pe mâneca dreaptă a vestonului, pe care era cusută o cruce roșie, se uita la un recipient de sticlă, care mai avea pe fund un rest de lichid de culoarea coniacului.

— Mă auziți?

Dădu din cap în semn că da. Sau, cel puțin, asta îi fusese intenția, însă realiză destul de repede că nu deținea

controlul asupra mușchilor, așa că zbătu de mai multe ori din pleoape.

— Perfect, se bucură generalul, frecându-și mâinile. Tocmai v-am administrat un antidot, cu un spectru mai larg de acțiune. Asta până ce vă vom face câteva analize de sânge, de spută și de conținut stomacal pentru a determina cu exactitate ce substanță toxică v-a fost administrată. Între timp, ne-am ocupat puțin și de rana de la piept, am tratat-o cu sulfamidă și cu randmax, o alifie care ajută la cicatrizare. Încă puțin și veți fi ca nou, domnule. Sau, cel puțin, așa sper.

Se răsuci către soldat și-i ordonă să ia mostrele de material organic și să le ducă la laboratorul auto. Acesta strânse repede tot instrumentarul, îl introduse într-o cutie metalică, salută scurt și plecă grăbit, unde fusese trimis.

— Sunteți în stare să mă urmăriți? Dacă da, clipiți de mai multe ori, așa cum ați mai făcut-o deja.

Zbătu din pleoape, așa cum i se ceruse. Dincolo de geamuri, înserarea se transforma cu repeziciune în noapte. Îl bucură observația asta, era cel mai bun semn că otrava nu-i afectase toate zonele cerebrale.

— În regulă. Vorbeam despre tratamentul egal, mai înainte de această... ăăă... întrerupere, ca să-i spunem așa. Sunteți doi ofertanți, care aveți ceva de vânzare pentru domnul Himmler. Domnul Codreanu și dumneavoastră, care-l reprezentați în această... ăăă... „afacere" pe Carol al II-lea, regele României. Deși primul care a luat legătura cu biroul SS de comandă, din castelul de la Wewelberg, a fost domnul Corneliu Zelea Codreanu, iar domnul Ernest

Urdăreanu, trimis special de regele dumneavoastră, al doilea, pentru că practic era vorba despre aceeaşi ofertă, Reichführer-ul a hotărât să le acorde amândurora şanse egale. Asta deşi a considerat remarcabil faptul că domnul Codreanu a fost nevoit să evadeze din locul de detenție pentru a putea oferta şi a reuşit să ajungă primul la el.

— De ce? reuşi să articuleze cu greu, printre buzele aproape nemişcate.

— Din două motive. Generalul îşi scoase cascheta, o puse cu grijă pe birou, apoi îşi şterse fruntea cu o batistă cu monogram. Primul ține de logica polițienească, pe care o cunoaşteți foarte bine, întrucât ați fost comisar de poliție, înainte de a ajunge agent al SSI-ului. Ei da, nu vă mirați că ştim şi această informație, domnul Himmler este şi şeful forțelor polițieneşti din Reich. Să revenim, deci, la primul motiv. Ce ați crede dumneavoastră, ca simplă persoană fizică, dacă doi necunoscuți v-ar oferi spre vânzare exact acelaşi obiect, fiecare afirmând că al său este cel original, iar celălalt este o copie, foarte bine realizată, dar o copie, în cele din urmă? Nu ați dori să îi puneți pe cei doi față în față şi să încercați, în felul acesta să scoateți adevărul la lumină?

Reuşi să scuture puțin capul, în încercarea de a-şi limpezi gândurile.

Va să zică asta era miza pentru care madam Lupescu îl trimisese pe urmele Căpitanului: două statuete, din care numai una prezenta valoare în ochii cumpărătorului. Din care numai una era autentică. Aruncă o privire către cutia de carton, care stătea nemişcată pe colțul biroului.

Nu părea să fi fost deschisă, cât timp zăcuse leşinat. Cum să afle dacă *Gânditorul* din ea era autentic sau nu? Nenorocită situație. Nenorocit şi nemernicul de Urdăreanu, care cunoştea foarte bine problema, fiind implicat în ea, până-n gât, dar care îl trimisese la vânătoare legat la ochi. Cum îi spusese? „Trebuie să găseşti o cale de a afla la ce anume doreşte să-i faciliteze accesul Zelea Codreanu generalului Kellerman. Şi cum ar putea acest serviciu să-l determine pe Himmler să-i deschidă larg uşa cancelariei lui Adolf Hitler". Se prefăcuse, cu multă abilitate, că habar nu avea care era obiectul cu care fusese momit Himmler în România, după ce tratase personal cu acesta, într-o primă rundă a discuțiilor. Nu cumva mareşalul Palatului îşi juca propriul joc, pe la spatele lui Carol? Având-o de partea lui pe vulpea aceea vicleană de Lupeasca?

— Şi cel de-al doilea... motiv? articulă greu şi scuipă pe podea un ghemotoc de salivă verzuie.

Generalul îşi fixă din nou cascheta pe cap. Câteva fire de păr argintiu luciră în lumina galbenă a becului din tavan.

— Ei bine, să zicem că a fost mai degrabă o curiozitate, decât un motiv propriu-zis. Kellerman ciocăni cu arătătorul mâinii drepte în masă. Şeful meu voia să afle ce dorea fiecare ofertant pentru obiectul pus în vânzare. Era clar că solicitarea avea să fie mai mult politică decât financiară, dar chiar şi aşa spera să delimiteze falsul de adevăr şi prin dimensiunea solicitării. Pare evident...

— Că oferta adevărată să fie mult mai scumpă decât cea falsă, murmură Milovan. Cel care ar fi avut de oferit

un fals, ar fi cerut mai puțin pe el, în speranța că-l va atrage pe cumpărător, în vreme ce deținătorul statuetei veritabile ar fi ținut de preț, în ideea că valoarea ei nu este fluctuantă, în funcție de cerere şi ofertă, ci este una singură şi gata. Ar fi o idee pentru a decela veritabilul de fals, dacă...

Făcu o pauză, ca să respire. Vocea îi revenea treptat, odată cu integritatea celorlalte simțuri, ceea ce însemna că antidotul funcționa, în mod real. Generalul Kellerman îl privea curios, puțin aplecat peste marginea biroului.

— Dacă... rosti el, ca să-l determine să continue.

— Dacă nu cumva... dacă nu cumva ambele oferte ar fi, simultan, adevărate. Sau false.

— Fumați, domnule Milovan? Bărbatul înclină din cap. În acest caz, permiteți-mi să vă ofer un excelent trabuc, provenit de la viitorii noştri aliați, sovieticii, care, la rândul lor, îl au de la prietenii lor cubanezi.

Scoase din buzunarul hainei o cutie metalică, cromată, şi o desfăcu. Extrase din ea două țigări groase de foi, al căror capăt îl reteză cu un fel de ghilotină minusculă, fixată în interiorul cutiei. Îşi admiră câteva clipe opera, apoi îi făcu semn să se servească. Milovan o alese pe cea din stânga. Generalul o puse între buze pe cealaltă, apoi scoase, din acelaşi buzunar, o brichetă Krupp, din inox (a cărei valoare, pe piața neagră, o depăşea pe aceea a unui automobil Daimler, varianta pe motorină), şi întinse flacăra spre el. Milovan pufăi de cîteva ori, tuşi, suflă fumul şi pufăi din nou. Mica vatră din vârf căpătă o culoare roşu-gălbuie, iar firul alb de fum se ridică drept în sus, către tavanul îndepărtat.

— Mă întreb... se înecă şi tuşi din nou. Mă întreb dacă şi domnului Zelea Codreanu i-ați făcut aceeaşi... primire?

— Exact aceeaşi, răspunse celălalt, în timp ce ținea flacăra albăstrie a brichetei chiar pe vârful retezat. Ca o paranteză... Pufări de câteva ori, apoi reveni: Mă întreb până unde va ajunge ştiința asta afurisită. Bricheta asta, de exemplu. O aruncă pe masă şi trase din nou, cu sete, din trabuc. Laboratoarele Krupp afirmă că acea chestie albastră din vârful ei nu este produsul combustiei unui gaz, ci al concentrării magnetice al unei unde luminoase, produsă în interiorul ei. Un fel de rază de soare, concentrată sub lupă. Inginerii de acolo afirmă că, în numai doi ani vor fi capabili să realizeze o armă cu proprietatea asta, a cărei rază va topi, pur şi simplu, suprafețele pe care va fi proiectată, indiferent din ce material ar fi construite acestea. Führer-ul doreşte să construiască baterii antiaeriene din aşa ceva, care să fie îndreptate spre cer, din 500 în 500 de metri, şi care să reteze avioanele ce s-ar încumeta să străbată respectivul spațiu aerian. Războiul schimbă armele, domnule, chiar în cursul derulării lui. Dacă va mai dura 5-6 ani, armele cu care vom fi luptat inițial nu vor mai putea fi admirate decât la muzeu.

Nu exagera cu nimic. Milovan pufăi şi lăsă fumul, ca o ambrozie cerească, să-i invadeze fiecare alveolă din plămâni. La începutul anului, sovieticii anunțaseră că reuşiseră să fabrice primele baterii de Katiusha, capabile să tragă salve de câte 20 de proiectile până la distanța de 780 de kilometri. Poziționate între 500 şi 600 de kilometri, în raport cu oricare dintre granițele lor, cu o densitate de

două unități la kilometru, ar fi făcut practic imposibilă avansarea oricărei unități de blindate sau de infanterie. Tancul era o armă care murea, după ce oferise nenumărate rezultate pozitive pe câmpul de luptă, urmând să intre direct în muzeul de care amintise generalul, întrucât niciun fel de blindaj nu putea să reziste proiectilelor perforante produse de ruşi.

— Să revenim la ideea enunțată anterior. Kellerman se uită fix la el, în timp ce scutura scrumul în paharul cu apă, de alături. Aceea cu ambele oferte simultan adevărate sau simultan false. În legătură cu cea dintâi, ar fi de discutat pe marginea ei. Cea de-a doua, însă, trebuie exclusă ca ipoteză de lucru.

— Două persoane diferite, care să fabrice două statuete false, identice ca realizare ar ține mai degrabă de domeniul improbabilului, decât de acela al posibilului, înțelese Milovan. Şi atunci nu rămân valide decât două ipoteze: cea cu adevărat-fals şi cea cu adevărat-adevărat. Sunt foarte interesat să văd ce premisă a ales Reichführer-ul.

— Pentru ce credeți că mă găsesc eu aici, domnule Milovan?

Rămase, pur şi simplu cu gura căscată. Era atât de uluit, încât uită şi de durerea din piept, şi de reacțiile stârnite de otravă în corpul său. Uită chiar şi de prelungita absență a lui Corneliu Zelea Codreanu, despre care îşi propusese să-l întrebe pe conlocutorul său, în prima pauză din discuție. Generalul Adolf Kellerman tocmai afirmase că venise în escorta lui Himmler nu pentru a-i asigura acestuia paza şi protecția, aşa cum lăsase să se înțeleagă

Urdăreanu, la Palat, ci pentru a decela între ipotezele de lucru ale comandantului său. Nu era un specialist în istoria preantică, ci unul în sisteme de logică. Ce ar fi putut să însemne una ca asta?

— Pentru a vă ajuta şeful să aleagă corect, mormăi după câteva clipe. Sau aşa cred.

— Heinrich Luipold Himmler nu este şeful meu. Sunt general pentru că Führer-ul a hotărât că metoda cea mai bună de a-i ține pe oamenii de ştiință sub călcâi este aceea de a-i înrola. Dar unitatea în care activez eu nu are alt şef, cu excepția lui. Se numeşte subordonare directă.

Trase un fum şi îl suflă, prelung, în direcția becului. Apoi îşi duse degetele mâinii drepte la gulerul tunicii şi îl trase în față, bătând cu ele în petlița curioasă, despre care de-abia acum îşi dădu seama că nu ştia ce armă reprezintă. Un compas, o riglă şi un caducel medical, cuprinse într-un triunghi.

— Unitatea Ştiințifică. E alcătuită numai din grade superioare, de la coloneli în sus. Şi nu, domnule Milovan, nu sunt specialist în istorie. Cel puțin nu în acea istorie care se predă prin şcoli şi universități. Sunt specialist în filozofia temporală. O ştiință, care domnului Himmler i se pare mai esoterică decât magia pe care intenționează să o facă să renască în Europa, în viitorul apropiat. Dar în care Führer-ul crede cu toată ființa sa.

— Mărturisesc că nu înțeleg prea bine.

Trabucul fumega liniştit între degete, iar el era atât de prins, încât uitase de prezența lui.

— De când Wernher von Braun a fugit la americani şi şi-a proiectat acolo viitoarele rachete spațiale, Hitler a în-

țeles că, fără el, nu va reuşi mare lucru pe acest front. Lucrurile sunt destul de tensionate la vârf, din cauza unei posibile debarcări aliate, în Norvegia. Se vorbeşte de ceva vreme despre asta şi s-ar putea să fie adevărat. Dacă debarcarea se va produce, după primele lansări de rachete în spațiu, americanii se vor putea servi de ele ca de nişte platforme de atac, de unde îşi vor expedia armele balistice spre noi. Va fi o bătălie teribilă, un fel de Armaggedon modern şi nu se ştie cine va ieşi învingător. Mai mult, pasul al doilea, ar însemna stabilirea unei baze militare permanente de pe Lună şi, din acest moment războiul va căpăta cu totul alte valențe.

Kellerman mai trase un fum şi vârî vârful trabucului în pahar. Acesta sfârâi şi se stinse.

— Aşa că Führer-ul a căutat o altă direcție de dezvoltare. A mers pe linia armamentului gigant, iar tunurile Krupp sunt numai un exemplu, din multe altele. Ultimul ieşit de pe banda de asamblare poate să trimită proiectile de opt tone, la mai mult de 250 de kilometri. Dar e conştient că un război modern se câştigă cu tehnologie modernă, nu cu modernizarea până la limită a celei existente. Aşa că a plecat destul de repede urechea la propunerea mea: războiul cronozofic.

Un acces de tuse urcă din plămâni şi se manifestă cu atâta violență, încât se văzu nevoit să se aplece peste birou, pentru ca stropii de salivă să nu ajungă pe tunica generalului.

— Sunteți alergic la ceva din compoziția antidotului, constată Kellerman. Sau poate că, în situația actuală, nu

vă face bine fumul de țigară. Oricum, e vorba de ceva trecător.

Dădu din cap şi îşi şterse ochii de lacrimi. Zelea Codreanu încă nu se întorsese. De parcă s-ar fi dus să caute scaunul acela nenorocit tocmai la hotelul „Imperial"!

— Domnul Codreanu o fi pățit ceva... imposibil să nu fi găsit un scaun, până acum.

Surprins, Kellerman îi aruncă o privire iscoditoare. Apoi îşi frecă palmele una de alta şi zâmbi.

— Al şaselea simț... cel de polițist... a rămas în alertă, nu? Ei bine, am avut un aranjament cu soldații de gardă: dacă vine cineva să caute un scaun, să fie reținut acolo, până ce voi merge, personal, să dau ordinul de eliberare. Stați liniştit, domnul Codreanu este tratat corect, are cafea şi țigări la dispoziție şi se poate bucura de câteva clipe de linişte. Cele atât de necesare aici, pentru ca să vă pot pune la curent cu ceea ce se întâmplă. Aşa cum a fost şi domnia-sa pus la curent, în urmă cu câteva ceasuri.

— N-ar fi fost mult mai simplu... ăăă... să luați cu forța ambele statuete şi să nu mai depindeți de vânzător?

Kellerman râse cu poftă şi-l amenință cu vârful trabucului.

— Eram sigur că veți gândi, în felul acesta. De fapt, chiar a fost una dintre opțiunile inițiale. Nu s-ar fi iscat niciun scandal diplomatic dacă vreo doi-trei soldați germani băuți s-ar fi încăierat cu fiecare dintre dumneavoastră şi v-ar fi sustras statuetele. Ei ar fi fost retraşi de pe frontul din răsărit şi ar fi fost trimişi într-un batalion de muncă forțată, unde li s-ar fi pierdut urma. În două luni, ar fi fost

reîncadrați în Wermacht, cu grad de subofițer. Și, aparent, lucrurile s-ar fi liniștit, în acest punct. „Nenorocirea" (observați compoziția acestui cuvânt – *ne-norocirea*, adică lipsa de noroc) face ca statueta să nu aibă nicio valoare fără descoperitorul ei.

— Pardon?!

— Ați înțeles bine: statueta nu are nicio valoare, fără descoperitorul ei.

— Este o șaradă, nu? Vreți să vă asigurați că flerul acela de polițist este încă funcțional.

— Este doar o concluzie logică, în limita filozofiei aristotelice, a cărei axă fundamentală rămâne timpul abstract, cu cele două materializări foarte concrete ale sale, în lumea realității: cauza și efectul. Cronozofia, domnule Alexandru Milovan, este mai mult decât o ipoteză de lucru. Este o știință foarte complexă, ale cărei baze se pun acum și al cărei vârf se găsește în timpul de unde veniți. Și de care, cu voie sau fără de voie, ca o consecință directă a filozofiei pe care o manipulați sau ca una indirectă, a modului în care timpul însuși își impune voința asupra celor care vor să-l manipuleze, nu vă mai aduceți aminte nimic. Vă provoc, spuneți-mi că mă înșel și că vă amintiți!

Simți unda de transpirație izbindu-l în plin, ca un val. În câteva clipe, toate hainele de pe el erau jilave și simțea disconfortul fizic ca pe un atentat la propria personalitate. Bărbatul din fața sa spunea lucruri pe care le înțelegea doar vag, cu ajutorul rațiunii, dar pe care le percepea din plin, în mod instinctiv. Baza acestei *științe?* – cronozofia, se găsea în perioada aceea teribilă, a celui de-Al Doilea

Război Mondial, iar vârful ei în „timpul de unde venea el"? De unde venea el, atunci?

Se opri o clipă din meditație, fără să ia în seamă privirile cercetătoare ale celuilalt, care-l fixa prin pânza subțire de fum.

Făcu un efort de memorie şi îl revăzu pe copilul de 10 ani, condus de mâna fermă a unchiului Eliade, către şcoala din cartier. Era un băiețel înalt şi slăbănog, pe umerii cocârjați ai căruia geanta şcolară atârna cât un munte. În mod ciudat, amintiri dinaintea acestui drum nu descoperea, oricât s-ar fi străduit. Chiar chipul mamei sale îi apărea numai din fotografia înrămată, de pe biroul unchiului, iar pe acela al tatălui nu ştia să-l fi văzut vreodată. Chiar, se întrebă cu o curiozitate aproape morbidă, ce s-o fi întâmplat cu amintirile sale de dinainte de vârsta de 10 ani? Nu suferise niciodată vreun şoc emoțional atât de puternic, încât să-l determine să uite anumite secvențe din viață şi nici nu contactase vreo boală, care să-i deterioreze creierul, în vreun fel sau altul. De asta era tot atât de sigur, ca şi de faptul că, în acele momente, se găsea în gara din Caracal: dacă ar fi suferit vreo leziune cerebrală, nu ar fi fost acceptat să lucreze în poliție.

De ce nu reuşea să-şi amintească nimic, dincolo de zidul celor 10 ani? Care să fi fost „timpul din care venea el"?

— Poate pare aiurea ceea ce am să vă spun acum, dar chiar nu-mi amintesc nimic despre „un alt timp", domnule general.

Kellerman îşi desprinse, în sfârşit, privirile de pe chipul său, deschise un carnețel şi îşi notă ceva în el. Apoi dădu din cap, îl închise şi îl întrebă, cu seninătate:

— Doriți o cafea, domnule comisar?

Dorea o cafea! Chiar o dorea. Şi medicii puteau să se ducă la naiba cu toate sfaturile lor. Probabil că toate celulele sale nervoase se răstiseră la el, simultan, la auzul acelui cuvânt magic. Dădu, la rândul său, din cap şi îşi masă uşor ceafa cu mâna stângă.

— În regulă. Kellerman se ridică de pe scaun, aproape fără zgomot. Trebuie să dau un telefon, aşa că voi face şi comanda pentru cafeaua dumneavoastră. Până revin, vă las să meditați la problema cronozofiei. Sunt convins că veți avea lucruri interesante să-mi spuneți despre felul în care ea funcționează, în celălalt capăt al buclei pe care ați deschis-o, sosind aici.

Îl urmări, vag uluit, cum străbate încăperea lungă, cu paşi uşori, ca de felină pornită la vânătoare, şi cum iese în coridorul alăturat, lăsând uşa deschisă, în spatele său. Dumnezeule, în ce fel de încurcătură intrase? Despre ce încâlceală cronozofică îi vorbise, până atunci, generalul neamț şi ce legătură putea să aibă cu el?

Duse țigara de foi la buze şi trase cu putere din ea. Eliberă fumul alb, foarte încet, urmărind cu atenție maximă fiecare volută, cum se deformează şi se descompune, în drum către tavanul îndepărtat. Putea să ia totul ca pe o farsă foarte laborioasă, prin care cineva, cu abilități de regizor de teatru, încerca să-l facă să se simtă inconfortabil. Sau de-a dreptul idiot. Dar ce fel de farsă l-ar fi putut avea ca unic spectator pe Reichführer-ul Himmler? O piesă de teatru, care să pună în mişcare atâția oameni şi atâta tehnică, doar ca să distreze un om, fie el şi Reichfürer, i se

părea o aberație. O insultă la adresa bunului simț şi al logicii. În general, nemții erau oameni foarte pragmatici, iar situația în care se găsea părea extrem de... nici nu ştia cum s-o numească. Relativistă?

Putea să fie, însă, o cursă, iar pentru a scăpa basma curată din ea ar fi fost nevoit să facă lucruri pe care nu le-ar fi făcut cu niciun preț, în mod obişnuit. Asta părea să stea în picioare, până la un punct. Dar cine era el, ca să pună în mişcare această piesă cu montare colosală, cine era el, ca să determine un spectator-actor, de talia lui Himmler, să străbată jumătate din Europa, în plină desfăşurare a războiului, pentru a-l vedea cum îşi joacă, inconştient, rolul? Şi ce roluri jucaseră, la rândul lor, în acest caz, doamna Elena Lupescu, mareşalul Ernest Urdăreanu şi, indirect, Carol al II-lea?

Idioate întrebări. Idioată situație, lipsită de orice rezolvare viabilă. Mai trase un fum şi aruncă trabucul în paharul cu apă, alături de celălalt. Ascultă cu atenție sfârâitul slab, străduindu-se să descifreze în el semnul unui răspuns. Care nu veni, bineînțeles. Milovan îşi şterse fruntea de transpirație, cu dosul palmei.

Exista, evident, şi cazul în care generalul spusese, pur şi simplu, adevărul. Cum rezolvase Alexandru Macedon încâlcita problemă a nodului gordian, cel care trebuia să-i aducă un imperiu? Scosese sabia şi îl retezase, pur şi simplu. Adică alesese nu cea mai înțeleaptă cale de rezolvare, ci pe cea mai simplă. În cazul său, cea mai simplă cale ar fi fost să accepte de bune afirmațiile generalului german. Adică faptul că ciudățenia aceea abstractă, numită *crono-*

zofie, ar fi putut exista, ca atare. Iar Kellerman ar fi fost unul dintre creatorii ei. Aceasta era sabia sa şi nu depindea decât de el s-o accepte şi s-o folosească pentru a despica nodul cronozofic. Numai că, în cazul acesta, existau două săbii şi un singur nod. Cine era îndrituit să-l taie, cel care era mai iute sau cel care deținea adevărul?

Îşi prinse capul în palme, ocolind în mod voit puseurile de durere pe care i le trimiteau muşchii afectați de cuțit. Acum, când panaceul oferit de Wermacht aproape că terminase de eliminat efectele otrăvii, mintea i se limpezise, asemenea unui cer, sub care vânturile puternice ale primăverii se alergau cu vioiniciune şi încrâncenare. Putea să fie sigur că el deținea adevărata sabie? Aruncă o privire lungă cutiei, care odihnea alături de cotul său drept. O statuetă, primită de la un necunoscut Horia Zaharia, prin intermediul unui băietan, la fel de necunoscut. Dacă era autentică, atunci cum se explica aceea de la muzeul din Constanța? Putea exista o producție de serie mică de astfel de „amulete", într-o epocă în care nu se realizau decât unicate? Iar, dacă răspunsul era unul afirmativ, atunci nu cumva şi statueta pe care o deținea Căpitanul era tot autentică? Nu cumva mai existau şi altele, care aşteptau încă să fie descoperite? Încă cinci? Zece? O sută?

Dumnezeule, o mulțime de întrebări şi nici o modalitate de a găsi un răspuns adecvat! Dar, poate, nici nu aşteptau un răspuns. Poate că ele nu constituiau decât drumul care ducea spre țintă. Poate că ar fi trebuit să-şi mobilizeze forțele asupra țintei şi să nu-şi risipească puterile scrutând marginile ei. Iar ținta sa fusese foarte clar

delimitată de Urdăreanu: generalul trebuia să rămână viu, dar fără artefact, iar Căpitanul putea să moară, deoarece explicații acoperitoare s-ar fi găsit cu duiumul ulterior. Din ecuația prezentată de mareşal lipsea însă tocmai piesa de rezistență – Reichführer-ul Himmler, pe care toată lumea îl aştepta să sosească, dintr-o clipă în alta.

O pereche de faruri puternice spintecă nopatea şi se reflectă în sticla ferestrelor. Apoi încă una şi încă una... Rând pe rând, mai multe lumini se fixară pe geamurile biroului, transformându-l într-un platou de filmare inedit. Zgomotul puternic al motoarelor Daimler era acoperit de tropăitul bocancilor soldaților, care alergau din toate părțile să formeze detaşamentul de primire. Se auziră mai multe țignale şi o sirenă mugi scurt, de două ori. Portierele se trântiră şi o voce puternică dădu un raport scurt.

Milovan se apropie de fereastră şi privi spre exteriorul clădirii. În lumina orbitoare a farurilor maşinilor, dar şi a reflectoarelor de la punctele de pază, cei peste o sută de soldați stăteau într-o perfectă poziție de drepți, cu mâinile pe arme şi cu căştile metalice, perfect lustruite, lipite de linia sprâncenelor. De-abia într-un târziu îl zări pe Reichführer, pe o mică platformă din lemn, încadrat de silueta generalului Kellerman şi de persoana uşor cocoşată a unui colonel înalt şi slab, căruia nu i se zărea fața. Himmler le adresa câteva cuvinte soldaților din gardă, probabil mulțumindu-le pentru devotamentul lor față de Reich. Apoi ridică mâna dreaptă, pentru salutul nazist, se răsuci pe călcâie şi porni drept spre clădirea gării.

Drept spre el.

Bărbatul îşi stăpâni un fior. Niciodată nu-i plăcuse ipostaza de erou. Pentru că eroii aveau prostul obicei să moară pentru un ideal. Abia atunci realiză ceea ce Urdăreanu nu-i spusese, la plecare, când îi pomenise despre încrederea Regelui în perspicacitatea sa şi despre plutonul de infanterişti trimis la el acasă, să îi ridice pe Ştefan şi pe coana Venturia. La sfârşitul afacerii, generalul Kellerman trebuia să trăiască; la fel şi mult prea importantul Himmler; dar Zelea Codreanu nu era obligatoriu să se întoarcă la puşcărie. Iar el, în mod clar, era piesa de sacrificiu pentru eliberarea lui Ştefan. El, Alexandru Milovan, trebuia să devină erou.

Capitolul III
Fiara din Wewelberg

Luminile puternice de afară se stinseseră toate, cu excepția celor îndreptate către exteriorul perimetrului de pază. În contrast cu strălucirea lor orbitoare, aceea a becului anemic din tavan părea emisă de o biată lumânare de seu.

De seu, da, repetă el, deoarece lumânările din ceară erau folosite numai în biserici. Dintotdeauna, zeii avuseseră parte de cele mai bune tratamente, iar Dumnezeul creştin nu făcea excepție de la regulă. Brusc, îşi dădu seama că oboseala, coroborată cu efectele otrăvirii, îi îndreptau atenția spre lucrurile mărunte ale vieții, făcându-l să piardă elementele esențiale. Cum ar fi fost faptul că Himmler se aşezase deja pe scaunul pe care, până atunci, stătuse Kellerman şi îl fixa cu o privire scrutătoare, aşa cum te-ai holba la un păianjen veninos, dintr-o specie necunoscută, pe care, deşi îl ai sub priviri, nu ştii la cum ar putea să reacționeze şi stai în espectativă.

Păianjenul veninos eşti tu, Alexandru Milovan, iar aceasta trebuie că este ultima scenă pe care joci. Dar, mai înainte ca entomologul să te fixeze cu un ac pe pluşul unei casete de sticlă, este nevoie să le arăți că ştii să te aperi. Că ştii să lupți.

Heinrich Himmler nu era un bărbat nici înalt şi nici masiv. Mustăcioara tăiată scurt, abia acoperindu-i buza

superioară, și ochelarii rotunzi îi dădeau mai degrabă un aer de bunicuț simpatic, gata să se tăvălească prin sufrageria casei cu nepoțeii și să-i care în cârcă, făcând pe armăsarul. Dar cei 12 milioane de evrei, țigani, ruși și polonezi uciși în lagărele de exterminare (iar astea erau doar cifrele oficiale, pe care Wermacht-ul, ca patron al lagărelor, le oferea pentru statisticile ONU, la fiecare trei ani) l-ar fi numit, dacă ar mai fi putut s-o facă, „fiara din Wewelberg". O fiară care nu avea, însă, aparent, nicio trăsătură de cruzime, înscrisă pe chipul brăzdat de vinișoare roșii.

Să joci cărți cu Diavolul însuși era mai interesant decât să te rogi unui Dumnezeu intangibil, care nu dă semne omenirii decât în mod aleator. Dar și mult mai periculos. Pentru că Diavolului îi place, mai mult decât marelui său dușman, să se afle în centrul atenției celor cu care joacă.

În stânga Reichführer-ului și în picioare, colonelul german aștepta nemișcat, privind un punct aflat în spatele capului său. Milovan era sigur că nu-l întâlnise niciodată, dar chipul acestuia cu trăsături energice, parcă cioplite în piatră și rămase nefinisate, îi era vag cunoscut de undeva.

— Heydrich, ordonă să fie introdus domnul Codreanu.

Reinhard Heydrich, tresări Milovan și își dădu seama că toată mâna de cărți pe care mizase, deși nu văzuse niciuna la culoare, erau lipsite de valoare. Diavolul îl adusese în ajutor pe Talpa Iadului, deci partida fusese de la bun început o cacealma. Heydrich era comandantul *Sicherheitspolizei*, poliția de securitate germană, ceva cu mult mai înfiorător decât însăși Inchiziția spaniolă. Nimeni nu

şi-l dorea partener de cărți pe Heydrich, nazistul despre care se spunea că-i provoca fiori de groază chiar şi lui Adolf Hitler.

Colonelul ridică un deget şi soldatul aflat dincolo de prag plecă în fugă, tropotind răsunător pe coridor, cu blacheurile bocancilor. Apoi se aplecă la urechea şefului său şi îi spuse ceva în şoaptă.

— Da, încuviință acesta. Să plece imediat ce zeppelinul este andocat. Şi să ia cu el un pluton de motociclişti.

Colonelul dădu scurt din cap, salută cu un deget la cascheta şi părăsi încăperea. Himmler întinse mâinile peste masă şi îşi trozni degetele.

— Neplăcută această ultimă parte a călătoriei, prin Regat, domnule Milovan. Constat că nu prea aveți drumuri demne de un aliat al celui de-Al Treilea Reich. Cel puțin, de la zona numită de voi Cazane şi până la Craiova, maşinile de escortă au făcut patru pene de cauciuc şi una de motor. Voi vorbi personal cu Führer-ul pentru demararea unei şosele cu trei benzi, care să lege Regatul de Ardeal. Nu cred că ungurii vor avea ceva de comentat, la o asemenea idee constructivă. Încă nu a sosit cafeaua aia, generale?

Kellerman dădu din cap şi bătu din palmele înmănuşate. Un al doilea soldat intră imediat, de pe hol, cu un termos uriaş într-o mână şi cu o tavă de metal, cu mai multe ceşti şi o zaharniță din porțelan, în mijlocul ei. În colțul dinspre birou al tăvii, trona o scrumieră uriaşă, lucrată cu multă migală dintr-un obuz de mortieră. Himmler aşteptă să o instaleze pe birou şi, după plecarea soldatului, îi făcu semn cu degetul să se apropie. Milovan şovăi o clipă, apoi făcu doi paşi în direcția lui.

— Scrumiera asta este făcută de un soldat polonez, internat la Dachau, în 1935. A lucrat-o pe ascuns, folosind un cuțit, improvizat dintr-o lingură. Trebuie să accept faptul că era talentat. Uneori, fără să înțelegem de ce, divinitatea pune sclipirea talentului chiar şi în cei care aparțin raselor inferioare. În fine... A fost prins şi executat, pentru ascundere de arme albe şi de material de război. Înainte de a fi spânzurat, a strigat către toți colegii lui de detenție, dar şi către plutonul de pază, că făcuse acest obiect pentru a mi-l oferi mie. Că mă admiră pentru ceea ce am făcut pentru Europa. Probabil şi-a zis că puțină linguşeală o să-l scape de pedeapsă. El nu ştia că nu pot să tolerez nici măcar apariția și stabilirea unui mic putregai. Ci, acolo unde el urmează să apară, noi cauterizăm împreună locul contaminat. Pentru ca să putem spune, la sfârşit: ne-am achitat de această cea mai grea sarcină, din dragoste pentru poporul german. Acum, deținutul acela, domnule Milovan, este demult mâncat de viermi, în groapa comună unde a fost aruncat. Împreună cu alți zece camarazi de-ai săi, pe care i-am executat ca exemplu pentru ceilalți. Dar scrumiera lui, darul lui, mă însoțeşte pretutindeni, ca să-mi aducă permanent aminte că binele nu se face decât cu forța şi tot forța este aceea care-l păzeşte de atacurile celor nevolnici şi invidioşi. Serveşti o cafea, alături de noi?

De ce-i spusese povestea polonezului şi a obuzului său? Care era morala, tragică, fără îndoială, pe care o ascunsese dincolo de istorioară? Brusc îşi aminti de cazul Austrian. Ca şi el, acum, Elena Lupescu îl întrebase care era morala acelei poveşti, iar el îi răspunsese că adevărul,

dacă nu există, la un moment dat, ar trebui inventat, ca să corespundă realității. Îl îndemna, cumva, al doilea cel mai puternic om din Europa să-şi inventeze adevărul? Sau vrusese doar să-l impresioneze cu un text obişnuit, la vreme de război, despre viață şi moarte? Ridică din umeri. Habar n-avea cum ar fi trebuit să aleagă, între răspunsuri multiple. Pentru că, aşa cum le spusese celor doi apropiați ai Majestății Sale, realitatea era doar una, iar adevărurile referitoare la ea multiple.

Reichführer-ul arătă cu privirile spre ceşti şi generalul ridică termosul şi turnă, cu grijă, în ele. Şuvoiul de lichid maroniu închis sclipea stins în lumina de ceară a becului şi răspândea fuioare subțiri de abur în jur. Himmler ridică o ceaşcă şi o farfurioară şi le întinse spre el. Le luă, surprins de faptul că mâinile nu îi tremurau atât de tare, încât să răspândească stropi de cafea în jur.

— Îmi pare rău, spuse Kellerman, în timp ce trăgea către el o ceaşcă şi se aşeza pe scaunul pe care stătuse el, până atunci, că nu avem zahăr, iar cafeaua este decafeinizată. Vremuri de război, adăugă şi duse ceaşca la gură.

Milovan aşteptă, politicos, ca şi Himmler să soarbă din ceaşca sa, mai înainte a a-l imita. Lichidul era fierbinte, aromat şi tare. Se înecă, tuşi şi, de astă dată, vărsă pe farfurioară o parte din lichid.

— Nu-i nimic, rânji bărbatul cu mustăcioară, aranjându-şi ochelarii cu un deget. Prietenii noştri japonezi au altfel de obiceiuri. Nu folosesc ceşti, ci beau ceaiul, cafeaua sau saké-ul lor direct din farfurioară. Când o să cucerim Osaka aia afurisită, o să împrumut un serviciu întreg de farfurioare, ca să-mi servesc invitații.

Mai sorbi o gură, aşeză ceaşca pe birou, cu multă delicateţe, şi îşi împreună palmele în dreptul nasului.

— Şi, acum, să trecem la afaceri, domnilor. Dacă nu te superi, domnule Milovan, am să te rog să te apropii de fereastră şi să rămâi acolo, pentru următoarele 10 minute. Kellerman, eşti drăguţ să-l aduci aici pe domnul Corneliu Zelea Codreanu?

Generalul aşeză ceaşca pe farfurie şi îi aruncă o privire încărcată de subînţelesuri. Începea ultimul bal, pricepu bărbatul. Aşa că nu vedea de ce nu şi-ar fi băut cafeaua până la ultimul strop, dacă tot era să fie cea de pe urmă. Duse ceaşca la buze şi sorbi, până ce zaţul amărui îi ajunse pe limbă. Se strădui să-l înghită, fără să se strâmbe. Apoi se deplasă către locul indicat şi se rezemă cu umărul de tocul cu vopsea coşcovită.

Câteva clipe mai târziu, se auzi un ciocănit discret în tăblia uşii şi cineva îşi drese vocea pe coridor.

— Darf man eintreten?

— Bitte, bitte.

Primul intră un soldat, cu pistolul mitralieră în mână, dar cu ţeava îndreptată către bocanc. Se trase imediat în dreapta uşii, lăsându-l să treacă pe Zelea Codreanu, care avea ambele mâini încătuşate în faţă. Aerul sfidător cu care părăsise încăperea se cam risipise, iar aroganţa înnăscută era domolită de un aer de nesiguranţă. Milovan crezu că întrezăreşte, în ochii duşi în fundul capului, o licărire de spaimă. După ce păruse că este prieten vechi cu generalul, cu care susţinuse chiar şi câteva pariuri, situaţia părea diametral opusă, acum, când acelaşi general ve-

nea în spatele lui, escortându-l ca pe un prizonier. Sau piesa aceea absurdă, la care se gândise cu câteva minute mai înainte, continua cu încă un act, sau situația se schimba, ca pe front, de la un minut la altul.

— Ce plăcere să te revăd, domnule Codreanu... Himmler îi făcu semn să înainteze. Aş putea să spun că nu te-ai schimbat prea mult, de când ne-am întâlnit prima dată, la Wewelberg. Ba chiar deloc, dacă te privesc mai atent.

— Pe vremea aceea, nu ştiam că Reich-ul îşi tratează aliații cu cătuşe, spuse celălalt, scuipând cuvintele, ca pe nişte coji de semințe. Îşi îndreptă umerii şi rosti cu dispreț: Am dreptul la un avocat şi la un proces, înainte de a fi încătuşat. Sunt un cetățean al Regatului României şi ar fi trebuit să anunțați ambasada noastră, din Berlin, că urmează să fiu arestat. Procedând în felul în care ați procedat, ați încălcat tratatul de colaboare dintre statele noastre şi ați deschis calea spre aplicarea procedurii de pretindere de despăgubiri morale.

— De unde ştii dumneata, domnule că am încălcat normele internaționale? Şi cine ți-a spus că eşti arestat?

Vocea lui Himmler nu se ridicase în ton nici măcar cu o sutime de grad şi nu părea deloc acidă. Nici măcar ironică. Doar puțin obosită. Parcă s-ar fi aflat la un pahar de rachiu, cu o cunoştință veche, care îi reproşa faptul că se vedeau prea rar, îşi spuse Milovan, străduindu-se să stea cât mai nemişcat cu putință. Descoperi, însă, repede că neclintirea îi provoca o durere puternică în zona rănii, aşa că îşi mută greutatea de pe un picior pe altul. Scârțâitul podelei îi atrase atenția lui Codreanu, care întoarse capul şi se uită țintă la mîinile lui.

— Să ne lămurim, continuă Reichführer-ul, ridicând ceașca de cafea. Sorbi din ea, gânditor, apoi o puse la loc. N-am încălcat nicio normă, susținută de ONU. Deși, ca să fim sinceri, cine mai crede în ONU, în aceste momente, când mai mult de trei sferturi din statele care o compun se găsesc sub jurisdicție germană? O formă fără fond, cum spunea, nu demult, prietenul Titulescu, pe care cred că-l cunoști. Dar, evident, chiar și în situația aceasta, Reich-ul a respectat convențiile și a încătușat (nu a arestat, domnule Codreanu) un cetățean german.

Zelea Codreanu se holbă, năucit, la el.

— Poftim?!

— Corneliu Zelea Codreanu este, de aproape trei luni, cetățean german, cu acte în regulă.

— Imposibil! N-am făcut niciodată cerere, în acest scop.

— Aceasta e cererea dumitale, aprobată de Biroul de Imigrări din Hanovra. Bărbatul scoase o coală din dosarul aflat în fața lui și i-o întinse. Posezi cetățenie germană de 42 de zile. Nemaifiind cetățean al unui stat aliat, poți fi arestat, conform legislației germane, și reținut pentru o lună de zile, în spațiile de recluziune ale SS-ului, fără să fii judecat sau condamnat.

— Imposibil! repetă celălalt, holbându-se la hârtia pe care Reichführer-ul o ținea încă întinsă spre el. N-am făcut niciodată o astfel de cerere.

— Contești semnătura de la sfârșitul ei?

Zelea Codreanu gâfâi și un fir de salivă prinse să i se scurgă prin colțul din dreapta al buzelor. Ca un câine oprit brusc din goană și care trebuie să-și readapteze cor-

pul, solicitat la maxim, la energia minimală a stării de repaus forțat.

— Semnătura pare... să fie a mea, răspunse el, după câteva clipe. Dar repet: nu am făcut niciodată o astfel de solicitare. De altfel, observ că este dactilografiată şi nu scrisă de mână.

— Dactilografierea e metoda standard de redactare a actelor de imigrare în Reich. Încă o dată, conteşti semnătura?

— Chiar dacă o contest, ar avea vreun efect? Codreanu rânji, plin de furie. Sunt convins că experții grafologi ai dumneavoastră o vor socoti autentică.

— Ne crezi chiar atât de proşti, domnule Codreanu? Himmler îşi coborî ochelarii pe nas şi îl privi pe deasupra lor. Există, pretutindeni în Europa, grafologi de talent, care ar putea imita orice, la perfecție. Dar nu apelăm la ei decât foarte rar. Evident că este semnătura dumitale autentică. Niciodată să nu mai semnezi în alb, indiferent cine ți-ar cere-o. Pentru că acea semnătură poate să ajungă, în final, o solicitare de imigrare.

— Nemernica de Elisa! şuieră el şi umerii i se prăbuşiră, dintr-odată. Habar n-am avut face jocul cuiva. Mi s-a părut, încă de la început, o romantică, ajunsă din întâmplare în acest secol.

— Nici acum, măcar, nu ştii asta. Poți numai să bănuieşti, dar de ştiut n-o vei şti niciodată. Sau ai crezut că evadarea dumitale s-a datorat meritelor excepționale ale Legiunii?

Himmler râse încet şi-şi ridică ochelarii la loc. Puse foaia înapoi în dosar şi îl trase spre colțul mesei. Kellerman se foi abia auzit, în pragul uşii.

— Ah, scuză-mă, generale, am uitat să fiu politicos. Te rog să intri şi să iei loc, lângă mine. Cafeaua aproape că s-a răcit.

— Mulțumesc, doresc să asist la spectacol din lojă. Scena nu m-a atras niciodată.

Cine sunt ei de se joacă aşa cu viețile noastre? îşi muşcă buzele Milovan, străduindu-se să ignore durerea din coaste. Poate nişte zei străvechi, uscați de colbul timpului, pe care unii sau alții i-au trezit din somnul evurilor cu misticile lor rugăciuni, făcându-i să se întrupeze în realitatea noastră? O realitate pe care o reconstruiesc permanent, tot mai crudă şi mai lipsită de orice urmă de rațiune. Poate nişte demoni, veniți din alte lumi, ca să-şi satisfacă aici setea de sânge şi de carnaj? Unchiul Eliade trebuie că avea dreptate, atunci când spunea că lumea aceasta nu e altceva decât laboratorul experimental al unui maniac, atât de atras de fascinantele experiențe pe care le pune la cale, încât a uitat chiar şi de unde a venit.

— Cum doreşti. Himmler ridică din umeri. Să revenim, domnule Codreanu. Ca simplu cetățean german, eşti încătuşat, nu arestat. Adică lipsit provizoriu de libertatea de a vă mişca, aşa cum doriți şi unde doriți. Conform Constituției Reich-ului, acest lucru poate să-l facă Wermacht-ul, SS-ul şi Gestapo-ul. După cum ştii, asupra ultimelor două formații, am autoritate deplină, iar domnul general poate să vorbească în numele armatei germane. Deci încătuşarea s-a făcut cu respectarea tuturor legilor în vigoare şi nu reprezintă un abuz de putere din partea cuiva. Pentru că eşti doar încătuşat, nu este nevoie să-ţi

prezint motivația acestei stări de fapt. Dar, pentru a-ți dovedi bunele noastre intenții, cred că am s-o fac, totuşi. Domnule general...

Kellerman îşi drese glasul şi făcu un pas în laterală, ca să poată fi văzut de către toată lumea din cameră. Se uită, în mod semnificativ la soldat.

— Ah, da. Himmler abia atunci păru să realizeze prezența sa în încăpere. Astupă-ți urechile, soldat!

Acesta dădu din cap, sprijini arma de picior şi scoase din buzunarul vestonului verde-cenuşiu o cutiuță metalică, asemănătoare cu o tabacheră. O deschise, luă două dopuri de ceară şi le introduse în urechi, apoi băgă cutia la loc şi ridică arma. Kellerman dădu din cap, aprobator.

— Cred că acum este în regulă. Domnule Codreanu, am verificat autenticitatea statuetei pe care ați adus-o, în urmă cu două luni, la castelul Wewelberg. Experții noştri în istoria preantică au ajuns cu toții la concluzia că este originală.

— După cătuşele astea, credeam că, dimpotrivă, este o copie prăpădită.

— Este originală. Generalul ridică din umeri. A fost apreciată la prețul de 4600 de mărci.

— Am spus şi atunci, repet şi acum: nu e de vânzare. Este un cadou, oferit Reichführer-ului, aici de față, deoarece îl ştiam pasionat de magia preistorică. Banii nu au nicio relevanță, în acest context.

— Nici nu intenționam să o cumpăr, domnule Codreanu. Aş fi acceptat-o în chip de cadou şi aş fi negociat acele intenții politice, pe care mi le-ai prezentat, dacă...

Himmler făcu o pauză şi îşi petrecu vârful limbii peste buze. Era pauza de efect teatral, menită să atragă atenția publicului din sală asupra situației tensionate de pe scenă.

În ce m-am băgat, Dumnezeule mare? Milovan abia îndrăzni să respire. Abia acum realiza dimensiunea colosală a situației, pe care el o crezuse demarată numai în momentul în care acceptase să lucreze pentru Rege. Intrigăria politică, de care se ferise cât putuse, până în urmă cu câteva zile, îl prinsese, în sfârşit, în încâlceala ghemului ei şi îl lipsise complet de posibilitatea de a lua decizii şi de a se mişca asemenea unui om liber. Practic, era chiar mai încătuşat decât nenorocitul de Căpitan, care se holba la conlocutorul său, ca la o ghilotină gata sa cadă.

— ...dacă nu aş fi constatat că, de fapt şi de drept, nu dumneata erai proprietarul ei, ci Muzeul de Istorie şi Arheologie din Constanța. Portul acela, de la malul Mării Negre, unde marina noastră are câteva interese majore. Ca de exemplu, construirea aici a primului port-rachetă.

Umerii bărbatului încătuşat se lăsară, brusc, cu câțiva centimetri mai jos.

— Cred că faceți o gravă confuzie, domnule Reichführer SS. O mare şi gravă confuzie. Nimeni nu a furat nimic de la acel muzeu, de care ați pomenit. De altfel, se poate verifica foarte uşor. Statueta aceea, identică acesteia, se găseşte încă pe raftul de sticlă, unde am admirat-o şi eu, pe vremea studenției.

Pe măsură ce vorbea, vocea căpăta putere, ca şi când elementul ce ar fi trebuit să-i înfrângă rezistența interioară i-o amplificase.

— Aceea pe care am avut plăcerea de a v-o aduce, personal, la sediul SS din castelul de la Wewelberg, am descoperit-o, în Dobrogea, împreună cu câțiva prieteni, pasionați de arheologie.

Himmler zâmbi şi dădu aprobator din cap.

— Credeam că m-am exprimat deja asupra gradului de imbecilitate pe care dumneata consideri că noi, poporul german, l-am fi moştenit din naştere, de la strămoşi. Am făcut verificări la muzeul din Constanța. Şi am constatat că statueta „Gânditorul de la Hamangia", expusă acolo, este o copie, foarte bine executată, dar o copie. Se pare că nu ți-a fost prea greu să faci substituirea, ținând cont de faptul că domnul, care are funcția de curator al muzeului, este un admirator fanatic al Legiunii.

— N-aveți nicio dovadă, cu care să vă susțineți aberațiile! şuieră Zelea Codreanu, ridicând brațele înainte, amenințător.

Soldatul reacționă imediat şi, aproape simultan, aținti țeava armei spre pieptul lui şi îi eliberă piedica. Generalul duse mâna spre tocul de piele, de la şold, dar nu apucă să-l deschidă. Himmler bătu din palme, apoi clătină din cap.

— Domnilor, să nu facem lucrurile mai grele decât sunt. Lăsați armele să vorbească, în locul vostru, atunci când va veni momentul pentru asta. Deocamdată, ne aflăm aici, în Regatul Român, pentru un dialog între noi, oamenii.

Soldatul făcu un pas îl lateral şi menținu arma sprijinită de şold. Nu auzise nimic din spusele şefului său, dar îi fusese suficientă bătaia din palme. Acum îl fixa pe prizonier cu o privire detaşată, atent la fiecare mişcare.

— Avem toate dovezile necesare, domnule Codreanu. Himmler bătu cu palma în dosar. Declarațiile specialiştilor în istorie veche, referitoare la falsul de la muzeu. Acelea ale curatorului muzeului, cu privire la apartenența sa politică şi la vizita pe care ai făcut-o la muzeu, într-una din zilele când era închis pentru public, şi chiar declarația meşterului olar Gheorghe Vraciu, care a executat copia pentru dumneata, la atelierul său din localitatea Medgidia. O copie excelentă, de altfel, pentru care merită toate felicitările. Dacă ai mai fi cetățean al Regatului, aceste probe ar fi de ajuns, ca să te vâre după gratii pentru vreo zece ani. Dar, acum, eşti cetățean al Großdeutsches Reich şi aceste dovezi nu pot fi folosite împotriva dumitale. După cum vezi, perechea aia de cătuşe este mai folositoare decât ai fi bănuit.

Corneliu Zelea Codreanu rămase tăcut, doar cu o lucire neliniştită în ochii duşi în fundul capului. Îşi ținea mâinile încătuşate peste burtă, mişcându-şi degetele plin de nervozitate. Plin de draci, se corectă Milovan, schimbând piciorul pe care stătuse până atunci. Simțea oboseala cum îi invada fiecare parte a corpului, fiecare muşchi, fiecare celulă. Ştia că dacă nu ar fi băut cafeaua aceea amară, probabil că s-ar fi prăbuşit, fizic, de istoveală.

— Aşa că, acum, probabil rumegi în minte întrebarea finală: de ce această turnură neaşteptată a evenimentelor? De ce s-a mai deplasat Reichführer-ul până aici, când era mult mai simplu să pună să fii arestat şi adus sub pază armată la Berlin? De ce eşti ținut încătuşat, dacă nu există dovezi împotriva dumitale, în ipostaza de cetățean german? Domnule general, eşti bun să preiei, din acest punct?

Afară se auzi icnetul scurt şi asurzitor al unei sirene şi mai multe reflectoare baleiară bolta întunecată.

— A sosit „Al Treilea Reich", dădu din cap Himmler. Kellerman...

Generalul îşi drese din nou glasul.

— După cum v-am spus, la fiecare în parte, aici încercăm să scriem istorie pentru Reich. Cu riscul de a deveni plictisitor, prin repetiție, o să reiau câteva idei, deja prezentate, pentru a contura ansamblul. Statele Unite, profitând de prezența lui Wernher von Braun, şi-au declarat deschis intenția de a realiza primele baze militare orbitale şi chiar selenare. Acest fapt, coroborat cu faptul că secretul tehnic al rachetelor V1 şi V2 ajunsese în America, odată cu trădătorul de Braun, a demonstrat Consiliului de analiză militară al Reich-ului că Europa se află cu cel puțin un pas în urma SUA. Deci bătălia trebuia să se ducă în altă parte.

— America nu va putea niciodată să-şi ducă armele blestemate în spațiu! şuieră Codreanu, părând că vrea să se repeadă spre biroul la care Himmler asculta cu fața prinsă între palme.

Soldatul interveni imediat şi îl pocni cu țeava armei peste maxilar. Milovan auzi sunetul oribil al pielii sfâşiate şi se cutremură, involuntar. Codreanu căzu în genunchi, icni şi scuipă sânge pe podea. Generalul Kellerman izbi cu dosul palmei în ceafa soldatului, care se trase înapoi, uluit.

— Ajunge! spuse atât de încet Reichführer-ul, încât Milovan aproape că nu-l auzi. Kellerman, scoate-l pe dobitocul ăsta din cameră, până nu mai face altă prostie.

Generalul îl împinse, fără menajamente, spre uşă, pe soldatul încă uimit de schimbarea atitudinii comandanților săi față de el şi ieşi cu el pe coridor.

— Ajută-ți compatriotul, domnule Milovan. Himmler zâmbea uşor ironic, pe sub umbra mustății. Aşa este creştineşte, nu? Sunteți ortodocşi amândoi, la urma-urmei.

Îşi bătea joc de el sau chiar dorea să-l ajute pe Codreanu? Luă de bună ultima variantă, făcu un pas către bărbatul care-şi clătina capul amețit, într-o parte şi în alta, se aplecă spre el şi îi întinse mâna. Celălalt ridică spre el fața tumefiată, cu buzele sfâşiate şi umflate, se încordă şi îl scuipă. Milovan se retrase, ştergându-şi saliva de pe dosul palmei de perete.

— Vai-vai, domnule Codreanu, credeam că Regatul e un stat civilizat, altminteri nu ne mai aliam cu el. Până şi nenorociții ăia de polonezi respectă cultul creştin al mâinii întinse în ajutor. Se pare că, la capitolul educație, mai ai câteva restanțe. O să-l rog pe Heydrich să se ocupe personal de domnia-ta. Cunoaşte o mulțime de metode pedagogice extrem de moderne, băiatul ăsta. După aplicarea lor, vei ajunge cel mai civilizat cetățean al Reich-ului, iar aservirea față de idealurile naziste va fi atât de mare, încât impunerea lor oriunde în lume va deveni principalul dumitale țel în viață. Şi acum...

Îi făcu semn lui Milovan să se îndepărteze.

— ...dacă vrei să asculți restul poveştii în genunchi, nu am nimic împotrivă. Rânji şi-şi îndreptă ochelarii cu degetul. Dintotdeauna, am spus că o penitență nu poate să facă rău nimănui, mai ales când pui suflet în realizarea ei.

— Jignindu-mă pe mine, ați jignit Legiunea, domnule Reichführer! şuieră, furios, Codreanu, continuând să țină capul în jos. Nici chiar un lider german de cea mai înaltă clasă nu are dreptul să facă aşa ceva, fără să fie pedepsit. Vă asigur că veți fi declarat vinovat de înaltă trădare față de idealurile legionare, iar „Consiliul de onoare al Legiunii" vă va condamna la moarte.

Îşi legănă capul, cu şi mai multă putere, azvârlind stropi de sânge pe pereți şi pe podea.

— Ştiți ce înseamnă asta, Reichführer? Că veți deveni duşmanul personal al tuturor celor 118.000 de legionari din Regat. Al căror unic țel va fi acela de a vă ucide, prin indiferent ce fel de mijloace. Şi care, indiferent de ce fel de măsuri punitive veți lua împotriva Regatului, vor sfârşi prin a vă ucide. Şi nu veți găsi mijloace de a vă împotrivi, pentru că Legiunea nu doreşte subjugarea unui popor sau a unui continent. Ea este expresia voinței Căpitanului ei. Când vor încerca să vă ucidă, nu se vor teme de nimic, pentru că legionarii iubesc moartea şi ştiu că sângele lor va servi pentru plămădirea cimentului României legionare. Acea Românie, Reichführer, pe care aş fi propus-o, ca aliat, celui de-Al Treilea Reich. O Legiune...

Îşi scutură iar capul şi scuipă din nou un ghem de salivă amestecată cu sânge.

— ... care s-ar fi dus la moarte, pentru voi, cu zâmbetul pe buze, asemenea strămoşilor daci, dacă le-ar fi cerut-o Căpitanul lor.

— Eşti un idealist, Căpitane. Himmler îl privi pe deasupra ramei ochelarilor şi Milovan ar fi putut să jure că

avea ochi mici, aproape porcini. Iar idealiştii sunt cele mai periculoase persoane, pentru că au idei. În mod normal, pentru amenințarea pe care ai pronunțat-o la adresa mea, nici măcar nu ai fi fost judecat mai mult de cinci minute, orice instanță militară condamnându-te la moarte, fără ca măcar să-ți asculte depoziția. Iar chestia cu legionarii care se vor bate între ei care să mă ucidă mă face să râd. Americanii îmi trimit, prin CIA, cam 5-6000 de astfel de amenințări pe an. Şi trebuie să recunosc că au oameni destul de bine pregătiți. Dar, după cum vezi, eu sunt bine mersi, iar agenții ăia îngraşă pământurile cultivabile ale Reichului.

Generalul Kellerman intră în încăpere, cu o hârtie în mână.

— Domnule, aveți o telegramă urgentă de la Berlin. A sosit, în urmă cu cinci minute. Răspunsul îl puteți expedia prin radioul zeppelinului, care şi-a terminat operațiunile de andocare şi va fi gata de plecare în mai puțin de o oră.

Himmler întinse mâna peste birou şi luă hârtia. O studie câteva clipe, îi aruncă o privire cercetătoare generalului, apoi scoase din buzunarul interior al vestonului un stilou gros, a cărui peniță de aur sclipi scurt, în lumina cerată. Scrise mai multe cuvinte pe hârtie, sub textul dactilografiat şi i-o întinse generalului.

— Să ajungă chiar acum la postul de radio. Şi, Kellerman, ar fi bine să te grăbeşti, nu mai avem decât cel mult o jumătate de oră, ca să lămurim povestea asta. Dacă nu reuşeşti, cu toată bunăvoința Cancelarului, operațiunea

Cronozofia va fi stopată, iar fondurile care i-au fost alocate vor fi redirecționate către planuri de acțiune cu finalizare imediată sau foarte apropiată.

Generalul își scoase cascheta și își șterse fruntea și ceafa cu o batistă cadrilată, care avea pe unul din colțuri cusută Crucea de Fier.

— În istorie, Reichführer, regate și imperii s-au destrămat într-un timp mult mai scurt, la moartea unui conducător. Dar toate au avut nevoie de un timp infinit mai lung, ca să se înalțe din țărână. Am bătut atâta drum pentru o jumătate de oră de explicații?

Himmler dădu din mână, ca și cum ar fi alungat o muscă. Lui Milovan i se părea că asistă, din culise, la o piesă pe care o mai văzuse cândva, atât de demult, încât o uitase cu totul. Dar care, tocmai pentru că o văzuse, nu i se părea surprinzătoare.

— Noi nu suntem istorie, domnule Kellerman. Noi facem istorie, așa că timpul rulează după alți parametri, în ceea ce ne privește. Amintește-ți doar atât: Dumnezeu a făcut toată lumea asta în numai șapte zile. Noi de ce am avea nevoie de mai mult de o jumătate de oră pentru un simplu proiect, a cărui scară nu este una universală? Aș sugera să te grăbești, acum te afli deja în perimetrul celor 30 de minute care ți-au mai rămas.

Generalul își puse cascheta pe cap, cu gesturi precise, cocoloși batista și o aruncă pe podea, nu de parte de locul de unde privea Milovan. Se răsuci pe călcâie și ieși grăbit, dar fără să alerge.

— Și, acum, să revenim pentru două minute, la povestea noastră, domnule Codreanu.

— Nu mai există „povestea noastră", mârâi acesta, fără să ridice capul. Iar Legiunea este cu totul altceva decât o organizație criminală yankee, Reichfürer. După ce va fi trecut această săptămână, nu veți mai putea povesti nimănui despre atentate eşuate.

— Constat că Heydrich o să aibă ceva de lucru cu dumneata. Himmler zâmbi şi îşi supse buza de jos. Dar, cu cât munca va fi mai multă, cu atât mulțumirea pentru rezultatele obținute va fi mai mare. Probabil că vei ajunge unul dintre cei mai buni agenți, pe care-i va infiltra în State, pentru a pregăti Contradebarcarea. Domnule Milovan, eşti drăguț să vii până la birou? Pune palma pe suprafața lui.

Bărbatul se apropie de masă, ocolind corpul prăbuşit al adversarului său. Întinse brațul şi aşeză palma acolo unde îi ceruse celălalt. Himmler îi studie cu atenție palma, apoi dosul ei. În cele din urmă, îşi aşeză mâna alături de a lui şi întrebă:

— În afară de dimensiuni, care este normal să fie variabile, în funcție de înălțimea şi greutatea persoanelor, constați vreo diferență între ele?

Milovan se aplecă şi privi cu atenție. Nu vedea nimic diferit, aşa cum ar fi remarcat, dacă alături de palma sa s-ar fi aflat aceea a unei gorile. Nici măcar culoarea pielii sau aceea a petelor pigmentare, apărute odată cu înaintarea în vârstă.

— Nu, răspunse scurt.

Himmler ridică arătătorul mâinii stângi şi bătu cu el într-una din unghiile sale apoi în acelea ale lui.

— Aici e una dintre diferențe, al cărui rost nu-l pot înțelege: semiluna de la unghii. Ale mele şi ale oricărui alt om din jur sunt orientate cu colțurile către încheietura mâinii. Ale dumitale sunt poziționate invers. Exact aşa cum ne-a spus că le ai puştiul acela afurisit, cu nume de turc.

Orthan Ortadoglu, îşi muşcă buzele Milovan, ca să nu strige de uimire. Ce căuta Turcu în această poveste? Şi de unde naiba ştia el despre poziția semilunii pe degetele sale? Se mai uită o dată, cu atenție: vârfurile semilunii erau îndreptate către vârfurile degetelor. Ce putea să însemne acest lucru, încât să capete o astfel de importanță, în ochii celui de-al doilea stăpân al Reich-ului de O Mie de Ani?

Auzi un zgomot în spate şi tresări. Se răsuci, ascunzând mâna la spate, de parcă ar fi fost vinovată de ceva. Kellerman se întorsese, însoțit de un soldat, cu arma fixată la spate. Îi făcu semn şi acesta se aplecă deasupra lui Codreanu şi, în ciuda împotrivirii acestuia, îl ridică şi îl aşeză cu forța pe scaunul liber. Generalul îi făcu semn să plece. Soldatul salută, pocnind din călcâie şi ieşi repede din sală.

— Ți-ai mai revenit, domnule Zelea Codreanu?

— Du-te dracului! îl înjură furios acesta şi scuipă alt cocoloş de sânge. Ochiul atins i se închisese aproape de tot, în spatele cărnii obrazului, care se umflase monstruos.

— Ca fapt divers, vreau să ştii că regret acest incident. Soldatul acela prea zelos va fi pedepsit cu severitate, ca să afle astfel ce înseamnă să acționezi fără să primeşti ordine.

Dar Codreanu nu spuse nimic, ci doar încercă să se șteargă cu mâneca de sângele care îi curgea pe obraji.

— Douăzeci și cinci de minute, domnule general.

Kellerman își încleștă fălcile, apoi își umplu plămânii cu aer și răsuflă zgomotos. Avea propriul său mod de a își păstra calmul, constată Milovan. Zidul de care se rezemase din nou era mai cald decât pielea unui om.

— În regulă, cred că putem să începem. Se uită către cei doi bărbați, așezați la aproape trei metri unul de celălalt și ridică arătătorul de la mâna dreaptă. Dacă nu mă înșel, filozoful grec Heraclit a rostit celebra sintagmă cum că nu te poți scălda de două ori în apele aceluiași râu. Timpul a apreciat el, este asemenea unui mănunchi de nuiele: dacă pornești de-a lungul uneia, toate celelalte versiuni temporale se închid de la sine. El numea, pe atunci, timp ceea ce noi numim azi realități paralele. Știți ce se întâmplă, domnule Codreanu, dacă încerci să călătorești de-a lungul axei centrale a timpului, presupunând că acest lucru se va întâmpla cândva? Am discutat asta cu puțin înainte de sosirea domnului Milovan.

— 'Te-n mă-ta de fritz afurisit! N-am făcut nimic din ceea ce spui.

Se vedea că îi era greu să pronunțe, fiecare cuvânt ieșea stâlcit în limba germană, care folosea mai multe consoane decât româna, forțând buzele stâlcite să se arcuiască în mai multe moduri.

— În regulă, oricum considerațiile pe care le faceți nu contează pentru ceea ce am de spus. Orice călătorie în timp va fractura axa timpului, separând-o în acea mul-

ţime de nuiele ale lui Heraclit. În limbajul filozofic de azi, dacă realitatea unică s-a spart în bucăţele, asemenea unei oglinzi, căzută pe podea, în locul unei singure imagini a lumii, oglindită în ea, vom avea milioane şi milioane de reflectări minuscule ale acele realităţi uriaşe originale. La fel cum un ciob oglindeşte universul mare, din jurul lui, din unghiul pe care-l realizează, în raport cu poziţia sa faţă de realitate, tot aşa şi milioanele de cioburi rezultate din oglinda primordială vor reflecta universul din jur, în totalitatea lor minusculă, cu gradiente diferite de identitate. Altfel spus, dacă vor reflecta un om, aflat în centrul iamginii, unele vor surprinde imaginea din spate, altele imaginea din lateral, altele de sus ş.a.m.d. Va fi acelaşi om, dar în imagini diferite. Lumea aceasta va fi exact ca acel om; reflectată din unghiuri diferite va prezenta aspecte aparent diferite, dar va fi, în fond, aceeaşi lume.

— Dar cei care trăiesc în acele... cioburi, îşi dau seama că nu sunt lumea centrală? Lumea-ax? Că sunt doar reflectări niciodată complete ale acesteia?

Kellerman se opri din peroraţie şi se uită cu atenţie nedisimulată la Milovan.

— Excelentă întrebare, domnule. Ne-am pus-o şi noi de zeci şi zeci de ori. Nu putem decât să emitem supoziţii, desprinse din logica aristotelică. În principiu, nu ar trebui să-şi dea seama. Pentru că nu au acces la alte reprezentări paralele, cu care să facă o comparaţie.

Himmler, ridică două degete, ca la şcoală.

— Şi chiar dacă şi-ar da seama, la ce le-ar folosi? Existenţa în sine contează, ce dacă, la un moment dat, constaţi

că ea este o copie, realizată după un original aparent mai bun? Existența este unică, fie ea originală sau doar reflectare.

— În experimentul pe care ne dorim să-l începem, pornim de la presupunerea că nu-și dau seama. Mai doriți să adăugați ceva, domnule Reichführer?

Himmler clătină din cap și își turnă din nou cafea din termos.

Exact ca într-o piesă de teatru, își spuse Milovan. Acțiune statică, o mână de personaje, care schimbă păreri, dar în care nimeni nu acționează. Pentru că acțiunea este specifică filmului, descoperi el, uluit. Iar eu sunt un actor de film, distribuit din greșeală într-o piesă de teatru. Poate de aceea nu mă pot încadra în statismul acesteia și mi se pare că totul s-a împotmolit.

— Conform principiilor matematicii, călătoria în timp este posibilă. Ea nu poate fi detașată de călătoria în spațiu și de viteză. De fapt, realizăm zilnic foarte mici călătorii în timp, atunci când străbatem distanțe, cu viteze diferite. Ele se resimt la nivelul timpului biologic personal, dar nu știm cum să-l interpretăm. În fine... Divizia de știință cantonată la Nantes, în teritoriul francez ocupat, a lucrat la elaborarea unui proiect, intitulat „Cronozofia". Nu cred că are rost să vă plictisesc cu detaliile tehnice și nici cu calculele teoretice. Concluzia la care s-a ajuns este aceea enunțată deja: călătoria în timp este posibilă. Costurile pentru realizarea ei, însă, ar fi enorme. Mai exact, aproape tot atât cât ne costă întreținerea Corpurilor de Armată „Hagen" și „Attila", pe frontul din Asia Mică.

— Şi se merită?

Corneliu Zelea Codreanu îşi îndreptase spinarea şi încerca să nu se clatine în scaun, dar se vedea că lovitura la cap îi afectase vreunul din centrii nervoşi principali, deoarece nu reuşea să-şi coordoneze prea bine mişcările voluntare.

— Ce vrea... Se opri şi scuipă iar sânge. Ce vrea să facă armata cu un aparat de călătorit în timp, domnilor? Dumnezeu a creat lumea şi toate celelalte elemente care-o înconjoară, aşa cum este ea. Dacă ar fi vrut...

Se opri şi tuşi hârâit.

— ...ca oamenii să călătorească prin timp, i-ar fi înzestrat natural cu darul acesta. El însuşi, cât este de puternic, şi tot nu poate să facă asta.

— De unde ştii? Himmler se strâmbă. Poate că a omis numai să-ți comunice. Nu de asta este numit Cel Atotputernic?

— Biblia spune că Domnul l-a creat pe om *după chipul şi asemănarea Sa*. Dacă Dumnezeu ar fi putut călători prin timp, atunci şi omul ar fi fost înzestrat pentru asta, doar are asemănarea lui. Nebunia pe care încearcă acum s-o facă Reich-ul se va întoarce împotriva lui.

— O să vă spun eu ce ar putea să facă armata cu un aparat de călătorit în timp, interveni Kellerman. Te duci în viitorul apropiat al unei bătălii, care urmează să aibă loc, ca observator, şi afli rezultatul acesteia. Dacă este o înfrângere, cauți cauzele şi, revenit în timpul de plecare, predai analiştilor observațiile tale. Aceştia vor trage concluziile necesare şi vor acționa, conform lor, pentru a câştiga acea bătălie. Dar există şi...

— Dacă schimbați viitorul natural al curgerii timpului, atunci veți deschide **cutia Pandorei**, nebunilor! țipă aproape isterizat bărbatul cu ochiul umflat și vinețiu. Veți schimba, așa cum spuneți, cauzele care au condus la un dezastru militar, dar nu veți putea controla fluxul timpului, care va conduce spre rezultate cu totul neașteptate. Și nu dintre cele mai fericite.

— De unde știi, dumneata, asta, domnule Codreanu? Ești, cumva, vreun cronofizician? Ai experiență în acest domeniu? Vei fi navigat prin timp, până acum? Himmler își scosese ochelarii și îl privea cu o mânie neagră în priviri. O fi Arhanghelul Mihail, ăla căruia i-ai dedicat Legiunea, vreun călător prin timp și noi n-am aflat?

— Sunteți prea idioți, ca să pricepeți adâncimile nemăsurate ale preceptelor biblice, spuse scârbit Zelea Codreanu, pipăindu-și umflătura de la ochi. Acolo stă scris ce are și ce nu are voie omul să facă cu sufletul său și cu nemărginirea ce i-a fost dată. Arhanghelul Mihail, cel pe care l-ați denigrat acum, o să vă lovească, Reichführer, când nici nu o să vă mai așteptați la asta.

— Vezi, domnule Codreanu, fie și numai prostia asta notorie a unui Rai, populat cu zei iudei extrem de răi, gata să-ți facă mai mult rău decât bine, m-a determinat să nu spun nu unui astfel de proiect, rânji subțire Himmler. Am spus da, cu condiția ca, în primele astfel de călătorii, cronauții să-l caute pe Dumnezeu și să vadă ce s-a ales din religia asta în viitor. Nu-ți ascund că sunt interesat să înlocuiesc această religie prăfuită, de proveniență evreiască, cu una în care vechii zei nordici și, în special Odin, să-și

reia locul în casele de cult din Europa. Domnule Milovan... cum vezi ideea reinstaurării unei religii străvechi, pe care nemernicii de jidani ne-au furat-o de peste tot, unde au întâlnit-o?

Cândva, demult de tot, Milovan auzise sau citise prin presă (nu-şi mai amintea prea bine) despre intenția pe atunci mai tânărului Reichsführer-SS adjunct Heinrich Luipold Himmler de a construi o nouă religie. „Noul Reich de o mie de ani are nevoie de o religie pe măsura ambițiilor sale, o religie care să nu ne fie comandată de evrei şi în care cetățenii noştri să creadă, aşa cum cred în valorile noastre morale", declarase el la postul național de radio al Großdeutsches Reich, de unde fusese preluat de întreaga presă pronazistă din Europa. Dar fie că, pe atunci, nu fusese prea pasionat de subiect, fie că îl considerase parte a propagandei hitleriste, cert era faptul că nu fusese interesat să vadă cum se dezvoltase acest subiect de-a lungul anilor, când Germania se întinsese, asemenea unei caracatițe cu cruce, peste hoitul bătrânului continent.

Ridică din umeri. Nu ştia cum agrea ideea de ateu diavolul de la Wewelberg.

— Habar n-am, recunoscu el, cu sinceritate, încercând să-l privească drept în ochi pe bărbatul aşezat la birou. Nu mi-am pus niciodată problema reînvierii unei religii. Tot ce ştiu este că, de-a lungul istoriei, niciuna nu a reuşit această... hmm... performanță.

— Ai perfectă dreptate, recunoscu vesel Reichführerul, trecându-şi buricele degetelor peste mustață. Chiar niciuna. Tocmai de aceea, vrem să vedem ce spune viitorul,

în această privință, iar dacă nu ne convine viziunea acelui viitor să-l corectăm pe loc. Acesta este adevăratul motiv pentru care am fost de acord cu proiectul Cronozofia, domnilor. Kellerman...

Generalul își reîncepu explicațiile. De la ce idee pornise proiectul, cum dăduse greș, în zecile sale de faze experimentale, despre exploziile care făcuseră Nantes-ul de nelocuit, despre „curbele Gauss", care modificaseră câmpul magnetic local, provocând cutremure în lanț, despre „focurile violete" care izbucneau haotic prin aer, posibil la confluența a două sau mai multe segmente sfâșiate din câmpul gravitațional.

— Nu știam cum să lucrăm cu cele două elemente care era necesar să fie combinate pentru reușita experimentului: câmpul magnetic și cel gravitațional. Instrumentele noastre de măsură nu erau suficient de fine pentru a decela combinațiile numerice catastrofale de cele corecte. Pentru că teoria era bună, argumentarea matematică impecabilă, fizica peste care aplicam acea argumentare era foarte clară și coerentă. Dar experimentul nu reușea, producând grave distorsiuni în dinamica realității. Așa că ne-am oprit în acel punct, de comun acord că nu apucasem pe drumul cel bun.

— Toate drumurile împotriva naturii și a lui Dumnezeu duc în Iad, bolborosi Zelea Codreanu, dar nu mai continuă.

Generalul îl privi câteva clipe, preocupat, apoi dădu din cap.

— Surprinzător, dar așa am gândit și noi, în acel moment. Ei, da, dacă experimentul nostru se punea contra

naturii, era clar că nu merita să-l mai continuăm. Aşa că am hotărât să abordăm problema dintr-un alt unghi: să aflăm dacă ideea de călătorie în timp devenise una practică, în viitor.

— Asta chiar că este o aiureală şi mai mare! se împotrivi Codreanu, privindu-l dintr-o parte, cu singurul ochi teafăr. Este ca şi cum mi-aş dori eu, acum, să văd dacă americanii au ajuns pe Lună şi sper să holbez suficient de tare ochii, încât să aduc Luna mai aproape, ha-ha!

Kellerman şi Himmler se priviră cu înțeles, unul pe celălalt.

— Nu chiar, zâmbi subțire generalul şi îşi scoase din nou cascheta. Fruntea îi strălucea de broboanele de transpirație. Nu chiar. Noi aveam deja un punct de plecare, în noua abordare: dacă viitorul deține călătoria în timp, atunci precis că ar fi fost interesat să vadă cine a făcut prima incizie cronozofică şi ar fi trimis în trecut (în prezentul nostru, adică) unul sau mai mulți observatori, care să studieze fenomenul. Tocmai nebunia asta, care ne-a împiedicat să sfâşiem țesătura temporală, pentru a naviga pe fluviul timpului heraclitian, ar trebui să-i atragă pe cei din viitor, ale căror aparate de măsură cronozofică sunt mult mai puternice, mai precise şi mai sofisticate decât ale noastre.

Tăcerea se instaură pentru mai multe clipe în încăpere. Afară, se auzi țiunind scurt o alarmă şi mai multe tropăieli de bocanci năvăliră prin sticla pătată de muşte a ferestrelor. Undeva, în depărtare, o mitralieră lătră scurt, în două reprize.

— Şi? întrebă, în cele din urmă, Codreanu.

— Şi sunteți aici, râse amuzat Himmler. Capcana logic-cronozofică se pare că a funcționat, iar dumneavoastră vă aflați în acest birou, unde eu aştept nişte explicații.

Corneliu Zelea Codreanu se ridică încet de pe scaun, străduindu-se să-şi controleze poziția corpului.

— Domnilor... asta este... cea mai cretină istorie, pe care am fost obligat vreodată să o ascult. Din fericire, s-a încheiat chiar când trebuia. Dacă Satana v-a trimis, domnule Reichführer, să-mi oferiți mărul otrăvit, atunci să-i spuneți, când veți ajunge din nou la dreapta lui, că a ratat şi de data asta. Iar Arhanghelul Mihail s-a coborât din ceruri, ca să stârpească această abjecție, care... pe care v-ați propus-o – înlocuirea religiei creştine cu una a duhurilor necurate, a diavolilor şi a vrăjitorilor. Auziți salvele acelea de mitralieră, domnilor? Cu ele încearcă ostaşii voştri spurcați să-i oprească pe susținătorii arhanghelului cu sabie de foc. V-a sosit clipa de pe urmă, aşa că ați face mai bine să vă pocăiți şi să mărturisiți greşeala afuriseniei! Şi n-ar strica nici o cruce mare...

Un mortier lansă un proiectil, în întunericul fierbinte, şi, la câteva secunde, încă unul, şi încă unul. Exploziile îndepărtate aruncară spre cer jerbe de scântei portocalii. Se auzeau ordine strigate de ofițeri şi, pe deasupra tuturor, uruitul şenilelor unui tanc, care pornise către perimetrul îndepărtat al apărării. Generalul Kellerman se repezi asupra bărbatului încătuşat şi-l apucă de piepții cămăşii înroşite de sânge.

— Dacă ai pus, cumva, la cale vreun atac asupra Reichführer-ului, atunci...

— Atunci, ce?! rânji Codreanu sau cel puțin aceasta îi fu intenția, dar buzele nu reuşiră să încropească decât un rictus şters.

Se lăsă zguduit, cu o lucire de nebunie în pupilele mărite de excitarea care precede acceptarea morții. Kellerman continuă să-l zgâlțâie, cu o mână, în vreme ce degetele celeilalte desfăceau tocul pistolului şi scoteau arma.

Ştia că va muri, clipi Milovan, fulgerat de strălucirea orbitoare a înțelegerii. Şi şi-a orchestrat moartea. Vrea să arunce povara uciderii sale asupra lui Himmler, pentru ca acel „Consiliu de onoare al Legiunii" să-i ceară lui Carol al II-lea să rupă tratatul de alianță cu Reich-ul. Cine-l ucide pe Căpitan trebuie dat morții imediat. Cine se aliază cu ucigaşii lui va urma aceeaşi cale. Şi, evident că *Neamțul Trăznit* nu va da niciodată curs unei asemenea solicitări, care i-ar fi transformat regatul în următorul teritoriu de cucerit pentru germani. De aceea, noua conducere a Legiunii urma să facă din el o țintă pentru toți cei peste o sută de mii de nebuni habotnici şi, de aici, până la izbucnirea războiului civil n-ar mai fi fost decât un pas. Pe care Legiunea l-ar fi făcut imediat sub comanda... lui Horia Sima?

Nu ştia mare lucru despre linia a doua de comandă a Legiunii, dar numele care-i venise în minte apăruse, într-o vreme, în mai multe tabloide, care-l acuzau de torturarea victimelor răpite de legionari şi de arderea de vii a celor aproape patru sute de evrei, în pogromul organizat la Iaşi.

Corneliu Zelea Codreanu pierduse lupta politică pentru câştigarea puterii absolute în Regat, din clipa în care

fusese arestat. Şi ştiuse prea bine acest lucru. Carol îl lăsase să evadeze, pentru că... Nu înțelegea prea bine de ce, dar motivul trebuie să fi fost puternic. Poate pentru a afla unde ascunsese „Gânditorul". Sperase că-l va scoate la lumină pentru a-şi negocia cu Himmler libertatea şi detronarea duşmanului său de moarte? Sau era, pur şi simplu, cu totul altceva. Poate că Zelea Codreanu, în setea sa oarbă de răzbunare, pusese la cale totul, ca pe o răzbunare divină? Transformarea sa în martir ar fi ajutat Legiunea „Arhanghelul Mihail" să devină o putere demnă de urmat, în ochii poporului român. Dar să te sacrifici, cu bună ştiință, pentru a transforma o posibilitate din viitor în realitate suna mai degrabă a nebunie, decât a planificare rațională a unei strategii politice. Îi era însă tot mai limpede că scopul său fusese, de la bun început, să moară.

Vârtejul gândurilor durase doar ceva mai mult de o clipă, suficient pentru ca pistolul generalului să ajungă la tâmpla celuilalt. O simplă privire laterală, i-l arătă pe Himmler aplecat peste birou, ca pentru a se găsi mai aproape de finalul dramei, în care încă mai era unul dintre actorii principali. Ochelarii îi luceau puternic în lumina de afară şi Milovan realiză că nu era vorba despre proiectoarele antiaeriene, care ar fi bătut direct în tavan, dacă ar fi fost răsucite către clădire, ci de unul încă şi mai puternic, care ilumina de undeva din înaltul cerului, scormonind prin bezna de dedesubt.

„Al Treilea Reich"! dădu să spună, dar nu mai apucă.

Dezlegat de la dana de amarare, uriaşul dirijabil ajunsese aproape neauzit în apropierea gării şi căuta cu de-

getul de lumină ceva. Dumnezeule! se cutremură. Fusese o dublă lovitură, pusă la cale cu acuratețea unui chirurg. În timp ce câteva *cuiburi* de legionari se abătuseră asupra liniei îndepărtate a defensivei germane, mimând un atac masiv şi determinând concentrarea atenției către acea zonă, o mână de oameni năvăliseră asupra punctului de andocare, cuceriseră dirijabilul, îl porniseră şi în aduseseră deasupra gării.

Ca să... ce? se trezi că se întreabă, prosteşte. Dirijabilul nu avea armament greu, ci numai două mitraliere, cu rază lungă de acțiune, şi un lansator de bombe, al cărui buncăr adăpostea două bombe de patru tone fiecare.

Mi se pare sau totul se întâmplă foarte încet, în jurul meu? se întrebă Milovan, străduindu-se să-şi focalizeze privirile. Reichführer-ul nici măcar nu a avut timp să ajungă până la capătul mişcării, iar brațul cu arma al lui Kellerman a depăşit numai nivelul pieptului, înaintând spre tâmpla celuilalt. Iar eu... eu abia am ridicat piciorul, ca să mă îndrept către ei. Gândurile astea... gândurile astea parcă s-ar lovi de ceva şi s-ar întoarce la mine sub formă de ecou.

Oare am murit deja? Am citit undeva că, în clipele de dinaintea morții, îți revezi, în mod accelerat, viața trăită până în acel moment. Dar în clipa care urmează morții propriu-zise? E posibil ca spiritul să perceapă realitatea într-un mod care corpului i se pare superlent? Iar când clipa de detensionare va trece, corpul ex-comisarului Alexandru Milovan va deveni un cadavru rigid?

— Încă nu, spuse vocea uşor voalată a Turcului, ca şi când ar fi venit din spatele unui geam de sticlă. Doar că,

pentru ei, am întrerupt fluența deplasării elementului cronozofic. Până la disiparea completă a energiei care le-a animat, până în acel moment, lucrurile vor continua să se desfăşoare pe făgaşul anterior, dar din ce în ce mai lent. Într-un final, orice fel de mişcare se va suspenda, iar clipa va deveni eternă.

— Numai moartea e eternă, spuse la fel de voalat Milovan, mirându-se că nu se miră de apariția conlocutorului său.

— Universul e constituit într-un sistem binar, explică băiatul, păşind prin zidul devenit ca sticla şi oprindu-se în fața lui. Fiecare element al său este dublat de un contraelement, de valoare egală. Ceea ce pune universul în mişcare e energia primordială care activează, la întâmplare, un element sau altul, iar contraelementul său reacționează pentru a echilibra din nou binomul.

Se opri în fața lui Heinrich Himmler, al cărui deget continua încă să coboare spre tăblia biroului, cu o încetineală exasperantă, şi îi îndreptă ochelarii pe nas. Apoi se trase un pas înapoi şi îşi admiră opera. În lumina tăioasă a reflectorului, lentilele ochelarilor străluceau asemenea unor sori în miniatură.

— Aşa că viața, în sistem binar, are drept contrapondere moartea. O contrapondere perfect egală, aşa cum am spus. Dacă viața este finită, în mod automat, şi moartea este la fel. De aceea vă naşteți şi muriți. Pentru ca să muriți şi să vă naşteți. Când am vorbit despre clipa eternă, am vorbit despre acea eternitate inițială, în care timpul nu apucase să se desfăşoare, ci rămăsese perfect egal cu

sine însuşi, într-o neclintire superbă. Şarpele care-şi înghite coada, domnule Milovan. Vechii greci au surprins câteva dintre adevărurile dintotdeauna ale spațiului şi timpului. Până la clipa aceea eternă, universul acesta se va mai zvârcoli, însă, aleator, de multe ori.

— Cine eşti? şopti Milovan, privind fascinat la bucata translucidă de perete. Şi să nu-mi răspunzi Orthan Ortadoglu, ucenic la meşterul ceasornicar Horia Zaharia, pentru că, oricum, nu o să te mai cred.

Băiatul se trase mai către dreapta sa şi coborî mâna cu pistolul către pieptul lui Zelea Codreanu, simulând că apasă pe trăgaci.

— Pafff! Şi gata, Căpitanul Legiunii s-ar duce direct în Casa Domnului, lăsând lucrurile clare, în Regat. Din păcate... Clătină din cap. Din păcate, claritatea nu aparține realității.

Apăsă pe armă, coborând-o spre podea. Se aplecă puțin şi îl privi drept în ochi pe Codreanu. La colțul ochiului tumefiat, înțepenise o picătură de sânge, ca o lacrimă roşie.

— Ei bine, în locul şi în timpul de unde vin identificările se fac cu totul altfel, decât în această secvență istorică primitivă. Aşa că nu port un nume, cum v-ați dori să auziți. Dar, pentru ca lucrurile să nu devină dificile pentru dumneavoastră, puteți să-mi spuneți Turcu, ca şi până acum. Sau Orthan Ortadoglu, m-am obişnuit şi cu acest apelativ.

— Ei bine, Turcule, dacă tot nu pot să aflu cum te numeşti, cu adevărat, poate îmi vei spune, mult mai exact, de unde vii şi ce vrei de la mine.

Băiatul se opri, în sfârşit, în dreptul său. Îi ridică mâneca hainei şi îl apucă de încheietura mâinii ridicând-o, în aer. Geamul rotund al ceasului sclipi în lumină. Bătu cu unghia în el, privindu-l cu înțeles.

— Aveți, în Regat, un poet local, Eminescu, considerat de mulți drept un vrăjitor al cuvintelor. Intuiția sa e uimitoare, depăşind cu mult ştiința alături de care a creat: „Viitorul şi trecutul sunt a filei două fețe", scria el, într-un poem. Dacă v-aş spune că vin din viitor, ar fi de înțeles pentru tine, pentru că logica după care te orientezi în frântura ta de spațiu-timp este una de tip cauză-efect. Dar nu m-ați crede. Aşa că vă voi răspunde că vin dintr-un trecut atât de îndepărtat încât, sub linia orizontului de aşteptare, se confundă cu viitorul. Şi mă aştept să vi se pară halucinant.

— Este halucinant. Tot la fel cum mi se pare că visez toate astea, în clipele care preced moartea.

— Nu există nici viață, nici moarte. Turcu îi lăsă mâna în jos. Ci numai mereu şi mereu alte cioburi de realitate, între care spiritul migrează permanent. Orientativ, să numim locul de unde vin eu Thelos. În Thelos, săritul de pe un astfel de ciob pe altul a devenit o a doua natură a locuitorilor săi. Ştiința trecutului din care am urcat a evoluat disproporționat, înzestrându-ne cu puteri asemănătoare zeilor. Apoi a dispărut. Pentru că n-am mai avut nevoie de ea. Pentru că învățasem să facem magie şi fără ea.

— Călătoriți în timp, pronunță încet Milovan, simțindu-şi gâtul atât de uscat, încât fiecare silabă îl zgâria.

Modificați trecutul şi viitorul. Aşa cum voiau să facă Himmler şi Kellerman.

— Ha-ha! râse fără veselie celălalt, după care făcu o piruetă şi se îndreptă spre fereastră. Manechinele astea crude şi sălbatice, care consideră războiul singura stare posibilă a umanității? Ce ştiu ei despre această triadă magică – trecut/prezent/viitor? Fiecare ciob de realitate este unic, irepetabil şi imuabil. Nu poate fi modificat, fiind dat o dată pentru totdeauna. Aşa cum eu nu pot modifica starea dirijabilului care pluteşte deasupra acestei stații de tren.

Orthan se aplecă puțin şi privi drept în sus, către sursa luminii orbitoare.

— De ce ai venit aici?

— Manechinele mi-au întins o cursă. Arătă cu degetul către cei doi oficiali germani. O cursă primitivă, dar ingenioasă şi funcțională. Au înțeles că ne va interesa să-i vedem pe aceia care au făcut prima breşă în timp. Că, dacă vor porni proiectul „Cronozofia", ne vom face apariția pentru a lua măsuri împotriva extinderii stării de realitate de pe acest ciob pe cioburile din jur. În stupiditatea lor fără margini, credeau că mă vor putea captura pentru a mă sili să le pun planurile în aplicare. După cum vedeți, nu ştiau nimic despre puterile cvasimagice, cu care ştiința despre care vă vorbeam ne-a înzestrat. Aveau impresia că puterea distructivă a armelor lor va anihila orice altceva.

— Tot nu mi-ai răspuns la întrebare: de ce-ai venit aici?

Afară, lumina farului de la prora dirijabilului păru să crească în intensitate.

— Ca să pun capăt proiectului „Cronozofia". Omenirea nu are voie să iasă mai devreme decât ar trebui pe culoarele timpului. Şi, pentru că orice acțiune necesită o compensație pentru a păstra echilibrul, îi vom oferi o compensație: o vom lăsa să zboare în spațiu. În scurt timp, două sau trei decenii, americanii vor ajunge pe Lună. Treptat, alte națiuni vor ajunge şi ele în spațiu. Şi vă vom permite să colonizați Sistemul Solar.

Milovan îşi scutură fruntea. Adică avu intenția să facă asta, dar, după câteva secunde, de-abia reuşi să-şi mute privirea spre fereastră. În mod surprinzător, deşi părea încleiat într-un butoi cu smoală fierbinte şi lipicioasă, reuşea să discute cu celălalt în mod normal, de parcă gura ar fi aparținut unui alt spațiu. Gura sau gândurile, îşi spuse, nemaifiind la fel de sigur că îşi auzise propria voce sau pe a celuilalt.

— Şi cum o să realizezi asta? Bănuiesc că, dacă ai fi putut s-o faci singur, ai fi făcut-o, până acum.

Orthan Ortadoglu se răsuci spre el, cu buzele țuguiate, într-un fluierat de admirație.

— Toți au spus că sunteți foarte bun, domnu' Milovan. Constat că au avut dreptate. Nu pot să intervin, în dezvoltarea relațiilor din lumea de pe acest ciob de realitate. Pentru noi, pentru mine, sunteți un fel de cinematograf, în patru dimensiuni. Pot să văd absolut tot ceea ce faceți, chiar şi ceea ce nu apare pe ecran, pot să opresc derularea filmului, aşa cum am făcut-o acum, pot să-l dau înapoi sau înainte. Dar nu pot să intervin în dinamica desfăşurării acțiunilor de pe ecran.

Tăcu o clipă, apoi dispăru din raza lui vizuală, reapărând alături de Reichführer. Se aşeză pe birou, cu picioarele atârnând.

— Pentru că eu, cel pe care-l vedeți în fața ochilor dumneavoastră, sunt doar o... fantoşă, cred că-i spuneți în limbajul acestei epoci. O recreare a unei entități care a dispărut. V-am mai spus asta, nu vă amintiți? Murat Eighen, fratele de cruce din copilărie. Pot să exist aici, în felul acesta, dar nu pot să schimb nimic din realitate, pentru că morții nu pot să facă asta. Şi nici amintirea lor. Aşa că va trebui să o facă altcineva, în numele meu. Ce-ar fi să o faceți chiar dumneavoastră, domnule agent special Alexandru Milovan?

— Eu?! întrebă uluit. De ce tocmai eu?

— Pentru că, dintre toate entitățile umane care populează acest segment, în care ne găsim, indicele de probabilitate v-a ales ca fiind singura persoană capabilă să deturneze istoria de la cursul catastrofal pe care a apucat-o. Dacă îi vom permite să se deruleze, gradul de aberație care va acționa asupra fluxului evenimențial va creşte, în manieră geometrică, şi o bună parte dintre istoriile alternative, derivate din ea, vor fi şterse din memoria Universului. Sunteți gata s-o faceți, domnule Milovan? Dacă ratăm acest moment, nu vom mai putea să intervenim din această lume şi va trebui să reconstruim, pe un alt ciob, o altă țesătură de istorii personale, care să ne conducă spre un alt moment favorabil. Vom consuma, inutil, timp biologic şi energie de transfer.

Simți că îl apucă amețeala.

— Stai puțin, îl rugă, simțind cum rana îl împunge ascuțit în capul pieptului. Adică vrei să spui că... istoria asta s-a repetat? Că nu ne întâlnim prima oară?

— Singur ați spus-o, domnule. Acele *déjà-vu*-uri, vă reamintiți? Ei, da, statistica operațională vorbeşte despre 12.112 stări de repetiție. În această imagine în oglindă a Realității Unice. În altă imagine, numărul lor diferă, dar nu substanțial.

— Dar Horia Zaharia, meşterul tău ceasornicar?

— Orice pondere are, în mod obligatoriu, o contrapondere. Pe axa cronozofică, deplasările se execută numai în tandem. Eu sunt contraponderea sa. El era cel care trebuia să descopere „Gânditorul". Elementul care permite saltul de pe un ciob pe altul aceluia care-l deține. Într-o vreme, îi veți spune *maşina timpului*. Dar nu e o maşină. Este un *fracton*, o secvență materializată din Cronologie, care produce fracturi cronozofice.

— Este o nebunie, se plânse Milovan.

— Niciodată Universul nu a fost coerent şi rațional. Aceste două atribute reprezintă doar o matrice simplificată până la aberație, pe care entitățile umane au creat-o pentru a reuşi să înțeleagă derularea evenimențialului.

— Şi eu? Eu ce am de câştigat, dacă intervin în... în evoluția evenimentelor de pe acest ciob, cum îi spui tu?

— Dreptul de a-ți continua existența. Dreptul de a-ți revedea băiatul şi unchiul. Dreptul de a-ți reface familia. De a duce o viață decentă, într-o lume vindecată de război. De a îmbătrâni frumos şi de a le povesti nepoților despre un Hitler şi un Himmler, care n-au câştigat niciodată războiul.

Se strădui să închidă ochii, dar nu reuşi. Vedea cu coada ochiului cum pe obrazul stâng al generalului prinde să se contureze forma unei lacrimi. De durere sau de neputință? se întrebă. Nu ştiu ce să-şi răspundă.

— Nu există fericire pe lume, nu-i aşa? Nota ascuțită din glas îi trădă încordarea. N-a existat niciodată şi nici nu va exista.

Turcu sări de pe birou şi se apropie de el. Întinse mâna şi i-o aşeză cu blândețe pe umăr.

— Fericirea, domnu' Milovan, este tot o matrice. Cu ajutorul ei, entitatea umană încearcă să înțeleagă care stări emoționale nu îi fac bine. Pe care trebuie să le ocolească. Dar matricele, în sine, nu există. Decât prin raportare la creatorii lor. Fericirea nu există, ca atare, pentru a putea fi căutată, găsită, însuşită, vândută sau furată. Nu, fericirea nu pot să v-o dau, pentru că nu o am. Dar pot să vă permit accesul la cunoaştere. Pot să vă răspund la toate nedumeririle, la toate întrebările rămase nepuse şi la cele considerate fără răspuns. Vă interesează oferta mea?

Fie şi cunoaştere, îşi spuse. Era, oricum, mai mult decât nimic. Şi avea atâtea necunoscute...

Încercă să dea din cap, în semn că era de acord. Dar capul rămase neclintit.

— Sunt de acord, şopti. Sunt de acord, fi-r-ar al dracului să fie, cine n-ar fi de acord?

Şi, dintr-odată, smoala în care zăcuse încleiat, până atunci, deveni fluidă ca aerul. Aproape că îşi pierdu echilibrul şi se lăsă greu cu umărul pe peretele din spate. Simți mâna nefiresc de rece a celuilalt, cum i se strecoară pe sub umăr şi îl sprijină.

— Cred că aveați nevoie de chestia asta, domnu' Milovan, îi șopti în ureche și dispăru.

Sub braț, în locul mâinii, simți împunsătura tare a unui obiect metalic. Își duse mâna stângă acolo și degetele i se încleștară pe patul unui pistol. Arma sa, din servietă, realiză. Întoarse, abia perceptibil, capul, în direcția biroului. Reichführer-ul Heinrich Himmler își poziționa ochelarii pe nas și privea, fără să înțeleagă, către bucata de zid transparent. Dincolo de el, Kellerman se holba la arma pe care o ținea îndreptată în jos, nepricepând, probabil, cum de ajunsese atât de aproape de podea. O ridică și o îndreptă din nou spre capul lui Zelea Codreanu. În clipa aceea, undeva, afară, izbucni glasul dogit al unui difuzor, în care un cor de bărbați interpreta „Cântecul Germanilor":

Deutschland, Deutschland über alles,
Über alles in der Welt,
Wenn es stets zu Schutz und Trutze
Brüderlich zusammenhält,
Von der Maas bis an die Memel,
Von der Etsch bis an den Belt –
Deutschland, Deutschland über alles,
Über alles in der Welt!

O mitralieră răpăi îndepărtat, acoperită aproape imediat de șuieratul înspăimântător al unor șrapnele.

— Câine trădător! șuieră vocea încărcată de ură a generalului.

Arma tresări scurt și glonțul îl izbi pe Codreanu în frunte, azvârlindu-i capul pe spate.

Atunci Milovan înțelese de ce-i lăsase Turcu pistolul. Nu pentru a-i ucide pe cei doi, din cauza pistolului gene-

ralului şansele de a o face se diminuaseră considerabil. Ci pentru a transforma totul în jurul său, într-o mare purificatoare de foc. Fericirea, spusese Turcu, este o matrice, ea nu există ca atare. Aşa că ce rost are să-ți pierzi vremea căutând-o? Cel mai corect ar fi să acționezi, fără să încerci să înțelegi prea multe. Şi să aştepți, răbdător, să o atingi, din întâmplare, într-o bună zi.

Se lăsă să cadă încet în genunchi, ca şi cum ar fi fost atins de un glonț rătăcit sau ca şi cum i s-ar fi făcut rău. Himmler se holbă la el, fără să înțeleagă, apoi, când îl văzu ridicând pistolul cu amândouă mâinile şi țintind fereatra iluminată de soarele galben aprins al reflectorului, ceva rezonă în mintea sa şi deschise gura să țipe la el. Nu mai avu destul timp să o facă, însă. Şi, în vreme ce gloanțele porneau unul după altul pe țeavă, către înaltul cerului, Milovan se ruga din toată inima ca discuția aceea, parcă dintr-o altă viață, cu privire la obiceiul nemților de a-şi fura singuri căciula să fi fost adevărată şi de data asta. Dacă „Al Treilea Reich" fusese construit urmând toate indicațiile tehnice ale proiectantului, viața sa se va fi sfârşit în acel birou de stație CFR, fără ca nimeni să prieceapă de ce şi-o pusese atât de prosteşte la mezat. Dar poate că politica de război a reducerilor cu orice preț şi a substitutelor funcționase şi aici şi o mare parte dintre celulele de gaz fuseseră umplute cu hidrogen, nu cu heliu. Cu foarte inflamabilul gaz numit hidrogen.

Termină de tras tot încărcătorul şi nu se întâmplă nimic. Îşi linse buzele sărate şi se gândi la Ştefan, cu un sentiment puternic de vinovăție. Îl părăsea definitiv, tocmai

când avea cel mai mult nevoie de el. În plus, îl lăsa în custodia *Neamțului Trăznit* şi a şacalului acela viclean Urdăreanu.

„Îmi pare rău, fiule...", apucă să murmure, în timp ce gloanțele şuierau tot mai îndepărtat, spre câmpul de dincolo de gară. Dirijabilul explodă, într-o corolă de flăcări galbene, care iluminară peisajul ca ziua. Îl văzu pe Kellerman repezindu-se spre uşă, iar pe Himmler deschizând gura să urle. Apoi globul strălucitor, ca o mie de sori, se prăbuşi peste clădirea gării, înghițind-o în vâltoare.

Cartea a treia

Capitolul ultim
Scrisoarea de adio

În dimineața aceea, soarele răsărise mai devreme cu câteva minute ca de obicei, semn că vara era din ce în ce mai aproape, dar aproape imediat intrase sub pătura de nori cenușii, care acoperea capitala de mai multe luni. Alexandru Milovan se sculase special atât de devreme, ca să apuce să-l vadă și să le spună colegilor că încă mai exista și că își păstra culoarea obișnuită. Existau pariuri necolocviale (se vorbea despre lăzi întregi de bere „Regal", dar și de vin de Odobești, de Murfatlar și de Cotnari) cu privire la culoarea lui, cei mai mulți optând pentru un roșu de purpură sau un vinețiu închis, *ochi de mort,* cum îi spuneau cei de la Mecanică.

De fapt, era același roșu vitriolant, pe care îl tot văzuse, la apus, în ultimii ani, de când se înscrisese la Drept. Dar, pentru a-și câștiga sticlele cu lichid rubiniu, trebuia să mai existe cel puțin doi martori. Spiru Costas, colegul său de cameră, sforăia ca o locomotivă ce intră în gară, iar el nu se îndura să-l trezească. Iar pentru un al doilea martor ar fi fost nevoit să urce la etajul doi și să îl scoale pe Marinaș, de la Teologie, sau pe Fleșan, de la Medicină. Gălăgia ar fi fost prea mare și coana Victoria, proprietăreasa,

s-ar fi supărat în mod exagerat și le-ar fi făcut viața amară, în scurtul răgaz cât le mai rămăsese până la sesiune. Iar, apoi, din toamnă le-ar fi pus în vedere să-și caute altă locuință. Și nu era nicio plăcere să bați Bucureștiul, pe ploaie, trăgând de un geamantan uriaș, urcând și coborând interminabile scări de lemn, doar pentru o beție de o noapte.

Așa că renunță și se întoarse în cameră. Închise ușa la balcon și își scoase halatul gros. Pijamaua de poplin foșni stins, amintindu-i de locul care încă mai păstra căldura corpului, sub cearșafurile albe. Căscă de-i troznîră fălcile și își întinse brațele spre tavan. Privi în jur, străduindu-se să-și amintească de jocul acela idiot, pe care cei mai mari îl impuneau întotdeauna bobocilor – „Nou în cameră". Trebuia să cuprindă, dintr-o privire, toate obiectele din încăpere, să închidă ochii și să spună care obiect nu se potrivea ansamblului de mobilier. Întotdeauna era unul singur. Și, aproape întotdeauna, era atât de mărunt, încât numai norocul te ajuta să-l depistezi. Dar, așa cum învățau încă din prima zi de facultate, *fortuna caeca est*, așa că nu se puteau baza pe el. Și pierdeau. Trebuia să dea de băut la toată trupa de primire, o noapte întreagă. Dăduse, nu? – evident, de ce ar fi ținut norocul cu el? Și apoi se zbătuse aproape două luni să-și revină financiar, muncind nopțile pe la prăvăliile din cartier, la descărcat marfă și la cărat resturile la groapa de gunoi a orașului.

Își roti privirile prin cameră: șifonierul vechi, din lemn de nuc, cu cele două oglinzi mari pe uși, masa lungă de brad, care le servea și ca spațiu pentru servit micul dejun și cina, dar și ca loc de învățat, cele trei scaune despere-

cheate, dintre care doar unul cu spătar, covorul mâncat de molii, ligheanul cu apă de pe trepiedul din colțul camerei, perdelele rupte din loc în loc şi îmbâcsite de praf, valizele din spatele uşii, teancurile de cărți, lipite de peretele dinspre răsărit, precum şi afişul uriaş, de deasupra patului colegului, cu Astarleea Ionesco, în concertul din Cişmigiu, din anul precedent. Iar lucrul care nu se potrivea cu celelalte şi pentru care pierduse jocul era un baston negru, cu mâner din os îngălbenit, atârnat în cuier.

„Un baston de moş, într-o cameră pentru studenți... nu vezi, mârlane, că nu se potriveşte?", strigase plin de veselie la el, Dragoş Bobeică, vecinul de la trei, student în an terminal la Litere.

Nu văzuse şi plătise. Acum, rămăseseră doar amintirile. Bobeică plecase, în satul lui, Caraula, de pe lângă Bacău, să le predea țâncilor blonzi, cu ochi albaştri, poeme din Alecsandri şi Bolintineanu. Iar războiul care, ba se apropia, ba se îndepărta de granițele Regatului, făcuse ca multe familii să strângă baierele pungii şi să-şi înscrie copiii ca ucenici, mai degrabă decât să-i ducă la şcolile înalte ale capitalei. Aşa că etajul al patrulea era pustiu şi lacătul de pe uşa comună, care dădea spre scări, le reamintea celor de la etajele inferioare că erau mai puțini şi mai săraci.

De afară, răzbătu scârțâitul jalnic, făcut de cărucioru1 lăptarului. Dinspre fabricile Marghiloman se auzea troncănitul unui camion tras de cai. Zorii începeau să scalde oraşul în culorile uşor cenuşii ale dimineților lipsite de soare. Se hotărî, brusc, să iasă. Avea curs de filozofie, de

la nouă, în amfiteatrul „A.D. Xenopol", cu profesorul D.D. Roşca. „Existența tragică". I să păruse unul dintre cele mai coerente şi mai bine gândite, dintre toate cursurile la care asistase, până atunci. Îi rămânea, deci, suficient de mult timp să dea o raită prin Piața Matache şi să bea o cafea tare, făcută la nisip, aşa cum se învățase, de când devenise student.

Se îmbrăcă pe bâjbâite, străduindu-se să nu facă zgomot. La sfârşit, aruncă o privire cercetătoare, în oglinda şifonierului. Arăta bine, în pantalonii de twed, cu manşetă răsfrântă, călcați la dungă, cu cămaşă cadrilată şi haină albastră, de doc, cu cotiere de culoare neagră, ținută şmechereşte agățată pe spate, de degetul arătător al mâinii stângi. Stătu în cumpănă, dacă să-şi ia şapca sau nu. Renunță, cu oarecare regret. Se făcea tot mai cald, cu fiecare oră care trecea, şi nu voia să-i transpire scalpul, înainte de a ajunge la curs. La profesorul Roşca veneau, întotdeauna, studente de la Litere şi de la Matematici, atrase de şarmul inegalabil de orator al acestuia şi nu voia să fei văzut ştergându-şi mereu fruntea cu batista.

Coborî scările, atent să nu scârțâie treptele vechi şi tocite, de lemn. La parter, lăsă papucii, lângă cei ai lui Iordache (golanul, iar rămăsese la un chef, cu țigani lăutari, prin Sărari!), se încălță şi ieşi, blestemându-şi stângăcia, ori de câte ori uşa masivă de ulm, cu ornamente aplicate, scotea vreun zgomot nelalocul lui.

Strada Meşteşugarilor era aproape pustie. Departe, către stația de tramvai, grupuri de doi-trei muncitori se grăbeau spre ateliere, cu sufertaşele şi trusele de scule în

mâini. Lângă clădirea din cărămidă roşie a Drogheriei Sevastopol, colț cu strada Arnăuților, o florăreasă scotea coşurile cu flori din căruțul tras lângă bordură.

Alexandru Milovan se întinse, fericit. Doamne, era atât de bine să nu ai decât grija învățatului şi, în rest, să poți face tot ce-ți trece prin cap, fără să dai socoteală nimănui! Îi mulțumi şi acum, în gând, unchiului Eliade, pentru că îl lăsase să-şi aleagă singur facultatea şi oraşul unde urma să facă studii superioare.

Piața Matache se găsea în stânga, la trei stații de tramvai. Dar vagonul pus în mişcare de minunata forță a electricității pornea de la depou de-abia la ora şapte, aşa că nu avea niciun rost să-l aştepte. Se răsuci spre dreapta, gata-gata să se împiedice de stâlpul metalic pe care era fixată cutia de poştă. Curiozitatea îl împinse să deschidă uşița de metal. Înăuntru, odihneau câteva facturi, o citație şi vreo patru plicuri, pe care le scoase afară. Al doilea era adresat „D-lui student Alexandru Milovan, de la Facultatea de Drept Administrativ". Urma adresa.

Ia te uită! îşi spuse amuzat, existau oameni care îl cunoşteau şi care chiar îi scriau scrisori.

Se uită curios, în partea de jos a plicului cenuşiu, la destinatar: Murat Eighen, localitatea Cernavoda, strada Seimeni, nr. 119.

Murat Eighen. Se încruntă, străduindu-se să-şi aducă aminte de nume, dar nu reuşi. Totuşi, nu i se părea complet necunoscut. „Ştiți, ți se întâmplă, ca şi când toate lucrurile astea le-ai fi cunoscut într-o altă viață, şi nu ți-au mai rămas decât umbrele amintirilor". Asta le-o spunea,

uneori, directorul Liceului Mihai Viteazu, din Constanța, când încerca să intre în atmosfera istoriei medievale.

Cine să fi fost expeditorul, cu nume de turc sau de tătar, pierdut prin bărăganurile Dobrogei? Ridică din umeri şi puse scrisoarea în servietă. Era prea devreme, ca să-şi bată capul cu astfel de enigme. Avea, mai întâi, nevoie de o cafea, care să-i limpezească gândurile.

Până pe Tăbăcăriei, nu întâlni niciun cunoscut, dar cum ieşi pe Aleea Crizantemelor dădu nas în nas cu Minulescu Avram şi cu Stoian Ştefan Dorian, colegii de la Drept Penal.

— Nu vii cu noi? îl întrebă Minulescu, după ce se salutară şi îşi strânseră mâinile. S-a deschis o expoziție de mobilă veche, în spatele Universității, la doi paşi de Capşa. Plătesc cu 10 lei ora, pentru cărat şi despachetat, şi o ciorbă caldă, la prânz.

Le spuse că are curs de la nouă, dar cei doi insistară.

— Hai, mă, fraiere, lasă-l încolo pe Roşca, nu are examen, e doar un colocviu, te aşezi şi tu lângă una care toceşte şi tragi cu coada ochiului. Acu' e momentul să faci un ban.

— Nu sunt fraier, dar am o întâlnire, la curs, cu una faină, de la Litere, o întoarse, sperând ca explicația să fie de ajuns.

— Ei, dacă e vorba de o întâlnire...

Se despărțiră, la primul colț. Grăbi pasul şi, în mai puțin de un sfert de oră, ieşi în Grindeni, dincolo de care se zărea clădirea înaltă a Gării de Nord. Intră în piață, dinspre Prisăcari, lovindu-se de sacii cu sare şi de papor-

nițele cu zarzavat ale țăranilor de pe lângă Capitală, veniți cu căruțele. Un lăptar își deschisese prăvălia și îl pofti din priviri să intre. La urma-urmei, de ce nu? Trebuia să mănânce ceva în dimineața aceea, așa că putea să ia o mică pauză. Intră, bău un iaurt proaspăt și porni către „Cafeneaua lui Agop", a cărei firmă de tablă zăngănea ușor în bătaia vântului.

În încăperea lungă și îngustă erau patru mese, iar afară încă trei. Agop avea o cafea foarte bună și veneau oameni chiar și din centrul capitalei, ca să bea o ceașcă sau două la el. Mai mult, vindea, prin curier, cafea măcinată la pungi de hârtie, de câte o jumătate de kilogram, și avea o mulțime de clienți.

Înăuntru, așezați la două mese, erau deja trei clienți, o patrulă militară, formată din doi caporali, și un civil care citea „Dimineața", singurul ziar de opoziție care primise acceptul de apariție al bătrânului rege Ferdinand. Se hotărî să rămână afară și se așeză la masa lipită de zidul unei case cu balcon, de pe care curgeau valuri roșii de mușcate. Un băiat cu șervet pe braț veni imediat să ia comanda.

— O cafea mare. Și un corn cu gem.

— Nu s-au copt încă. Băiatul ridică din umeri. Dar plăcintele cu mere tocmai au fost scoase din cuptor.

— Atunci, fie și o plăcintă cu mere.

Celălalt dădu din cap și plecă.

Pe stradă, circulația prindea să se anime: camioane cu soldați se îndreptau spre marginea orașului, cel mai probabil către Otopeni; bicicliști se opreau la marginea tro-

tuarului să discute cu vreun cunoscut; bucătărese cu sacoşe mari, din pânză, se îndreptau grăbite spre piață pentru primele cumpărături ale zilei; cerşetorii îşi luau în primire colțurile străzilor şi începeau să se vaiete; două birje se încrucişară, lângă Ardeo, gata să se ciocnească şi birjarii se luară la harță, înjurându-se reciproc; din curțile sărăcăcioase, câțiva copii cu burți mari ieşiră, frecându-se la ochi şi vorbind pițigăiat.

Era bine să bei cafeaua în mijlocul mulțimii, constată încă o dată Milovan şi regretă că nu-şi luase şapca. Acum, ar fi avut prilejul s-o dea, muncitoreşte, pe ceafă şi să-şi compună o mină de proletar nemulțumit de condițiile sociale. Băiatul cu şervet apăru, ținând în mâini o tavă de lemn. Aşeză cafeaua şi ceaşca în fața lui, iar farfuria de porțelan, cu plăcinta, mai spre dreapta.

Muşcă din plăcintă şi mormăi de plăcere. Puştiul avusese dreptate, era formidabilă, caldă şi aromată. Pur şi simplu, se topea în gură. O termină, îşi scutură palmele de zahărul vanilat şi trase cafeaua mai aproape. Îi respiră aroma, aşa cum văzuse că fac degustătorii de vinuri.

— E bună cafeaua asta, a lui Agop...

Ridică privirile surprins. În fața lui, cu ceaşca în mână, stătea bărbatul singur, de la masa dinăuntru. Ziarul îl împăturise şi îl vârâse sub braț.

— Pot să iau loc?

— Dda... de ce nu? se bâlbâi, holbându-se la el.

Acum, că îl privea în lumina din ce în ce mai clară a dimineții, i se părea vag cunoscut. Sau poate că privirea lui, uşor amuzată, uşor ironică, era de vină. Îşi trase scau-

nul mai într-o parte, de parcă celălalt ar fi vrut să se aşeze chiar lângă el.

— Mulțumesc. Se aşeză şi puse ceaşca lângă a lui. Nu mă cunoşti?

Ridică din umeri.

— Ar trebui?

— Poate că da, râse celălalt şi îşi dădu pălăria de pai spre ceafă.

Era poate cu doi-trei ani mai în vârstă ca el, dar avea un aer de om serios şi o prestanță, care lui îi lipsea. Era îmbrăcat într-un costum negru, cu haină la două rânduri şi cu cravată verde, de mătase, cu ac de argint. Duse ceaşca la gură şi sorbi din ea, cu ochii la necunoscut.

— Sunt Firică. Firică Dumbravă-Nicuşor, am terminat în urmă cu un an şi şapte luni Dreptul Militar. Ne-am ciocnit de câteva ori pe coridoare.

Ridică din umeri, stânjenit. Nu-şi cunoştea colegii mai mari. Şi nu pentru că ar fi fost el un asocial, ci pentru că aceştia aveau probleme complicate de descurcat, la final de studii, şi nu stăteau să-i salute pe boboci.

— Poate, încuviință, nesigur.

Firică se aşeză şi puse ceaşca pe masă, apoi îşi împreună palmele, zâmbindu-i.

— Eşti din Cernavoda?

— De unde ştii? tresări, neliniştit de siguranța cu care-l aborda celălalt.

— De la Sfântul Duh, rânji bărbatul. De la Secretariat, de unde ai vrea să ştiu. Ai lăsat acolo adresa şi numele susținătorului legal. Buciuc Evghenia, soția decedatului

Buciuc Eliade. Fratele mamei tale Alexandra, care a murit la naştere şi al cărei nume îl porți.

Dintr-odată, dimineața nu i se mai păru liniştită şi înviorătoare. Sorbi din ceaşcă, străduindu-se să nu-i tremure mâna. Oare ce voia necunoscutul său fost coleg, care se părea că ştie multe lucruri despre el?

— Pesemne că te întrebi ce vreau de la tine, nu?

Milovan înghiți în sec, dar se abținu să răspundă. Aruncă o privire precaută în jur. Un porumbel îşi luă zborul de pe un acoperiş vecin şi coborî chiar lângă masa lor, ca să ciugulească fărâmiturile de plăcintă. Se uită la el, timp de câteva clipe şi îşi dori să se afle în trupul mic, îmbrăcat în pene negre, cenuşii şi violete, care se agita pe lângă picioarele lor.

— Poate că doresc numai să te întreb de sănătate, râse celălalt, iar nodul cravatei îi tresări la gât, în sus şi-n jos. Te-am văzut când ai intrat să arunci o privire, mi-am amintit de tine şi am ieşit să te salut.

Se uită la el şi aşteptă. Bărbatul în costum negru luă ziarul de sub braț şi îl transformă în evantai. Nu era prea cald, îşi spuse Milovan, dar se putea dovedi o tactică convenabilă de întârziere a răspunsului. În cele din urmă, îl puse pe masă, cu prima pagină răsucită pe jumătate către el. Primul titlu care-i sări în ochi avea litere roşii, de-o şchioapă: „Bătrânul Ferdinand îşi dezmoşteneşte fiul, în favoare nepotului". Fotografia, atât cât reuşea să vadă din ea, îl prezenta pe rege, cu mustața sa proverbială, înspicată cu alb şi cu vârfurile răsucite în sus, purtând pe cap coroana de oțel a casei de Hohenzollern.

— Sau, poate, te urmăresc de ceva timp, ca să-mi dau seama ce calități și ce defecte ai, pentru a-ți propune o slujbă.

Rămase cu gura căscată.

De aproape cinci ani, Bucureștiul, ca și întregul Regat, trăia sub amenințarea unei crize economice fără precedent. Deși războiul alunecase mereu pe lângă, datorită politicilor alunecoase ale Casei Regale și, mai ales, datorită intuițiilor de mare clasă ale reginei Maria (târfa lui Zizi Cantacuzino, cum o numeau gurile rele, alimentate în special de partidele care l-ar fi dorit în fruntea statului pe principele Carol, deși acesta declarase, în mai multe rânduri, că nu-și dorea coroana), efectele războiului începuseră să se simtă, mai ales la nivelul agriculturii. Regatul trebuia să furnizeze, conform contractului de alianță, 25% din produsele alimentare de bază, necesare frontului, la prețuri de achiziție derizorii. Chiar dacă nu fusese niciodată pasionat de politică, Milovan știa că grâul, porumbul, meiul, mazărea, fasolea și soia lipseau în mod curent din târguri, ajungând la prețuri astronomice pe piața neagră. Pâinea se scumpise cu 400%, iar prețul cărnii de porc crescuse înzecit. Cine avea rude la țară încă mai putea spera să pună pe masă o bucată de șuncă și un cârnat cu usturoi, cu ocazia sărbătorilor de iarnă. Cine nu, trebuia să se mulțumească s-o admire în galantare și să se lingă pe buze.

În acest context, situația locurilor de muncă nu era una dintre cele mai fericite. Marile fabrici și uzine făcuseră trei rânduri de concedieri și lumea se aștepta și la altele,

deoarece piața externă nu avea nevoie decât de oțel de bună calitate, pentru armament, de componente pentru avioanele Messersmidcht, care se fabricau la Târgoviște, unde uzinele Krupp își deschiseseră cea mai mare filială din răsăritul Europei, și de roți pentru camioanele militare, care se fabricau la Galați, în fabricile-satelit ale fraților Malaxa.

Cineva voia să-i ofere lui o slujbă? Lui, care de-abia încheia anul al doilea de facultate și nu se pricepea la nimic altceva decât la învățat?

— Nu spui nimic?

— Spun... spun că nu știu la ce aș fi bun. N-am mai lucrat niciodată, până acum.

— Lasă-mă pe mine să apreciez asta. Firică își supse un dinte, apoi se aplecă peste masă.

— Mă pricep să apreciez oamenii. Cine m-a angajat pe mine, pentru asta m-a angajat: să-i observ și să-i apreciez. După care, dacă merită, să-i propun, mai departe. Te supraveghez de un an de zile, bobocule. Am hotărât să te propun mai departe. Nu trebuie să te temi că nu vei face față. Orice lucru se învață, cu răbdare și atenție. Trebuie numai să vrei.

— Eu...

Se înecă și tuși. Totul era atât de... aiuritor? De ciudat? De incredibil? Ieșise doar să bea o cafea, după o treime de noapte albă. Și se pomenea că i se vorbea de merite deosebite și de slujbe misterioase.

— Am venit în București să studiez Dreptul. Și nu am de gând să întrerup studiile, indiferent de ofertă. Unchiul

Eliade, pe care l-ai amintit mai înainte, şi-a sacrificat o parte din pensie pentru mine. Iar mătuşa Evdochia, la fel. Şi nu cred că ar fi foarte fericită, dacă i-aş scrie că abandonez.

Firică se scotoci în buzunarul de la piept, scoase din el o tabacheră, o deschise şi o întinse spre el. Milovan se gândi să-l refuze, dar pofta de a trage un fum, la cafea, deveni atât de puternică, încât renunţă la orice împotrivire şi extrase o ţigară de sub lamela-arc, care le ţinea aplatizate de peretele de metal. Celălalt aprinse o brichetă din oţel şi o întinse, serviabil, în direcţia lui. Trase din ţigară câteva fumuri, până ce se aprinse bine. Firică îşi atârnă şi el una în colţul gurii.

O vreme, fumară în tăcere, studiindu-se pe furiş. La mesele de alături, se aşezară câţiva angajaţi la Regia de Apă. Erau îmbrăcaţi în salopete albastre, cu gulere albe, şi aveau inscripţionat pe spate, cu litere mari, sigla RAB. Vorbeau tare, fumau şi citeau din presa dimineţii. Agop, un bătrânel cu chelie şi mustaţă stufoasă, alerga în toate părţile, împreună cu băiatul, străduindu-se să satisfacă toate cererile. Era momentul de vârf, de dinainte de ora opt, când se schimbau turele. Apoi, ritmul avea să scadă, încet dar constant, până la vremea amiezii.

— Nimeni nu doreşte să-ţi întrerupi studiile, Milovan. Domnul Urdăreanu cu atât mai puţin.

Trase încă un fum şi puse ţigara cu jarul pe farfurioară. Gândurile începuseră să se mai limpezească.

— Cine este acest domn Urdăreanu?

Firică fluieră subţire, a mirare.

— Chiar nu știi nimic, nu-i așa? Când mi-a spus că ești complet apolitic, nu mi-am închipuit că ești scos în afara contextului social. Ernest Urdăreanu este șeful Serviciului Secret de Informații al României. Până în 1926, a fost Mareșalul Palatului. După asta, a fost numit de Majestatea Sa pe această funcție și, de atunci, face toate jocurile murdare ale politicii externe și interne ale Regatului. M-a trimis să-ți propun o slujbă de agent secret.

Mai trase un fum și rumegă ideea. Agent secret! Ca-n filmele americane, cu Rudolf Valentino, care rulau la toate cinematografele din Capitală. Urmăriri periculoase, focuri de armă trase din ganguri, pumnale cu arc, care țâșneau din mâner, boxuri de oțel, femei cu buze roșii și ochi pasionali, droguri, găști de cartier...

— Nu știu nimic despre meseria de agent secret, dădu el înapoi.

Firică Dumbravă-Nicușor zâmbi și clătină din cap.

— Crezi că eu aveam habar, atunci când am fost recrutat? Dar ți-am spus, totul se învață. Și, o clipă... nu totul e chiar așa cum pare. Adică strălucire de carnaval, focuri de armă, aplauze la final și sărutări de gagici. E mai mult alergătură pe teren, urmăriri nespectaculoase și, uneori, epuizante, rapoarte peste rapoarte, iar la început un salariu destul de mic. Dar îl vei sluji direct pe Rege și vei putea vedea, direct, cum o parte a muncii depuse de tine schimbă istoria. În plus, când vei termina facultatea, vei fi angajat, aparent, la o firmă mare sau la vreun minister, de unde vei mai primi un salariu. Nu mult, dar suficient, pentru ca împreună cu celălalt să te ajute să o duci con-

fortabil. Şi mai e ceva, poate cel mai important dintre toate...

Se aplecă din nou peste masă şi îi făcu semn cu degetul să se apropie.

— O să cunoşti mulți oameni importanți. Oameni bogați şi puternici. O să-ți faci relații care, mai târziu, te vor ajuta să răzbeşti. Important este să înțelegi că nu poți avea toate astea dintr-odată. Ci în timp, pas cu pas.

Milovan închise ochii, aşa cum făcea uneori, când voia să se gândească mai temeinic. Era o oportunitate, trebuia să o recunoască. Războiul bătea la uşă şi, oricât de neimplicat se dorea el în mediul politic, înțelegea că Regatul avea să se angajeze fie de partea celui de-al Treilea Reich, fie de cea a Uniunii Sovietice. Părțile nu se aflau încă în conflict deschis, dar ceva mocnea pe dedesubt. Ceva atât de puternic, încât zvonurile tot mai insistente ale unui pact ultrasecret între Hitler şi Stalin, nu mai valorau mare lucru. Tratatele erau făcute, ca să fie încălcate de cel mai puternic, afirmase de curând cancelarul german, la conferința trilaterală Suedia-Marea Britanie-Germania. Existau unele voci, puține şi ascunse de talazul suporterilor mârâitori, care spuneau că totul nu era decât un teatru bine pus la punct de către cei doi lideri maximus, pentru a devia atenția generală de la proiectul sovietic de a ataca şi subjuga Imperiul Soarelui-Răsare, ca prim pas spre inima Asiei. Un proiect din care Reich-ul şi-ar fi ataşat colonii de peste două milioane de kilometri pătrați şi ar fi făcut un pas important către achiziția insulelor de dincolo de Japonia, unde ar fi putut construi aerodromuri, de pe

care Junkers-urile ar fi putut atinge cu uşurinţă coastele americane.

— Trebuie să mă mai gândesc, spuse, simţind cum îl cuprinde un val de frig, inexplicabil pentru o dimineaţă de mai. E incitant, mărturisesc, dar, în acelaşi timp, e o decizie care îmi va marca întreaga viaţă, de acum încolo.

— Mă aşteptam să spui asta. Firică dădu din cap, scoase batista şi îşi suflă nasul. Chiar asta trebuie să faci, să te gândeşti bine. Peste trei zile, ne vom întâlni din nou. Nu trebuie să-ţi baţi capul: ca şi acum, te voi căuta eu.

Se ridică şi puse o hârtie de zece lei lângă ceaşcă.

— Consideră-te invitatul meu.

— Un moment, răsuflă adânc Milovan. Vreau să te mai întreb ceva.

Bărbatul îşi aranjă costumul şi scutură câteva fire imaginare de praf.

— Te rog.

— Există... asta... vreo şcoală... ceva? Ştii, de unde s-ar putea învăţa lucrurile de bază, ca în orice meserie.

— Foarte bună întrebarea. Mă tem că răspunsul nu e chiar pe măsură. Nu, nu există o şcoală, doar agenţi-instructori, care te vor învăţa tot ce ştiu ei. Restul e experienţă şi rateuri. Din acestea din urmă se învaţă cel mai mult. La revedere şi gândeşte-te bine de tot.

Se îndepărtă, mergând cu o eleganţă studiată. Parcă ar fi actor şi a rămas cu anumite gesturi şi atitudini din ultimul film în care a jucat, îşi spuse Milovan, apoi bău restul de cafea din ceaşcă. Voia să plece, la rândul său, nu pentru că s-ar fi făcut târziu şi se grăbea, ci, pur şi simplu,

pentru că se simțea inconfortabil. Dacă Firică reuşise să-l urmărească, nevăzut, în tot acest răstimp, câți oare o mai făceau şi acum? Aruncă o privire voit nepăsătoare în jur, dar nu reținu nimic suspect: negustorii care-şi strigau marfa, de la tarabe, precupețele care te îndemnau să cumperi verdețuri, de la marginea trotuarului, gospodinele venite dis-de-dimineață să facă piața, înainte ca soarele să înmoaie asfaltul, câinii vagabonzi, pisicile de pe gardurile de lemn, porumbeii ce zburau în stoluri...

Văzu ziarul lăsat pe scaun şi renunță să se ridice. Se întinse, îl luă şi se apucă să-l răsfoiască, ținând chiştocul aproape stins în colțul gurii. Articolul de fond, semnat de un necunoscut Caramangiu Vasile Ionuț, vorbea despre interesul arătat de germani pentru zona Dobrogei. Raritatea localităților şi planitudinea terenului îl făceau ideal pentru stabilirea unei linii defensive, cu lungimea de aproape 600 de kilometri, care să înceapă la Vama Veche şi să se termine la Poarta Albă. Strategii militari ai colonelului general Alfred Jodl şi propaganda lui Goebbels se străduiseră din răsputeri să răspândească ideea că linia urma să fie folosită pentru a împiedica orice atac din aer sau de pe mare, care ar fi venit din direcția Mediteranei. Dar toată lumea ştia că primii vizați erau sovieticii, iar linia „Gustav cel Lung" ar fi fost un mijloc de presiune eficient pentru a-i determina să respecte tratatul secret, încheiat de aproape doi ani.

Continuă să citească, pe verticală: un articol prezenta piesele de pe lista Teatrului Național, pentru perioada verii; altul vorbea despre ultimele isprăvi amoroase la

Paris, ale prințului Carol, transformat în civilul Carol Caraiman, un al treilea despre ascensiunea politică fulminantă a unui necunoscut Horia Sima, care înființase de mai puțin de un an de zile Partidul Legiunea-Creştină şi candida pentru un post de deputat în județul Tutova. Pe ultima pagină, apărea o informare de la Muzeul de Istorie al Dobrogei, care anunța descoperirea, lângă localitatea Cernavoda, a unei statuete, din lut ars, denumită provizoriu „Gânditorul", care ar fi făcut parte dintr-o străveche cultură Hamangia.

Trase un ultim fum din țigară, o aruncă pe caldarâm şi o zdrobi cu talpa. Împături ziarul, cu grijă, şi deschise clapa servietei, să îl bage înăuntru. Spiru era ahtiat după cancanuri şi citea orice tabloid care-i cădea în mână. Dar nu şi le cumpăra singur niciodată, abia de avea cu ce să-şi ducă zilele, era orfan de tată, iar maică-sa lucra ca spălătoreasă, în Turnu Severin, şi câştiga exact cât să-i acopere cheltuielile. Milovan bănuia că, de multe ori, nu mânca la prânz, ca să-i poată trimite lui banii de chirie şi de masă.

Când să închidă clapa, ochii îi căzură pe colțul puțin îndoit al plicului primit în zori. Se uită la ceas. Era şapte şi un sfert, avea încă destul timp la dispoziție. Dacă lua tramvaiul, de la gară, până la facultate făcea cam o jumătate de oră. Dacă pleca pe jos, ca să iasă în Cişmigiu, cam vreo 40 de minute. Una peste alta, putea să mai rămână la cafenea încă o oră. Se hotărî să profite de răgaz, ca să mai bea o cafea şi să citească scrisoarea.

Făcu semn băiatului, care ocoli o masă şi veni în fugă. Îi mai comandă o cafea (la urma-urmei, Firică lăsase, cu

generozitate, bani pentru încă alte trei cafele, deci dacă lua numai una rămânea şi de un bacşiş acceptabil) şi trase plicul afară. Îl studie cu atenție, dar nu zări nimic nelalocul lui. Ştampila era aceea a oficiului poştal din Cernavoda, o cunoştea foarte bine de pe rarele scrisori pe care le primea de la mătuşa Evghenia. Iar plicul era unul obişnuit, făcut din hârtie de stuf (de unde şi culoarea cenuşie naturală), groasă şi rezistentă la apă. Timbrul reprezenta un dorobanț din Războiul pentru Independență, sprijinit în puşca lungă, care îi trecea de umăr. Iar scrisul... era unul caligrafic, dar nu neapărat frumos. Scrisul unui om obişnuit mai degrabă cu munca fizică, decât cu tocul şi călimara cu cerneală. Obligatoriu, scrisul unui bărbat. Uşor înclinat spre dreapta şi cu liniile de tăietură ale literei „t" coborând către colțul plicului.

Nu, în mod cert, nu îl cunoştea pe Murat Eighen şi nici scrisul nu-i spunea mare lucru. Pe vremea când trăia, unchiul Eliade îi spusese de mai multe ori că avea ochi de detectiv, că ştia să se uite după amănunte şi să descifreze din ele lucruri care scăpau altor ochi. Dar nici măcar asta nu-l ajuta acum.

Rupse plicul, pe una din laterale, şi vârî resturile în buzunar. Trase afară hârtia dublă şi o puse pe masă, lângă farfurioară. Era datată la începutul lui mai. Exact în urmă cu o săptămână. Asta însemna că poşta mergea mai greu ca altădată. Şi era posibil să fie aşa, date fiind raidurile aeriene, din ce în ce mai insistente ale aviației britanice, care îşi trimitea flota de „Hurricane", de pe aeroporturile din Cadiz şi din Gibraltar, să urmeze linia coastei medi-

teraneene, până la Bosfor, fiind protejate de avioanele de vânătoare ale Franței, Italiei şi Greciei, iar de acolo să traverseze Marea Neagră, la adăpostul nopții, şi să bombardeze câmpurile petrolifere de pe Valea Prahovei, dar şi cele două uzine, de lângă Piteşti, ale lui Albert Speer, unde se fabricau componente pentru „Alsacia", bombardierul suborbital gigant, care era destinat să şteargă New York-ul de pe fața pământului.

Sau, poate, însemna că expeditorul, după ce o scrisese, avusese ezitări să i-o trimită, timp de mai multe zile. Nu avu timp să îşi ducă raționamentul mai departe, băiatul veni cu ceaşca aburindă şi o aşeză în fața lui, debarasând masa de cele goale.

Se lăsă pe spătarul scaunului, şi începu să citească.

„Ce-ai zice dacă scrisoarea aceasta ar începe aşa:

Dragul meu frate de cruce...

Probabil că ți-ai face cruce şi te-ai gândi sau că expeditorul ei a greşit adresa sau că ar fi sărit de pe fix. Sau, cel puțin, aşa ar raționa un om normal. Dacă nu ai aderat (încă) la niciuna din cele două poziții semnalate şi continui să citeşti, înseamnă că spiritul tău iese puțin din normalitate.

Evident că, întotdeauna, mai există o explicație, aceea neutră, care tinde să împace părțile beligerante şi care izvorăşte din bunul simț comun. În cazul de față, cea de-a treia explicație sună cam aşa: poate că este vorba despre un gest din copilăria din ce în ce mai îndepărtată, care a fost împins, treptat, la periferia uitării, de către banalul cotidian. Pe scurt, o prostioară, din copilărie, un elan de

prietenie care te-a condus, la un moment dat, spre o efuziune de genul: „Suntem atât de buni prieteni, nu vrei să ne facem frați de cruce?".

Şi dacă această explicație neutră, această efuziune s-a întâmplat într-o altă existență? Simt cum te tragi înapoi, ca un cal nărăvaş, care simte zăbala ce nu-i place şi vrea să scape de ea, neştiind că nicio mişcare din lume nu i-ar putea scoate căpăstrul. Ai nevoie să faci o pauză, ca să ingurgitezi rândurile de mai sus? Fă-o, frate de cruce. Ai tot dreptul. Apoi revino la masa tratativelor. Pentru că, deşi am devenit frați, în mod voluntar, deşi gândim o mulțime de lucruri la fel (şi o să înțelegi, puțin mai târziu, de ce), între noi este nevoie de un tratat, asemănător celor care se semnează între forțe armate care nu vor să intre în conflict."

Milovan respiră prelung şi se uită, preț de mai multe clipe, la chipul stilizat, desenat parcă de un copil preşcolar, care reprezenta o figură zâmbitoare, înconjurată de buclele părului. În mod sigur, era cea mai... ciudată scrisoare pe care o citise vreodată. Iar faptul că provenea de la un bărbat, probabil cam de o seamă cu el, o făcea încă şi mai ciudată. O altă existență? Nu putea nega, se gândise de mai multe ori la această posibilitate. Nicio filozofie, nicio religie şi nicio mitologie nu nega această posibilitate. Dar nu exista nici măcar o singură entitate umană (cu excepția stranie a lui Isus Christos), care să se fi întors de Dincolo şi să fi confirmat asta.

Cineva, aparent necunoscut, îi scria o scrisoare şi îl trata drept incredul. Se străduia ca prin toate afirmațiile

pe care le făcea să îl atragă mai aproape de centrul pânzei tremurătoare a păinjenișului amintirilor. Dar acele amintiri erau induse și nu îi invocau nimic. Avea, oare, de a face cu un șarlatan, care încerca să obțină ceva de la el?

Își îndreptă din nou privirile spre scrisoare și citi.

„Sau ce-ai zice, dacă epistola asta ar începe așa:

Dragul meu Alexandru,

unchiul tău Eliade m-a avertizat că ești cam uituc și că trebuie să-mi notez tot ceea ce-ți spun, pentru că, la un moment dat, cu siguranță nu o să-ți mai aduci aminte și o să mă contrazici.

Așa că mi-am notat, în jurnalul pe care-l țin, de pe la mijlocul clasei a șasea: în ziua de trei august, a anului 1926, din acest ciob de realitate, Alexandru mi-a salvat viața, pe grindul de la Seimeni, sărind după mine într-o vâltoare. A fost prima și ultima oară când Dunărea mi-a pus viața în primejdie. Ei, frate de cruce, ce ai de spus despre asta?

Poate că nimic. Pur și simplu, nu-ți mai aduci aminte, așa cum spunea unchiul tău și profesorul meu de geografie. Poate că iei în considerare ideea de a întrerupe lectura în acest punct și de a-ți vedea de treburile cotidiene. Cum ar fi mersul la facultate. Poate că, în momentul când vei primi plicul, te vei fi aflând în drum spre vreun curs interesant, cum ar fi, de pildă, cel al maestrului D.D. Roșca, despre care îi spuneai doamnei Evghenia că îți place foarte mult, pentru că are o organizare logică extrem de riguroasă. Sau...".

Trânti hârtia pe masă, peste plic, și o acoperi cu palma. Inima îi ticăia nervoasă în coșul pieptului și respirația i

se accelerase brusc. Ce prostie, Doamne-Dumnezeule, ce prostie! Cum ar fi putut cineva să ştie, cu mult timp înainte, unde o să fie şi ce o să facă el, în momentul în care va citi scrisoarea?

Se ciupi de braț, cu mâna liberă. Îl durea. Se holbă în jur, la porumbeii care se adunaseră în jurul unei bucăți de pâine, căzută dintr-un căruț, şi îşi disputau firimiturile. Câteva măturătorese trăgeau de un tomberon metalic, mare, pe roți, în direcția gării. Înconjură ceaşca de cafea cu degetele: era fierbinte, exact cum se aştepta, reamintindu-i că venise acolo numai ca să bea lichidul amărui şi parfumat şi să se uite la forfota străzii, înainte de a-şi începe ziua de muncă. Înghiți în sec. Curiozitatea se dovedi mai puternică decât spaima şi privirile i se întoarseră către hârtia velină.

„...poate că te gândeşti că totul este o farsă bine organizată de către colegii tăi de mansardă şi cine se pricepe mai bine la o treabă ca asta, dacă nu Viorel Fleşan, care le-a jucat, de-a lungul timpului, mai multora astfel de *pocinoguri*? Pesemne că îți va fi sosit şi ție rândul, nu crezi? Aşa că o să laşi din nou hârtia din mâini şi o să cercetezi cu atenție împrejurimile, în speranța că-l vei zări ascuns pe undeva şi râzând, împreună cu alți doi-trei camarazi, cărora o să le bea berea şi o să le fumeze țigările, conform înțelegerii."

Lăsă din nou hârtia pe masă şi făcu exact ce scria acolo, cu cerneala aceea albastră, spălăcită: se uită în jur, căutând chipuri cunoscute, schimonosite de un râs homeric. Dacă existau pe undeva, el nu le văzu. Poate să fi intrat

în vreo băcănie din apropiere sau să se fi urcat pe vreun acoperiş învecinat, de unde să-i pândească reacțiile.

Îşi impuse să-şi stăpânească tremurul degetelor. Putea să fie de la cafea, era foarte bună şi tare, iar două ceşti ar fi făcut şi un muribund să se ridica în şezut şi să-şi dorească să alerge pe stradă, după fete. Dar el ştia că nu cafeaua era de vină, ci conținutul acelei scrisori stranii şi extraordinare. Tot aşa cum simțea, cu un al şaselea simț, că niciunul dintre colegii invocați în scrisoare nu se găsea prin apropiere. Nu spusese nimănui când avea să plece, în acea dimineață, de acasă, şi nici încotro avea să se îndrepte. Iar organizatorul unei farse, fie ea şi una extrem de bine regizată, nu avea de unde să ştie toate detaliile acelea din scrisoare, decât dacă ar fi fost un clarvăzător. Singurul lucru care-i rămânea de făcut era să se întoarcă la lectură şi să vadă încotro îl ducea fluxul ei.

„Dar, pentru că nu vei descoperi niciun chip cunoscut, te vei întoarce la scrisoare, închipuindu-ți că o fi vreun capitol dintr-o viitoare carte de ficțiune, care a ajuns întâmplător în mâinile tale. (De unde naiba ştia atâtea acel încă necunoscut Murat Eighen? Chiar că se gândise şi la treaba asta.) În sfârşit, pentru că nu mai ai alte opțiuni, vei sfârşi prin a admite că citeşti o scrisoare de la o persoană, ale cărei drumuri s-au intersectat cândva cu ale tale. Dar nu într-un spațiu şi într-un timp, de care să-ți aduci aminte cu claritate. De aceea, varianta mea cu *o altă existență* începe să nu mai pară atât de abdacadabrantă, ca în urmă cu câteva minute, când ai citit-o pentru prima oară. Pentru că, deşi partea rațională a minții tale nu o ac-

ceptă încă pe deplin (lipsindu-i informațiile de rigoare), simțul acela special al tău, pe care-l invoca, uneori, unchiul Eliade, îți sugerează că ar fi o soluție de circumstanță, pentru a accepta ceea ce urmează să-ți spun.

Aşa că s-o luăm de la capăt.

În această realitate, pe care spiritul tău o acceptă drept unică şi irepetabilă, mă numesc Murat Eighen şi, pentru majoritatea celor care mă cunosc sau numai au intrat în contact cu mine, sunt un tătar din Cernavoda, care s-a născut cu puțină vreme după încheierea Primului Război. Ca şi tine, de altfel. În cealaltă realitate, despre care nu vreau să-ți vorbesc, ci numai să o pomenesc, ca pe un dat iremediabil şi etern, sunt doar o frântură dintr-o amintire de-a ta, care a fost transformată într-o entitate umană şi trimisă pretutindeni acolo unde ființa ta s-a întrupat, pe reflexiile Singurei Unice Realități, transformată în cioburi, după ce urletul Big-Bang-ului s-a revărsat şi s-a risipit pretutindeni în Univers. Sunt doar un fragment dintr-o amintire, Alexandru Milovan, o fantoşă a unei entități, pe care n-ai reuşit s-o salvezi de la înec, pe grindul acela blestemat de la Seimeni. Şi am venit după tine şi aici, nu ca să te bântui, aşa cum ți-ai putea imagina, la prima vedere, ci ca să te ajut să te reintegrezi în acest ciob de realitate, după ce l-ai transformat pe cel anterior în țăndări de timp, eliminând nenumărate alte entități care îl populaseră. Ştiu că sună aiurea de tot, dar ce altă explicație poți găsi, de pildă, pentru faptul că ştiu deja că, după ce vei mototoli furios aceste pagini şi le vei vârî în servietă, cu gândul nemărturisit de a le da foc deseară, în scrumieră,

te vei duce la Universitate, în sala 478, şi te vei aşeza (întâmplător, vei crede tu) lângă o anumită domnişoară Elisa Veniamin. O studentă la litere, născută şi crescută în oraşul Roşiorii de Vede, de care te vei îndrăgosti, la prima vedere, şi cu care te vei căsători peste doi ani, oficiind mariajul religios în biserica Fecioara Maria din Cernavoda? Şi împreună cu care vei avea un băiat, pe nume Ştefan, care în această realitate, va ajunge un mitropolit, blestemat să trăiască toată viața cu vina de a fi ştiut că eşti un călător între realități?

Ştiu, vei citi aceste rânduri cu ochii holbați şi vei dori (Dumnezeule cum vei dori!) să mă întrebi cum va fi destinul tău alături de Elisa şi ce se va întâmpla, în cele din urmă, cu această realitate. Dar viitorul, ca atare, nu există, dragul meu frate de cruce, decât secvențial pentru acest ciob de realitate, în care te-ai trezit în zorii unei luni de mai, ca să admiri un răsărit de soare. Şi, dacă nu ți-l pot descifra este pentru că, pesemne, nu ai un viitor aici. Sau, poate, pentru că ai încerca să-l modifici şi, astfel, l-ai distruge, ca şi pe ultimul. Mai ții minte oraşul Caracal? Mă îndoiesc, altminteri ai ține minte o mulțime de amănunte, care ar modifica ceea ce nu poate fi modificat. Dar pe meşterul ceasornicar Horia Zaharia? Dar pe Corneliu Zelea Codreanu, legionarul care credea că este mâna lui Dumnezeu, întinsă peste Regat, ca să aducă dreptatea sabiei? Pe Ernest Urdăreanu? Pe Elena Lupescu? Pe Mihail Moruzov? Umbre... umbre desprinse din noaptea adâncă a gândirii şi proiectate pe fundalul unei lumi care nu se poate reface din bucăți, aşa cum un urcior antic nu mai

poate deveni funcțional, chiar dacă arheologii reuşesc să pună cioburile la locul lor şi să le lipească. El va rămâne, pentru totdeauna, o piesă de muzeu. Tot aşa, acest ciob de realitate, în care ai ales să trăieşti mai departe, nu va putea fi niciodată acea Realitate originară. Dar ai putea, totuși, să faci ceva, în direcția asta. Ai putea să asculți propunerea acelui domn consilier Repanovici Sorin Eliodor, care ar dori să transforme sistemul educațional depășit din Regat într-un..."

Se opri din citit şi constată, meditativ, că expeditorul cu nume de tătar avea talent narativ. Cel puțin epistole se pricepea foarte bine să scrie. Atât de bine, încât el, unul, fusese captivat de stil şi de eleganța exprimării. Parcă nu avea nimic de a face cu bărbatul mai degrabă obişnuit cu munca fizică, decât cu manevratul unui toc, pe foaia de hârtie. Se uită în ceaşcă şi constată că nu mai avea niciun chef de cafea. Aşa cum nu mai avea chef de nimic altceva, rațional şi firesc. Cum ar fi să meargă la un curs de filozofie. Rândurile scrisorii declanşaseră în el imagini stranii şi întrebări pe care nu avea cui să le pună. Şi al căror răspuns, era sigur, nu i-ar fi lămurit nimic în plus din situația în care se găsea. Îi era grozav de ciudă pe sine însuşi că se lăsase prostit de cuvintele unui necunoscut şi că acceptase să intre în jocul lui. Cum de avea o simplă scrisoare puterea de a schimba viața unui om?

Mototoli scrisoarea, atât de enervat, încât buricele degetelor trecură prin hârtia groasă, care foşni nemulțumită. În prima clipă, se gândi să arunce ghemotocul către rigolă, de unde țigăncile care se ocupau cu măturatul ar

fi împins-o pe un făraş de metal şi ar fi azvârlit-o într-un tomberon. Apoi, după ce se gândi mai bine, realiză că nu ajunsese încă la final şi că, de fapt, nu ştia ceea ce dorea necunoscutul de la el. Avea tot timpul din lume s-o isprăvească de citit după cursuri, înainte să iasă cu băieții la o bere, aşa că deschise servieta şi îi făcu loc înăuntru. Abia atunci zări, pe fundul plat obiectul învelit în hârtie cerată de împachetat. Vârî mâna până la cot şi pipăi suprafața alunecoasă. Dumnezeule, semăna foarte bine cu... o armă?

Încremeni, neîndrăznind să mai facă vreo mişcare. Dacă era urmărit (Firică Dumbravă-Nicuşor îi dovedise că se putea) şi aşteptau numai să facă o mişcare greşită? Cum ar fi, de pildă să scoată arma, ca să se uite la ea? Poate că vor începe să tragă, mai înainte de a-l soma să o arunce şi să se întindă la pământ, cu mâinile la ceafă.

Ca din întâmplare, aruncă o privire în direcția gării. Câțiva funcționari întârziați, care aproape alergau să prindă tramvaiul, şi doici, cu copii în landouri, pe care le împingeau înspre Cişmigiu, sporovăind vesele. În direcția opusă văzu un camion plin cu soldați români, care oprise lângă un semn de circulație, cu „Oprirea interzisă". I se făcu inima cât un purice. Soldații prinseră să sară peste oblon, apoi coborâră o scară metalică, făcută din mai multe bucăți, şi începură să o asambleze. Respiră uşurat şi îşi şterse fruntea de sudoare, cu umărul. Scoase mâna încet şi dădu să închidă clapeta servietei. Observă, chiar lângă cocoloşul cenuşiu în care se transformase afurisita de scrisoare, o filă cu un antet curios. O trase afară, respirând precipitat. Ceva îi spunea că nenorocirile nu încetaseră. Că nu aveau să înceteze niciodată.

Antetul era al Serviciului Secret de Informații Român. Cel despre care-i vorbise Firică. În prima clipă, îl bănui că îi strecurase foaia în geantă, într-o clipă de neatenție a sa. Dar apoi se gândi încă o dată şi realiză că nu ar fi avut suficient de mult timp să ridice clapeta, să introducă hârtia, să coboare clapeta şi să se îndrepte în scaun. Atunci, cum naiba...?

Ridică din umeri, renunțând să-şi mai pună întrebări retorice. Citi încet de tot informațiile bătute la maşină, revenind uneori asupra anumitor rânduri sau propoziții. I se părea halucinant. Era vorba despre o femeie, al cărei nume fusese deja pomenit mai devreme, în alt context scris: Elisa Veniamin. Documentul era o notă informativă a respectivului Serviciu, cu privire la ea. Se născuse, crescuse, studiase şi se căsătorise de patru ori, în oraşul natal, Caracal.

Făcu o pauză şi închise ochii. Despre acest oraş pomenise şi Murat Eighen, în scrisoarea sa, dar el nu-şi amintea absolut deloc despre vreo localitate cu această denumire, pe harta Regatului. Şi nici măcar prin Ardeal, prin Basarabia, Bucovina sau prin Cadrilater. Şi geografie națională ştia, îi plăcuse, iar unchiul Eliade avusese grijă să şi-o însuşească. Oftă, împinse ceaşca, cu restul de cafea rece, mai spre centrul mesei, şi aşeză coala de hârtie în locul ei.

Nota informativă pomenea despre numele soților decedați, despre averea rămasă văduvei, despre legătura ei cu Horia Zaharia, un cunoscut meşter ceasornicar, care avea casa peste drum de aceea a văduvei, despre o statuetă „Gânditorul", pe care acesta din urmă o cumpărase

de la un localnic din Cernavoda şi i-o încredinţase ei, spre păstrare. Ultima informaţie era despre un oarecare Corneliu Zelea Codreanu, care devenise chiriaşul ei, începând cu luna mai a anului... 1938?!

Ceva nu era deloc în regulă. Alexandru Milovan trase ziarul din geantă şi îi netezi manşeta cu palma. Data apariţiei era 18 mai 1931.

1931!!!

Se uită la data înscrisă pe foaie, apoi la aceea de pe manşeta ziarului. Era o diferenţă de şapte ani între ele. Dacă nu era ţinta unei glume senzaţional de bine organizate, atunci... atunci chiar că nu mai înţelegea nimic. Era, poate, aşa cum îi scrisese Murat Eighen, victima unei conspiraţii cronozofice. Se părea că unii cunoşteau mai bine decât el însuşi ce avea să facă, în continuare, cu cine trebuia să se întâlnească, ce planuri urma să pună la cale. Îi ştiau chiar şi viitoarea nevastă, şi numele viitorului copil...

Avea să facă într-un fel, pentru ca toate ciudăţeniile astea să înceteze. Vârî ziarul la loc, împreună cu nota informativă, închise servieta şi îşi prinse capul în mâini. Era debusolat, iar arma îl irita ca o ameninţare permanentă, dar mintea sa meticuloasă avea să găsească, în mod cert, o soluţie salvatoare.

— Domnule...

Băiatul de la cafenea îl bătea uşor pe umăr. Pesemne că strigase de mai multe ori la el şi nu-l auzise.

— Vă e rău, domnule? Vă pot aduce ceva? Poate un pahar cu apă?

Clătină din cap. Era timpul să plece. Se ridică, îi întinse banii lăsaţi de Firică şi îi spuse să păstreze restul. Băiatul

holbă ochii la el, era un bacşiş prea mare, dar el dădu din cap, luă geanta şi porni în direcția Gării de Nord, urmărit de mulțumirile celuilalt.

Se hotărâse. Stătea în puterea lui să întrerupă lanțul informțiilor pe care necunoscuții le dețineau, cu privire la persoana sa. În scrisoare, era dat ca sigur faptul că urma să meargă la facultate şi să asiste la cursul profesorului D.D. Roşca. Ei bine, avea să meargă la gară, să se urce în tren şi să pornească spre Cernavoda, ca să o vadă pe mătuşa Evghenia, să se bucure de libertate până duminică seara, când urma să urce din nou în tren, de astădată, înspre Capitală. Să se bucure de Dunăre, de câteva partide de înot şi de pescuit, poate chiar şi de o excursie cu bicicleta, până la Ghindăreşti sau poate până la Capidava. Adică să iasă din tiparul pe care i-l trasase Murat în scrisoare. Să fie din nou el, cel de altădată.

În Gara de Nord era forfotă. Foarte mulți oameni de la țară, prost îmbrăcați, cu opinci în picioare, târau pe peroane saci grei. Printre ei se învârteau patrule militare şi câțiva jandarmi, cu puştile pe umăr. Două trenuri intrau simultan în gară, slobozind jeturi prelungi de aburi albi. Se aşeză la rând, la casa numărul 12, pe avizierul căreia scria destinația – Constanța.

— Ce se întâmplă cu toată lumea asta? îl întrebă pe bărbatul gras din fața lui, care transpira abundent şi-şi tot ştergea fruntea cu o batistă uriaşă, cadrilată. Parcă niciodată n-am văzut atât de mulți țărani în gară.

Grăsanul se uită la el, surprins, apoi vârî batista în buzunar.

— Guvernul Maniu a anunțat la radio, în urmă cu două săptămâni, că o să vândă nemților majoritatea recoltelor din anul ăsta și de la anul, iar lumea a înnebunit brusc la gândul că va urma o perioadă de foamete. Nimeni nu a uitat seceta de acum zece ani și nici molimele pe care le-a stârnit. Talpa țării, domnule, a venit în Capitală, ca să cumpere ce se mai poate, mai înainte ca acele contracte să devină active. Dacă va fi așa cum cred eu, adică nemții se vor înhăita cu chinezoii și vor da năvală în Coreea și în Japonia, apoi românașii noștri vor face foamea, vreme de câțiva ani. Da, da, nu clătina din cap, că nu o să le dai dumneata să mănânce.

Și se răsuci spre cel de dinaintea sa, continuând să bodogănească și să-l împroaște cu veninul său politic pe Iuliu Maniu. Milovan nu comentă în niciun fel, nu dorea să atragă atenția asupra sa, tocmai acum, când se pregătea s-o șteargă englezește din București. În cele din urmă, ajunse la ghișeu și cumpără un bilet până la Medgidia. Deși gara din Cernavoda era una dintre cele mai vechi din partea asta de țară, biletele avea marcate pe ele numai trei destinații: Medgidia, Constanța și Mangalia. Ca și cum alte stații nici n-ar mai fi existat între ele.

Porni spre peronul 11, unde garnitura urma să tragă peste 20 de minute. Se strecură prin mulțime până în apropiere de o tonetă, în spatele căreia un turc cu fes și șalvari vindea înghețată la cornet, sugiuc, rahat și cornuri cu mac și susan. Își zise că n-ar fi rău să ia câteva cornuri pentru drum, așa că se așeză din nou la coadă, de astădată în spatele unei femei tinere, îmbrăcată într-o rochie

de călătorie, cu o pelerină cafenie pe braț. Purta pe cap o pălărie mare, albă, cu o superbă pană de egretă. Comandă o înghețată şi, când vru să plece, îşi agăță pelerina de colțul tonetei şi se dezechilibră. Geamantanul mic, din piele de porc, căzu chiar la picioarele lui. Se aplecă şi îl luă.

— Pot să vă ajut, dacă nu vă deranjează, până terminați înghețata.

— Nu cumpărați nimic? întrebă femeia, zâmbind.

Era chiar foarte frumoasă, realiză Milovan, care se grăbi să o ia înainte, ca să-i deschidă drum prin mulțime.

— De fapt, voiam numai să-mi omor timpul. Trenul meu soseşte cam... Se uită la ceasul de la mână. Cam peste zece minute.

— Ce coincidență, râse femeia. Şi al meu tot atunci. Încotro mergeți?

— Spre Cernavoda.

— Ia te uită, călătorim cu acelaşi tren. Eu merg la Constanța. Înseamnă că putem să omorâm timpul ăla împreună.

Felul cum o spusese îl făcu să simtă un fior pe şira spinării. Se opri în apropierea peronului 11 şi o aşteptă să-l ajungă.

— Nu sunt foarte politicos. Ar fi trebuit să mă prezint, încă de la început: Alexandru Milovan, student la Drept. Locuiesc în Cernavoda.

— Ei, ei, nimic nu sună atât de bine ca tinerețea studioasă. Femeia râse din nou şi îşi trecu pelerina pe celălalt braț. Elisa Veniamin. Sunt funcționară, la Banca de Scont. Locuiesc în Bucureşti, dar m-am născut în Roşiorii de

Vede. Ce noroc pe mine să vă întâlnesc exact când aveam nevoie, domnule Milovan. Putem să călătorim împreună, cel puțin până la Cernavoda, dacă nu vă deranjează.

Fiorul se transformă într-o sabie de gheață, care-i străpunse spatele, făcându-l să înțepenească. Cum ar fi spus tanti Evghenia? – „Ce ți-e scris, în frunte ți-e pus, de soartă nu scapi, oricât de mult te-ai ascunde". Își îndreptă șira spinării, străduindu-se să nu o privească în ochii mari și verzi.

— De ce m-ar deranja? reuși să găsească, în cele din urmă, o formulă politicoasă neutră, pentru a ieși din încurcătură. Doar dacă nu o să vă plictisească conversația unui tânăr prea puțin ieșit prin saloane și pe la întrunirile culturale ale protipendadei. Știți, în această parte a vieții, studiile sunt mai presus de orice.

— Știu, zâmbi din nou Elisa și o făcu aproape dumnezeiește, determinându-l să-și coboare, rușinat, privirile. Dar soarta a făcut în așa fel, încât eu să vă pot deschide ochii asupra câtorva lucruri, pe lângă care nu e bine să treceți, fără să le consultați. Pentru că sunt una dintre membrele active ale Societății Culturale „Vasile Alecsandri", înființată și patronată de Regina Mamă. Vă place poezia, domnule Milovan?

Îi spuse că, adesea, pe vremea colegiului, pleca prin parcurile Constanței, cu o carte de poeme sub braț, preferând lectura, jocurilor sportive care îi atrăgeau pe colegii săi. Așa făcuse cunoștință cu versurile lui Vasile Cârlova, Samson Bodnărescu, Mihai Eminescu, Veronica Micle, Alexandru Macedonski, Dimitrie Anghel.

— Şi dumneavoastră vă plac simboliştii?

Era o întrebare, ca spuma ce pluteşte, subțire, pe suprafața unei ape curgătoare. Închise ochii şi îşi dori să nu fi plecat niciodată de pe scaunul lui Agop.

— Şi preromanticii, şi romanticii, şi simboliştii, şi sămănătoriştii... toți cei care au scris poezie adevărată. Versuri care să-ți ajungă la suflet şi să te răscolească. Să te facă să-ți doreşti să simți ceea ce au simțit creatorii lor, atunci când le-au pus pe hârtie. Dar nu mi-ați spus ce treburi vă mână la Constanța, în aceste zile, în care vara pare atât de departe.

Femeia își apropie evantaiul de ochi și se apleca puțin spre el, ca și când ar fi dorit să-I împărtășească un secret.

— Sunt omul de legătură cu teritoriul al ministrului Mironov. Serviciul meu la bancă este numai o acoperire.

Milovan o privi fix, apoi își mușcă buza de jos.

— Îmi pare rău, dar habar nu am de politică. Cine este acest domn Mironov?

— Conduce Ministerul Școalelor și al Instrucțiunii Publice.

— Aha!

Arătă cu bărbia spre vagon.

— Ar fi bine să urcăm, dacă nu vrem să ratăm plecare.

Femeia zâmbi încă o dată și îi făcu semn cu ochiul. Trebuia să admită că era dumnezeiește de frumoasă. Un model pentru care Grigorescu s-ar fi duelat cu Luchian. Iar pictura românească ar fi rămas mai săracă și mai nefericită.

— M-ai întrebat ce urmează să fac la Constanța. Nu vrei să mai afli? Oricum, fii convins că trenul nu pleacă fără noi.

Ridică din umeri. Nu era chiar așa de convins. Ar fi fost culmea ca toți pasagerii din tren, inclusiv conductorul, să îi aștepte, cu mărinimie, pe ei, să urce treptele de metal și să se așeze la locurile indicate pe bilet. Nu voia însă să pară nepoliticos, așa că nu spuse nimic.

— Poate te va interesa să mă ajuți. Mă voi întâlni cu prefectul județului, Laurian Stilbea, un domn foarte amabil și cult, fost profesor la Conservatorul din Capitală, și cu consulul german Leiber von Steinghardt, pentru a le propune un proiect educațional, cu un nume aproape tropical – Atlantykron 1990. O academie de vară, după modelul celor inițiate de domnul Nicolae Iorga, la Vălenii de Munte. Care sperăm să dureze până în anul 1990. Savanți germani vor preda adolescenților români știința viitorului. Le vor arăta căile de urmat pentru a zbura în spațiu și pentru a coloniza Luna. Le vor prezenta mașinile Von Neumann, cele care, în următorii ani, vor planifica viitorul social al omenirii. Vor putea asista la experimente medicale pe creierul uman, menite să le compatibilizeze între ele. Vom pregăti, în mințile lor, psihologia lumii de mâine, o lume care să accepte superioritatea rasei ariene. Și totul se va petrece pe o mică insulă de piatră, în apropiere de Cernavoda dumitale. Lângă Capidava. De aceea, mi-a trecut prin minte că ai putea fi interesat să mă ajuți. Cunoști bine zona și oamenii, nu? Și nu o s-o faci degeaba, consulatul german îți poate oferi o slujbă temporară, pe timp de vară, consultant sau așa ceva.

— Asta înseamnă că, într-adevăr, chiar o să avem ce discuta, până la Cernavoda. Alexandru Milovan dădu din

cap. Mai rămâne să-mi spuneți că, de fapt, întâlnirea noastră nu a fost deloc întâmplătoare și că îmi urmăriți destinul de foarte multă vreme.

— Și dacă ar fi așa? Elisa Veniamin zâmbi vag, ca și cum și-ar fi amintit ceva. Trăim într-o lume din ce în ce mai interconectată.

Și urcă grăbită treptele, fără să se mai uite dacă el urcă la rândul său sau nu.

Din partea opusă, se zărea un şir lung de vagoane, care înainta încet, însoțite de fluierul unui impiegat, ce făcea semne cu un steag verde.

Am mai văzut imaginea asta undeva? se întrebă Milovan, ridicând geamantanul uşor şi urmând-o îndeaproape. O gară, în care intră un tren şi un impiegat făcând semn din fanion. Poate într-o altă viață, îşi spuse, înfiorat, până la lacrimi. Într-o gară, numită Caracal. Dintr-un alt ciob al realității. Oare aşa se întâmplă mereu? Trăim existențele altora, iar ale noastre rămân nefolosite, asemenea hainelor de schimb, care aşteaptă cu anii, pe raftul vreunui şifonier?

Dacă nu putea să schimbe nimic, măcar putea să mulțumească Cerului, că fuseseră darnic cu el. Îi trimiseseră o femeie frumoasă şi îi promiteau o existență tumultuoasă, dar interesantă, în care nu ar fi avut timp să se plictisească. La urma-urmei, faptul că „Gânditorul de la Hamangia" fusese găsit în oraşul lui, nu constituia o întâmplare, nu? Avea tot timpul din lume să se gândească la asta, în tren. Nu era încă hotărât dacă se arunce scrisoarea, fără s-o termine de citit, sau să se aşeze pe balan-

soarul din curte, acasă, şi să o citească din nou, de la început, până la sfârşit.

Dacă avea un sfârşit, dădu din cap, în timp deschidea uşa de lemn, pentru ca Elisa să intre în compartiment. Înainte de a intra, la rândul său, aruncă o ultimă privire spre gară, ca şi când, involuntar, şi-ar fi luat un rămas bun definitiv de la Bucureşti. Chiar în punctul în care stătuse de vorbă cu Elisa, mai devreme, un băiat deşirat, cu o figură puțin asiatică, îmbrăcat în negru, făcea semne de rămas bun, cu pălăria.

Murat Eighen, gâfâi el, de parcă gulerul l-ar fi sugrumat. Şi se grăbi închidă uşa, în vreme ce locomotiva slobozea ultimele şuvoaie de aburi, acoperind picioarele călătorilor şi hamalilor.

Undeva, departe, o portavoce anunța sosirea unui tren dinspre Focşani. Apoi conductorul trase de maneta semnalului acustic de două ori şi garnitura icni, punându-se în mişcare.

Dunărea îi aştepta, ca un şarpe albastru, întins în colbul auriu al Dobrogei, cu coada într-un trecut necunoscut şi capul întins spre un viitor încă nedescifrat.

SFÂRŞIT

CUPRINS

Cartea întâi

Cartea a doua

Cartea a treia

Cartea a treia